Predici la Duminica a XXIX-a după Rusalii - Vindecarea celor 10 leproşi

Predici la Octoih:

https://independent.academia.edu/emystea/Octoih

https://archive.org/details/@steaemy?query=Octoih

***

Predici la Duminica a XXIX-a după Rusalii - Vindecarea celor 10 leproşi (29. Octoih):

https://www.academia.edu/44975703/Predici_la_Duminica_a_XXIX_a_dup%C4%83_Rusalii_Vindecarea_celor_10_lepro%C5%9Fi_29_Octoih_

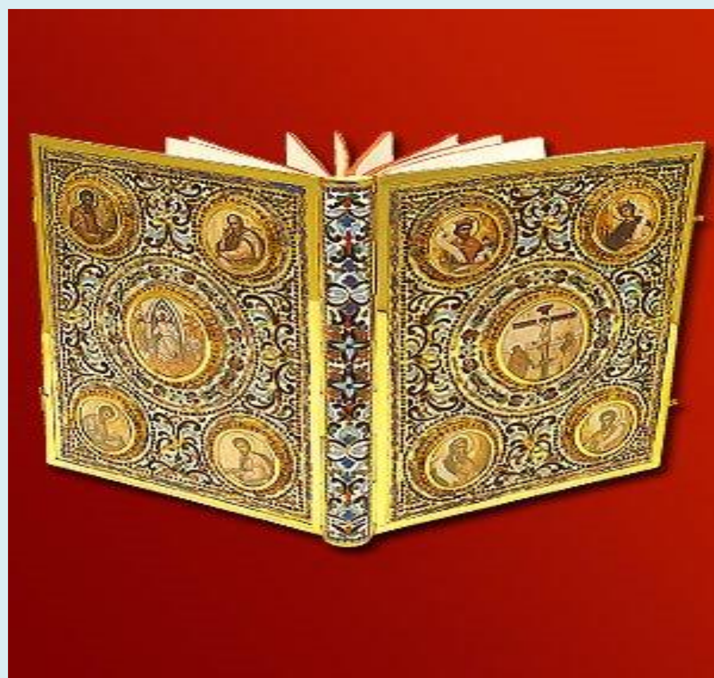
https://archive.org/details/29.-vindecarea-celor-10-leprosi

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

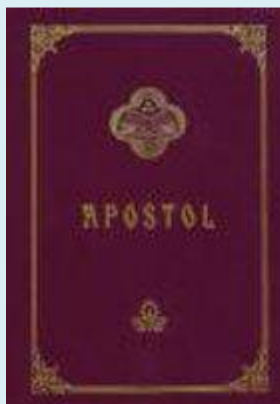

Ev. Luca 17, 12-19

În vremea aceea,
12. Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi care au stat departe.
13. Şi ei şi-au ridicat glasul, zicând: „Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne!“

14. Şi văzându-i, El le-a zis: „Mergeţi şi arătaţi-vă preoţilor“. Şi a fost că-n timp ce ei mergeau, s-au curăţit.
15. Iar unul din ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors slăvindu-L cu glas mare pe Dumnezeu.
16. Şi a căzut la picioarele Lui, cu faţa la pământ, mulţumindu-I. Şi acela era samarinean.
17. Şi răspunzând Iisus, a zis: „Oare nu zece s-au curăţit? Cei nouă unde sunt?
18 .Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?
19. Şi i-a zis: Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit.

Apostol

Epistola către Coloseni a Sfântului apostol Pavel

Col 3, 4-11

4. Când Hristos, viaţa voastră, Se va arăta, atunci şi voi împreună cu El vă veţi arăta întru slavă.
5. Prin urmare, ucideţi mădularele voastre cele pământeşti: desfrânarea, necurăţia, patima, pofta cea rea şi lăcomia - care este închinare la idoli -
6. din pricina cărora vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării,
7. întru care şi voi aţi umblat odinioară, pe când trăiaţi în ele.
8. Acum însă şi voi pe toate să le lepădaţi: mânia, întărâtarea, răutatea, blasfemia, cuvântul neruşinat din gura voastră.
9. Nu vă minţiţi unul pe altul, de vreme ce v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi laolaltă cu faptele lui,
10. şi v-aţi îmbrăcat cu cel nou, care spre cunoaştere se reînnoieşte după chipul Celui ce l-a zidit.

11. Acolo nu este elin şi iudeu, tăiere-mprejur şi netăiere-mprejur, barbar, scit , rob, liber, ci Hristos, totul întru toţi.

Comentarii patristice - Evanghelia despre vindecarea celor 10 leproși

Duminica a 29-a după Rusalii (Ev. Luca 17, 12-19)

„Iar pe când Iisus mergea spre Ierusalim şi trecea prin mijlocul Samariei şi al Galileii, Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproşi care stăteau departe, Şi care au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi! Şi văzându-i, El le-a zis: Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor. Dar, pe când ei se duceau, s-au curăţit." (Luca 17, 11-14)

De ce Hristos nu a spus: „Voiesc, fiți curăţaţi!" (Luca 5, 13), așa cum a făcut cu celălalt lepros, în loc să le poruncească să se arate preoților? Pentru că Legea aşa poruncea celor ce se vindecau de lepră (Levitic 14, 2). Le poruncea să se arate preoților și să aducă jertfă pentru vindecarea lor. Hristos le-a poruncit să meargă, curățiți deja fiind, ca să aibă și mărturia preoților, a mai marilor evreilor și întotdeauna pizmași pe slava Domnului. Aceștia au mărturisit că în chip minunat și nesperat au fost sloboziți de necazul lor de către Hristos, care a voit să-i vindece.

Hristos nu i-a vindecat îndată, ci i-a trimis mai întâi la preoți, pentru că ei cunoșteau când cineva era bolnav de lepră și tot ei cunoșteau când cineva este vindecat.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 113-116, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Luca 17, 15) „Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.”

Astăzi, Domnul îi mustră pe cei ce țineau Paştele cum o făceau evreii precum și pe unii leproși pe care i-a curățit. Amintiți-vă că iubea pe cei recunoscători și se mânia pe cei nerecunoscători, pentru că nu aduceau mulțumire Mântuitorului lor. Ei s-au gândit mai mult la vindecarea lor de lepră decât la Cel care i-a vindecat. De fapt, unuia i s-a dat mai mult decât celorlalți, căci în afară de vindecare, Domnul i-a spus: „Ridică-te și mergi în pace. Credința ta te-a mântuit.”

Vedeți, cei care aduc mulțumire și cei care slăvesc au același fel de simțăminte, slăvesc pe Ajutătorul lor pentru darurile primite. De aceea, Pavel a îndemnat pe toți să slăvească pe Domnul în trupul lor (1 Cor. 6, 20). Isaia a poruncit și el același lucru: „să prea slăvească pe Domnul” (Isaia 42, 12).
(Sfântul Atanasie cel mare, Omilii la sărbători 6,traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

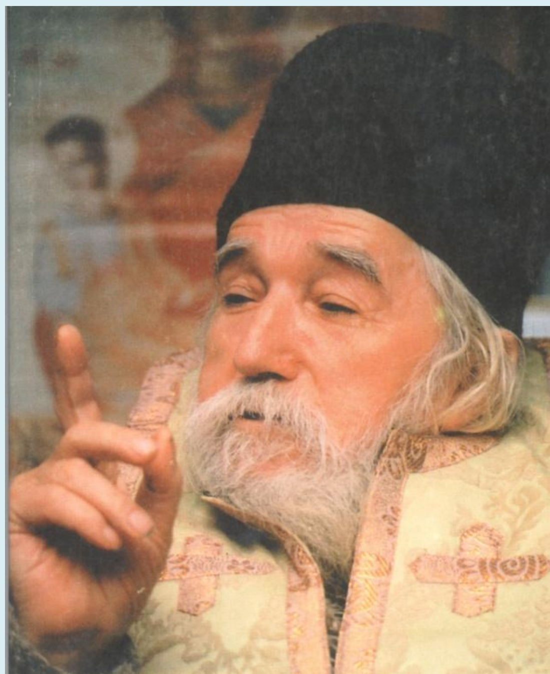
(Luca 17, 15) „Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.”

Căzând într-o stare de neglijare a recunoștinței, cei nouă leproși, care erau din neamul iudeilor, nu s-au întors să aducă slavă lui Dumnezeu. Prin aceasta, Hristos vrea să arate că Israel era cu inima împietrită și uita cu totul să fie recunoscător.

Străinul, samarineanul care s-a vindecat, era de neam străin, venit din Asiria. Cuvântul „prin mijlocul Samariei şi al Galileii” are un înțeles. el „s-a întors cu glas mare, slăvind pe Dumnezeu”. Aceasta arată că samarinenii erau recunoscători, iar iudeii, chiar și când se bucurau de mari daruri, uitau să fie recunoscători.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 113-116 traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Părintele Cleopa Ilie - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii (Despre nerecunoştinţă şi nemulţumire faţă de Dumnezeu)

„Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a aflat să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta ce este de alt neam?” (Luca 17, 17-18)

Iubiți credincioși, după cum mulțumirea și recunoștința față de Dumnezeu îi aduc omului laudă, fericire și binecuvântare, tot așa și cei nemulțumitori și nerecunoscători față de binefacerile lui Dumnezeu, au primit de la El aspre pedepse vremelnice și veșnice. ***Nerecunoștința și nemulțumirea omului față de binefacerile lui Dumnezeu se socotește ca o nebunie înaintea Lui.*** Acest lucru îl putem înțelege luminat din cuvintele Sfintei Scripturi care, arătând nemulțumirea poporului iudeu față de atâtea binefaceri primite de la Dumnezeu, îl numește nebun când zice: ***Acest popor este nebun și neînțelept.***

- Și, mustrând nemulțumirea poporului, zice: ***„Oare nu Acesta este Părintele tău care te-a zidit pe tine?” (Deuteronom 32, 6).***
- Apoi, arătând nerecunoștința și nemulțumirea poporului iudeu pentru binefacerile pe care le-a primit, zice: ***Oare acestea răsplătiți Domnului?***
- După ce le arată binefacerile cele mari ce le-a făcut Dumnezeu cu ei, atât de nerecunoscători și nemulțumitori, care au părăsit pe Dumnezeu și s-au

închinat diavolilor prin idolii lor, le zice: ***Jertfit-au diavolilor și nu lui Dumnezeu, dumnezeilor pe care nu i-au știut.***

- Și iarăși le zice: ***„Pe Dumnezeu Cel ce te-a născut L-ai părăsit și ai uitat pe Dumnezeu Cel ce te hrănește." (Deuteronom 32, 17-18).***

Apoi, arătând Sfânta Scriptură și pedeapsa dumnezeiască ce a urmat pentru nerecunoștința și nemulțumirea lor față de marile binefaceri ale lui Dumnezeu, zice:

- ***„Întoarce-voi fața Mea de la dânșii și voi arăta lor ce le va fi în zilele cele de apoi, că neam îndărătnic este, fii la care nu este credință întru dânșii. Ei M-au mâniat întru cel ce nu este Dumnezeu, mâniatu-M-au întru idolii săi, și Eu îi voi mânia pe ei întru cel ce nu este neam... Că foc s-a aprins întru mânia Mea, arde-va până la iadul cel mai de jos, mânca-va pământul și roadele lui, arde-va temeliile munților. Aduce-voi la ei rele și săgețile Mele îi vor sfâșia pe dânșii. Topindu-se de foame și de mâncarea păsărilor și de gârbovire nevindecată. Dinți de fiare voi trimite asupra lor cu mânia celor ce se târăsc pe pământ. Din afară îi va stăpâni pe ei sabia și dinlăuntru frica... că voi ascuți ca fulgerul sabia Mea, și va începe mâna Mea a judeca și voi răsplăti pedeapsă vrăjmașă și celor ce Mă urăsc pe Mine voi răsplăti." (Deuteronom 32, 20-25; 41).***
- Prin proorocul Isaia îi zice neamului neînțelegător al lui Israel: ***„Surzilor, auziți, priviți și vedeți" (Isaia 42, 18).*** Apoi, arătându-le și pedeapsa pentru nerecunoștința binefacerilor Lui, zice: ***„El a vărsat asupra lor iuțimea mâniei Lui și furiile războiului. Văpaia i-a cuprins și n-au priceput, arși au fost și n-au luat seamă" (Isaia 42, 25).***
- Încă și Neemia după ce arată marile faceri de bine ale lui Dumnezeu asupra poporului Israel, arată și nerecunoștința lui față de atâtea binefaceri primite de la Dumnezeu, zicând: ***„Dar părinții noștri s-au îndărătnicit și și-au învârtoșat cerbicia lor. N-au ascultat poruncile Tale, nici s-au supus și au uitat minunile Tale pe care le-ai făcut pentru ei; învârtoșatu-s-au cu cerbicia lor și în răzvrătirea lor și-au ales căpetenie ca să se întoarcă în robia lor" (Neemia 9, 16-17)***, și iar zice: ***„S-au răzvrătit împotriva Ta; au aruncat Legea Ta la spate; pe proorocii Tăi care îi îndemnau să se întoarcă la Tine i-au ucis și Ți-au adus hule mari" (Neemia 9, 26).*** Arătând apoi și pedeapsa lui Dumnezeu pentru această răzvrătire a lor, zice: ***"Atunci Tu i-ai dat în mâinile vrăjmașilor lor, care i-au apăsat" (Neemia 9, 27).***
- Ieremia, arătând pedeapsa asupra nerecunoștinței și nemulțumirii poporului ales față de binefacerile primite de la Dumnezeu, zice: ***„Cum, adică, să te***

iert, Ierusalime, pentru aceasta? Fii tăi M-au părăsit și se jură pe dumnezei care n-au ființă. Eu i-am săturat, iar ei au făcut desfrânare, umblând în grup pe la casele desfrânatelor. Ei sunt cai îngrășați și fiecare nechează după femeia aproapelui său, apoi zice: Este cu putință să nu pedepsesc aceasta, zice Domnul, și Duhul Meu să nu se răzbune asupra unui popor ca acesta?" (Ieremia 5, 7-9). Arătând apoi pedeapsa ce îi așteaptă pentru această răzvrătire, nerecunoștință și nemulțumire față de binefacerile Sale, le zice: ***„Casa lui Israel, iată Eu voi aduce asupra voastră un neam de departe, zice Domnul, un popor puternic, un popor vechi, un popor a cărui limbă tu nu o știi și nu vei înțelege ce grăiește el. Tolba lui este ca un mormânt deschis și ai lui sunt toți viteji. Și aceia vor mânca secerișul tău și pâinea ta, și vor mânca pe fii tăi și pe fiicele tale, vor mânca strugurii tăi și smochinele tale și vor trece prin sabie cetățile tale cele tari în care tu te încrezi" (Ieremia 5, 15-17).*** În alt loc zice: ***„Iată voi face cuvintele Mele foc în gura ta, iar pe poporul acesta îl voi face lemne și îl va mistui focul acesta" (Ieremia 15, 14).***

- Și după dumnezeiescul împărat și prooroc David arătând nerecunoștința și nemulțumirea poporului lui Israel față de binefacerile lui Dumnezeu, zice: ***„Au uitat pe Dumnezeu, Care i-a izbăvit pe ei, Care a făcut lucruri mari în Egipt..."(Psalm 105, 21)*** și ***„au jertfit lui Baal-Peor și au mâncat jertfele morților. Și L-au întărâtat pe El cu faptele lor" (Psalm 105, 28-29). „Și au jertfit pe fiii lor și pe fetele lor idolilor, au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor lor și al fetelor lor, pe care i-au jertfit idolilor din Canaan și s-a spurcat pământul de sânge" (Psalm 105, 37-38).*** Apoi, arătând și pedeapsa pentru această fărădelege și nerecunoștință a lor față de Dumnezeu, zice: ***„Atunci S-a aprins de mânie Domnul împotriva poporului Său și a urât moștenirea Sa și i-a dat pe ei în mâinile neamurilor și i-au stăpânit pe ei cei ce-i urau pe ei. Vrăjmașii lor i-au asuprit pe ei și au fost nefericiți sub mâinile lor" (Psalm 105, 40-42)***.

Până aici am arătat cu mărturii din Sfânta Scriptură cât de mare este păcatul nerecunoștinței și al nemulțumirii față de binefacerile lui Dumnezeu precum și pedeapsa pe care a dat-o Dumnezeu poporului lui Israel pentru aceste păcate.

Vedem însă și în Sfânta Evanghelie pe omul ce era dator cu zece mii de talanți, cum milostivindu-se spre el stăpânul său i-a iertat toată datoria. Iar el n-a voit să ierte pe omul care îi era dator numai cu o sută de dinari. Pentru această nerecunoștință și nemulțumire față de binefacerile ce le-a primit de la stăpânul său, a fost dat pe mâna chinuitorilor până ce va plăti toată datoria (Matei 18, 24-34).

Vedeți cât de mare este păcatul nerecunoștinței față de Dumnezeu și față de oameni?

Iubiți credincioși, după ce am arătat pedeapsa lui Dumnezeu pentru acest păcat, voi prezenta o istorioară adevărată prin care iarăși se va arăta cum pedepsește Preabunul Dumnezeu pe omul cel nemulțumit de binefacerile primite de la El.

Un mare făcător de rele, într-o vreme fiind foarte ostenit de cale, s-a dus și s-a culcat la umbra unui zid vechi. Pe când dormea el, i-a grăit cineva, zicându-i: "Scoală-te repede de aici și mergi alături, căci cade zidul și te omoară. Iar el s-a sculat repede și fugind îndată a căzut zidul". Iar el, plin fiind de toate păcatele a pus în mintea sa că este un om bun și îl iubește Dumnezeu, căci l-a scăpat de moarte și nu-l urăște pentru faptele și uciderile care le-a făcut în viață.

Deci, a cumpărat tămâie și lumânări și intrând în biserică a zis: "Mulțumesc Ție, Doamne, că m-ai scăpat de la această mare primejdie și de moarte".

El n-a înțeles că alta voiește Dumnezeu de la el, adică să-și îndrepte viața și să nu mai facă rău. Apoi a început din nou a face tot felul de răutăți, fără nici o căință de păcatele lui.

Dar într-o noapte, pe când dormea pe patul său, i s-a arătat cineva și i-a zis: "Eu sunt cel care te-a trezit când dormeai sub zid și tu, în loc să te pocăiești, mărturisindu-ți păcatele și să pui hotărâre în inima ta ca să nu mai faci cele rele înaintea lui Dumnezeu, ai adus tămâie și lumânări la biserică și ai socotit că îmi sunt plăcute faptele și fățărniciile tale. Să știi că pentru aceasta te-am izbăvit de primejdia aceea, ca să nu mori nepocăit. Iar tu, în loc de pocăință iar ai început a face cele rele ale tale. De aceea, pentru nerecunoștința și nemulțumirea ta care ai arătat-o față de bunătatea lui Dumnezeu, nu vei muri repede ca să nu te vadă nimeni, cum era să-ți fie moartea sub acel zid, ci vei tras în țeapă în mijlocul orașului ca să te vadă toți oamenii și să ia pildă spre îndreptarea lor, văzând cum moare un tâlhar și ucigaș nepocăit".

La aceste cuvinte el se înfricoșează, dar îndată prinzându-l oamenii, l-au dus la judecătorul cetății și el a hotărât să fie tras în țeapă în mijlocul târgului ca să-l vadă toți și să nu urmeze acelui tâlhar nemulțumitor și nerecunoscător față de binefacerile lui Dumnezeu. (Mărgăritarele Sf. Ioan Gură de Aur, București, 1746, p. 163)

Iubiți credincioși, ***toți oamenii sunt datori a mulțumi lui Dumnezeu, ziua și noaptea pentru toate cele bune și cele rele pe care le primesc de la El.*** Că cel ce

nu mulțumește supără pe Dumnezeu și în loc de bune va primi cele rele, adică boală, pagubă, tulburare și osândă veșnică.

- *Ați auzit de pedeapsa lui Dumnezeu asupra evreilor nemulțumiți din legea veche.*
- *Ați auzit și de pedeapsa cumplită asupra tâlharului nepocăit din istorioara de mai sus.*
- *Ați auzit și de nemulțumirea și lipsa de recunoștință a celor nouă leproși din Evanghelia de azi.*

Toți zece se rugau și strigau la Fiul lui Dumnezeu să se milostivească și să-i vindece. Dar după ce s-au vindecat, numai unul s-a întors la Hristos și căzându-I în genunchi, I-a mulțumit cu lacrimi.

De aceea și Domnul a zis: Oare nu zece s-au vindecat? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-au gândit să se întoarcă și să dea slavă lui Dumnezeu, decât numai acesta care este de alt neam? Apoi, i-a zis celui vindecat: Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit! (Luca 17, 17-19). Vedeți că cel ce mulțumește se și mântuiește, căci are credință în Dumnezeu? Iar cel nerecunoscător, este departe de Dumnezeu, pentru că este nepocăit, adică zace în păcate. De aceea de va muri în această stare, unul ca acela se va osândi în iad. Acum să ne întrebăm fiecare:

Oare noi mulțumim zilnic și în fiecare ceas lui Dumnezeu pentru binefacerile primite? Sau uităm de această mare poruncă?

Căci și Sfântul Apostol Pavel ne poruncește, zicând: ***„Pentru toate mulțumiți” (I Tesaloniceni 5, 18; Efeseni 5, 20). Știm că mulți cârtesc în inimile lor și zic la necaz: "Pentru ce să mulțumesc lui Dumnezeu, că iată sunt bolnav, nu s-a împlinit cererea, soțul este rău, copilul n-a reușit?"***

- *Dar să te întreb în numele lui Dumnezeu: Oare când erau sănătoși și tineri și aveau de toate și toți îi cinsteau, atunci mulțumeau lui Dumnezeu? Atunci veneau regulat la biserică, se spovedeau, posteau și se împărtășeau cu Preacuratele Taine? Sau erau tot așa de nepăsători, și puțin credincioși ca acum? Dacă n-ai reușit azi, vei reuși sigur mâine. Numai să nu ceri cele ce nu-ți sunt de folos.*
- *Dacă ești bolnav azi, de ce cârtești? Dar n-ai fost sănătos toată viața și ai uitat să mulțumești Ziditorului tău?*
- *Dacă ai pierdut ceva sau nu ți s-a împlinit cererea, de ce te superi și mânii pe Dumnezeu? Nu cumva ceri lui Dumnezeu numai cele materiale și*

trecătoare și uiți să ceri cele veșnice și mântuitoare? Poate de aceea nu ți-a împlinit Domnul cererea, căci Dumnezeu pe cele materiale ți le dă de la sine ***dacă vei căuta mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui (Matei 6, 33).***

Aici credincioșii noștri fac o mare greșeală, că cer de la Dumnezeu mai întâi lucruri pământești și abia la urmă cer iertarea păcatelor, care ne asigură fericirea și mântuirea sufletului, iar Dumnezeu, dimpotrivă, ne poruncește să căutăm mai întâi Împărăția Cerului, adică biserica, rugăciunea, pocăința, împăcarea cu toți, postul, smerenia și Sfânta Împărtășanie, și numai la urmă să cerem și cele pământești: sănătate, reușită în viață, căsnicie, copii, ajutor în toate, pe care ni le promite să ni le dea gratuit, chiar dacă nu le cerem.

Cum trebuie să mulțumim lui Dumnezeu?

În toate zilele și în fiecare ceas și clipă să zicem în casă, la biserică, pe cale și oriunde această scurtă rugăciune: **"Slavă lui Dumnezeu pentru toate!"**

Dacă nu ni se împlinește cererea, noi să-i mulțumim Mântuitorului pentru tot ce ne-a dat în viață: pentru sănătate, pentru minte, pentru cei doi ochi, pentru pâinea zilnică, pentru servici, pentru copii, pentru preoții care ne păstoresc, pentru Sfânta Cruce cu care biruim pe diavoli, și mai ales pentru Evanghelie și pentru că suntem fii ai Bisericii Ortodoxe.

Oare câți, alături de noi, sunt orfani, bolnavi fără leac, flămânzi, amăgiți de secte și robiți de patimi, iar noi avem de toate și nu mulțumim cât trebuie?

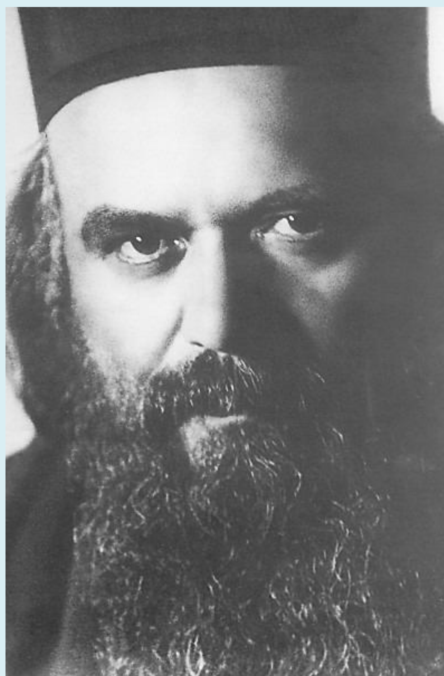
Cea mai înaltă rugăciune de mulțumire pe pământ este Sfânta Liturghie.

De aceea se mai numește și jertfă euharistică, adică jertfă de laudă și de mulțumire. Suntem datori ca în fiecare sărbătoare și mai ales Duminica să ascultăm slujba Sfintei Liturghii și să mulțumim lui Dumnezeu pentru toate câte ne-a dat în viață și în timpul săptămânii care a trecut!

Să trăim mulțumind, iar nu cârtind. Să ne mulțumim cu tot ce ne dă Dumnezeu și să zicem că nu suntem vrednici de cât ne dă. De vom face așa vom primi mai multe daruri de la El și sufletul ne va fi în pace, iar dincolo cu îngerii în veci Îl vom slăvi.

Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Duminica vindecării celor zece leproşi – Intre mărinimia fără margini a Domnului şi micimea noastră de suflete

“Aşadar, de ce Dumnezeu cere mulţumire de la oameni, şi de ce oamenii îi aduc mulţumire lui Dumnezeu? **Din iubire.** ***Mulţumirile oamenilor nu-L fac pe Dumnezeu nici mai slăvit, nici mai puternic, nici mai bogat ori mai viu, ci oamenii sporesc în toate acestea. Recunoştinţa oamenilor nu-I adaugă lui Dumnezeu nici pace, nici bucurie, ci lor înşişi le adaugă cu îmbelşugare. A mulţumi lui Dumnezeu nu-I schimbă Lui nici starea, nici fiinţa, ci omului i-o schimbă din temelie.***

Dumnezeu nu are nevoie de recunoştinţa noastră, nici de rugăciunile noastre. *Dar Domnul, care spune:* **ştie Tatăl vostru de cele ce aveţi trebuinţă mai înainte ca să cereţi voi de la El** ***(Matei 6, 8)*** *îndeamnă totodată* ***pe oameni*** **să se roage totdeauna şi să nu-şi piardă nădejdea** ***(Luca 18, 1). Dumnezeu nu are trebuinţă de rugăciunile noastre, ci totuşi ni le cere. Nu are trebuinţă de mulţumirea noastră, dar ne-o cere – iar mulţumirea nu e altceva decât tot rugăciune, rugăciune de mulţumire.***

În vremea aceea, **Iisus** ***intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproşi care stăteau departe, şi care au ridicat glasul si au zis: Iisuse, învăţătorule, fie-Ţi milă de noi!*** Erau zece leproşi. Cumplit lucru este să vezi şi numai unul, dar zece! Un trup acoperit din cap până-n picioare cu pete albe si plăgi care ard ca focul. Un trup

care putrezeşte de viu, un trup în care e mai mult mâzgă decât sânge. Un trup care duhneşte şi pe dinăuntru şi pe dinafară. Aşa este un lepros. Iar când lepra ajunge la nas, la gură, la ochi, închipuiţi-vă ce aer respiră, ce mâncare mănâncă, ce lume vede unul ca acesta?

Legea lui Moise oprea cu străşnicie pe leproşi să aibă legături cu ceilalţi oameni. La fel este şi astăzi în locurile unde sunt leproşi. Ca să împiedice pe oricine s-ar fi putut apropia de el, leprosul trebuia să strige de departe: „*Necurat! Necurat!*" Aşa se arată, cuvânt cu cuvânt, în Lege: ***Leprosul cel ce are această boală, să fie cu hainele sfâşiate, cu capul descoperit, învelit până la buze, şi să strige mereu, necurat! Necurat!* (Levitic 13, 45).** Hainele sfâşiate – ca să se vadă lepra; capul descoperit – tot ca să se vadă că e lepros, pentru că leproşilor le cădea părul; cu gura acoperită – de asemenea m semn de recunoaştere; şi mai presus de toate, strigătul: *necurat! Necurat!* Leproşii erau alungaţi din cetăţi si sate şi duceau o viaţă mai prejos de a fiarelor; pretutindeni erau goniţi, dispreţuiţi, uitaţi. **Necurat este, *scrie în Lege,* şi să trăiască singuratic şi afară din tabără să fie locuinţa lui *(Levitic 13, 46).*** Erau ca şi morţi pentru oameni, deşi starea lor era mai rea decât moartea.

Iisus Domnul, Izvorul înfloririi, al frumuseţii şi al puterii, trecea într-o zi pe lângă aceste zece rămăşiţe de viaţă zdrenţuite şi rău mirositoare. Când au descoperit că este El, **leproşii de departe *au ridicat glasul si au zis: Iisuse, învăţătorule, fie-Ţi milă de noi! Dar şi-or fi dat seama nefericiţii aceştia de puterea lui Iisus?*** Trebuie sa le fi ajuns şi lor la urechi faima acestui lucru cu totul nou pe lume, care le-a trezit luarea-aminte.

Căci nimic altceva nu-i mişcă pe ei, nici schimbarea stăpânirilor, nici războaiele între neamuri, nici înălţarea şi căderea oraşelor, nici serbările, nici pojarurile, nici cutremurele, înveşmântaţi în putreziciune, ***n-aveau în minte decât a lor nefericire, si poate doar pe Cel ce putea să-i dezbrace de haina stricăciunii şi să-i îmbrace în sănătate.*** Auzind faima de mare tămăduitor a lui lisus, ***desigur vor fi aflat si despre vindecările de lepră săvârşite de El (Luca 5,12-13).***

Trebuie să fi tânjit de multă vreme după fericita întâlnire cu Hristos. Îl aşteptau undeva, la marginile câmpiei galileene, acolo unde drumul începe să urce spre **colinele Samariei.** ***Iisus trecea în drum spre Ierusalim. Iată, bătea ceasul fericit al întâlnirii, si nu din întâmplare, ci din iconomia lui Dumnezeu.*** **Iisuse, *învăţatorule, fie-Ţi milă de noi! au strigat ei într-un glas, văzându-L că se apropie împreună cu ucenicii.***

De ce I-au zis:* învăţatorule?** ***Pentru că acest cuvânt plin de înţelesuri înseamnă nu numai cineva care dă învăţătură, ci un îndrumător, unul care călăuzeşte prin cuvânt si prin faptă pe calea mântuirii.

De ce atunci nu-L numesc:* „Doamne"*?* *Pentru că ei nu ştiu încă cine este Hristos.

***Iisuse, învăţătorule, fie-Ţi milă de noi! au strigat ei cu glas mare.* Şi văzându-i, El le-a zis: *Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor. Dar ducându-se ei, s-au curăţat. Curăţând altădată lepra, Domnul Şi-a întins mâna şi l-a atins pe lepros, spunând: Fii curăţat! Şi îndată s-a dus lepra de pe el* (Luca 5,13).** În împrejurarea de faţă însă, nu numai că nu S-a atins de leproşi, dar nici măcar nu era aproape de ei, pentru că, ni se spune, stăteau departe. Domnul, aşadar, le-a vorbit de departe.

De ce i-a trimis Domnul la preoţi? Pentru că era de datoria acestora să-i declare pe leproşi necuraţi şi să-i excludă dintre cei sănătoşi, şi de asemenea să-i declare pe cei vindecaţi curaţi, îngăduindu-le întoarcerea între ceilalţi oameni (Levitic 13, 34-44). Domnul nu va schimba Legea, cu atât mai mult cu cât ea nu-i stinghereşte lucrarea, ci dimpotrivă, în împrejurarea de faţă o înlesneşte, pentru că preoţii vor vedea cu ochii lor şi vor mărturisi că cei zece leproşi cu adevărat s-au curăţat. Auzind deci ce le spune Domnul şi încotro îi trimite, cei zece leproşi au ieşit din satul lor ca să facă ce li se ceruse. Dar, pe când mergeau, privindu-se iată că lepra dispăruse.

Se uitau unul la altul, şi se încredinţau că s-au însănătoşit. Rănile şi puroiul şi duhoarea trecuseră fără urmă. Lepra care-i acoperise adineauri parcă nici n-ar fi fost. ***Cine-ar putea să spună că minunea aceasta n-a fost mai mare decât o înviere din morţi? La un singur cuvânt puternic, zece trupuri leproase, roase de boală, s-au făcut deodată sănătoase şi curate.*** Cu cât te gândeşti mai mult, cu atât îţi dai seama că acest cuvânt n-ar fi putut să vină de la un muritor; că trebuie să fi fost rostit de Dumnezeu prin gură omenească. Rostit de limbă omenească, acest cuvânt a venit din adâncimile de unde a venit şi cuvântul de poruncă întru zidirea lumii: ***Şi a fost aşa.***

Sunt cuvinte şi cuvinte. Sunt cuvinte curate, cuvinte fără păcat, care de aceea sunt puternice. Ele vin din Izvorul începător al veşnicei iubiri, înaintea lor se deschid toate porţile creaţiei. Lucruri, oameni, boli şi duhuri li se supun. Şi sunt frânturi de cuvinte, cuvinte tocite, ucise de păcat, care n-au mai multă putere decât

suflarea vântului prin trestii; oricât de multe astfel de cuvinte moarte s-ar rosti, rămân ca bătaia fumului în porţi de fier.

Gândiţi-vă dar ce mângâiere de nespus e să cunoaştem în ce Domn puternic şi iubitor credem. **Toate câte a vrut Domnul a făcut în cer şi pe pământ *(Psalm 134, 6).***

El este Domnul vieţii, Dătătorul de legi al firii, Stăpân peste boală şi Biruitor al morţii.

- ***Nu suntem creaţi de natura necuvântătoare***, ci de El, Domnul Preaînţelept.
- ***Nu suntem robi ai legii firii,*** ci slujitori ai Dumnezeului Celui Viu, Iubitorul de oameni.
- ***Nu suntem jucăria întâmplării*****,** ci făpturi ale Celui ce a zidit şi pe fraţii noştri mai mari, îngerii şi arhanghelii şi toate nemuritoarele armiei cereşti.

De suntem în această viaţă, El ştie de ce,

- ✓ dacă păcatul ne face leproşi, ***El are cuvântul mai puternic decât lepra, fie trupească fie sufletească;***
- ✓ dacă ne scufundăm, ***ne întinde mâna-I mântuitoare***;
- ✓ dacă murim, ***ne aşteaptă de partea cealaltă a mormântului***.

Să ne întoarcem acum la Evanghelia care ne istoriseşte vindecarea leproşilor, şi să privim zugrăvirea cea limpede a recunoştinţei şi nerecunoştinţei.

Ce-au făcut leproşii, văzând că s-au curăţat? Iată ce au făcut: dintre toţi, doar unul singur s-a întors să-I mulţumească lui Hristos, pe când ceilalţi şi-au văzut de drum fără să le mai pese de Cel ce le-a făcut lor bine, de Mântuitorul lor.

Acest singur recunoscător, văzând că boala cea înfricoşată s-a luat de la dânsul, şi-a tras sufletul scăpat prin minune din strânsoarea cloacei de şerpi veninoşi şi ***primul său gând a fost să mulţumească Celui ce l-a scos din stricăciunea sa cea nespusă.*** Şi precum, doar cu puţin mai înainte, strigase cu buzele roase de lepră: ***Iisuse, învăţătorule, fie-Ţi milă de noi,*** **aşa şi acum şi-a ridicat glasul şi a strigat cu putere, din buze sănătoase şi din rărunchi teferi, mulţumind lui Dumnezeu**.

Dar nu numai atât, ci a alergat înapoi la Binefăcătorul său ca să-I mulţumească. Când a ajuns la Hristos, a căzut în genunchi, în genunchii săi

care acum nu mai erau tot o rană ci teferi şi puternici, şi I-a mulţumit. Trup plin de sănătate, inimă plină de bucurie şi ochi plini de lacrimi! Iată omul întreg.

- *Adineauri un morman de carne putredă iar acum iarăşi om.*
- *Adineauri alungat dintre oameni, acum iarăşi deopotrivă cu semenii săi.*
- *Adineauri trâmbiţă răguşită care nu strigă decât: „Necurat! Necurat!“, acum trâmbiţă limpede de mulţumire şi slavă lui Dumnezeu.*

Acest singur recunoscător nu era iudeu, ci samarinean. Samarinenii nu erau iudei, ci erau fie de sânge curat asirian, fie un amestec de stirpe asiriană şi iudee, ieşiţi anume din acei asiriani aduşi odinioară de regele Salmanasar în părţile Siriei după ce strămutase mai întâi pe iudeii de acolo în Asiria (IV Regi 17, 3-6, 24). Iar faptul că acest om recunoscător era de sânge curat asirian se vede din aceea că Domnul a spus: ***este de alt neam.***

Şi răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curăţit ? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă şi să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?

Vedeţi cu câtă blândeţe mustră Domnul nerecunoştinţa? Nu întreabă decât dacă s-au curăţit toţi, şi de ce n-au venit şi ceilalţi nouă să mulţumească. Şi nu pentru că n-ar fi ştiut, căci El ştia încă mai înainte de a-i întâlni, că aceia se vor vindeca. ***A pus întrebarea ca pe cea mai uşoară dintre mustrări.*** Iar noi, cum ne ieşim din fire dacă, dând vreun bănuţ unui amărât, acesta nu mulţumeşte destul! Dar închipuiţi-vă numai ce-ar fi dacă, vindecând noi nouă bolnavi (să zicem că ne-ar sta în putinţă să facem acest lucru), aceştia n-ar veni să ne mulţumească!

Dumnezeu nu tună şi fulgeră împotriva nerecunoscătorilor, nici nu îi blestemă, ci doar îi dojeneşte cu blândeţe, întrebându-i pe cei ce I se închină: „Dar ceilalţi copii ai Mei unde sunt? Unde sunt ceilalţi?

- *Unde sunt puternicii care cârmuiesc peste neamuri cu puterea Mea?*
- *Unde sunt bogaţii care s-au îmbogăţit cu avuţiile Mele,*
- *Unde sunt biruitorii care au biruit prin mila Mea?*
- *Unde sunt cei ce se veselesc şi înfloresc din izvorul Meu?*
- *Unde sunt părinţii ai căror fii cresc şi sporesc din a Mea putere?*
- *Unde sunt învăţătorii cărora Eu le dau ştiinţă şi înţelepciune?*
- *Unde sunt bolnavii pe care i-am vindecat?*

❖ *Unde sunt păcătoşii ale căror suflete le-am curăţat de păcat ca de lepră?*

N-am dat Eu sănătate la mii şi mii, iar aici la rugăciune sunteţi numai zeci? N-am dat lumina soarelui la milioane, iar de mulţumit Îmi mulţumiţi numai o sută? N-am împodobit câmpiile cu roade şi n-am înmulţit turmele voastre, şi doar câţiva îngenuncheaţi slăvindu-Mă?

Vedeţi, *numai acesta, care este de alt neam,* numai acest străin s-a întors să mulţumească. Dar e cineva străin de Hristos? N-a venit El să mântuiască pe toţi oamenii, nu numai pe iudei? Iudeii se fălesc cu faptul că sunt aleşii lui Dumnezeu, că II cunosc pe Dumnezeu mai mult decât toate neamurile. Dar iată aici dovada întunericului din mintea lor şi a învârtoşării din inima lor. Un păgân, un asirian, are mai multă minte şi inimă decât cei ce se fericesc a fi iudei. *Din păcate, istoria se repetă astăzi, când unii necredincioşi au mintea mai deschisă şi inima mai mulţumitoare faţă de Dumnezeu decât mulţi creştini. Mulţi musulmani, budişti sau hinduşi îi fac de ruşine pe creştini cu ardoarea rugăciunilor şi recunoştinţei lor faţă de Dumnezeu.*

Pilda se încheie cu cuvântul spus de Domnul samarineanului mulţumitor: Şi i-a zis: Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit. Vedeţi cât de mare este smerenia şi blândeţea Mântuitorului. Cum se bucură să cheme pe oameni la împreună-lucrarea cu Sine, vrând prin aceasta să ridice neamul omenesc cel căzut şi înjosit. ***Mai presus de mândria şi deşertăciunea omenească, El vrea să-Şi împartă vrednicia cu alţii.***

Dar la ce le-a folosit credinţa? Ar fi putut, cu tot atâta credinţă, să strige la o mie de doctori faimoşi ai lumii: „*Ai milă de noi, vindecă-ne!*” Ar fi fost în zadar. Iar dacă vreunul din aceşti mii de doctori pământeni i-ar fi vindecat, vă închipuiţi oare că ar fi pus tămăduirea pe seama credinţei lor şi nu pe a iscusinţei sale?

Căci doctorii cei muritori, dimpotrivă, obişnuiesc să-şi aroge tot meritul lecuirii unui bolnav, chiar dacă bolnavul şi-a avut şi el partea sa în cumpăna vindecării. Aşa se poartă oamenii între dânşii. Dar cu totul altfel se poartă cu oamenii Mântuitorul Hristos. **Hristos a încărcat o căruţă cu grâne, iar leprosul a aruncat şi el în căruţă o boabă. Încărcătura de grâne a lui Hristos e puterea Sa dumnezeiască, iar bobul leprosului este credinţa lui în Hristos.**

Hristos, adevăratul iubitor de oameni, nu dispreţuieşte mărunta boaba, ci dimpotrivă, îi dă întâietate faţă de întreaga-I încărcătură de grâne. El, aşadar, nu spune: „Grânarul Meu are să te hrănească”. ***Nu spune: „Te-am vindecat”, ci:***

Credinţa ta te-a mântuit. Câtă mărinimie în cuvântul acesta! Ce învăţătură pentru noi toţi! Şi ce mustrare mândriei omeneşti!

- ***Să se apropie şi să înveţe de la Hristos, Domnul Cel Drept, toţi cei care acoperă grăuntele de vrednicie al altuia ridicându-şi în slăvi propria încărcătură.*** *Aceştia nu-s mai puţin hoţi şi jefuitori decât bogatul care îşi înmulţeşte moşiile cu petecul de pământ al unui sărman.*
- ***Să se apropie şi să înveţe de la Hristos, Domnul Cel Adevărat, toţi comandanţii care acoperă partea soldaţilor la victorie.***
- ***Să se apropie şi să înveţe de la Hristos; Domnul Cel Smerit, toţi cei care, îndeletnicindu-se cu negoţul şi cu industria, trec sub tăcere meritele lucrătorilor, punând toată reuşita pe seama râvnei, chibzuinţei şi norocului propriu.***
- ***Să se apropie, în sfârşit, şi să înveţe de la Hristos, Domnul Cel Iubitor de oameni, tot neamul omenesc, cel care, în orbirea lui, se împăunează cu tot binele, cu toată ştiinţa, cu toată izbânda, ascunzând şi uitând uriaşa parte a lui Dumnezeu în toate.***
- ***Să se apropie şi să înveţe cum Dumnezeu nu acoperă nici un grăunte de merit omenesc în uriaşa încărcătura a vredniciei Sale, ci dimpotrivă, tăinuie partea Sa, arătând-o pe cea a omului.(…)***

O, de ne-am da noi creştinii seama de mulţimea şi felurimea bolilor de care ne vindecă în fiecare zi Hristos! Degrabă atunci ne-am întoarce alegând către El, i-am cădea în genunchi şi I-am mulţumi din clipa aceasta şi până în ceasul morţii, ceas care nu este departe de niciunul din noi.

A Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos fie slava şi lauda, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin".

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Tâlcuiri din Sfânta Scriptură - Vindecarea celor 10 leproşi

Au fost tămăduiţi zece leproşi, dar numai unul singur s-a întors să-I mulţumească Domnului.

Oare nu acesta este, îndeobşte, procentul celor recunoscători dintre oamenii care au primit binefaceri de la Domnul? Cine n-a căpătat de la Domnul lucruri bune sau, mai bine zis, ce n-a făcut El bun în noi şi în jurul nostru? Dar toţi sunt, oare, recunoscători lui Dumnezeu şi toţi îi dau mulţumită pentru toate?

Unii îşi îngăduie chiar să întrebe: ***''Pentru ce ne-a dat Dumnezeu viaţă?*** **Ar fi fost mai bine să nu fim''.**

Dumnezeu ţi-a dat viaţa ca să ai parte de fericirea veşnică***; te-a adus la fiinţă fără să urmărească vreun câştig, tot fără să urmărească vreun câştig te-a înzestrat şi cu toate mijloacele de a ajunge la fericirea veşnică; totul ţine de tine: nu trebuie decât să te osteneşti puţin pentru asta.***

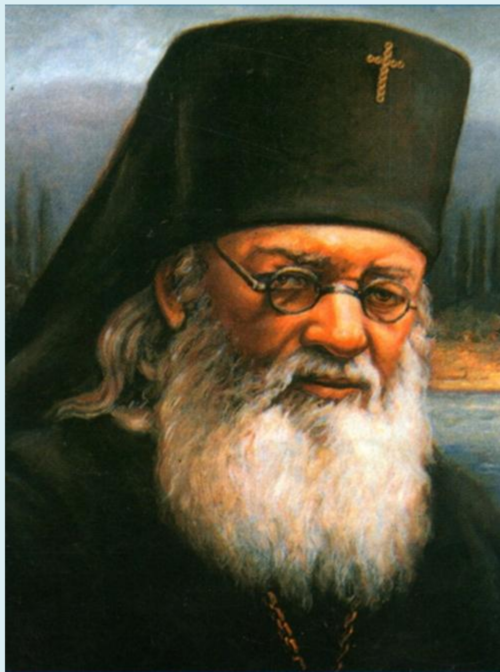
Tu spui: ''Dar n-am parte decât de amărăciuni, de necazuri, de suferinţe, de nevoi''.

Păi cum, şi astea sunt mijloace de a dobândi veşnică fericire, rabdă.

Toată viaţa ta nu e nici cât o clipă faţă de veşnicie. Chiar dacă ar trebui să pătimeşti viaţă întreagă, fără curmare, asta tot nu înseamnă nimic înaintea veşniciei, dar tu ai şi clipe de mângâiere.

Nu te uita la cele de acum, ci la cele care ţi se gătesc în viitor; îngrijeşte-te să te faci vrednic de acest viitor şi atunci nu vei mai băga în seamă amărăciunile: toate vor fi înghiţite de nădejdea neîndoielnică a desfătărilor veşnice, şi recunoştinţa nu va înceta să se vădească pe buzele tale.

Sfântul Luca al Crimeei - Predică la Duminica slăbănogului/ Vindecarea celor 10 leproşi: "De ce oamenii răspund atât de des cu nerecunoştinţă şi îi defaimează pe binefăcătorii lor?"

În duminica a patra după Paşti, Sfânta Biserică ne aminteşte marea minune a vindecării slăbănogului. Aţi auzit în Evanghelie despre această minune. ***Dar v-a atras atenţia modul în care omul vindecat de Domnul Iisus Hristos şi-a raportat tămăduirea lui şi la Binefăcătorul său Dumnezeiesc?*** El nu ştia cine l-a vindecat şi întrebat fiind de vrăjmaşii lui Hristos, cărturarii şi fariseii, despre cel care l-a vindecat, a răspuns: „Nu ştiu!" Dar mai apoi Domnul l-a întâlnit în sinagogă şi i-a spus: ***Iată, te-ai vindecat, de acum să nu mai greşeşti!*** Ce a făcut cel vindecat? Îndată a mers la arhierei şi le-a spus că Cel care l-a tămăduit este Hristos. Iar vindecarea lui a fost săvârşită în zi de sâmbătă.

Pentru toate minunile lui Hristos făcute în zi de sâmbătă Îl urau crunt cărturarii şi fariseii, Îl considerau călcător al Legii lui Moise şi încercau să-L piardă. Iată, cel vindecat le-a oferit ajutor în această intenţie. Astfel slăbănogul a arătat lipsă de recunoştinţă Binefăcătorului său.

La fiecare Te-Deum de mulţumire auziţi Evanghelia despre cei zece leproşi, să vedeţi câtă nerecunoştinţă au manifestat nouă din cei zece. ***Doar unul şi acela samaritean, a venit şi a căzut la picioarele Domnului, mulţumindu-I. Iar Domnul a întrebat: Oare nu zece s-au curăţit? Ceilalţi nouă unde sunt? Nu s-a***

găsit să se întoarcă şi să-I dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care e de alt neam? Nerecunoştinţa este un păcat de care suferă mulţi oameni.

Sfântul Proroc Isaia evidenţiază nerecunoştinţa poporului lui Israel faţă de Dumnezeu: ***Boul îşi cunoaşte stăpânul şi asinul ieslea Domnului său, dar Israel nu Mă cunoaşte, poporul Meu nu Mă pricepe (Isaia 1, 3).*** Vedeţi cât de aspru judecă Sfântul Proroc, prin aceste cuvinte, nerecunoştinţa poporului lui Israel? El dă drept exemplu animalele necuvântătoare, care arată ataşament de stăpânul lor.

În Viaţa Sfântului Gherasim, care a trăit la Iordan, s-a petrecut un lucru interesant. Acesta a văzut odată un leu stând pe nisip şi suferind tare. Leul îşi lingea laba în care intrase un spin. Sfântul Gherasim s-a apropiat de el, i-a luat laba şi i-a scos spânul. Şi ce s-a întâmplat? Leul a nutrit din acel moment o mulţumire neobişnuită faţă de sfânt şi până la moartea stareţului, nu s-a despărţit de dânsul, iar atunci când Sfântul Gherasim a murit, pe mormântul lui acest leu recunoscător a jelit mult timp şi în cele din urmă acolo a şi murit.

Eu cunosc un caz în care un medic, văzând pe drum un câine bolnav, l-a luat la sine şi l-a vindecat. Câinele era nespus de recunoscător acestui medic milostiv, precum leul Sfântului Gherasim. A mers după el toată viaţa şi nu o dată a adus la dânsul şi alţi câini bolnavi pentru a-i vindeca. Vedeţi cât de multe trebuie să învăţăm de la aceste animale recunoscătoare? Dar noi nu suntem aşa. Nouă din zece vindecaţi s-au dovedit nerecunoscători. ***Credeţi voi, oare, că aceşti nouă nerecunoscători erau oameni răi? Nu! Domnul a vrut să ne arate prin aceasta ca şi printre noi se află destui nerecunoscători.***

De ce oamenii sunt nerecunoscători? De ce răspund atât de des cu nerecunoştinţa şi îi defaimează pe binefăcătorii lor? La baza nerecunoştinţei stă iubirea de sine, egoismul. ***Nerecunoscătorii au o părere atât de înaltă despre sine, că se gândesc prea puţin la alţii, consideră că ceilalţi sunt obligaţi să le acorde atenţie şi de aceea orice binefacere o consideră de nimic, o primesc ca pe ceva ce li se cuvine.*** Există printre oamenii de acest fel unii foarte mândri, cărora le este neplăcut să primească binefaceri. Atât timp cât au nevoie de ceva, merg şi cer ajutor, iar când primesc ceea ce au dorit, în locul recunoştinţei se iveşte în inima lor iritarea şi răutatea. Nu suportă faptul că a fost necesar să ceară, că s-a găsit un om nobil care le-a oferit ajutor. Şi nu se gândesc deloc să-i mulţumească. Ba mai mult decât atât, uneori inima lor se înăspreşte şi acest sentiment al iubirii de sine generează ură faţă de binefăcătorul lor.

Preaînţeleptul Iisus, fiul lui Sirah, a spus următoarele cuvinte despre oamenii nerecunoscători: ***Mulţi au socotit împrumutul ca bani găsiţi şi au făcut necaz celor care i-au ajutat pe ei. Până să ia împrumutul, sărută mâna celui care îi dă şi pentru banii aproapelui vorbeşte cu glas ademenitor; iar când este vremea să întoarcă, atunci tărăgănează, şi se apără cu cuvinte de lene şi învinuieşte vremea. De va putea, abia va întoarce jumătate şi o va socoti ca bani daţi de pomană. Iar dacă nu, pentru că l-a lipsit de bani, i se face lui vrăjmaş pe degeaba. Blesteme şi sudalme îi va răsplăti şi în loc de cinste, îi va plăti cu necinste (Înţelepciunea lui Isus Sirah 29, 4-6).***

Dintre toate felurile pe care le îmbracă nerecunoştinţa omenească, cea mai gravă este cea a copiilor faţă de părinţii lor, foarte răspândită astăzi.

Spuneţi-mi, pe cine, dacă nu pe părinţi, trebuie să-i considerăm primii şi cei mai mari binefăcători ai noştri? Ei ne-au dat viaţă, ne-au răbdat capriciile copilăreşti, neajunsurile şi uneori chiar şi ofensele. Cine, dacă nu părinţii, care s-au îngrijit atât de mult de noi şi care şi-au pus sufletul pentru noi, merită recunoştinţa noastră? Deseori vedem că pe părinţii bătrâni, care au pierdut capacitatea de a munci, copiii răi îi alungă din casă sau dacă nu-i alungă, atunci cu blestem şi cu răutate le dau pâinea necesară.

Ascultaţi ce spune înţeleptul Iisus, fiul lui Sirah, despre cinstirea părinţilor: ***Cu fapta şi cu cuvântul cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, ca să-ţi vină binecuvântare de la ei. Că binecuvântarea tatălui întăreşte casele fiilor, iar blestemul mamei le dărâmă până în temelie… Ca un hulitor este cel care părăseşte pe tată şi blestemat de Domnul este cel care mânie pe mama sa (Înţelepciunea lui Isus Sirah 3, 8, 9, 16).***

În Deuteronom citim cuvinte înfricoşătoare: ***Blestemat este cel care vorbeşte de rău pe tatăl său sau pe mama sa!*** În cartea Ieşirii citim cuvinte şi mai înfricoşătoare: ***Cel ce-l bate pe tatăl său trebuie să fie dat la moarte.***

Poporul lui Israel îi ucidea cu pietre pe călcătorii de lege. Era necesar doar ca pedeapsa să devină un eveniment înfricoşător în viaţa poporului, pentru ca acesta să înţeleagă cum sunt pedepsiţi cei care se poartă nemilos cu părinţii lor şi să conştientizeze gravitatea acestui păcat.

Aşa a fost în timpurile vechi. Dar în prezent lucrurile s-au schimbat. Această lege nu se mai aplica nicăieri. Cel ce-şi bate tatăl, care vorbeşte de rău pe mama sa, la noi deseori rămâne nepedepsit. Iar dacă părinţii se hotărăsc să depună plângere în

instanţă împotriva tratamentului la care sunt supuşi de proprii copii, viaţa lor va deveni şi mai amară.

Dar legea lui Dumnezeu este veşnică şi dreptatea Lui este neclintită şi dacă nu vor fi pedepsiţi acum cei care îşi bat părinţii, atunci vor fi condamnaţi de Dumnezeu la pedeapsa veşnică. Şi deşi nimeni nu-i ucide acum cu pietre blestemul lui Dumnezeu, judecata lui Dumnezeu îi va pedepsi veşnic, fiindcă dreptatea lui Dumnezeu întotdeauna se va împlini, chiar şi atunci când oamenii vor înceta s-o urmeze.

Să gândească la aceasta cei care îi ofensează pe părinţi, cei care îl alungă din casă pe tatăl bătrân sau pe mama bătrână, care îi condamnă la foame, lipsindu-i de ajutor. Fie să-şi aducă aminte că şi pentru ei se va îndeplini această lege veche! Fie să-şi amintească de judecata lui Dumnezeu şi să se cutremure în faţa ei!

Domnul Iisus Hristos, când i-a vindecat pe cei zece leproşi, ştia că nouă dintre ei se vor arăta nerecunoscători, dar chiar şi aşa, i-a vindecat pe toţi. Şi-a revărsat mila nemărginită asupra tuturor – şi vrednici şi nevrednici. Şi-a dat viaţa şi pentru păcătoşi şi pentru nerecunoscători. EI a suferit pe Crucea de pe Golgota de dragul nostru, al tuturor, chiar şi de dragul celor care L-au respins, care L-au dat la moarte.

Nerecunoştinţa omenească este ca o picătură în marea milostivirii lui Dumnezeu. Şi precum nu poţi tulbura marea aruncând în ea o mână de nisip sau de ceva necurat, tot aşa nu poate nerecunoştinţa omenească să tulbure cât de puţin milostivirea nemărginită a lui Dumnezeu faţă de noi toţi. Trebuie să ţinem minte aceasta.

În faţa ochilor noştri să stea întotdeauna Hristos înroşit de sânge, Care a murit pe Crucea Golgotei pentru noi, cei nerecunoscători.

Să ţinem minte Crucea Golgotei, să ne amintim întotdeauna milostivirea nemărginită a lui Dumnezeu faţă de noi, nevrednicii şi păcătoşii.

Şi dacă ne vom aminti aceasta, dacă vom lua exemplu de la cei care cu recunoştinţâ considerâ de datoria lor să-şi cinstească proprii părinţi, atunci mila lui Dumnezeu va fi cu toţi!”

27 mai 1945

(în: Sfântul Luca al Crimeei, Predici, Ed. Sophia, Bucureşti, 2009)

Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii - Vindecarea celor 10 leproşi – Recunoscători

„***Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât acesta de alt neam?***” (Luca 17, 18)

"…Omul este cea mai desăvârşită făptură pe care a creat-o Dumnezeu pe pământ. Este coroana creaţiei lui Dumnezeu. Din acest motiv toată dragostea şi grija lui Dumnezeu se îndreaptă spre el. Pronia lui Dumnezeu asigură omului toate cele necesare vieţii: aerul, pe care-l respiră, apa, pe care o bea, lumina, care-l luminează, copacii şi plantele, care-l hrănesc, păsările, care-i cântă, marea, care-l răcoreşte, uscatul, unde trăieşte şi propăşeşte.

Închipuiţi-vă ce s-ar întâmpla (să presupunem!), dacă ar lipsi aceste bunuri zilnice, pe care Dumnezeu le oferă gratuit şi celui mai sărac om. Dacă, de pildă, s-ar fi stins soarele, cum s-a stins în ziua răstignirii lui Hristos; atunci, întreaga D.E.I. să funcţioneze, n-ar putea înlocui nici pentru puţin timp lumina naturală. Gândiţi-vă iarăşi: Ce s-ar întâmpla, dacă râurile şi izvoarele ar seca? Omul ar suferi după un pahar de apă.Spun unii că astronautul american, care a ajuns şi a călcat primul pe lună, a însetat şi, pentru că acolo nu există nici măcar o picătură de apă, astronautul a spus: „Ah, Dumnezeul meu, când mă voi întoarce pe pământ să deschid robinetul casei mele să beau!… Putem să spunem că înotăm la propriu în marea nesfârşitelor binefaceri ale lui Dumnezeu.

(…) Dar cea mai mare binefacere a lui Dumnezeu nu sunt acestea. ***Cea mai mare binefacere este că L-a trimis pe Fiul Său Cel Unul Născut şi S-a făcut Om în peştera din Bethleem, iar mai apoi, pe Golgota, a oferit înfricoşătoarea jertfă a Crucii, ca să ne elibereze de păcat, de stricăciune şi de moarte***.

Un oarecare misionar, vrând să facă mai lesne de înţeles celor ce-l ascultau marea binefacere, pe care ne-a dăruit-o Hristos, a făcut următoarele: S-a aplecat la pământ, a desenat un cerc şi l-a îngrădit de jur împrejur cu lemne mici. După aceea a dat foc lemnelor, iar când s-au aprins bine şi s-a alcătuit o coroană de foc, a luat un vierme şi l-a aruncat în mijlocul cercului. Viermele a simţit focul dimprejurul lui şi a început să se mişte în dreapta şi-n stânga. Nu putea însă să găsească o ieşire pe nicăieri, pentru că de pretutindeni îl înconjura focul. Aşadar, era condamnat să ardă. Atunci, întinzându-şi mâna, misionarul a scos viermele din cuşca de foc şi ţinându-l în palmă a spus oamenilor, care urmăreau cu interes scena: Aţi înţeles ce înseamnă lucrul acesta? Foc este păcatul, care ne ameninţă de pretutindeni, vierme suntem noi, care suntem condamnaţi să ardem în iad, iar Cel care S-a aplecat este Hristos; ne-a apucat şi ne-a mântuit. Unui astfel de Binefăcător ce fel de recunoştinţă ar trebui să-I arătăm!

****

În faţa atâtor binefaceri mici şi mari să nu ne arătăm nerecunoscători ca cei nouă leproşi. ***Nerecunoscătorul este mai prejos şi decât animalele,*** care de multe ori îşi manifestă recunoştinţa faţă de binefăcătorul lor. Arunci, de pildă, câinelui un os şi, pentru că nu are gură să-ţi spună *„mulţumesc”*, dă din coadă. Şi nu doar câinele, ci şi alte animale îşi manifestă recunoştinţa.

Se spune despre un leu, care fusese rănit de un spin în care călcase, că s-a apropiat de un om cu răgete tânguitoare de durere şi i-a întins piciorul. Omul, cu toată teama lui, a scos cu atenţie spinul care intrase în piciorul fiarei şi aceea s-a liniştit. De atunci animalul nu a uitat binefacerea. Când după o vreme omul acela s-a aflat în primejdie, leul l-a salvat!

Să fim deci recunoscători tuturor şi desigur mai întâi lui Dumnezeu. ***Dar poate veţi întreba: Şi cum poate să-şi arate cineva recunoştinţa sa Domnului?***

Sfântul Ioan Gură-de-Aur indică mai multe moduri. Iată câteva din acestea. Întâi şi întâi să nu uităm, ci continuu să purtăm în mintea noastră darurile pe care ni le-a făcut. Apoi, să propovăduim şi să mărturisim pretutindeni binefacerea pe care am primit-o. Să avem, apoi, dispoziţia de a întoarce pe cât putem binele pe care l-am primit şi să dorim să oferim tot ce avem Binefăcătorului nostru; şi după ce Îi vom fi dat toate, să simţim că nu I-am dat nimic însemnat; apoi, să ne supunem voii Lui. Desigur, să-I rămânem credincioşi, chiar dacă vreodată va îngădui să ne găsească şi încercările. Mai mult, să-I mulţumim noi înşine, dar să-i sfătuim şi pe alţii să facă acelaşi lucru cu noi *(vezi Ieromonahul Benedict Aghioritul, „Hrisostomikon Tameion”, Tesalonic 1994, Cuvântul „recunoştinţă” – în elină).*

Nu putem să facem nimic din acestea? ***Cel puţin să ne hotărâm să mergem regulat la biserică, să mergem la biserică în duminici şi în marile sărbători.***

168 de ore are săptămâna. Ce cere de la noi Dumnezeu? O oră durează Dumnezeiască Liturghie. Să mergem atunci şi să-I spunem lui Dumnezeu un *„Mulţumesc!”*.

- ***Recunoscători lui Dumnezeu, dar recunoscători şi oamenilor care ne-au făcut bine.***
- *Copiii – recunoscători faţă de părinţi; să le arate toată afecţiunea şi îngrijirea la bătrâneţile lor.*
- *Recunoscători – elevii faţă de învăţătorii şi profesorii, care i-au învăţat carte.*
- *Recunoscători – credincioşii faţă de părinţii lor duhovniceşti, preoţii şi arhiereii, care ostenesc la zidirea sufletelor.*
- *Recunoscători – toţi elinii faţă de binefăcătorii naţionali; cei care şi-au jertfit întreaga lor avere pentru binele patriei.*
- *Recunoscători să fim toţi oricărui binefăcător, tutore şi protector.*

****

Astăzi, iubiţii mei, când cei mulţi au uitat verbul „a mulţumi” şi rar îl mai aude cineva cu sinceritate, să cultivăm virtutea elementară a recunoştinţei.

Şi, aşa cum atunci când facem vreun bine unui om, vrem să auzim din gura lui *„Mulţumesc!”*, aşa *şi-atunci când primim o binefacere de la altcineva, să nu uităm să-i spunem din inima noastră „Mulţumesc!”.*

„Mulţumesc!” este un cuvânt mic, dar recunoştinţa, pe care o exprimă, aduce un mare bine. Împacă inima, face societatea umană. Puteţi să şi observaţi acest lucru de multe ori în viaţa cotidiană. Remarc – şi aţi remarcat şi voi – ce se întâmplă de pildă în comportamentul conducătorilor auto. Dorinţa de a ajunge mai repede la serviciul lor îi face adesea să se enerveze şi să aibă accese de furie. Când însă cineva se află în dificultate, ceilalţi îl facilitează, oprind şi oferindu-i cu politeţe prioritate. Primul îşi arată recunoştinţa printr-un simplu semn cu mâna. Atunci nervii sunt daţi la o parte, iar în sufletul tuturor se instalează o dispoziţie plăcută. Aceasta este o imagine şi un exemplu. Aşa cum suntem pe drumul rutier, aşa şi pe celălalt mare drum, drumul vieţii, să fim recunoscători şi gata să spunem „Mulţumesc!” binefăcătorului nostru.

Aşadar, recunoscători faţă de toţi. Dar mai ales recunoscători Domnului nostru Iisus Hristos, Care este cel mai mare Binefăcător al nostru al tuturor.“

Mitropolitul Augustin de Florina: “Hristoase, iartă-ne! Curăţeşte-ne de lepra nemulţumirii. Dă-ne o inimă care să Te iubească şi să-Ţi fie veşnic recunoscătoare.”

“…Aşadar, zece de astfel leproşi, care trăiau izolaţi şi deznădăjduiţi, când L-au văzut de departe pe Hristos trecând pe drumul public şi mergând într-un sat, imediat, toţi împreună au început să strige şi să-I ceară ajutor. Strigau: „Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne!” (Luca 17, 13).

Strigau aceste cuvinte cu credinţă. Credeau că Hristos, aşa cum a vindecat mii de bolnavi, care pătimeau de diferite boli, doar El ar putea să-i facă şi pe ei bine. ***Şi Hristos i-a făcut bine doar prin cuvântul Său cel atotputernic.*** Într-o secundă, trupul lor s-a curăţat. N-a rămas asupra lor nici un semn al groaznicei boli.

O, Hristoase, cât de mare este puterea Ta!

Preoţii, care în acea vreme se îngrijeau şi de supravegherea medicală a leproşilor, au certificat că cei zece leproşi erau de-acum sănătoşi şi puteau să comunice liberi cu restul lumii. ***Şi iată-i. Plini de bucurie aleargă la casele lor, ca să-i vadă pe ai lor. Dar, în braţele femeilor şi copiilor lor, Hristos a fost uitat.***

Doar unul singur, pe care-l dispreţuiau, pentru că nu-l considerau iudeu autentic, ci fals, un samarinean, acesta, înainte de a se duce acasă, a considerat de datoria lui să meargă mai întâi la Hristos şi să-I mulţumească. A venit, deci, la Hristos, a căzut la picioarele Lui şi cu lacrimi în ochi I-a mulţumit Binefăcătorului său. Şi atunci Hristos a spus: „Nu s-au curăţit de lepră toţi

zece? Unde sunt ceilalţi nouă? Doar unul a venit să-I mulţumească şi să-L slăvească pe Dumnezeu? Şi acesta nu este iudeu, ci samarinean"

*****

Ce nemulţumitori s-au arătat aceşti nouă iudei! Hristos să le facă un atât de mare bine, un bine pe care nimeni altul n-ar fi putut să li-l facă, iar aceştia să nu vină să-I spună un „Mulţumesc!". Da, nemulţumitori au fost aceşti nouă leproşi, pe care i-a vindecat Hristos.

Dar nemulţumitori sunt şi atâţia alţii. ***Nemulţumitori suntem şi noi, care spunem că credem în Hristos, dar nu-I mulţumim aşa cum se cuvine. Pentru că Hristos este cel mai mare Binefăcător al nostru. Orice bine pe care-L avem, material şi spiritual, nu este al nostru. A lui Hristos este.***

Râurile, lacurile şi mările, copacii, ţarinile pe care le cultivăm, oile care ne dau lâna şi laptele lor, celelalte animale domestice, care ne sunt atât de folositoare, aerul pe care-l respirăm, ploaia care cade şi adapă pământul, soarele care luminează şi încălzeşte, toate acestea nu sunt ale noastre. ***Ale lui Hristos sunt. Hristos le-a creat şi le-a pus la dispoziţia noastră.***

Dacă ni le ia pentru o secundă, atunci cum vom putea să trăim? Cum să trăim fără soare, fără aer, fără apă, fără mâncare? Şi, ***pentru toate aceste bunuri materiale, pe care prin mâna Sa cea afectuoasă, pe care o deschide zi de zi, le împrăştie tuturor cu generozitate, pentru toate acestea s-ar fi cuvenit să fim recunoscători lui Hristos şi să-I spunem: „Hristoase, Îţi mulţumim". Nu unul, ci mii de „mulţumesc" s-ar fi cuvenit să-I spunem zi de zi. Pentru că, aşa cum am spus, toate sunt ale Lui şi nimic nu este al nostru.***

Dar am uitat! Avem şi noi ceva, care nu este al lui Hristos, ci este al nostru. Al nostru? Da, al nostru. ***Ce este al nostru? Este păcatul.*** Acesta nu vine de la Hristos; departe de noi blasfemia aceasta! ***Păcatul, aşa cum ne învaţă Biserica noastră, este un produs al libertăţii omului. Omul, adică, a fost lăsat liber să aleagă binele sau răul.*** Dar în loc să aleagă binele, a ales răul, şi răul, ca o lepră, s-a lipit de el. ***O, nu există un alt rău mai chinuitor decât păcatul. Acesta nu-l lasă pe om să se liniştească, nici zi, nici noapte. Acesta îi otrăveşte sângele, acesta îi contaminează creierul, acesta, ca un microb invizibil, izbuteşte şi se furişează pretutindeni şi face ravagii, o mare catastrofă.*** Şi de păcat sunt atacaţi toţi oamenii. Toţi oamenii suntem leproşi sufleteşte.

- *Lepră, de pildă, nu este iubirea de arginţi, care nu-l lasă pe om să se liniştească nici zi, nici noapte?*

- *Lepră nu este adulterul şi desfrânarea sau prostituţia, necurata patimă a trupului?*
- *Lepră nu este ura şi răzbunarea, gelozia şi invidia sau orice alt fel de răutate?*

Această lepră a sufletului Unul singur are puterea să o vindece. Şi Acesta este Hristos, „Doctorul sufletelor şi al trupurilor noastre”. Cine crede în Hristos şi-I cere ajutorul, se vindecă de patimile chinuitoare ale răutăţii.

****

Aşadar, ***Hristos este cel mai mare Binefăcător.*** Şi s-ar cuveni să-I fim recunoscători.
O, Hristoase al meu, mii de bunuri ne dai, de mii de ori ne ierţi pentru păcatele pe care le facem. De mii de ori ne salvezi de primejdiile trupeşti şi sufleteşti. Fără dragostea Ta, fără ajutorul Tău, cine ar putea să trăiască măcar o secundă pe această planetă păcătoasă? Cât de mult s-ar cuveni să Te iubim pentru asta? În mii de feluri s-ar cuveni să-Ţi arătăm recunoştinţa noastră.Şi totuşi! Ce nemernici şi nemulţumitori suntem!

Bat clopotele duminica, ne cheamă să mergem să I ne închinăm şi să-I spunem un „Mulţumesc!” şi, dintr-o sută, unul sau doi merg la biserică, şi-aceştia nu cu toată inima. Suntem, deci, sau nu suntem mai răi decât cei nouă leproşi nerecunoscători?

Hristoase, iartă-ne! Curăţeşte-ne de lepra nemulţumirii. Dă-ne o inimă care să Te iubească şi să-Ţi fie veşnic recunoscătoare.”

Arhim. Ioil Konstantaros - Cuvânt la Lectura apostolică de Duminică

Coloseni 3: 4-11

Există oameni care cred că este posibil să împletească două moduri de viaţă diametral opuse. Viaţa lui Hristos şi viaţa lumii îndepărtate de Dumnezeu, adică viaţa păcatului pe care o insuflă diavolul cel ucigaş de oameni. Însă cât de inaceptabilă şi rătăcită este această teorie, ne-o proclamă Sfântul Duh prin Apostolul Pavel. Este atât de semnificativ cuvântul apostolului, încât nu ne lasă locuri de răstălmăcire.

Omul care se întoarce de la viaţa păcătoasă la lumina vieţii creştine trebuie să devină o existenţă nouă şi luminoasă. Să omoare pe „omul cel vechi" şi să-şi transforme întreaga existenţă, aşa încât să se asemene cu Hristos.

Dar să vedem în continuare, într-o traducere simplă, această surprinzătoare lectură apostolică şi apoi să ne oprim asupra ideii ei centrale:

„Iar când Hristos, Care este viaţa voastră, Se va arăta, atunci şi voi, împreună cu El, vă veţi arăta întru slavă. Drept aceea, omorâţi mădularele voastre, cele pământeşti: desfrânarea, necurăţia, patima, pofta rea şi lăcomia, care este închinare la idoli, pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării, în care păcate aţi umblat şi voi odinioară, pe când trăiaţi în ele. Acum deci vă lepădaţi şi voi de toate acestea: mânia, iuţimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de ruşine din gura voastră. Nu vă minţiţi unul pe altul, fiindcă v-aţi dezbrăcat de

omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, şi v-aţi îmbrăcat cu cel nou, care se înnoieşte, spre deplină cunoştinţă, după chipul Celui ce l-a zidit, unde nu mai este elin şi iudeu, tăiere împrejur şi netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate şi întru toţi Hristos".

Orice om se va minuna pe lângă altele şi de avântul cu care Apostolul Neamurilor dezvoltă această temă, atât din punct de vedere negativ, cât şi din punct de vedere pozitiv! Şi cuvântul lui este întotdeauna temporal şi actual. Pentru că „omul cel vechi", din nefericire, este o realitate vie pentru fiecare dintre noi. ***Vedem cât de vii sunt înăuntrul nostru chemarea şi înclinaţia spre păcat, cu toate acestea la care se referă apostolul numindu-le… Şi totuşi, n-ar trebui să se întâmple asta.*** Nu poate să existe vreo justificare, pentru ca un creştin de atâţia ani să se afle în astfel de situaţii de păcătuire.

Dacă acum va întreba cineva: ***Dar de ce se întâmplă aceasta?***
Răspunsul este: ***Deoarece am căzut într-o narcoză duhovnicească şi nu luăm în calcul ameninţarea lui Dumnezeu, adică faptul că pentru păcatele acestea, „vine urgia lui Dumnezeu peste fiii neascultării".***

Oare trebuie să subliniem cât rău a adus teologia denaturată şi predicile pompos-culturaliste din care, printre altele, este absent cuvântul despre groaznica realitate a iadului? Însăşi realitatea o demonstrează… Desigur, unii care au deraiat din cele ale credinţei, au ajuns până în punctul de a proclama că iubirea lui Dumnezeu exclude iadul. Adică învăţături eretice pe care Biserica noastră le-a condamnat în persoana lui Origen. Pentru că oricine este în pericol de a fi târât de diavolul cel ucigaş de oameni şi de uneltele lui „teologice", Apostolul propovăduitor de Hristos trâmbiţează: ***„De aceea, omorâţi mădularele voastre cele de pe pământ…".***

Dar fiul credincios, fiul râvnitor, nu se va opri aici. Adică nu doar va respinge ceea ce este negativ în viaţa sa, ci se va îngriji şi pozitiv să ajungă la viaţa în Hristos. Şi devine atât de frumoasă această binecuvântată luptă a „hristificării", a „hristoformizării" credinciosului. În această strădanie credinciosul îşi găseşte destinaţia, îşi află scopul şi se aseamănă cu Modelul nostru desăvârşit, care este Domnul nostru Iisus Hristos. Fără îndoială între aceşti oameni tineri ai harului, care experiază conştient spiritualitatea ortodoxă, desigur nu în izolare, ci cu toată pleroma Bisericii noastre Luptătoare, „împreună cu toţi sfinţii", nu există deosebiri de naţionalitate, de origine, de poziţie, de educaţie sau de rang. Nu, în această viaţă binecuvântată prin Sfântul Duh, pentru credincioşi Hristos este totul.

Toate diferenţele din modul de viaţă zilnic, care tind să se impună, dar nu reuşesc, au o importanţă foarte secundară (nesemnificativă). Acestea sunt alungate şi de acum Hristos se face Alfa şi Omega al vieţii noastre. Comuniunea şi Capul nostru, Centrul şi Fericirea noastră. O mare binecuvântare, care începe în această viaţă şi care ne trece prin moarte în desăvârşita, unica, veşnica şi negrăita Împărăţie a Cerurilor, pe care, în ciuda greşelilor şi a lipsurilor noastre, o dorim şi o aşteptăm.

Fraţii mei, considerăm o mare binecuvântare să încheiem astăzi gândurile noastre împreună cu Marele Cuvios sârb contemporan, Mărturisitor, luptător şi autentic teolog ortodox, ***părintele Iustin Popovici***, care, printre altele, scria referitor la această temă despre care am vorbit: ***„Dacă nu-L ai pe Hristos înăuntrul tău, nu eşti nimic, eşti o nulitate, un zero, eşti un cadavru, eşti ceva ce nu există. Dacă nu există El şi în univers, atunci şi universul este un cadavru, este o non-„existenţă”. Hristos este „atotexistenţa” şi „atotunitatea” tuturor. El pe toate le „desăvârşeşte” şi pe toate le leagă împreună, le armonizează. El armonizează şi uneşte pe toate şi pe toţi. Fără El toate sunt „goale”, deconectate şi fără continuitate. Dacă Hristos va fi îndepărtat din om, din univers, atunci toate se vor dărâma şi se vor afunda în haos, în nimic, în non-existenţă, în moarte”.***

Dacă omul devine mădular în trupul dumnezeiesc-omenesc al lui Hristos, el „se umple” de simţământul atotexistenţei şi al atotunităţii. Pentru el nu mai există moarte, ci pretutindeni există evanghelica „atotunitate”, nemurire şi „veşnicie”. Fie ca rugăciunea Cuviosului Părintelui Iustin să ne însoţească pururea în această unică luptă a hristoformizării noastre. Amin.

Pr. James Thornton - Predică la pericopa apostolică din Duminica a 29-a după Rusalii – Îmbrăcaţi-vă cu omul cel nou

Unul dintre cele mai captivante concepte din învăţătura şi teologia creştină ortodoxă este cel al omului cel vechi şi al omului cel nou, omul cel vechi fiind omul căzut, păcătos, iar omul cel nou – creştinul botezat care se străduieşte să fie asemenea lui Hristos.

De fapt, învăţăturile şi teologia creştină ortodoxă se referă adesea la lucrurile lui Dumnezeu ca noi. In Sfânta găsim termeni precum Noul Legământ, zidirea cea nouă, ceruri noi , pământ nou , Ierusalimul cel nou, cântare nouă, laudă nouă, nume nou, duh nou, inimă nouă ș.a. Oamenii se veselesc întru cele noi.

Cumpărăm haine noi şi le aruncăm pe cele vechi şi ponosite. Schimbăm un automobil vechi, ruginit, hârbuit cu unul nou şi strălucitor. Gând purtăm haine noi sau conducem o maşină nouă, parcă mergem mai vioi şi poate, chiar, ne ţinem fruntea un pic mai sus. Oricui îi place noul, lucru adevărat chiar şi pentru felul în care îi privim pe alţi oameni Cine sunt cei socotiţi ca fiind chipeşi sau frumoşi? În mare parte, cei tineri. Vorbim despre „prospeţimea" tinereţii şi, pe măsură ce trece timpul, spunem că frumuseţea „păleşte"; unei vedete de film îmbătrânite i se mai spune şi „frumuseţe ofilită". Prospeţimea şi noutatea tinereţii sunt plăcute minţii şi ochiului. Oamenii cheltuiesc averi pe cosmetice, pe vopsele de păr, pe creme împotriva ridurilor şi chiar pe operaţii estetice, într-o încercare deznădăjduită şi

adeseori patetică de a împiedica inevitabilul – acea trecere treptată, cu neputinţă de evitat, de la tinereţe la bătrâneţe.
Exploratorul spaniol Juan Ponce de León (cea. 1460-1521) şi tovarăşii săi şi-au primejduit vieţile şi au pierdut mulţi ani căutând acea legendară Fântână a Tinereţii despre care se spunea că ar fi putut împiedica procesul de îmbătrânire, aducând tinereţe şi sănătate imediată celor care beau din ea. Dar – vai! – obiectul căutării acestui mare explorator era o pură închipuire.

În Apostolul de astăzi, Sfântul Pavel le spune creştinilor din Colosse (o cetate din Asia Mică) că trebuie să primească noul şi să renunţe la vechi. Ei trebuie să-şi omoare mădularele cele de pe pământ: curvia, necurăţia, patima, pofta cea rea și lăcomia, care este slujire idolilor. Trebuie, cu alte cuvinte, să dea morţii cele ce aparţin, în sine, omului cel vechi al Căderii: obsesia pentru o activitate sexuală păcătoasă, fie cu fapta, fie cu gândul; lăcomia, adică obsesia pentru acumularea de bogăţii, de averi şi confort până când acestea ajung nişte idoli.

Ce înseamnă să ne omorâm mădularele? Să ucidem sau să nimicim omul cel vechi, îndreptându-ne prin înfrânare.

Sfântul Ioan de Kronstadt ne sfătuieşte: „Nefericit este cel ce iubeşte fără de măsură plăcerile vieţii, cel ce s-a înconjurat de toate plăcerile cu putinţă. Se va feri de orice neplăcere, va deveni fără de bărbăţie şi nerăbdător; însă viaţa creştinului este numai neplăcere, o cale aspră şi îngustă, o cruce, care cere mare răbdare, în nenumărate neplăceri. Pentru aceasta, luptătorule creştin, nu căuta mângâieri în sălaşul tău şi în cele dimprejur; nu iubi plăcerile acestei lumi, ci iubeşte-L pe Hristos, purtătorul de cruce. Îndură neplăcerile, şi obişnuieşte-te cu ele. (…)

Trebuie să ne omorâm trupul, cu multele sale pofte, şi patimile pe care le avem prin înfrânare, nevoinţă şi rugăciune; iar nu să-1 aţâţăm pe el și poftele sale, prin din gura lor.

Mai mult, spune Sf. Pavel, creștinii să nu slobozească mânie, iuțime, răutate, hulă, cuvânt de rușine din gura lor.

Creştinii – ca să limpezim acest mesaj –
- nu trebuie să se lase cuprinşi de o mânie nedreaptă sau nepotrivită,
- nu trebuie să nutrească vrăjmăşii,
- nu trebuie să caute răzbunare sau să uneltească spre a face rău altora,
- nu trebuie să-L înjure pe Dumnezeu şi lucrurile Sale,

- ❖ nu trebuie să folosească un limbaj murdar.

Pe scurt, **creştinul ortodox trebuie să se stăpânească în tot ceasul, cu grijă faţă de vrednicia sa şi a celorlalţi copii ai lui Dumnezeu.**

Sfântul Pavel îi învaţă apoi pe cititorii săi – şi pe noi toţi: **Nu vă minţiţi unul pe altul, dezbrăcându-vă de omul cel vechi dimpreună cu faptele lui şi îmbrăcând pe cel nou, care se înnoieşte spre cunoaştere, după chipul Celui ce l-a zidit pe el.**

Sfântul Ignatie al Antiohiei spune că Iisus Hristos este „gura care nu poate rosti minciuna, prin care Tatăl adevărat a grăit”.

Trebuie să fim precum Hristos. Trebuie să fim cinstiţi unul cu celălalt, pentru că, dacă nu suntem cinstiţi, dacă nu suntem sinceri, făurim un mediu înşelător, amăgitor şi otrăvit de făţărnicie. Intr-o obşte condusă de Hristos trebuie să existe o onestitate, o încredere şi o siguranţă deplină.

Devenind creştini, am făgăduit să lepădăm omul cel vechi şi faptele sale, şi să ne îmbrăcăm cu cel nou. Îmbrăcându-ne cu omul cel nou, ne îmbrăcăm în Hristos, căci El este Adam cel de pe urmă şi omul cel de-al doilea, adică Omul cel Nou, prototipul a ceea ce Dumnezeu a avut de gând atunci când 1-a făcut pe om după chipul Său şi spre asemănarea cu El, prototipul unei omeniri înnoite („înnoită” adică „făcută iarăşi nouă”, făcută iarăşi tânără şi proaspătă), prototipul Omului celui Nou în care toţi ne preschimbăm atunci când intrăm în Sfânta Biserică, la Botez.

In viaţa creştină, în Biserica Ortodoxă, ne lămureşte Sfântul Pavel, ***nu [mai] este elin şi iudeu, tăiere împrejur şi netăiere împrejur, barbar, scit, rob şi slobod; ci toate şi întru toţi Hristos.*** Aceste deosebiri dintre oameni îşi au înţelesul şi rostul în lumea aceasta, într-adevăr, deosebirile sunt absolut necesare în societăţile omeneşti. Ele, însă, nu au nici un rost în lumea duhovnicească a omului celui nou. Criteriile lumii duhovniceşti diferă de cele pământeşti. ***Omul cel nou este însufleţit de dragostea lui Hristos, care îi luminează pe toţi – toate şi întru toţi Hristos. Adevăratul următor al lui Hristos ştie că în Biserica Ortodoxă nu există deosebiri omeneşti mai presus de chemarea de creştin.***

În lumea vremelnică, unde timpul este neînduplecat, nemilos, aducând stricăciune, năruire şi învechire, noutatea, aşa cum am văzut, este preţuită, iar vechimea este dispreţuită, pentru că ne aminteşte dureros de putreziciune, de cât de firavi şi de muritori suntem noi, toţi cei dragi ai noştri şi toate cele materiale. În afara lui

Hristos, în afara unei vieţi în Hristos, în afara făgăduinţelor lui Hristos, există doar stricăciune, năruire şi îmbătrânire. în afara lui Hristos, noul şi tinereţea sunt nişte glume groteşti, de vreme ce par a dăinui, dar de fapt nu o fac. Cu Hristos, printr-o viaţă ia Hristos şi prin primirea făgăduinţelor Sale, luăm viaţa omului cel nou cu care ne îmbrăcăm Ia Botezul nostru.

Oricum, această prefacere într-un om nou este un întreg proces, cu un început, un mijloc şi un sfârşit. Este ceva asemănător procesului biologic de metamorfoză prin care anumite fiinţe îşi schimbă dramatic morfologia, forma lor exterioară – de pildă, mormolocii devin broaşte, omizile devin fluturi. Însă, în cazul nostru, cea care se schimbă este materia duhovnicească lăuntrică, nu cea fizică. Este nevoie, aşa cum spune Sfântul Pavel, de silinţă din partea noastră, pentru a lepăda relele ce ne trag în jos şi pentru a îmbrăţişa conştient vieţuirea cuvenită unui om nou şi care se aseamănă lui Hristos, modelul nostru.

Acest om nou, scrie Sfântul Pavel, ***se înnoieşte spre cunoaştere, după chipul Celui ce l-a zidit pe el.*** Odată ce ne dăruim acestei preschimbări într-un om nou, cunoaşterea crescândă a lui Hristos ne va înnoi pe mai departe. Trupeşte, în viaţa aceasta, vom îmbătrâni şi ne vom şubrezi din ce în ce mai mult. Însă duhovniceşte, dacă trăim pentru Hristos, vom întineri şi ne vom întări.

Sfântul Ioan Gură de Aur adevereşte acestea, învăţându-ne că atunci când un om ajunge să Îl cunoască pe Hristos, „nu spre bătrâneţe se îndreaptă, ci spre o tinereţe mai deplină decât cea dinainte. Pentru că atunci când a primit o cunoaştere mai deplină, se învredniceşte de lucruri mai înalte şi este într-o plinătate mai mare a vârstei, cu mai multă tărie; iar aceasta, nu doar din pricina tinereţii, ci şi din pricina acelei asemănări, după care fiinţează. Vezi dar, că viaţa cea desăvârşită este precum o Zidire după chipul lui Hristos… Iar Hristos, ca şi învăţătura Sa, este veşnic tânăr, proaspăt şi nou”.

„Pe noi înşine, şi unii pe alţii, şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să dăm”. Rostim aceste cuvinte de multe ori, la ecteniile dumnezeieştilor slujbe. Să le împlinim întocmai.

- *Să ne dăm pe noi înşine noului, tinereţii, prospeţimii, tăriei pe care le găsim în Domnul Iisus.*
- *Să ne dăm pe noi înşine omului celui nou ce ne-a fost dăruit şi să respingem, cu hotărâre şi pentru totdeauna, omul cel vechi plin de păcate pe care l-am lepădat cu multă vreme în urmă, omul cel vechi care*

făgăduieşte doar urâţenia duhovnicească, îmbătrânirea duhovnicească, senilitatea duhovnicească şi, în cele din urmă, moartea duhovnicească.

Dumnezeu ne-a făcut pe fiecare pentru noul cel veşnic şi pentru viaţa cea veşnică. Să ne cerem aşadar, dreptul primit prin naştere.

(“Din Apostol Citire….”, Pr. James Thornton, Ed. Egumeniţa, Trad.: Radu Hagiu)

Sfântul Ioan de Kronstadt - Ştiinţa ştiinţelor este să biruim păcatul care locuieşte în noi

De exemplu ***este o mare înţelepciune să nu te mânii niciodată împotriva cuiva sau a ceva; să nu gândeşti niciodată rău despre cineva, chiar dacă acela ne-a supărat, ci să-l ierţi mai degrabă, oricum ar fi.***

Este o înţelepciune să dispreţuieşti câştigul, luxul, ***să-ţi placă dimpotrivă dezinteresul şi simplitatea, unite cu o cumpătare statornică în mâncare şi băutură.***

Este o înţelepciune să nu măguleşti niciodată pe nimeni, ci ***să-i spui fiecăruia adevărul, fără teamă.***

Este înţelepciune să nu te laşi sedus de frumuseţea unei persoane, ci ***să respecţi în orice persoană, frumoasă sau urâtă, frumuseţea chipului lui Dumnezeu, care se găseşte la fel în fiecare.***

Este înţelepciune să-ţi iubeşti vrăjmaşii, să nu te răzbuni, nici în cuvânt, nici în gând, nici în faptă.

Este înţelepciune să nu strângi avuţii pentru tine însuţi, ci să dai săracilor, ca să-ţi aduni „***în ceruri comoară care nu trece***” (Lc 12, 33).

Dar vai! Am studiat aproape toate ştiinţele, dar nu am învăţat să evităm păcatul, şi ne arătăm adeseori complet neştiutori în această ştiinţă.

Reiese că singurii cu adevărat înţelepţi, singurii cu adevărat instruiţi au fost sfinţii, adevăraţii ucenici ai adevăratului Stăpân – Hristos.

Dar noi, care ne credem instruiţi, suntem toţi ignoranţi; şi cu cât suntem mai instruiţi, cu atât este mai mare neştiinţa noastră, căci nu ştim şi nu facem singurul lucru necesar.

(Sfântul Ioan de Kronstadt, «Viaţa mea în Hristos»)

Pr. Efrem Filotheitul - Darul recunoştinţei şi al mulţumirii

Au fost zece leproşi în Sfânta Evanghelie şi dumnezeiasca îmbăiere - porunca Logosului celui viu al lui Dumnezeu - i-a curăţat pe toţi zece. Dar numai unul singur s-a întors spre a mulţumi marelui Său binefăcător. Iar atunci Adevărul însuşi Iisus, a întrebat: "Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?" (Luca 17, 17-18).

Prin urmare, în fiecare moment favorabil al lucrurilor, dar şi în momentele de nenorocire, la sănătate, precum şi în luptele cu boala, la bucurie, dar şi la necaz, noi trebuie mereu să oferim tămâia înmiresmată a recunoştinţei noastre dinaintea tronului Dumnezeirii ca nişte slugi nevrednice care au primit mila prin prea curatul sânge al lui Hristos. "Dragul nostru Hristos, bunul nostru Dumnezeu, dăruieşte-ne darul recunoştinţei şi al mulţumirii, pentru a nu fi osândiţi şi mai mult; vina pentru alte felurite păcate ale noastre este de ajuns".

(Comori duhovniceşti din Sfântul Munte Athos - Culese din scrisorile şi omiliile Avvei Efrem, Editura Bunavestire, 2001, p. 366)

Sfântul Vasile al Kineşmei - "Vezi, nimănui să nu spui nimic!" Lupta cu slava deşartă şi ascunderea vieţii lăuntrice sau între taina păzirii duhului şi tentaţia succesului

"Chiar dacă omul, atunci când începe să slujească lui Dumnezeu, e pe deplin cinstit în intenţiile sale şi nu se îngrijeşte deloc de slavă să şi de laudă de la oameni, ci caută cu sinceritate numai slava lui Dumnezeu, „tămâia" slavei lumeşti îi întunecă totuşi în cele din urmă minţile, aplauzele gloatei stârnesc în el gustul şi dragostea vanitoasă faţă de ele - şi omul, aproape fără să îşi dea seama, începe să le dorească şi să le caute, străduindu-se tot timpul să se convingă pe sine însuşi că slujeşte numai lui Dumnezeu. (…) Atunci, el începe să alerge singur după slavă, străduindu-se să-i oprească apusul, şi în această goană a sa uită de slujirea curată a lui Dumnezeu, nu mai face din poruncile şi din voia lui Dumnezeu legea vieţii sale, ci se măsluieşte pe sine însuşi, potrivindu-se gusturilor gloatei, pentru a smulge măcar pentru o clipă explozia de aplauze, plăcerea îmbătătoare cu care s-a obişnuit, începe să recurgă la şiretlicuri, uneori la curată şarlatanie. Cât de mari puteri morale, cât de fierbinţi şi sinceri porniri au pierit în felul acesta! Câţi înşelători şi câţi şarlatani au ieşit din oameni care puteau să fie nevoitori ai creştinismului curat!"

Lupta cu slava deşartă şi ascunderea vieţii lăuntrice ([Evanghelia după Marcu], Capitolul 1, versetele 35-45)

Şi a doua zi, foarte de dimineaţă sculându-Se, a ieşit şi S-a dus într-un loc pustiu şi Se ruga acolo.

Pentru a-Şi împlini marea slujire, Iisus Hristos avea, fără îndoială, puteri duhovniceşti nesfârşit mai presus de puterile omului obişnuit. Acest verset din primul capitol ne spune cum Îşi întărea El aceste puteri: prin rugăciune.

În rugăciune, în unirea duhovnicească cu Tatăl Atotputernic, căuta El întotdeauna întărire, îmbărbătare şi mângâiere. Din acest izvor nesecat a toată puterea El lua putere nouă ca să slujească.

Când căuta această unire cu Dumnezeu, El dorea întotdeauna să fie singur, departe de oameni.

- ⇒ În pasajul de mai sus citim: Foarte de dimineaţă sculându-Se… S-a dus într-un loc pustiu, şi Se ruga acolo.
- ⇒ La Matei: Dând drumul mulţimilor, S-a suit în munte ca să Se roage singur (Mt. 14,23).
- ⇒ La Luca: Se retrăgea în locuri pustii şi Se ruga (Lc. 5,16).

Rugăciunea este cea dintâi lucrare a Lui. Înainte de răsăritul soarelui, când toţi erau încă adormiţi, El părăsea casa şi oraşul, Se retrăgea într-un loc singuratic, departe de zarva oamenilor, căutând însingurarea şi liniştirea ca să vorbească în taină cu Tatăl Său.

Natura Palestinei predispune la o asemenea concentrare. Localităţile sunt zgomotoase, însă câmpurile sunt liniştite; îndată ce ai lăsat în urmă ultimele case, te cufunzi deja într-o tăcere deplină. Nu se aude acolo zgomotul surd ce se ridică din mare ori din pădure. Numai lătratul câinilor şi scheunatul depărtat al şacalului sparg câteodată liniştea lăsată asupra văilor şi munţilor Palestinei.

În acele clipe de maximă încordare a puterilor duhovniceşti, nimic nu trebuia să-L distragă de la rugăciune pe Domnul; nimeni nu trebuia să încalce unirea Lui cu Dumnezeu; nimeni nu cuteza să tragă cu urechea la convorbirea tainică dintre Fiu şi Tată. Glasul omenesc, privirea indiscretă puteau să stingherească deplinătatea acestei uniri cu Dumnezeu, aşa că Iisus Hristos pleca de la oameni în locuri pustii.

El însă nu păzea de oameni numai aceste clipe ale celor mai înalte manifestări de viaţă duhovnicească: de asemenea, El dorea să facă faptele, binefacerile, minunile prin care se vădeau puterea Lui duhovnicească şi dragostea Lui în aşa fel încât să nu ştie de ele nimeni.

Când l-a vindecat pe lepros, i-a zis: Şi poruncindu-i cu asprime, îndată l-a alungat şi i-a zis: „Vezi, nimănui să nu spui nimic” (43-44).

Pe de o parte, Iisus voia să fugă de slavă omenească - cea mai mare piedică în calea slujirii Lui mesianice. El nu voia să treacă drept făcător de minuni, şi nu prin minuni plănuia El să atragă la Sine inimile oamenilor - dar, pe de altă parte, această modestie în facerea de bine, această năzuinţă de a păstra taina vieţii duhovniceşti au şi alte pricini. În această taină stă una dintre condiţiile păstrării şi dezvoltării puterii duhovniceşti.

Domnul le porunceşte şi următorilor Lui să facă la fel. Luaţi aminte că faptele dreptăţii voastre să nu le faceţi înaintea oamenilor, ca să fiţi văzuţi de ei… Când faci milostenie să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta, ca milostenia ta să fie într-ascuns - şi Tatăl tău, care vede într-ascuns, îţi va răsplăti ţie la arătare (Mt. 6, 1, 3-4).

Când te rogi, intră în cămara ta şi, închizând uşa, roagă-te Tatălui tău, care este într-ascuns - şi Tatăl tău, care vede într-ascuns, îţi va răsplăti ţie la arătare (Mt. 6,6).

Când posteşti, unge capul tău şi faţa ta o spală, ca să nu arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău, care este într-ascuns - şi Tatăl Tău, care vede într-ascuns, îţi va răsplăti ţie la arătare (Mt. 6,17-18).

Aşadar, în creştinism binefacerea trebuie făcută cu modestie, iar viaţa duhovnicească, lăuntrică, trebuie să fie înconjurată de o taină nepătrunsă pentru oameni şi descoperită numai lui Dumnezeu. Numai atunci binecuvântează Domnul cu reuşită lucrarea noastră lăuntrică şi dă roadă vieţii duhovniceşti. Puterile duhov-niceşti, zămislindu-se şi luând avânt în tainiţele sufletului, devin atunci atât de mari, încât se manifestă de la sine în exterior şi omul nu mai poate să le ascundă de cei din jur.

Tatăl Tău, care vede într-ascuns, îţi va răsplăti ţie la arătare.

De ce se întâmplă aşa? De ce viaţa duhovnicească descoperită celorlalţi sărăceşte în mod inevitabil şi nu aduce nici roadă, nici răsplată?

Mai întâi de toate, pentru că Dumnezeu, care trebuie să fie singurul centru al vieţii duhovniceşti, poate fi atunci substituit cu uşurinţă - şi, într-adevăr, în asemenea cazuri este substituit aproape întotdeauna cu un idol (cel mai des cu idolul slavei

deşarte şi iubirii de slavă). Aceasta slăbeşte deja puterea duhovnicească a omului, după cum am văzut mai sus. Atunci când omul face de ochii lumii ceea ce face, ca să fie ridicat în slăvi de oameni, el, la drept vorbind, încetează să se mai gândească la Dumnezeu şi să-I slujească numai Lui. El slujeşte atunci sieşi, trufiei sale, egoismului său - iar, de vreme ce îşi slujeşte sieşi, nu are dreptul să ceară răsplata de la Dumnezeu, deoarece primeşte deja ca răsplată de la oameni ceea ce-i trebuie: slavă şi laudă.

Chiar dacă omul, atunci când începe să slujească lui Dumnezeu, e pe deplin cinstit în intenţiile sale şi nu se îngrijeşte deloc de slavă să şi de laudă de la oameni, ci caută cu sinceritate numai slava lui Dumnezeu, „tămâia” slavei lumeşti îi întunecă totuşi în cele din urmă minţile, aplauzele gloatei stârnesc în el gustul şi dragostea vanitoasă faţă de ele - şi omul, aproape fără să îşi dea seama, începe să le dorească şi să le caute, străduindu-se tot timpul să se convingă pe sine însuşi că slujeşte numai lui Dumnezeu. Este nevoie de o mare bărbăţie morală şi de o mare dârzenie a voinţei pentru a nu cădea pradă tentaţiei şi a respinge această slavă a lumii, care îi urmăreşte sâcâitor pe cei care fug de ea.

De lucrul acesta trebuie să-şi aducă aminte mai ales cei ce, fiind tineri şi lipsiţi de experienţă, dar cu temperament aprins şi pasionat, purced pe calea slujirii lui Dumnezeu. La început, diavolul îi ispiteşte în primul rând cu beţia slavei. Tinereţea, caracterul neobişnuit al unei mari evlavii la o asemenea vârstă (mai ales în vremea noastră, când în tineret aproape că a secat însăşi credinţa în Dumnezeu), râvna ascetică nemoderată încă de experienţă, succesele obţinute la început: toate acestea stârnesc şi atrag, fără voia omului, atenţia gloatei. Atenţiei îi urmează aprobarea, respectul, cinstirea, câteodată veneraţia, şi tânărul slujitor al lui Dumnezeu, care era cât se poate de sincer şi de modest, hipnotizat de această atitudine faţă de el, începe fără voia lui să simtă că este un erou neobişnuit, aflat mai presus de gloată. Ia naştere trufia, ce se desfată de cinstirea dobândită şi începe deja s-o caute şi s-o pretindă ca pe un tribut datorat înaltelor sale calităţi, care în realitate nici nu există încă.

Este ispititor şi uşor să crezi ceea ce spune gloata şi să-ţi închipui că meriţi laude, uitând că de obicei gloata este cel mai prost „cântar” al calităţilor morale şi al înălţimii la care a ajuns sufletul. După aceea vine momentul când setea de slavă şi de cinstirea omenească, deja trezită, încetează să mai fie satisfăcută cu rezultatele obţinute. Nevoitorului începe să i se pară că respectul gloatei slăbeşte, slava lui se împuţinează, atenţia generală nu mai este atât de vie. Atunci, el începe să alerge singur după slavă, străduindu-se să-i oprească apusul, şi în această goană a sa uită de slujirea curată a lui Dumnezeu, nu mai face din poruncile şi din voia lui Dumne-

zeu legea vieţii sale, ci se măsluieşte pe sine însuşi, potrivindu-se gusturilor gloatei, pentru a smulge măcar pentru o clipă explozia de aplauze, plăcerea îmbătătoare cu care s-a obişnuit, începe să recurgă la şiretlicuri, uneori la curată şarlatanie. Cât de mari puteri morale, cât de fierbinţi şi sinceri porniri au pierit în felul acesta! Câţi înşelători şi câţi şarlatani au ieşit din oameni care puteau să fie nevoitori ai creştinismului curat! O, diavolul ştie bine puterea tentaţiei acesteia, şi probabil că nu există nici un slujitor cinstit al lui Dumnezeu care să nu fi trecut prin focul acestei încercări.

Îmi aduc aminte de un pelerin - un bătrân înalt, uscăţiv, dar încă vânjos, vânos. Acesta purta pe sub cămaşă, pe trupul gol, un lanţ dublu cumplit de greu, ferecat strâns pe piept şi spate. Căciula lui era făcută dintr-un castron greu de plumb, ce cântărea vreo şase kilograme, căptuşită cu blană năpârlită. Toiagul lung, scobit pe dinăuntru, era şi el umplut cu plumb. Astfel, căra întotdeauna nu mai puţin de treizeci şi ceva de kilograme. Mersul lui apăsat, cadenţat, acompaniat de zornăitul lanţurilor, se auzea de departe. Umerii îi erau roşi până la os de greutatea lanţurilor, şi, fără îndoială, era un adevărat chin să le poarte. În popor se bucura de un respect enorm, însă era o trăsătură care făcea îndoielnică nevoinţa lui: atunci când se oprea în izbele ţărăneşti, îi plăcea ca admiratorii să-i pipăie lanţurile, să-i cântărească în mâini căciula şi toiagul, şi dacă nimeni nu făcea asta din proprie iniţiativă invita singur oamenii: „Ia uite ce lanţuri am pe mine!” Respectul şi uimirea oamenilor îi produceau o satisfacţie neîndoielnică.

A murit fără pocăinţă, de o moarte tristă. Bineînţeles, poate că avea alte merite înaintea lui Dumnezeu - nimeni nu e îndrituit să judece sufletul altcuiva afară de Domnul Atotştiutorul, Căruia îi sunt descoperite toate tainele inimii, însă ca atare, nevoinţa afişată în acest fel, făcută de ochii lumii, şi-a pierdut deja, oricât ar fi de grea şi chinuitoare, toată măreţia morală. Ea nu face mai mult decât scamatoriile unui comediant ambulant, care, spre amuzamentul gloatei, mănâncă galoşi din cauciuc şi sticlă pisată: în ambele cazuri, oamenii năzuiesc să stârnească, prin diferite mijloace, uimirea gloatei şi să o facă să vorbească despre ei.

Adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor (Mt. 6, 2), zice Domnul.

Slujirea adusă Domnului trebuie să fie de o curăţie ireproşabilă. Curată trebuie să fie şi motivaţia ei. Motivaţia curată este iubirea de Dumnezeu, şi nici un amestec din afară, mai ales dacă în el se afla murdăria egoismului şi trufiei, nu poate fi îngăduit aici. Din iubire de Dumnezeu şi pentru a dobândi bunăvoinţa Lui s-au ostenit sfinţii nevoitori. Însă atunci când omul, slujind lui Dumnezeu, năzuieşte să obţină pe această cale folos lumesc sau slavă lumească, valoarea slujirii lui ori se

micşorează, ori se reduce la zero, în funcţie de mărimea amestecului egoist. Răsplata slujirii, care este primită în primul rând sub forma unor noi harisme duhovniceşti sau a creşterii puterii duhovniceşti, poate fi atinsă. De aceea, trebuie neapărat să urmărim cu multă băgare de seamă şi cu stricteţe ca nimic să nu se facă în viaţa noastră duhovnicească din imbolduri străine şi că viermişorul slavei deşarte, care se pricepe foarte bine să se ascundă sub pretexte şi sofisme ce par frumoase, să nu se furişeze în suflet - altfel, va fi uşor pentru el să crească, prefăcându-se într-un şarpe care va suge toate puterile noastre duhovniceşti.

Iată de ce Sfinţii Părinţi se fereau atât de mult până şi de o privire curioasă întâmplătoare, înconjurându-şi nevoinţa cu o taină adâncă!

***

Într-una dintre mănăstirile răsăritene cu viaţa aspră, la Panero, la cuviosul Iosif, mare postitor şi nevoitor, a venit odată un presbiter, numit Evagrie, cu nişte însoţitori.

În vechime, mănăstirile vestite pentru vieţuirea lor erau vizitate adeseori de pelerini evlavioşi, care căutau la încercaţii stareţi călugări învăţătură şi îndrumare.

Acelaşi scop îl avea şi Evagrie, care începuse şi el să se îndeletnicească cu nevoinţa şi ajunsese la o anumită sporire. El voia să vadă cu ochii săi adevărata viaţă călugărească, pe care să o ia ca model. De aceea şi venise la Sfântul Iosif, a cărui mănăstire era faimoasă pentru stricteţea vieţuirii sale.

Călătorii au fost primiţi cu multă bunăvoinţă - dar cât de mare a fost dezamăgirea lui Evagrie atunci când în vieţuirea de acolo nu a văzut nici urmă de nevoinţă aspră, nimic aparte, care să îndreptăţească reputaţia mănăstirii! Slujbele nu erau lungi, rucodeliile şi ascultările păreau uşoare, iar trapeza la care fusese poftit Evagrie împreună cu însoţitorii săi şi pe care o împărţea cu el cuviosul Iosif nu părea să aibă vreo legătură cu postirea aspră. Masa era simplă, dar felurită şi hrănitoare. S-au servit legume, fructe - tot ce era în mănăstire, până şi vin.

Unul dintre însoţitorii lui Evagrie n-a mai răbdat.
- Presbiterul nostru, a zis, mănâncă numai pâine cu sare!

Ca şi cum n-ar fi auzit acea observaţie acuzatoare, cuviosul Iosif a continuat trapeza liniştit.

Evagrie a plecat din mănăstire cu inima grea, părându-i rău de osteneala şi de timpul pierdut. I se părea că n-a câştigat nimic pentru suflet, şi se grăbea spre alte mănăstiri. Pe drum l-a apucat însă o ceaţă groasă de dimineaţă. În pustia de nisip, unde totul este atât de neted şi monoton, e, îndeobşte, foarte greu să îţi dai seama încotro mergi. În ceaţă, lucrul acesta s-a dovedit a fi cu neputinţă. Călătorii s-au rătăcit. Au fost nevoiţi să se întoarcă la mănăstirea cuviosului Iosif.

Apropiindu-se de zidurile mănăstireşti, au auzit cântare. După cât se vede, se desfăşura slujba. Au fost uimiţi: înainte, la asemenea oră nu se făcea slujbă în mănăstire.

Evagrie şi însoţitorii săi au hotărât să aştepte la poartă, ca să nu strice prin apariţia lor rugăciunile călugărilor. Au aşteptat foarte multă vreme - câteva ceasuri.

- Ce i-o fi apucat? - s-a gândit Evagrie. - înainte n-am văzut aici nimic asemănător…

Pierzându-şi răbdarea, a bătut la poartă. Li s-a dat drumul înăuntru, şi au fost petrecuţi îndată la trapeza de obşte, unde a venit în scurtă vreme şi obştea mănăstirii, care sfârşise slujba.

A venit şi cuviosul Iosif, care a binecuvântat masa şi i-a poftit pe călătorii osteniţi să se împărtăşească de prânzul fraţilor, însă ce prânz! O bucăţică de pâine şi o mână de finice (curmale) uscate. Nici pomenire de vin! În locul lui - apă sărată, luată, bineînţeles, din vreo baltă de lângă mare. Evagrie nu îşi putea ascunde mirarea.

Cuviosul Iosif l-a privit cu un zâmbet bun, liniştit.

- Te miri, frate? - a zis el. Să ştii că aceasta este vieţuirea noastră obişnuită, iar ceea ce ai văzut tu înainte a fost lucrul dragostei: aşa primim noi oaspeţii. De obicei nu descoperim vieţuirea noastră adevărată…

Şi Evagrie a dat mulţumită lui Dumnezeu că nu l-a lăsat în rătăcirea de la început, ci l-a învrednicit să vadă adevărata vieţuire şi smerenia călugărească.

Aşa ştiau cuvioşii Părinţi să îşi ascundă viaţa de nevoinţă, temându-se de slava omenească.

&&&

Însă nu doar această sfântă teamă era pricina modestiei şi a ascunderii vieţuirii lor. Erau şi alte pricini lăuntrice, mai adânci, care cereau aceasta, şi în primul rând marea lor iubire de Dumnezeu.

Iubirea de Dumnezeu cere singurătate lăuntrică, înstrăinare lăuntrică de oameni, de lume.

„Vreau să fiu numai cu Dumnezeu, şi de altcineva nu mai am nevoie!” - aceasta este dorinţa iubirii ce creşte şi sporeşte. Ajungând la anumite trepte, ea devine geloasă şi exclusivistă. Oamenii plecau în pustii, în codri, pe insule nelocuite, se ascundeau în munţi, în locuri inaccesibile, cu un singur scop: să fie numai cu Dumnezeu, să se îndulcească de unirea deplină cu El, netulburaţi de zarva şi de deşertăciunea omenească.

Iubirea sinceră nu îngăduie străini în sfera sa intimă. În gândul: „Eu şi Dumnezeu suntem uniţi de taină” se ascunde un mare farmec al dragostei, şi orice om în plus, orice privire indiscretă care a pătruns în această taină strică acest farmec şi este resimţit aproape ca o jignire de către sufletul iubitor. Treptat, pe măsura sporirii dragostei, unirea cu Dumnezeu, topirea în El sau, cum zice cuviosul Isaac Sirul, „odihnirea în El”, devine tot mai deplină şi excepţională, şi în această „odihnire” sufletul îşi află şi răsplata, şi fericirea. Nimic altceva nu este de trebuinţă. Jucăriile de bebeluşi ale slavei omeneşti, poleiala sărăcăcioasă a luxului lumesc, veneraţia gloatei servile - toate acestea se duc undeva, departe, şi par atât de nimicnice, de meschine, de inutile în acest şuvoi captivant, orbitor de strălucitor, arzător de extatic, al iubirii dumnezeieşti…

Această înălţare spre Dumnezeu şi unire cu El nu înseamnă, totuşi, o ruptură deplină cu oamenii, şi cu atât mai mult dispreţ sau vrăjmăşie faţă de ei, de care sunt adeseori învinuiţi pe nedrept nevoitorii creştinismului. Nu! Aici este doar înstrăinare lăuntrică de viaţa lor deşartă, lumească, de latura lor cea rea, de ataşamentele lor păcătoase, de patimile şi de viciile lor. Latura cea bună a omului, chipul de neşters al lui Dumnezeu, care este întipărit chiar şi în sufletul păcătos, îl atrage şi îl încântă întotdeauna pe nevoitor, şi nu pierde niciodată iubirea lui plină de uimire şi închinare înaintea desăvârşirii dumnezeieşti ce se răsfrânge în zidire: pe Dumnezeu el Îl iubeşte şi în oameni, însă fuge de ei nu numai fiindcă sufletul iubitor, păzindu-şi taina cu gelozie, suferă din pricina indiscreţiei lor, ci şi fiindcă în legăturile cu ei - cel puţin până în momentul când nevoitorul s-a întărit definitiv în iubirea dumnezeiască şi a dobândit o statornicie de stâncă - se ascunde pentru el marea primejdie a tentaţiei. Chipurile uitate ale trecutului, momelile respinse ale vieţii lumeşti, vechile ataşamente pot învia uşor cu puterea de mai înainte şi, chiar dacă

nu vor avea puterea să-l rupă de Dumnezeu şi să-l întoarcă la cele dinainte, tot tulbură în mod inevitabil sufletul, îl lipsesc de tihnă, înceţoşează în mintea lui gândul la Dumnezeu, strică deplinătatea unirii cu El, slăbesc năzuinţa spre El şi totodată puterile duhovniceşti ale nevoitorului.

Pentru omul care s-a lepădat de lume, amintirile trecutului sunt totdeauna ca nişte lanţuri grele ce-l împiedică în năzuinţa lui spre desăvârşire, şi cu cât sunt mai mari dragostea şi gingăşia legate de ele, cu atât sunt mai grele lanţurile. Aşa se explică îndărătnicia cu care pustnicii şi zăvorâţii refuzau adeseori să-i vadă chiar şi pe oamenii cei mai apropiaţi.

Însă atunci când nevoitorul s-a întărit deja în iubirea de Dumnezeu şi lumea şi-a pierdut pentru el orice farmec, ca o zdreanţă netrebnică, şi nu mai tulbură sufletul cu tentaţiile, adeseori se întâmplă ca el, supunându-se voii lui Dumnezeu, să se întoarcă la oameni aducându-le experienţa sa duhovnicească, iubirea sa şi puterile sale harice, educate de singurătate. El vede atunci în sufletul omului numai partea lui bună, Îl vede pe Dumnezeu, pe care Îl iubeşte nemărginit, iar viciile şi patimile nu mai au putere să stârnească în el alt ecou în afară dezgustului faţă de ele şi a adâncii mile faţă de omul molipsit de ele şi suferind de ele. Pentru el, în legăturile cu oamenii nu mai este asemenea primejdie a tentaţiei ca înainte.

Chiar şi în condiţiile acestea, viaţa lăuntrică a nevoitorului rămâne însă ascunsă de oameni. Ea este ascunsă întotdeauna. Oamenilor li se descoperă numai înţelepciunea experienţei duhovniceşti, nu şi trăirile tainice ale sufletului. Uşa acestei cămări este zăvorâtă întotdeauna, aşa cum cere Domnul.

Din această perspectivă este deosebit de interesantă nevoinţa nebuniei pentru Hristos, când nevoitori de cea mai mare sfinţenie, aflându-se în legătură permanentă cu oamenii, îşi ascund cu atâta iscusinţă curăţia şi sfinţenia sufletească sub masca ciudăţeniei şi a ieşirilor bizare, încât gloata adeseori îi ia drept nebuni şi îi acoperă cu dispreţ şi cu batjocuri, nepricepându-se să întrevadă în această grosolănie şi ciudăţenie aurul înălţimii duhovniceşti şi al nevoinţei.

***

În Orient, într-una dintre mănăstirile tabenisiote, trăia cândva o femeie al cărei nume nici măcar nu era ştiut de maicile mănăstirii. Întotdeauna murdară, zdrenţăroasă, cu părul nepieptănat, bătucit ca pâslă, era mereu ţinta jignirilor şi batjocurilor. Adeseori părea beată. Adeseori o vedeau zăcând în şanţurile murdare de scurgere sau în umblători, sforăind cufundată în somn. Mergea clătinându-se şi poticnindu-se, mormăind vorbe dezlânate.

Maicile au vrut nu o dată s-o alunge din mănăstire, şi doar din mila egumenei rămânea acolo - însă într-o noapte o călugăriţă curioasă a tras cu ochiul atunci când „nebuna” s-a ascuns, după obiceiul său, în umblătoare, şi a rămas uimită: în locul dezmăţatei murdare, bete, înaintea ei se afla o sfântă în minunata măreţie a rugăciunii inspirate. Nebuna pentru Hristos se ruga în genunchi. Faţa ei palidă şi slabă strălucea de fericire şi de extaz, şi din ea izvora o lumină nepământească, ce aruncă strălucire peste toate câte erau în jur.

Dimineaţa, călugăriţa le-a povestit maicilor ce văzuse noaptea. S-au aruncat s-o caute pe nevoitoare ca să-şi ceară iertare pentru jigniri, însă n-au găsit-o. Dispăruse. Ea nu putea şi nu voia să mai rămână acolo unde nevoinţa ei se descoperise şi unde o aşteptau slavă şi cinstiri.

&&&

Cu asemenea preţ înfricoşător cumpără nebunii pentru Hristos taina vieţii lor. Chiar şi în faţa celor pe care vor să-i ajute ei îşi camuflează bunele intenţii ca să evite astfel recunoştinţa.

***

Sfântul Andrei, nebun pentru Hristos din Bizanţ, obişnuia să împartă săracilor tot ce primea de la cei care îl cinsteau, însă făcea asta într-un fel foarte aparte. Când întâlnea un sărac deosebit de nevoiaş, căruia voia să-i dea banii săi, începea să se certe cu el. Cearta se înteţea şi părea că se va încheia cu o bătaie. Într-o pornire de părută mânie, Andrei înşfăca deodată din buzunar o mână de monede de aramă, de aur, de argint, şi le arunca cu putere în „potrivnicul” său, după care îi întorcea spatele ca şi cum ar fi fost furios la culme şi fugea fără să mai privească înapoi, nedorind să mai aibă de-a face cu el. Aceasta era milostenia lui.

&&&

Păzirea tainei vieţii lăuntrice are şi o însemnătate educativă. Pe această cale, simţământul religios al omului şi iubirea lui de Dumnezeu devin mai concentrate şi mai fierbinţi. Cuptorul deschis nu ţine căldură, sau, cum zicea cuvioasa Singlitichia, „dacă în baie se deschid adeseori uşile, în scurtă vreme iese tot aburul”.

Şi sufletul care e prea deschis privirilor străine îşi pierde concentrarea în scurtă vreme; simţământul accesibil multora se destramă cu uşurinţă, puterea duhovnicească se risipeşte şi piere fără folos. Fizicienii cunosc această lege: aburul are presiune şi forţa doar într-o încăpere închisă ermetic.

Vorbind de taina vieţii duhovniceşti, trebuie să adăugăm două observaţii despre hotarele ascunzimii de care are trebuinţă neapărată nevoitorul.

În primul rând, trebuie să ţinem minte întotdeauna că ascunderea vieţii lăuntrice are ca scop folosul sufletului, ferindu-l de iubirea de slavă, de slava deşartă, de amestecurile străine în simţământul iubirii de Dumnezeu, de împrăştierea puterii duhovniceşti şi aşa mai departe. Prin urmare, acolo unde primejdiile acestea nu există nu este nevoie de ascunzime.

Aşadar, se înţelege de la sine ca faţă de, să zicem, îndrumătorul duhovnicesc nici nu poate fi vorba de ascunzime. Aici ea nu numai că n-are nici o îndreptăţire, ci e de-a dreptul vătămătoare. Un îndrumător duhovnicesc încercat este indispensabil la început, căci fără ca cineva încercat să te sfătuiască şi să evalueze obiectiv fenomenele vieţii tale duhovniceşti este uşor să o apuci pe o cale mincinoasă şi să cazi în înşelare. Se înţelege că sufletul nevoitorului începător trebuie să fie deschis cu totul înaintea îndrumătorului, cu atât mai mult cu cât de obicei diavolul starneşte dinadins neîncredere faţă de duhovnic sau stareţ, cerându-ne să zăvorâm în faţa lui tainiţele inimii noastre, temându-se că privirea încercată a îndrumătorului va băga de seamă cu uşurinţă cursele prin care el se pregăteşte să-l încurce pe începător.

În al doilea rând, teama de a descoperi taina vieţuirii sale nu trebuie să-l oprească pe om de la facerea de bine. De pildă, sunt oameni care uneori nu vor să facă milostenie în faţa altora şi-l lasă pe sărac fără ajutor sub pretextul că vor să evite slava şi lauda omenească. Bineînţeles că procedează greşit. Este important să nu te gândeşti la slavă şi să n-o cauţi, dar dacă ai parte de ea fără să vrei Domnul nu te va osândi pentru asta. Chiar şi în cazul când în inima ta chiar există viermişorul slavei deşarte şi făcând binele nu ţi-ar părea rău să atragi atenţia oamenilor şi să câştigi aprobarea lor, tot este preferabil să nu renunţi la fapta bună.

***

La un oarecare stareţ pustnic a venit un călugăr tânăr.
- Avo, a zis el, când fac bine îmi spune gândul că bine fac, şi asta mă tulbură. Mă tem că va spori în mine duhul trufiei.

- Fiule, i-a răspuns stareţul, erau odată doi lucrători de pământ, care nu aveau pentru semănat decât grâu prost, amestecat cu tot felul de gunoaie şi cu seminţe de buruieni. Unul dintre ei n-a vrut deloc să semene, nevrând să se ostenească pentru un seceriş slab ca cel care trebuia să iasă dintr-o sământă ca aceea. Celălalt a semănat şi a secerat ceva grâu - de soi prost şi năpădit de buruieni, dar grâu. A fost

un an de foamete; deşi cu greu, a scos-o la capăt, pe când celălalt s-a trezit că n-are pe unde scoate cămaşa. Care dintre ei a făcut mai bine?

- Cel ce a semănat! a zis călugărul tânăr.

- Şi noi, deci, a încheiat stareţul, să semănăm grâul faptelor celor bune, chiar dacă în el e amestecat gunoiul pornirilor celor rele!

(din: Sfântul Vasile al Kineşmei, Evanghelia pentru omul modern. Învățături din Evanghelia după Marcu - volumul 1, Editura Sophia, 2013)

Părintele Arsenie Boca – Pedeapsa cu lepra

Lepra este o boală molipsitoare a Orientului, a cărei cauză medicina nu o cunoaşte nici până astăzi. Deci nici leacul. Leprosul putrezeşte de viu, ani îndelungaţi.

Lepra e una din cele mai grele sentinţe de moarte.

E o pedeapsă biblică.

De aci putem avea ceva explicaţii. Astfel, au fost pedepsiţi:

- *Mariam, sora lui Moise, de-a dreptul de Dumnezeu, pentru că încolţise invidia în inima ei, precum că numai cu Moise vorbeşte Dumnezeu ? Pentru cârtirea ei „**Mariam s-a făcut albă de lepră, ca zăpada**". Şapte zile a fost scoasă din tabără (Numeri 12,14).*
- *Neeman Sirianul, generalul comandant al armatei regelui Siriei, lepros şi el, auzise, prin servitoarea nevestei sale, o evreică, de proorocul din Samaria, Elisei, ucenicul lui Ilie, că acesta l-ar putea tămădui. Când a venit sirianul, Elisei i-a trimis ucenicul să-i spună să se scalde de şapte ori în Iordan şi-i va trece. S-a răscolit însă mândria sirianului că nu i-a ieşit Elisei personal înainte, şi a plecat mânios. L-au înduplecat slugile, ca totuşi să asculte sfatul proorocului.S-a smerit din trufia lui, s-a scăldat în Iordan şi i-a trecut, întorcându-se cu daruri, e refuzat de prooroc.*

- *încolţeşte însă lăcomia în sufletul lui Ghiezi, ucenicul proorocului, şi se ia după sirian şi ajungându-1 îi cere haine şi bani, cât abia să ducă cu doi măgari. Sirianul îi dă darurile cerute. Ghiezi ajuns acasă minte că n-a fost nicăirea. Inima proorocului îl însoţise toată vremea şi ştia ce-a făcut. Drept aceea îi dă pedeapsa: „**Lepra lui Neeman să se lipească de tine şi de urmaşii tăi în veci !" „Şi a ieşit Ghiezi de la Elisei, alb de lepră, ca zăpada.**" (IV Regi 5,27).*
- *Regele Ozia al iudeilor, zidind multe cetăţi, câştigând războaie, scornind aruncătoare de pietre şi săgeţi din fortăreţele Ierusalimului,săpând multe fântâni, şi mult împuternicindu-se, a sfârşit prin a i se împlânta mândria în inimă, spre pierzarea lui. Astfel a făptuit o mare nelegiuire înaintea Domnului, căci a intrat în Templul lui Solomon, făcând pe preotul, ca să tămâieze pe jertfelnicul tămâierii. Şi pe când era cu cădelniţa în mână, Azaria arhiereul şi cu optzeci de preoţi i-au atras aminte că nu i se cuvine să facă aceasta. Atunci Ozia s-a supărat pe preoţi şi deodată s-a ivit lepra pe fruntea lui, înaintea preoţilor. Ozia a murit lepros pentru mândrie şi sacrilegiu, dar a murit smerit (II Parali-pomene cap. 26,16-21). Fruntea care n-a gândit bine a fost pedepsită.*

Din Scriptură se vede lămurit că pentru stăvilirea fărădelegilor şi stârpirea păcatului din popor, Dumnezeu a pedepsit până şi cu lepră. *Deci lepra - şi orice lepră - urmărită în obârşiile ei, găseşti că e păcatul sufletului, care atrage după sine pedeapsa trupului, dar îi aduce şi sufletului sănătatea sa: smerenia.*

Boala apare întâi în psihic. Aceasta e o concluzie a medicinii moderne. Scriptura vedem că întregeşte cu lămuriri ceea ce spune medicina. E o retragere - dacă nu izgonire - a lui Dumnezeu din susţinerea sănătăţii omului.

*

Satana cârtea asupra dreptului Iov. Dumnezeu i-a îngăduit să se convingă de statornicia credinţei dreptului: „***Iată ţi-1 dau în puterea ta ! Numai nu te atinge de viaţa lui!***" „***Atunci Satana a lovit pe Iov cu vărsat negru, din tălpile picioarelor până în creştetul capului***" (Iov 2,6-7).

Pomenim întâmplarea, întrucât se vede din ea şi o fiinţă nevăzută, care dărâmă în tot chipul zidirea lui Dumnezeu. Aceasta nu poate fi prinsă în analizele de diagnostic. Fiinţa aceasta înclină doar libertatea omului spre rele, spre riscurile dezechilibrului vieţii şi se retrage. Iov a fost o ilustrare a răbdării dreptului, îngăduită ca valoare a virtuţii. Dar ceilalţi, ei silesc pe Dumnezeu să se retragă din

ocrotirea lor, şi aşa apare stricătorul, cât nu mai pot scăpa de el. Şi pe mulţi îi mănâncă de vii.

A rămâne numai la explicaţia materialistă a omului - fără cea morală - înseamnă a nu avea niciodată o explicaţie suficientă. Medicina preventivă contează pe existenţa sufletului şi a deciziilor sale faţă de viaţă. Sufletul, pe de altă parte, îşi are paraziţii lui de care trebuie să ştie să se ferească.

Iată de ce în antichitate medicii erau preoţi şi preoţii medici.

*

Dacă până la Iisus Dumnezeu atâta a purtat de grijă poporului iudeu încât n-a cruţat nici nuiaua cea mai aspră, astăzi, când mila lui Dumnezeu vine în persoană să caute şi să curăţească pe pedepsiţii Săi, iată că nu găseşte recunoştinţă în Israel.

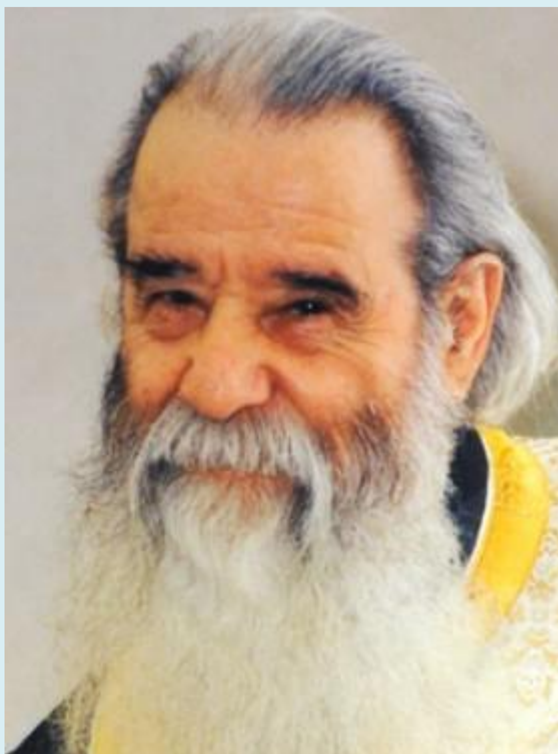
Dar a găsit-o între străini; la un samarinean.

Iată de ce se spune că Binefacerea şi cu Recunoştinţa sunt două virtuţi care nu s-au întâlnit amândouă pe pământ.

Iată încă o amărăciune a lui Iisus: Nouă din zece, iarăşi se vor fi apucat de rele.

Prislop, Duminica XXIX - Luca 17,12-19; 10.XII.49

Părintele Constantin Galeriu - Predică la Duminica a 29-a după Rusalii - Vindecarea celor zece leproşi

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Binecuvântaţi şi dreptmăritori creştini ai Sfintei Biserici a Domnului nostru Iisus Hristos, ***Dumnezeiasca Evanghelie de astăzi ne împărtăşeşte o vindecare trupească.*** E vorba de vindecarea celor zece leproşi. ***Dar unul din cei zece vindecaţi – aşa ne încredinţează cuvântul arătat – s-a vindecat şi sufleteşte.***

Rugăm Duhul Sfânt să ne împărtăşească lumină ca să vă împărtăşim adevărul cât mai adânc al dumnezeieştii descoperiri – cuvântul Evangheliei.

Precum citim, în vremea aceea (anume când Mântuitorul mergea spre Ierusalim, spre jertfa lui cea de bunăvoie şi mântuitoare),

"Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproşi care stăteau departe, şi care au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi! Şi văzându-i, El le-a zis: Mergeţi şi arătaţi-vă preoţilor. Dar, pe când ei se duceau, s-au curăţit. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. Şi a căzut cu faţa la pământ la picioarele lui Iisus, mulţumindu-I.

Şi acela era samarinean. Şi răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă şi să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, şi care este de alt neam? Şi i-a zis: Scoală-te şi mergi; credinţa ta te-a mântuit". (Luca 17, 12-19).

Cei nouă s-au vindecat. Acesta primeşte alt răspuns: s-a mântuit.

Avem în faţa ochilor minţii imaginea teribilei stări – întâlnită de atunci până aproape în zilele noastre – a bolnavului de lepră. Maladia poate cunoaşte o formă mai uşoară, în care apar pete pe trup, care încep să puroieze, sau o formă mai gravă, în care organele trupului – ale feţei, ale restului trupului, mâini, picioare – încep să se desfacă din trup. Şi deodată să simţi cum mori de viu; să fii martor viu al descompunerii trupului tău. În starea asta să cugeţi, să vezi cum trupul tău parcă se desface din încheieturi. Şi să-ţi pui întrebarea adâncă a legăturii sufletului cu trupul.

Căci noi credem şi mărturisim, şi acesta este adevărul, că sufletul e în trup şi trupul e în suflet. E o unitate de negrăit. Nu trebuie să le gândim ca două existenţe radical şi total despărţite, ci într-o unitate dumnezeiească. ***Judecată mai adânc: Mântuitorul, Fiul lui Dumnezeu, "Dumnezeu-Cuvântul (Dumnezeu-Logosul, Dumnezeu-Raţiunea, Dumnezeu-Mintea divină) trup S-a făcut şi S-a sălăşluit printre noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Singurului născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr" (Ioan 1, 14).***

De aceea spun dumnezeieştii Părinţi că omul e creat după chip şi asemănare nu numai prin suflet, ci şi prin trup. Pecetea, se înţelege, e în suflet; dar sufletul e într-o unitate de nedesfăcut cu trupul. Să reţinem acest adevăr dumnezeiesc, etern: Fiul lui Dumnezeu S-a făcut trup. Fiul lui Dumnezeu, veşnicul Dumnezeu, Necreatul S-a unit cu creatura, S-a unit pe veci. Căci omul n-a păstrat această legătură care i-a fost încredinţată la zidire, când Dumnezeu a suflat din El suflarea divină de viaţă. N-a păstrat-o, n-a fost credincios harului. Şi atunci, în Hristos se unesc pe veci dumnezeiescul şi pământescul. Aşa înţelegem unirea această între suflet şi trup. Şi când spune cuvântul Evangheliei: "Am văzut slava Lui (adică a Fiului lui Dumnezeu făcut Om) strălucind, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr", gândim atunci şi la noi, la această unire adâncă a sufletului cu trupul. Căci sufletul, primind har spre îndumnezeire (cum de atâtea ori mărturisim după dumnezeieştii Părinţi, că harul lui Dumnezeu se face suflet al sufletului nostru, ca lumină a lui), face părtaş şi trupul.

Iubiţilor, gândiţi-vă: atunci când suntem luminaţi lăuntric de credinţă, de nădejde, de dragoste, de o bucurie negrăită – a sănătăţii, a rugăciunii, a unei fapte bune – o, Doamne, cum străluceşte trupul nostru! Se iluminează. Şi, dimpotrivă, cum păcatul – desfrâu, beţie şi altele – te schimonoseşte, te urâţeşte.

Dante spune cum, undeva în Infern, vede chinuit un sărman păcătos pe care şarpele îl încolăceşte şi-l strânge, iar el se zvârcoleşte; şi faţa lui, sărmanul, seamănă cu chipul celui rău.

Atunci, ***cum să nu cugetăm adânc la această legătură, între suflet şi trup, între prezenţa harului lui Dumnezeu şi prezenţa răului?*** O gândire înaltă, sublimă, nu se manifestă, nu se împlineşte ea, la un artist, la un savant, prin lucrul deopotrivă al sufletului şi al mâinilor lui? ***Sau rugăciunea însăşi, metania pe care o fac, semnul crucii, jertfa pe care o aduc, fapta bună pe care o săvârşesc – toate le săvârşesc prin unitatea aceasta sfântă între suflet şi trup, între spirit şi materie, în care simţi că trupul este într-adevăr o revelaţie a sufletului tău.***

În stare de boală, la sărmanul lepros, revelaţia sufletului în trup e înspăimântătoare, ca la orice bolnav. Aici e una din cele mai adânci teme ale conştiinţei umane, anume: nu în sărmanul trup e taina descompunerii, ci în nefericitul suflet, în pierderea unităţii lui. Taina tainelor este unitatea; adică lupta împotriva descompunerii, a disoluţiei mele trupeşti începe în suflet. ***O, iubiţilor, fiecare dintre noi, în clipa aceasta, să conştientizăm, în adâncul nostru, acel virus, acel microb al răului care ne descompune sufletul, de unde vine şi descompunerea trupului şi moartea însăşi.***

Dumnezeiescul apostol Pavel, în cuvântul care s-a grăit astăzi ne învaţă: ***"Fraţilor, când se va arăta Hristos, Care este viaţa voastră, atunci şi voi, împreună cu El, vă veţi arăta intru mărire (intru slavă). Drept aceea omorâţi mădularele voastre, ale omului pământesc*** *(adică ale omului care vede numai în materie, numai în trup)****: desfrânarea, necurăţia, patima, pofta cea rea, lăcomia, care este o închinare la idoli" (Coloseni 3, 4-5).*** Şi ce-au fost idolii dacă nu tocmai o zeificare, o îndumnezeire a patimilor omeneşti şi a lumii acesteia dezrădăcinate – în conştiinţa lor, nu în fiinţa ei – din Dumnezeu? Şi zice iarăşi Apostolul: ***"Acum deci lepădaţi şi voi toate acestea: mânia, iuţimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de ruşine din gura voastră. Nu vă minţiţi unul pe altul, fiindcă v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, şi v-aţi îmbrăcat în omul cel nou, care se înnoieşte, spre deplină cunoştinţă, după chipul Celui ce l-a zidit*** (adică al Mântuitorului Hristos)***" (Coloseni 3, 8-10).***

Tatăl, din voinţa Lui dumnezeiască ne-a zidit pe toţi, prin Fiul şi după chipul Fiului, în Duhul Sfânt. Apostolul, deci, iubiţilor, ne spune acest adevăr: lepădaţi toate aceste forme ale răului, care vă descompun! Prin care vă pierdeţi unitatea adâncă cu Dumnezeu şi unitatea dinlăuntrul vostru. Căci nu e unitate a sufletului fără legătură cu Cel Unul Dumnezeu; şi această unitate se întipăreşte apoi în făptura mea.

De aceea, cele două laturi ale iubirii sunt, aşa cum le cunoaştem: "Să iubeşti pe Dumnezeu din toată inima ta, puterea ta, cugetul tău, virtutea ta, inima ta, iar pe aproapele (citim în Vechiul Testament) ***ca pe tine însuţi", iar Mântuitorul a zis: "Aşa să vă iubiţi unul pe altul, precum Eu v-am iubit".***

Atunci, în iubire stă unitatea. Lumina şi iubirea, sensul şi viaţa mă îndumnezeiesc. Şi sensul e Dumnezeu – din Tatăl în Fiul (Logosul), iar viaţa în Duhul Sfânt. Acestea-mi dau unitatea. Iar neiubirea şi lipsa luminii dumnezeieşti, păcatele mă descompun. Trebuie înţeles acest lucru. Negrăit, aici e toată taina suferinţei, bolii, stricăciunii şi morţii.

Cei care ne împărtăşim – unii adeseori – să citim cu atenţie rugăciunile dinaintea Sfintei Împărtăşanii, spre pildă ***Rugăciunea a patra, a Sfântului Simeon Metafrastul: "… Ci vezi, Doamne, smerenia mea, şi-mi iartă toate păcatele mele; vezi, că s-au înmulţit mai mult decât perii capului meu fărădelegile mele. Ce rău n-am săvârşit? Ce păcat n-am făcut? Ce rău nu mi-am închipuit în sufletul meu? Că iată, şi cu faptele am făcut (şi desfăşoară acest tablou tragic, ruinător, distrugător al unităţii şi al fiinţei mele): desfrânare şi preadesfrânare, mândrie, trufie, batjocură, hulă, vorbă deşartă, înfierbântare la râs, beţie, lăcomie a pântecelui, mâncare fără măsură, răutate, pizmuire, iubire de argint, iubire de avuţie, cămătărie, iubire de mine însumi, iubire de mărire, hrăpire, nedreptate, agonisire de ruşine, invidie, grăire de rău, fărădelege; toate simţirile şi toate mădularele mi le-am întinat şi le-am stricat şi de nici o treabă le-am făcut (dacă s-au îmbolnăvit, ce treabă, ce faptă bună să mai fac?), ajungând cu totul sălaş diavolului".*** În traducerile mai vechi: "ajungând cu totul prăvălie diavolului" – adică acolo unde îşi pune el marfa lui şi de unde îi trimite şi pe alţii să cumpere; ca să devii pe urmă tu contagiune pentru cealaltă lume, să-i strici şi pe ceilalţi.

Să spună şi savanţii, şi psihologii, şi toţi analiştii sufletului omenesc: toate aceste patimi, ele mă descompun. Eu trăiesc atunci – nu numai în lepră, în orice boală – contemplând tragic descompunerea trupului meu; dar, întâi, descompunerea sufletului; de acolo pleacă această tragedie a sufletului.

Şi de această tragedie de care sufereau cei zece leproşi i-a vindecat Mântuitorul. I-a vindecat cum? Doar privindu-i. Aruncându-Şi asupra lor, odată cu privirea, iubirea şi cuvântul Lui: "*Mergeţi şi arătaţi-vă preoţilor*!".

Aşa era legea la evrei: preoţii erau şi medici; aveau pregătire la templu. Erau şi medici, de bună seamă, în vremea aceea. În Vechiul Testament se spune: "Da cinste medicului, şi el e tot de la Dumnezeu", iar **Mântuitorul** spune: ***"N-au trebuinţă cei sănătoşi de doctor, ci cei bolnavi".*** Aşadar, preoţii aveau o dublă misiune: odată cu rugăciunea, cu darul pe care-l primeau de la Dumnezeu, aveau şi această investitură deosebită, să constate însănătoşirea suferinzilor şi să-i declare, deci, în faţa mulţimii, a poporului, de acum curăţiţi, sănătoşi, ca ei să poată intra în comunitate, în societate. Căci altfel, precum ştim, erau izolaţi. Şi trebuia, când se apropiau oameni de ei, să strige: "Necurat! Necurat!"; iar în sinagogă li se crea un loc special, unde erau acceptaţi, totuşi. În această stare tragică, de moarte vie, **Mântuitorul rosteşte doar cuvântul:** ***"Arătaţi-vă preoţilor!". Ei merg să se arate. Pe cale s-au vindecat. Preoţii au constatat.***

Şi, amănunt atât de revelator: unul dintre leproşi se întoarce şi vine la Mântuitorul, Îi cade în genunchi, se pleacă şi "dă slavă lui Dumnezeu", Îi mulţumeşte. Iar Mântuitorul rosteşte: "Au nu toţi zece s-au vindecat? Dar cei nouă unde sunt? Numai unul s-a aflat să dea slavă lui Dumnezeu...?" – nu simplu "să mulţumească". E o nuanţă adâncă, tot atât de revelatoare. "… numai acesta, şi care este de alt neam?" (era samarinean).

Iubiţilor, două idei se desprind de aici şi ne luminează conştiinţa. ***Din cei zece, unul vine şi-I dă mulţumire lui Dumnezeu. Unul, care-şi descoperă unicitatea şi care răspunde dureros la una din temele noastre obişnuite.*** Când ne-am întrebat adesea ce înseamnă sănătatea sufletului, sănătatea mintală sau normalitatea, şi am cercetat la diverşi oameni de ştiinţă, savanţi, mai ales la psihiatri, am găsit definită sănătatea, normalitatea, drept "integrarea în mediu, în societate". Mi-am zis atunci: deci societatea îl face pe om sănătos?! Acest mediu social trebuie înţeles în diversitatea lui, pentru că, dacă unul se integrează foarte bine într-un mediu de tâlhari, într-o mafie, înseamnă că el e normal? Altfel spus, lumea, ea îţi dă ţie sănătatea? Erau în societate cei zece, nu? ***Dar unul dintre ei n-a acceptat, pur şi simplu, să rămână în societatea aceea. A fost singurul care s-a rupt de ea şi a înţeles că nu lumea l-a vindecat pe el. Şi el vine – în unicitatea lui, în conştiinţa lui unică – la Mântuitorul. Şi spune Scriptura: "să-I dea slavă"; nu simplu "să-I mulţumească". E ceea ce numim îndeobşte "recunoştinţa".***

Dar ce înseamnă recunoştinţa? **Recunosc,** ***îmi recunosc obârşia în Dumnezeu. De aceea spune Mântuitorul "să dea slavă lui Dumnezeu": taina slavei, a preamăririi lui Dumnezeu, din care eu mă împărtăşesc.***

Iar în alt loc: "Slavă de la oameni nu caut". Pentru că Mântuitorul descoperă slavă nu pentru Sine, ci pentru noi.

Nu spune El Tatălui, pentru ucenici: "Tată, slava pe care Mi-ai dat-o Mie Eu le-am dat-o lor"? **Slava lui Dumnezeu nu e pentru a se preamări pe Sine Dumnezeu, ci pentru a ne împărtăşi nouă slava – lumina, iubirea, bucuria, puterea, sănătatea.** ***E altceva decât slava pe care o aducem noi, oamenii.***

Iertaţi, îmi vine în gând cuvântul lui Eminescu: "Iar deasupra tuturora s-o scula vreun mititel / Nu slăvindu-te pe tine, lustruindu-se pe el". Aceasta e nefericita noastră stare, de a schimba tâlcul, sensul slavei lui Dumnezeu. Slava Lui, pe care o împărtăşeşte cu noi, cum adesea pomenim cuvântul **Sfântului Grigorie Palama**: ***"Dumnezeu, fire mai presus de fire, nu are a sui la slavă mai înaltă. Slava Lui se descoperă prin coborârea la cele smerite".***

Slava lui Dumnezeu în smerenia Lui ni s-a descoperit, în chipul robului pe care L-a luat şi al crucii pe care S-a răstignit deschizând braţele Lui şi îmbrăţişându-ne pe noi, pentru a ne dărui nouă slavă.

Şi acest unu a înţeles Cine l-a vindecat, spre deosebire de sărmanii lui confraţi de suferinţă, care nu s-au întors la El. Trupeşte s-au vindecat; întrebarea este: s-au vindecat şi sufleteşte? Or **Mântuitorul spune:** ***"Numai acesta s-a aflat să dea slavă lui Dumnezeu?". Şi-i zice: "Mergi! Credinţa ta te-a mântuit". De aceea am spus la început: cei nouă s-au vindecat trupeşte; acesta s-a mântuit; când a crezut (credinţa în Hristos). Şi a primit slava Lui – mântuirea!***

Aşadar, revin asupra normalităţii, a sănătăţii mintale, adică nu numai a trupului, ci şi a sufletului . Cum înţelegem noi taina aceasta a sănătăţii mintale, a normalităţii, a păstrării unităţii mele cu Dumnezeu şi cu lumea? M-a întrebat cineva, răscolitor în adâncul sufletului: ***"Părinte, pentru trup, întreb medicii, dar pentru suflet, aşa am socotit, că se cuvine să întreb un preot: ce înseamnă sănătatea sufletească?".***

Am stat o clipă… În chip firesc, spontan, mi-am înălţat sufletul la Dumnezeu şi am cugetat că e cuvios sau cuvenit să răspund aşa: ***"Dacă trupeşte simt sănătatea atunci când toate organele mele trupeşti, aparatele – creierul, inima, ficatul, plămânii, rinichii, stomacul, ochii, urechile –, toate îşi împlinesc menirea lor***

înscrisă fiziologic în trupul meu şi care, prin urmare, funcţionează pentru că se află în organică unitate, la fel şi puterile mele sufleteşti (cele fireşti – intelectul, sentimentele, voinţa; cele morale – înţelepciunea, dreptatea, bărbăţia sau curajul, cumpătarea şi înfrânarea, stăpânirea patimilor plăcerii, a desfrâului, a patimilor mâniei şi stăpânirea de sine; şi cele teologice – credinţă, nădejdea, dragostea şi, împreună cu ele: bunătatea, pacea, îndelunga răbdare, asceza, postul), toate aceste puteri sufleteşti, virtuţi morale, virtuţi teologice, îşi împlinesc menirea lor pozitivă, afirmativă (Dumnezeu este da şi numai da; şi eu răspund zidirii mele după chipul lui Dumnezeu: "Da, Doamne, cred şi Te mărturisesc!"), atunci şi numai atunci când aceste puteri sufleteşti mă zidesc pe mine, mă construiesc pe mine în credinţă, în adevăr, în iubire, şi eu devin un punct, smerit, de contagiune mântuitoare, nu distrugătoare. Atunci eu simt în această unitate a făpturii mele (chiar în boală şi în orice situaţie a vieţii), prin Dumnezeu, prin rădăcina mea, prin Ziditorul meu, simt sănătatea sufletului.

Iată, aceste daruri pe care le-am evocat sunt, cum spune ***Sfântul Maxim Mărturisitorul***, ***"însuşiri ale Dumnezeirii care în noi devin virtuţile noastre", "materia spirituală" a sufletului şi a vieţii noastre, dacă putem spune aşa. Acestea toate constituie fiinţial existenţa noastră, zidirea noastră şi mântuirea noastră, aşa cum ele sunt descoperite în Iisus Hristos, Modelul.***

Deci Fiul lui Dumnezeu făcut Om, El le-a întrupat pe toate în plinătate, şi nu poţi dobândi sănătatea fără această icoană a Mântuitorului Hristos. În toate acestea e cuprinsă, fireşte, şi societatea; e cuprins şi mediul, sunt cuprinse toate. Dar toate pleacă din rădăcina lor şi merg spre sensul, spre ţelul lor. Pentru că lumea aceasta nu poate oferi nici modelul moral absolut – nu poate întemeia o etică, zice ştiinţa –, nu poate oferi nici sensul existenţei, care este Hristos Domnul. ***Eu ţin seama de mediu, de lume, dar totdeauna mă ridic la Obârşia mea, la Chip, la Modelul meu, la Hristos.***

Pentru care spun şi aici cuvântul luminat de Dumnezeu, pe care l-a rostit Eminescu, vorbind de jertfa Mântuitorului, care în momentele acelea de suferinţă supremă pe cruce Se jertfeşte cerând iertare Părintelui Ceresc, pentru răstignitori; Se jertfeşte deci pentru toţi.

Aşa a înţeles Eminescu jertfa Mântuitorului pe cruce: "Astfel, a te jertfi din iubire pentru alţii, nu din dispreţ, cum o făceau filosofii vechi, stoicii, nu din respectul unei legi, ci în numele lui Dumnezeu şi pentru semenul tău, din iubire pentru lume, e cea mai înaltă formă a existenţei umane. În ea e acel sâmbure de

adevăr – iubirea în stare să dizolve întreaga dizarmonie dintre oameni şi asprimea luptei pentru existenţă, ce bântuie natura întreagă".

O, Doamne, fă-ne vrednici pe toţi, să învăţăm şi de la el, de la acest poet al neamului, cum a învăţat el de la Tine, taina iubirii, taina vindecării de tot răul, taina mântuirii. "**Iubirea, cea mai înaltă formă a existenţei umane**", pe care Tu ne-ai descoperit-o, Doamne. Şi vindecatul lepros Ţi-a dat slavă… Astfel nu numai că s-a vindecat trupeşte, ci s-a şi mântuit.

Fă-ne vrednici, Doamne, de acest dar, ca noi, cei care Te cinstim pe Tine, să fim deplin sănătoşi – sufleteşte întâi, şi trupeşte; prin credinţă în Tine, prin lumina vieţii Tale, prin iubirea Ta, Doamne!

Observaţi: de ce rugăciunea pe care am citit-o adineauri, în care sunt arătate patimile care ne descompun, sau altă rugăciune – a treia: "***Cel ce ai primit cu trupul Tău patimile cele de viaţă făcătoare şi mântuitoare – crucea, piroanele, suliţa, moartea – omoară-mi patimile cele trupeşti, care îmi strică sufletul!",*** de ce aceste rugăciuni sunt puse înainte de Sfânta Împărtăşanie? Tocmai pentru că ele ne pregătesc să ne împărtăşim – odată cu credinţa în Hristos, odată cu primirea cuvântului Evangheliei – şi cu trupul Lui, pentru trupul şi sufletul nostru. Astfel ne vindecăm.

Aşa, Tu Doamne, ***"Cel ce cu îngroparea Ta ai prădat împărăţia iadului, îngroapă sfaturile mele cele viclene, prin gânduri bune, şi risipeşte duhurile cele viclene. Cel ce cu Învierea Ta cea de a treia zi şi de viaţă purtătoare ai ridicat pe strămoşul cel căzut, ridică-mă şi pe mine, cel ce am alunecat în păcat, punându-mi înainte chipuri de pocăinţă. Cel ce cu preaslăvită înălţarea Ta la cer ai îndumnezeit trupul pe care l-ai luat şi l-ai cinstit cu şederea de-a dreapta Tatălui", învredniceşte-mă, Doamne, cu împărtăşirea din cuvântul Tău, din virtuţile Tale. Căci virtuţile sunt daruri de la Dumnezeu venind în trupul nostru. Şi prin împărtăşirea cu Trupul şi Sângele Tău, Doamne, să dobândim deplina noastră sănătate sufletească şi trupească şi mântuirea de tot răul. Cu rugăciunile Preacuratei Maicii Tale şi ale tuturor sfinţilor Tăi. Amin.***

Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii

"Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne!"

(Duminica a XXIX-a după Rusalii; Lc 17, 12-19)

Iată-ne reaşezaţi, prin ordinea Duminicilor, în aşteptarea Paştelui. Să nu vă pară lucru greu de înţeles, priviţi în calendare şi veţi vedea că, deja, trecând o aşteptare împlinită aceea legată de Praznicul Naşterii şi Teofaniei de la Iordan Biserica se re-tensionează, se re-aşază în ceea ce un teolog modem numea "tensiunea între deja şi nu încă" (Olivier Clement). Pe cale o întâlnire cu leproşi.

Era ceva spectaculos într-o astfel de întâlnire? Fără îndoială că da. Într-un fel se întâlneau moartea cu Viaţa, miasma iadului cu mireasma Raiului, boala cu Medicul şi medicamentul (căci până astăzi Euharistiei i se mai spune "pharmakon / adică şi medic, şi medicament, Biserica vădindu-se astfel a fi o farmacie de leacuri pentru Veşnicie!). Şi nu era ceva plăcut pentru cineva să fie întâmpinat de un astfel de bolnav. Dacă citiţi cu atenţie cărţile lui Moise, vedea-veţi câte lucruri trebuiau împlinite pentru ca o comunitate să se reaşeze în sfinţenie, după ce era "spurcată" de un astfel de caz (Levitic 13, 2 s. u.).

Urâciunea bolii, nenorocita ei vizibilitate, atacul nenorocit ce-l făcea asupra frumuseţii o arătau mereu o lucrătură a diavolului în viaţa omului, a comunităţii

umane. Ei bine, zece hidosiţi de boala aceasta nemernică şedeau departe de mulţime (Lc 16,19), jinduind ca măcar privirea Învăţătorului să cadă asupra lor.

Acest apelativ, "Învăţătorule", ne duce cu gândul că-L ascultaseră între timp propovăduind şi identificaseră în glasul Lui acea "putere multă" (Mt 8) care avea să facă din Hristos nu doar Învăţătorul, cât mai ales Mântuitorul lumii.

Dacă ar fi să facem o tâlcuire alegorică acestei chemări, am spune că raţiunea celor bolnavi de lumea aceasta, în care pata necredinţei celei leproase a cuprins întregul trup social, are nevoie mai întâi să înţeleagă măcar că Hristos este înţelepciunea cea adevărată. ***Sau, după cum spune Părintele Rafail Noica, să se întrebe şi să-şi răspundă: "Unde duce cultura cuvântului lui Dumnezeu, credinţa în cuvintele lui Dumnezeu? Cuvintele lui Dumnezeu îi pot părea omului, şi par de cele mai multe ori, sminteala cea mai mare, şi însuşi Apostolul Pavel nu se sfieşte a vorbi de "nebunia lui Dumnezeu", dar adaugă că nebunia lui Dumnezeu se arată mai înţeleaptă decât înţelepciunea omului. înţelepciunea omului e neputincioasă, precum şi omul; dar ceea ce ne pare nouă a fi o nebunie, dacă este dumnezeiască, să ne împărtăşim cu această nebunie, şi vom vedea că asta era înţelepciunea." (Ieromonahul Rafael Noica, Cultura Duhului, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2002, p. 28-29)***

Acolo este începutul izbăvirii din leprozeria necredinţei ce ne-a furat sănătatea sufletească. ***Cuvântul lui Dumnezeu, sălăşluind şi petrecând în om*** (În 6, 56; 15, 4-5), ***este mâna întinsă pe care El, Cuvântul, o oferă minţii noastre stângace, pentru a o îndrepta, trecând de la informare la formare în Duhul Sfânt, căci Cuvântul, în viaţă duhovnicească, este împărtăşire.*** Or, lecţie intru aceasta ne dau leproşii, cei zece. Care au trecut de la auzire la ascultare şi de la ascultare la percutanta cerere de mântuire.

Domnul nu face altceva decât să-i trimită să se arate preoţilor. După cum cerea - am mai spus - rânduiala Legii Celei Vechi (Levitic 13, 2 s.u. sau Levitic 14, 2-3), îndată după vindecare omul trebuia să se prezinte la Templu, unde preoţii constatau vindecarea - când exista - şi-i repuneau în "drepturile cetăţeneşti" ale neamului lui Israel. Dar nu-i greu de înţeles că de fapt niciodată în mentalitatea poporului simplu omul acela nu era privit decât tot ca un ex-lepros, o sursă de posibilă îmbolnăvire pentru cei din jur. Cert este că "în timp ce mergeau" (Lc 17, 14b) cei zece s-au vindecat. O vindecare făcută, fără îndoială, în văzul celorlalţi cât se poate de consternaţi, de înmărmuriţi. Nu ne este redată reacţia lor, dar o putem bănui din alte situaţii similare (Lc 5, 15 arată clar "flacăra" ce se întinde vestind vindecările:

"Dar vorba despre El se răspândea şi mai mult şi numeroase mulţimi se adunau să asculte şi să se vindece de bolile lor").

În exegeza ce o parcurgem, de obicei, avem tendinţa de a-i înfiera pe cei nouă care, cel mai probabil, şi-au continuat drumul spre Templu, spre a-şi primi dezlegarea preoţilor pentru repunerea lor în lume. Era oarecum firesc aceasta. Împlineau porunca lui Hristos. Că unul s-a întors, iarăşi firesc. Samarineanul n-ar fi fost primit oricum laolaltă cu ceilalţi de către preoţi, căci era "de alt neam", după cum Hristos Domnul subliniază, pedagogic, înainte de a-i spune samarineanului: "***Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit***" (Lc 17, 19). De obicei ne repezim să înfierăm pe fariseu (din parabola cu vameşul şi fariseul) sau pe preotul şi levitul ce trec pe lângă cel căzut. Uitând că ei fac ceea ce învăţaseră să facă, ceea ce li se prezentase ca normal să facă. Abia acum apelativul "Învăţătorule" îşi descoperă adâncimea.

Hristos venea să-l înveţe şi pe samarinean (ca şi pe vameş la locul potrivit) că nu este pierdut. Că de acum Legea se des-limita să poată cuprinde şi inima, şi mântuirea lor. "Cuvântul lui Hristos este trecerea de la disciplină la viaţă. Spune Evanghelia Sfântului Ioan: "***Legea prin Moise s-a dat, dar Harul şi Adevărul prin Iisus Hristos au venit***" (În 1,17)." (cf. Rafael Noica, op. cât., p. 25). Era şi lecţia pe care Hristos o dădea ascultătorilor. Boala îi făcuse una pe leproşi. Nu erau leproşi iudei şi un lepros samarinean. Erau leproşi. Boală, ca o uniformizare şi unitate - ceea ce noi înşine simţim trecând printre paturile spitalelor, când boala face una din săraci şi bogaţi, domni sau simpli - acum vindecată, lasă să se vadă diferenţierile pe care Legea cea Veche le făcea.

Gândiţi-vă cât de şocant ar fi sunat în urechile fariseilor prezenţi (care, de la versetul 20, se arată interesaţi de chestiuni eshatologice) că şi credinţa samarineanului este mântuitoare. A aceluia care se închină pe alt munte decât muntele închinării lor, care, prin împreunare cu alt neam, se transformase în ruşinea lui Israel, vrednic de ocolit în orice situaţie.

Că aici este una din cheile tâlcuirii Evangheliei acesteia ne-o arată, ca de obicei, Apostolul Duminicii acesteia (Col 3, 4-11), ce ţine întru sine cuvintele: ***"Când Hristos, viaţa noastră, Se va arăta, atunci şi voi împreună cu El vă veţi arăta intru slavă. Prin urmare, ucideţi mădularele voastre cele pământeşti: desfrânarea, necurăţia, patima, pofta cea rea şi lăcomia - care este închinare la idoli - din pricina cărora vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării, întru care şi voi aţi umblat odinioară, pe când trăiaţi intru ele. Acum însă şi voi pe toate să le lepădaţi: mânia, întărâtarea, răutatea, blasfemia, cuvântul neruşinat***

din gura voastră. Nu vă minţiţi unul pe altul, devreme ce v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi, laolaltă cu faptele lui, şi v-aţi îmbrăcat cu cel nou care, spre cunoaştere, se reînnoieşte după Chipul Celui Ce l-a zidit. Acolo ["unde este Hristos", cf. Gal 3,1] nu este elin şi iudeu, tăiere împrejur şi netăiere împrejur, barbar, scit, rob, liber, ci Hristos totul intru toţi" (Col 3, 4-11).

Iată-l dar pe Sfântul Apostol Pavel prelungind peste timp lecţia pe care Hristos Domnul o dă "***pe când [Iisus] mergea spre Ierusalim şi trecea prin mijlocul Samariei şi al Galileii, intrând într-un sat***" (Lc 17,11-12a). Că la întâlnirea cu suferinţa, cu moartea celuilalt, fizică sau spirituală, nu trebuie să te prevalezi de norme ale legii, cât de legea aceea adâncă a iubirii şi impreună-lucrării cu celălalt la izbăvirea lui, la slobozirea din nenorocire. Schema pedagogică a renunţării la păcat pe care o prezintă Sfântul Apostol Pavel colosenilor, şi prin ei nouă, oferă coloana vertebrală a unei morale cu Hristos opusă oricărei etici lipsită de Hristos, plină de drepturi ale omului sau animalelor sau cine ştie ale cărei alte creaţii dumnezeieşti, dar lipsită de dreptul lui Dumnezeu, nefundamentată pe Cuvântul lui Dumnezeu, care dă adevărata înţelepciune.

Şi mai este ceva de remarcat. Nu de puţine ori în comunităţile creştine cărora le aparţinem prin viaţă liturgică şi duhovnicească se întâmplă că unii din cei pe care-i socotim a fi leproşi (şi ce teribilă diagramare a leprei spirituale face Sfântul Pavel, identificându-i "bubele") să se întoarcă, vindecat de Hristos, spălat în Taina Spovedaniei, hrănit cu Trupul şi Sângele lui Hristos. Să nu fim neatenţi cu acela ce se întoarce din zvârcoleala amarnică a unei vieţi fără Hristos la dulcea trăire cu Domnul. Să nu fim purtători ai sindromului fratelui fiului risipitor, cârtind la dragostea cu care Dumnezeu îl primeşte pe acela. Ci, slugi nevrednice, să lăudăm pe Hristos, Ce Se face loc de primire tuturor întorşilor din boală în sănătate. Din moarte la viaţă.

(Extras din cartea: Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...)

Pr. Constantin Necula - Vindecarea leproșilor și vindecarea noastră (Luca 17, 12-19)

Abia în 1873 un medic, Hansen - de unde și denumirea medicală a leprei - a descoperit agentul cauzal și aceasta a permis căutarea soluției medicamentoase. Vizibil în Evanghelie nu despre tratarea cu sulfamidă, ori sulfonamide e vorba. Medicamente descoperite în 1947 - și care îl vindecă, de exemplu pe Sfântul Nichifor cel lepros (1890-1964). Și astfel îl redau comunității ca un stâlp de foc și rugăciune, readucându-l din insula Spinaloga și apoi din Chios, din spitalul administrat de cel ajuns mai târziu Sfântul Antim din Chios, aproape de Atena, în stațiunea-leprozerie a Sfintei Varvara de la Aigaleo (în 1957). Și care, aproape orb și abia respirând de oboseala vieții, îi învață pe oameni despre rugăciunea inimii, mângâind cu dragostea lui suferințele oamenilor. Ci despre incredibila capacitate a lui Dumnezeu de a ne vindeca de negrija lumii de noi. Și de propria noastră negrijă.

Sunt istorici care ne spun că lepra nu era foarte răspândită în Israel. În ciuda faptului că Moise îi acordă un capitol întreg aproape (Levitic 3. 1-46) în îndrumările ce privesc educarea sanitară a poporului. Nici grecii antici nu par afectați prea tare, ci doar sporadic, lepra fiind deseori confundată cu alte boli de piele. Mai ales apariția migrărilor unor popoare (longobarzii, de exemplu) și Cruciadele au dus la modificări majore ale hărții interacțiunii bolii cu populația Europei.

Doctorul Hansen descoperă factorul etiologic în vremea unui boom al bolii în Norvegia, când s-au îmbolnăvit 2800 de oameni. Mizerie, subnutriție și sistem imu-

nitar deficitar au rămas până astăzi modalitatea de a rămâne „deschis” unei astfel de boli. Care, apropo, se ia prin picături de salivă și poate incuba până la 20 ori chiar 40 de ani - un soi de asimptomatici...

Pentru a ține departe de boală comunitățile, bolnavii aceștia erau izolați. Ținuți departe de sate sau comunități mai mari. Nu cred că cei 10 leproși aveau clopoțeii pe care -i atârnau, de exemplu, creștinii „milostivi” de fantomele umane ce locuiau în peșteri, departe de cetăți. Și unde câte un empatic cu har - cazul tânărului Francis din Assisi e notoriu - îi căuta să își trăiască pocăința. Nu păreau agresivi și pericolul consta în lentoarea în care moartea le scurma în trup. Acum înțelegem oare ce boală a vindecat Hristos? Ce anume din lepră vindeca? Nu doar boala, ci și atitudinea față de ea. Oferea o rațiune de a fi bolnavilor. Nu doar vindecarea, ci și reinventarea limitelor lor personale. Reașezarea lor în comunitate. De aceea îi trimite la Templu. Să primească „pașaportul” liberei circulații în mijlocul unor comunități riguros protejate de boală.

Al 10-lea lepros. Nu are identitate de iudeu. E samarinean. Un „extracomunitar” i-ar zice astăzi legislația. Nici nu avea unde merge, de fapt, să își confirme prin document vindecarea. Domnul nu mustră pe ceilalți 9, ci doar arată cât de mult funcționărism a pătruns în inima credinței. Într-atât încât omul nu mai mulțumește pentru vindecare, ci caută diplomă de absolvire a cursului intensiv de suferință. Ca noi astăzi care căutăm texte să ne suporte părerile, nu, nu pe Hristos care face minuni. Ci argumente.

Deși, nu-i așa, credința nu se argumentează - ne zice Sfântul Sofronie de Essex - ci se întemeiază. Adică presupune un pic mai mult decât parcurgerea unor texte, ascultarea unor interviuri ori opiniile filmate ale unor experți autodefiniți ca atare. Vindecarea presupune întâlnirea cu Hristos. Nu documentul care să ateste vindecarea ta. De aceea e dificil în vremea îndoit grea de acum. Pentru că ne teologhisim opiniile și ideologizăm Evanghelia să ne încapă în cultură. Nu topim cultura în smerenia ce ne-o cere Evanghelia. Și devenim guralivi, strașnic de zgomotoși, fiecare pe etajul lui de cunoscuți. Și chiar credem că avem dreptate. Și e posibil. Dar nu ne mai întâlnim cu Hristos care ne vindecă în adânc, mai în adânc, de propria frică și moarte.

Al 10-lea lepros ne cheamă să medităm profund asupra întoarcerii la sursa vindecării, Domnul Iisus Hristos. Indiferent de unde ne vine - tehnic ori metodologic - vindecarea, sursa ei rămâne Hristos. Dovadă sunt cuvintele ultime din Evanghelia acestei duminici: „Ridică-te și du-te! Credința ta te-a mântuit!” (Luca 17.19).

Nu vi se pare interesant că tocmai un medic apostol, Sfântul Luca, ne povestește acest episod petrecut - după cum ne spune tot el la începutul textului lecturii - într-un sat? Semn că nu există loc geografic în care Hristos să nu facă minuni. Azi trăim în ciudata perioadă pe care Sfântul Sofronie o numea suferința lipsei de cultură a inimii într-un belșug de cultură a intelectului (Cuvântul 27 din Cuvântări Duhovnicești, vol. I, Ed. Reîntegirea, Aba Iulia, 2004, pp. 319-329).

Ce afectează o boală în cultura oamenilor este încrederea reciprocă și sporirea apariției magilor de pripas, cultura privirii în ochi cu desăvârșită încredere. În lipsa unei culturi a inimii, cultura bolii rănește credința și transformă orgoliul în vehicul de manipulare. Dacă privim prin inimă clipa de acum așa se și vede. Dacă nu-l întâlnim pe Hristos pe cale nici o vindecare nu este desăvârșită. Nu poate fi cu adevărat vindecare. Dacă la ieșirea din spital te întâlnești numai cu „funcționarii” vindecării nu ai nici o bucurie și boala se transformă în obsesie și tristețe. Chiar sănătos, cu acte în regulă, cum spunem deseori, suntem muritori. De unde așadar căutarea în permanență de certificate de garanție pe viețile noastre? În Hristos nu este așa. El e garanția. Și a depus garanția aceasta pentru noi pe coama Golgotei, în cel mai teribilist moment al funcționărimii- de la Templu și din politică- fără greș în conștiința sa.

Un lepros ca orice bolnav cronic se teme să nu greșească ucigând pe alții cu boala sa și vede ca fiind vindecare fiecare clipă pe care o trăiește în plus față de termenul la care unii i-au semnat certificatul de deces în alb. El știe că Hristos Domnul e Viața. Și că Acesta vede adânc în inima sa, unde îl crește pentru Împărăția cerurilor. Dă-ne Doamne putere să fim al 10-lea lepros. Mereu cu fața spre Tine.

Pr. Constantin Necula - Cel de alt neam (Luca 17, 12-19)

Nu i se adresează ca unui terapeut, ca unui vindecător. Ci îl cheamă astfel: „Iisuse, Învățătorule, fie-Ți milă de noi!” (Luca 17. 13). Auziseră că știe ce zice. Că învăța bine. În fond „fie-ți milă” nu însemna, neapărat, vindecă-ne. Ci mai mult spune-ne un mesaj de încurajare. Domnul Hristos nu mai reacționează ca în alte cazuri de vindecare, testându-le credința. Îi trimite să se arate preoților. Aceasta era rânduiala pentru a fi reprimit în comunitate. Cei care erau socotiți vindecați trebuiau să ia în piept drumul Ierusalimului și, odată ajunși la Templu, să obțină aprobarea - un soi de aviz sanitar - că se pot reîntoarce în casele și comunitățile lor (Levitic 13.2; 14, 2-5, 10). Asta nu însemna automat că acasă lucrurile deveneau ușoare și bolnavul ce fusese lepros era primit cu ovații. Nu. Schimbarea mentalității comunității era la fel de anevoioasă ca vindecarea de lepră. Nu Legea îi făcea să se poată simți bine întorși acasă, ci iubirea.

Domnul Hristos nu le cere credință, dar trimițându-i la Templu pentru primirea documentului privind sănătatea le testa încrederea. Ei nu au fost vindecați pe loc, ci în mers, dacă vreți, pe cale, împlinind o poruncă absurdă când plecaseră din marginea satului. Acolo, la kilometrul zero al întâlnirii cu Hristos, ei erau încă leproși. Alungați și alungații cetății. Erau zece.

Aflăm din citirea Evangheliei că, pe când erau pe drum, solzii leprei le cad de pe pielea bătucită de boală, indiferență și neiubire. Sunt ca niște cadavre înviate, în fond. Nouă continuă drumul spre templu. Împlinesc porunca Domnului. Nu știm cum se vor fi bucurat, cu ce ochi au început să se privească ori să se rușineze de-

acum că, sănătoși fiind, încă mai tresăreau ca niște bolnavi. Unul, al zecelea, nu avea unde merge. Ăsta este adevărul. Nu se putea apropia de templu, samarinean fiind. Și nici nu avea nevoie de recunoașterea vreunui om din templu pentru a se întoarce acasă liniștit. Și revine la Hristos, „cu glas mare slăvind pe Dumnezeu" (Luca 17. 15). Cade la pământ, mulțumind iudeului ce-L vindecase. Era samarinean. Străin de neamul iudeilor. Om fără Templu valid, i-am spune noi azi, și fără certificare într-o lume avidă de confirmări - exact precum cea de astăzi.

Domnul știa unde sunt cei nouă. El îi trimisese. Întreabă unde sunt, să-i pună pe gânduri pe ucenici și pe noi, peste veacuri. Și-i spune samarineanului ceea ce le-ar fi spus și celorlalți: Scoală-te și du-te, credința ta te-a mântuit! (Luca 12.19). Dincolo de faptul că-i spune lui aceasta doar pentru că el este întors, trebuie să înțelegem adânc spusa Mântuitorului. Om simplu și probabil disperat, samarineanul nu s-a gândit, nici o clipă, că pentru el soluția plecatului la templu nu e viabilă. Nu putea fi primit acolo. Nu exista pentru oamenii Templului aceluia. Templu nu exista pentru el. Dar împlinește ascultarea poruncii. Întoarcerea lui la Domnul Hristos ne arată sensul credinței sale. Crezuse în Acela ce-l trimisese la Templu. Lecție bună, tare bună pentru orgoliile noastre de azi.

Strașnica vindecare a leproșilor ne deschide și nouă, celor dintre neamuri, samarineni în duh, poarta Împărăției. Căci „de alt neam" suntem toți acei care nu am fi avut unde primi „atestare" de vindecare fără prezența lui Iisus Hristos în istoria omenirii.

Textul acesta al Evangheliei se leagă însă de o cerere a apostolilor. După ce-i învață despre smintiri și sminteli, despre iertare și pocăință ucenicii îi cer, simplu, Domnului: „Sporește-ne credința!"(Luca 17. 5). Domnul le vorbește în pilde. Despre credința cât un bob de muștar ce sădește sicomorii în mare, dezrădăcinându-i din pragul de țărm al acesteia. Ori despre rânduiala, știută bine de păstorii din zonă, cinei stăpânului care mănâncă înaintea slugii din hrana unui sfârșit de zi lucrătoare (Luca 17.6-10). Despre firescul și nefirescul credinței, despre credibilul și incredibilul ei. Poate că nu înțeleseseră îndeajuns.

După tradiția Bisericii, locul unde se petrec dialogurile acestea și vindecarea lepro-șilor este un loc aflat în panta lină care coboară dinspre Tabor. La poalele acestui Munte al Schimbării la Față a Domnului. Aici caută El să schimbe mentalitatea asupra credinței. Asupra conținutului credinței. Pentru că le spune, limpede și fără echivoc, că, oricât ne-am lucra de corect credința, ea rămâne un fir de ascultare și slujire legat direct de Stăpân. Care este Dumnezeu. Le spune cu aceste cuvinte, ca și cum ne-ar îndemna să ne notăm tema în caietul de clasă la ora

de formare duhovnicească: „Așa și voi când veți face toate cele poruncite vouă, să ziceți: Suntem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem" (Luca 17.10). Parcă altfel stă, nu-i așa, icoana vindecării leproșilor acum dinaintea noastră.

Samarineanul a înțeles. Credința care te duce spre împlinirea datoriei - cei zece care urmează drumul Ierusalimului împlinind datoria de a se arăta preoților de la templu - se împlinește în credința așezării în mirabila identificare a puterii lui Dumnezeu în toate împlinirile tale de credință. Poate că pilda o auziseră toți. Dar samarineanul o și ascultase adânc în inima sa. Cred că-l ajutase și faptul că era străin de neam. Eliberat de etichete şi grija îndeplinirii unor paşi de restartare socială. Libertatea lui în raport cu gestul cultic îl face liber să-și dezvolte propriile gesturi cultice. Ne învață pe toți că unde recunoşti lucrarea lui Dumnezeu, a te pleca în țărână și a-i mulțumi e semn de inteligență duhovnicească. E semn de credință. Nu de simplă împlinire a unei datorii. Astfel ne învață diferența între împlinirea datoriei și împlinirea credinței. Între aplicarea prezenței noastre în spațiul lui Dumnezeu și lărgirea prezenței lui Dumnezeu în inimile noastre.

De aceea Sfântul Ambrozie, minunat cunoscător al Scripturii, ne spună că Dumnezeu este singurul Tată care, împărțindu-și averea cu fiecare împărțire, își înmulțește bogăția. Căci fiecare dintre noi - trecând de la datorie la credință - adăugăm bogăție bogăției Sale. Ca un tată omenesc care pe măsură ce taie din loturile sale de pământ, dăruindu-le fiilor săi, adaugă acel pământ, lotul fiilor fiind avere tatălui.

Zece oameni leproși. Uitați și buboși. Răniți. Lepra are printre elementele de diagnosticare și lipsa durerii. Poate tocmai pentru a nu urla de durere când se rup din carnea lor albită de spuză și rană părți de trup. Poate că primul semn că s-au vindecat va fi fost acela că au început să simtă, în colbul drumului spre Ierusalim, rana făcută de pietrele ce loveau în picioarele lor. Căci sunt dureri care ți-arată că te-ai întors la viață! În linia orizontului samarineanului nu era chip de Templu. Dar în ochii săi Hristos se făcuse Templu. Și acestui templu-Hristos îi suntem toți mădulare, pietre vii. Indiferent de podmolul în care ne-a frământat Dumnezeu. Indiferent de neam. Ori orizont geografic. Vindecați ne întoarcem mereu. Avem la Cine.

Sursa: tribuna.ro

Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii - Duminica celor zece leproşi

Au nu zece s-au curăţit, dar cei nouă unde sunt?! (Luca XVII, 17)

Fraţi creştini, purtarea celor nouă leproşi din Evanghelia de astăzi e revoltătoare. Cum au putut oamenii aceştia care au primit vindecarea în dar de la Mântuitorul să fie aşa de nerecunoscători şi de nepăsători faţă de binefăcătorul lor. Auziţi, să fie vindecaţi într-o clipă de grozava lor boală şi să nu vină să mulţumească nici măcar cu un cuvânt. Ce erau aceşti oameni înainte de vindecare? Nişte cadavre vii, nişte nenorociţi sortiţi pieirii.

Boala leprei era o boală fără leac, ea îi despărţea cu desăvârşire de restul lumii, erau ca nişte lepădaţi de lume. Trebuia să rătăcească fără nădejde şi fără mângâiere, prin locuri pustii, departe de casă, de familie şi de prieteni, sortiţi unei suferinţe fără de sfârşit. Dar într-o zi leproşii au avut norocul să-L întâlnească pe Mântuitorul. A fost de ajuns un singur strigăt către Dânsul: "***Iisuse, Învăţătorule, ai milă de noi!***" A fost de-ajuns o singură vorbă de-a Domnului Hristos: ***"Mergeţi şi vă arătaţi preoţilor!"***, şi deodată leproşii s-au curăţit. Oamenilor acelora le-a răsărit soarele bucuriei. De acum ei puteau să se întoarcă să guste din fericirea vieţii.

Care ar fi trebuit să fie cel dintâi gând al lor? Nu se cădea oare să vină să mulţumească Milostivului Doctor dumnezeiesc? Nu se cădea să vină să-şi plece feţele la picioarele Lui în semn de adâncă recunoştinţă, aşa cum a făcut tovarăşul lor, care era de neam samarinean? Dar aceşti nouă evrei au uitat îndată după ce s-au văzut vindecaţi, şi n-au voit să se ostenească să-I aducă mulţumiri Mântuitorului. Urâtă a fost purtarea aceasta, ne simţim şi noi indignaţi când o auzim.

Şi totuşi să nu-i osândim prea aspru pe aceşti leproşi nerecunoscători, căci şi noi facem la fel ca dânşii. Uităm de mulţimea darurilor pe care le-am primit de la Milostivul Părinte Ceresc, şi uităm să venim acasă la El, aici în sfânta biserică să-I mulţumim, pentru cele ce ne-a dat până-n clipa de faţă, să-I mulţumim că nu ne-a pierdut cu fărădelegile noastre. Să-I mulţumim pentru toate bunătăţile ce ni le-a dat. Pentru căldura soarelui, pentru apa izvoarelor şi verdeaţa pământului, pentru sănătatea şi pentru aerul pe care-l respirăm, pentru toate frumuseţile pe care le-am primit în dar de la Tatăl nostru Cel Ceresc. Cei mai mulţi au uitat cu totul şi, în loc de mulţumiri şi recunoştinţă, aleargă rătăciţi şi ca nişte vrăjmaşi ai lui Dumnezeu îndrăznesc să insulte şi să înjure pe Milostivul Dumnezeu negând existenţa Tatălui Ceresc.

Alţii, încolţiţi de boli şi necazuri sau diferite interese, se întorc la Biserica Lui, dar nu ca să-I mulţumească pentru ce au primit, ci vin tot ca să-I ceară, să le dea şi iar să le dea. Prea puţini sunt aceia care recunosc că nu sunt vrednici de a mai primi alte daruri din partea lui Dumnezeu, ci cu adâncă smerenie vin mereu la biserică, să-I mulţumească şi să-L slăvească pentru ce le-a dat.

Păcatul nerecunoştinţei faţă de Dumnezeu este foarte mare, fraţi creştini, dar e şi atât de obişnuit în lumea noastră creştină că aproape nici unul nu suntem în stare să recunoaştem şi să-I mulţumim după cum se cuvine pentru toate bunătăţile, frumuseţile, darurile pe care ni le-a dat. ***Dumnezeu nu cere de la noi decât o ieftină răsplătire; să-L recunoaştem ca Stăpân, ca Vistier al bunătăţilor, să-L socotim izvor al darurilor ce le primim; să vedem că de la El ne vin toate, de la Părintele Luminilor de sus, şi să-I aducem laudă, cinste şi închinăciune, cu mulţumiri smerite.***

Să nu zicem şi noi ca păgânii, ca necredincioşii; că nu ne pică nimic din cer, ci mai bine să deschidem ochii sufletului şi să vedem prin lumina adevărului, că de sus ne pică ploaie la vreme potrivită, căldura, vânturile şi zăpezile. Căci dacă n-ar pica ploaie, s-ar face ceva? Dacă pică prea multă ploaie se mai face ceva? Dacă nu dă Dumnezeu căldură la timp, ploi, zăpezi şi vânturi potrivite; toate maşinăriile şi îngrăşămintele chimice pe care le-a inventat omul nu s-ar face nimic. Aşa că de sus ne pică pâinica şi toate bunătăţile, de la Dumnezeu de sus.

De aceea să recunoaştem şi să venim la El de pe drumurile rătăcite, şi să-I mulţumim Lui pentru toate. De unde vine boala aceasta a nerecunoştinţei? De la lepra păcatului mândriei, de la Lucifer, care n-a vrut să vadă şi n-a recunoscut de unde-i venea lui, când era în cer arhanghel, atâta lumină, atâta strălucire şi frumuseţe.

Tot aşa şi cei care nu recunosc pe Dumnezeu ca autor a tot binele şi ca Stăpân al cerului şi al pământului, care dirijează toate şi de la care ne vin toate; aceştia suferă de lepra mândriei luciferice, de aceea n-au recunoştinţă faţă de Tatăl Ceresc.

În Vechiul Testament, la Deuteronom VI, 8, vedem pe Dumnezeu cerând recunoştinţă oamenilor, căci zice aşa: "***Dacă Domnul Dumnezeul Tău, Israile, te-a călăuzit în pământul părinţilor tăi, şi dacă mănânci şi te saturi, pregăteşte-te cu grijă să nu uiţi pe Domnul care te-a scos din pământul Egiptului şi din casa robiei. Să nu zici în inima ta: puterile mele şi tăria mâinilor mele mi-au dobândit aceste avuţii. Ci adu-ţi aminte că Domnul Dumnezeul tău este Acela care ţi-a dat putere ca să izbândeşti!***"

Iată deci că Dumnezeu le-a făcut cunoscut mai dinainte oamenilor, căci ştia Prea Milostivul Dumnezeu că acest popor evreu va fi foarte nerecunoscător şi va ajunge foarte departe cu nerecunoştinţa şi cu răutatea, după cum vedem şi din Sfânta Evanghelie de astăzi: au fost zece leproşi dintre care unul era de alt neam, de neam samarinean, şi doar acesta s-a întors de I-a mulţumit Domnului; din ceilalţi nouă evrei nu s-a găsit nici unul să vină să-I mulţumească dumnezeiescului doctor.

După cum ştim cu toţii din Sfintele Evanghelii, evreii au fost foarte nerecunoscători faţă de Fiul lui Dumnezeu, căci după atâtea binefaceri pe care le făcuse, vindecând pe bolnavii lor, săturându-i cu pâine, înviindu-le morţii şi mângâindu-i cu cuvinte dumnezeieşti, ei L-au hulit, L-au batjocorit şi L-au omorât pe Cruce.

O, ce grozav este păcatul acesta al nerecunoştinţei! Deci însuşi Mântuitorul, care era Fiul lui Dumnezeu, s-a dat pildă pentru noi! Sfântul Apostol Pavel îi îndemna pe credincioşii vremii sale zicând: ***"Mulţumim pentru toate lui Dumnezeu, căci aceasta este voia lui Iisus Hristos, să aducem cu toţii mulţumiri!"*** Omul cu dreaptă judecată poate învăţa şi din graiul făpturilor necuvântătoare căci toate Îl laudă pe Dumnezeu; ploile şi pământul, văzduhul şi florile câmpului, care răspândesc valuri de miresme spre Creatorul lor, păsările cu cântul lor de zi şi noapte. Cu atât mai mult ar trebui omul care este regele făpturilor, fiinţa cea mai aleasă, înzestrată cu minte luminată şi cu grai cuvântător!

Dacă omul ar avea mai multă înţelepciune, ar putea să vadă şi să recunoască zicând: "***Eu nu sunt nimic, prin mine însumi sunt un fir de praf, un mic vierme netrebnic în acest mare univers; puterea Ta Doamne mă înalţă, din mila Ta Doamne trăiesc, Ţie se cuvine lauda inimii mele şi a buzelor mele***". Şi dacă va

zice aşa cu toată inima lui şi cu adevărată smerenie, mare câştig va avea de la Dumnezeu.

Căci Sfântul Ioan Gură de Aur zice: "Dumnezeu cere recunoştinţa voastră, nu fiindcă are El trebuinţă de ea, ci pentru ca să vă facă vrednici de mai mari daruri din partea Lui!" Cine mulţumeşte, acela câştigă mila lui Dumnezeu înzecit şi însutit.

Să vedem acum care este recunoştinţa creştinilor faţă de Atotputernicul, se potriveşte cu a celor nouă leproşi!?

Într-un sat, un creştin zace greu bolnav, şi cum sfârşitul se apropie, toate îngrijirile nu-i ajută la nimic, doctorii nu reuşesc cu nici o doctorie, omul e cu un picior în groapă. Ce-i mai rămâne omului de făcut? Să dea fuga pe aripile credinţei la Milostivul Dumnezeu, ştiind că ceea ce nu pot oamenii, Dumnezeu poate. În această situaţie, se roagă, plânge, trimite femeia să plătească slujbe la biserică, i se fac masluri, se spovedeşte, se împărtăşeşte.

Deodată puterea dumnezeiască îl întăreşte, îl scoală sănătos. Dumnezeu l-a smuls de pe marginea mormântului, i-a mai dat zile de trăit. Dar ce vedem? După ce s-a făcut sănătos creştinul nostru, încetul cu încetul a uitat de Dumnezeu, a părăsit biserica Lui, s-a luat iar de înjurături, de fumat, s-a dus iar la petreceri ticăloase şi s-a prins iarăşi în vârtejul lumii. Iată cum mulţumeşte omul nostru.

Câţi ostaşi care au fost pe front n-au făgăduit că nu vor mai lipsi de la biserică, că vor ţine sărbătorile, posturile, că se vor lăsa de toate relele, dacă vor scăpa cu viaţă!? Când vedeau cum moartea seceră unul după altul, îngroziţi strigau: "Doamne apără-ne, scapă-ne Doamne, ajută-ne ca să ne mai vedem şi noi copiii şi soţia, ajută-ne că vom aduce jertfe mari la biserica Ta, vom dărui icoane mari, candele, scapă-ne Doamne din iadul acesta". Şi Dumnezeu i-a scăpat pe mulţi. Însă vai, o dată cu haina militară au lepădat şi credinţa şi promisiunile, căci acasă când au ajuns, în loc să îndeplinească cele promise, au început să înjure şi Biserica şi pe Dumnezeu. Iată recunoştinţa omului.

Sunt tineri mulţi care vin la biserică şi se roagă să le ajute Dumnezeu să reuşească la examene, fac promisiuni că vor urma credinţa dacă reuşesc, dar după ce îşi văd scopurile împlinite uită de recunoştinţă. Şi aşa sunt o mulţime de leproşi nerecunoscători care se folosesc de darurile lui Dumnezeu, de oamenii lui Dumnezeu, de casa lui Dumnezeu. Acest groaznic păcat unii îl vor plăti în iad, iar

altora va îngădui Dumnezeu să fie plătit de copii lor. Alţii, nu-i apucă moartea până când nu vor plăti în lumea aceasta, ca să cunoască că fără Dumnezeu n-ar fi putut face nimic.

Aşa este omul de sucit şi de mincinos, că astăzi este într-un fel şi mâine în altul. Aşa au fost mulţi la cutremur, la inundaţii, la războaie, în timpul foametei, au promis multe, s-au întors pentru un timp, au venit la biserică, însă n-au ţinut mult toate acestea şi au uitat cu totul, căzând în mari fărădelegi. Lucrul acesta se repetă zilnic în ochii noştri. Câtă vreme lumea este în necaz, în nevoi, aleargă la Dumnezeu, Îi recunoaşte puterea, Îl roagă.

Dar îndată ce trec necazurile uită iarăşi, Îl părăsesc şi-I întorc spatele. Ce înseamnă asta? Neglijenţă, nepăsare, nesimţirea sufletului şi a trupului; de aceea Dumnezeu ne lasă să strigăm în zadar la El; El ştie, Milostivul, că suntem îndărătnici şi că în schimbul binefacerilor Sale, ei vor deveni mari făcători de păcate, hulitori şi nerecunoscători.

De aceea păcatul acesta al nerecunoştinţei faţă de Dumnezeu Binefăcătorul nostru, de aproapele nostru, este atât de mare, şi atât de mare pagubă aduce, încât un sfânt părinte bisericesc l-a asemănat cu un vânt pustiitor, care usucă toate izvoarele harului ceresc. Ba mai mult decât aceasta, nerecunoştinţa atrage mânia dumnezeiască asupra celor ce se fac vinovaţi de ea.

Am citit într-o carte veche o frumoasă istorioară, unde spunea că odată Bunul Dumnezeu a chemat toate virtuţile de pe pământ la Sine în cer ca să le vadă şi să le dea sfaturi. Între cei chemaţi erau: adevărul, dreptatea, mila, credinţa, bunătatea. Dar tot printre aceşti invitaţi erau şi două virtuţi care nu se mai văzuseră şi nu se cunoşteau. Se apropie una de alta să se recomande: eu sunt binefacerea, zise una, eu sunt recunoştinţa, zise cealaltă. "Cum, voi nu vă cunoaşteţi?" întrebă Bunul Dumnezeu. "Nu Doamne, – răspunseră cele două necunoscute – nu ne cunoaştem, că pe pământ nu ne-am întâlnit niciodată ".

Dacă stăm să judecăm drept, e plină de adevăr această istorioară. Nu ştiu cum se face că tocmai celui căruia îi faci cel mai mare bine îţi face cel mai mare rău.

Poate fiecare dintre noi cunoaştem diferite cazuri din viaţa noastră. Pe câţi n-am auzit şi eu: Părinte, am un vecin pe care l-am ajutat când era bolnav, l-am împrumutat cu bani, nu ştiam ce să-i mai fac, şi drept recunoştinţă n-a vrut să-mi mai dea banii şi mi-a devenit cel mai mare duşman. Apoi câţi copii sunt nerecunoscători faţă de părinţii lor, nu-i mai recunosc ca părinţi. Câte mame

văduve n-au pensie, iar copiii, pe care i-au crescut şi i-au hrănit la pieptul lor, acum le lasă să moară de foame. Câţi nu şi-au alungat părinţii de acasă în frig şi printre străini?!

Câţi bărbaţi nu mai recunosc binefacerile soţiei?! Soţia care l-a iubit, l-a spălat, i-a crescut copiii, şi după ani de zile nu vrea s-o mai vadă-n ochi. Ce păcat strigător este şi acesta. ***Să se trezească fiecare din întunericul acestui păcat, căci cel care nu are recunoştinţă faţă de aproapele, binefăcătorul său, tot în Dumnezeu loveşte, căci legea Lui o dispreţuieşte, făcându-se vrăjmaş al aproapelui şi al Lui Dumnezeu.*** Şi păcatul acesta nu rămâne nepedepsit.

Fiecare să ne aducem aminte de acei cărora le datorăm recunoştinţă. Ori că te-a împrumutat o dată cu bani şi te-a scos din necaz, ori că a vegheat la căpătâiul tău când ai fost bolnav, ori că a cheltuit făcându-se naş de botez şi cununie, ori că te-a băgat într-un serviciu bun, ori că ţi-a dat haine, casă, de mâncare. Şi cu cât mai mult, întreit mai mult, acela care a cheltuit zile şi nopţi ca să te scoată la lumină, să te aducă la Dumnezeu, să cunoşti lumina lui Hristos. Şi oricare altă faptă pe care ţi-au făcut-o părinţii cei trupeşti şi cei sufleteşti.

Nu scapi de dreapta judecată a lui Dumnezeu, dacă nu vei şti să-I mulţumeşti şi Lui Dumnezeu şi binefăcătorilor tăi în viaţa aceasta, aşa cât pe cât este cu putinţă. În nici un caz să nu ajungi să-i vorbeşti de rău sau să le faci o nedreptate, că te-ai ars şi te stingi ca fumul şi ca ceara te topeşti.

E destul să ne amintim de soarta poporului evreu cât a trebuit să sufere din cauza acestui păcat al nerecunoştinţei faţă de Dumnezeu. **Dar pentru care păcate pedepsea atunci Dumnezeu pe poporul evreu, cu boala leprei?** ***Sfânta Scriptură ne arată clar că pentru păcatul cârtirii, al clevetirii, al mândriei, al lăcomiei şi al nerecunoştinţei.***

- *Miriam sora lui Moise a cârtit şi a clevetit împotriva lui Dumnezeu şi imediat s-a îmbolnăvit de lepră.*
- *Pe Neeman Sirianul, l-a umplut Dumnezeu de lepră pentru mândria lui, dar după ce s-a smerit şi a venit la proorocul Elisei şi a făcut ce i-a spus Proorocul, îndată s-a tămăduit de boala leprei.*
- *Cu boala leprei a bătut Dumnezeu pe Ozia împăratul, fiindcă a îndrăznit, în mânia lui, să se îmbrace cu veşminte preoţeşti şi să slujească în biserica lui Dumnezeu ca preot. După ce a făcut aceasta s-a şi umplut de boala leprei şi a fost depărtat de biserică, de lume şi de ai săi, petrecând toată viaţa, până la moarte în această boală, lăsându-l Dumnezeu ca pildă pentru toţi, ca*

nimeni să nu îndrăznească să se amestece în treburile preoţeşti, căci mare este taina preoţiei, aşa cum vedem că Domnul Hristos o aşează la loc de cinste.

Taina preoţiei este una din cele şapte taine, fără de care creştinul nu se poate mântui. Vedem că Domnului Hristos pe cei zece leproşi îi trimite să se arate preoţilor. ***Preoţii în legea veche ţineau loc de doctori, şi acei leproşi care se vindecau trebuia să se arate înaintea lor, iar ei le dădeau dreptul ca să locuiască între oameni.*** Pentru aceasta Mântuitorul îi trimite la ei, aşa cum trimite şi astăzi pe toţi acei care sunt loviţi de lepra păcatelor, să meargă să se arate preoţilor, adică să meargă să se spovedească înaintea preoţilor, mărturisindu-şi păcatele. Cel care nu se spovedeşte la preot rămâne necurăţit de lepra păcatelor şi astfel nu se mai poate numi un creştin adevărat, şi nu mai poate locui printre oamenii adevăraţi, adică comunitatea creştină.

De aceea să se grăbească fiecare să se spovedească cu multă încredere în Harul Divin şi nimeni să nu se înşele să creadă că se poate mântui şi fără preot. Dumnezeu a lăsat pe preoţi ca pe nişte salvatori ai celor ce cad în mlaştina păcatelor. Nu poate omul să se salveze singur când cade într-o mlaştină, trebuie ajutat. Îmi amintesc o povestire, deşi este un fel de minciună a unui vânător, dar se poate trage o învăţătură bună.

Odată, spune vânătorul, după ce am împuşcat nişte păsări, am alergat în fuga mare ca să le prind pe acea mlaştină unde căzuseră fără să-mi dau seama m-am scufundat până la piept în nămol. Atunci îmi veni în gând o scăpare; cum aveam părul lung, m-am prins bine de el, şi astfel m-am tras în sus de păr, afară din mlaştină. Ce minciună grosolană, oricine poate observa aceasta, dar noi să ne folosim de tâlc. Păcatul este o mlaştină grozavă, toţi cei ce intră în mlaştina păcatului, se scufundă văzând cu ochii, că toate eforturile de scăpare cu puterile proprii sunt zadarnice.

Toţi acei ce se încred în ei zic că nu au nevoie de ajutorul altora; ce să mă duc eu să mă spovedesc la preot, că e şi el un păcătos ca şi mine! Toţi aceştia rămân împotmoliţi, rămân pradă morţii şi pieirii veşnice. Zadarnic se trag de părul capului, zadarnic îşi bat capul cu fel de fel de mijloace, căci fără ajutorul scumpului Iisus Hristos nu se pot salva. Fără spovedanie şi împărtăşanie, care se iau prin mâna cea sfinţită a preotului, pot sta mult împotmoliţi şi nu se pot salva. Şi totuşi cu tot Harul şi bunăvoinţa preotului, dacă omul nu vrea să întindă şi el mâna din mlaştină, rămâne tot în pierzare.

De aceea întindeţi mâna când vă chemăm, şi veniţi la Sfânta Liturghie, ca să vă salvaţi sufletele. Poate întreba cineva: Dar ce, preotul nu poate să cadă şi el în mlaştină, şi nu este şi el tot om, şi atunci, pe el cine-l mai scoate? Da, într-adevăr, şi preotul e supus greşelii, şi poate cădea şi el în păcate, dar să ştiţi că şi el întinde mâna unui coleg de-al lui şi se spovedeşte, căci şi preoţii se spovedesc, şi arhiereii şi diaconii. Care doctor nu se îmbolnăveşte şi nu cere ajutorul altui doctor?! Tot aşa şi preotul cere ajutorul lui Dumnezeu prin harul dat preoţilor.

Noi când mergem la spovedit nu mergem la preot ca om, nu ne legăm de păcatele lui, ca sectanţii, rătăciţii, care s-au despărţit de Biserică, de preoţie, de sfintele Taine; ce avem noi cu păcatele preotului? Ci ne folosim şi ne apucăm de cheile lui Dumnezeu, pe care le ţine preotul în mână, adică de Harul de a dezlega păcatele oamenilor. Aceste chei sunt date lui de Domnul Hristos. Arhiereii se spovedesc la preoţi călugări, preoţii şi diaconii care au smerenie şi frică de Dumnezeu se spovedesc şi ei pentru că numai aşa vor primi iertare cu toţii din partea lui Dumnezeu.

Creştinii nu au voie să se spovedească la cei care n-au primit hirotonisirea ca preot duhovnic, n-au voie să se spovedească la preoţii caterisiţi sau la rătăciţi.

Lepra, fraţi creştini, este o boală nevindecabilă. Tot trupul se umple de bube, de la cap până la picioare, apoi încetul cu încetul, începe să putrezească, să cadă carnea până la oase. Cad ochii, nasul, buzele, urechile, rămânând scheletul şi aşa se sfârşeşte în chinurile cele mai groaznice. Această boală era pedeapsa păcatelor pe care le-aţi auzit, şi de care a pomenit şi Sfântul Apostol Pavel astăzi, când spune: ***"…că pentru păcatele acestea vine mânia lui Dumnezeu peste noi!"***

Dar s-au îndesit boli mai grele ca lepra: cancerul, holera, sida şi altele la care doctorii nu mai găsesc leac. Şi aceasta tot din cauza păcatelor noastre. Căci omul nu mai trăieşte raţional întru totul. Suntem pedepsiţi mai ales pentru patima beţiei, a tutunului, a desfrânării, a avortului. Dacă boala trupească este atât de grea, cât de groaznică trebuie să fie boala cea sufletească?! Boala cea sufletească aduce sufletul în starea cea mai jalnică, în cea mai grea nesimţire de moarte.

Un sfânt părinte ne spune că dacă noi am vedea un suflet înainte de spovedanie, ne-ar fi scârbă să-l privim, căci este întocmai ca un lepros, desfigurat; fără ochi, fără nas, fără urechi, fără buze, cu dinţii rânjiţi ca moartea, cu răni curgând puroi din ele, cu umflături şi vânătăi. Îi spui cuiva unde duce beţia, curvia, tutunul şi toate celelalte vicii, dar nu te aude, nu te vede, nu te simte, nu vede pericolul ce-l

aşteaptă. Vai de sufletele pe care le va apuca moartea în aceste păcate că vor pieri pe veci.

Ce mai observăm din Sfânta Evanghelie de astăzi? Leproşii nu erau primiţi să stea în casă împreună cu cei sănătoşi, cu toată dragostea de familie, de fraţi şi surori. Ei trebuia să fie scoşi afară, rătăcind prin locuri depărtate.

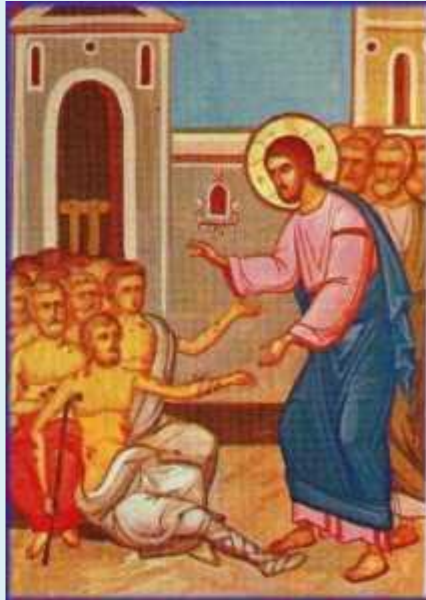
Să luăm şi noi învăţătură: care vrem să nu ne îmbolnăvim de lepra păcatelor, nu trebuie să ne asociem cu acest fel de leproşi. Mulţi zic despre cei care nu sunt serioşi, nu-şi văd de familie, de copii, de serviciu şi sunt cu toate viciile, că sunt lepre. Într-adevăr că boala aceasta a leprei este o boală contagioasă, de aceea cei sănătoşi fugeau de ea.

Tot aşa şi lepra păcatelor se ia. Cum înjură părinţii, aşa înjură şi copiii, cum dă diavolului părinţii, şi copiii fac la fel. Şi aşa a reuşit diavolul cu lepra păcatelor să distrugă o mulţime de suflete, făcându-le incapabile de a mai simţi, de a mai gândi, de a vedea dezastrul şi pieirea lor. Să fugim fraţi creştini, dacă vrem să scăpăm cu sufletul curat, să venim la Scumpul nostru Mântuitor care ne-a izbăvit şi ne izbăveşte de toate răutăţile.

Să fim recunoscători, că atât de mult a trebuit să facă El pentru noi. El şi-a vărsat sângele pentru mântuirea noastră, şi-a dat viaţa pentru noi, iar recunoştinţa noastră care este? Îl slăvim noi cum se cade? Îi mulţumim noi cum se cuvine?Să ne gândim ce ne întreabă acum Domnul pe toţi: Cu ce recunoaşteţi voi pentru binefacerile Mele? Mă înjuraţi, alergaţi la rele, daţi diavolului toate lucrurile Mele, nu-Mi mulţumiţi. Veniţi mai curând, întoarceţi-vă cât mai curând la Mine până nu vă voi da foc, până nu vă voi amesteca cu pământul, până când nu vă voi spulbera pentru toate fărădelegile şi păcatele voastre, până nu vine ziua cea de pe urmă ca să daţi seama de toate nedreptăţile voastre, pe care le-aţi făcut faţă de aproapele şi faţă de Mine.

Să ne întoarcem deci, fraţi creştini, către marele Binefăcător al nostru, Milostivul Dumnezeu şi să-i mulţumim pentru toate binefacerile care le-am primit de la El şi pentru cele pe care le vom mai primi.

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Mântuitorule Cel Prea Milostiv, care ai tămăduit pe cei zece leproşi, tămăduieşte Doamne şi sufletele noastre, ale celor ce ne-am adunat aici. Tămăduieşte-le pe toate de lepra păcatelor, căci făgăduim că prin ajutorul Tău să nu fim nerecunoscători şi nemulţumitori ca cei nouă leproşi, ci vom aduce la picioarele Tale sufletele noastre smerite ca să ţi se închine Ţie până la sfârşitul vieţii noastre, până la ultima suflare a vieţii noastre, şi acolo în cerul Tău cel sfânt să ne duci şi pe noi, ca să fim cu Tine în vecii vecilor. Amin.

Preot Gheorghe Sălăgian - Predică la Duminica a 29-a după Rusalii – Curățirea celor 10 leproşi

Sfântul Evanghelist Luca consemnează în Evanghelia sa, printre alte minuni consemnate de către el şi o altă minune, prin care scoate în evidenţă importanţa RECUNOŞTINŢEI. Această minune a avut loc: „,…***pe când Iisus mergea spre Ierusalim şi trecea prin mijlocul Samariei şi al Galileii***” (Luca 17,11). El a parcurs acel traseu, pe care evreii obişnuiţi nu-l parcurgeau, considerându-i pe samarineni spurcaţi, tocmai ca să-i întâlnească pe nefericiţii leproşi şi să-i vindece.

Rugăciunea leproşilor şi vindecarea lor. Nu sfârşise Mântuitorul partea de drum din ziua aceea, când: ,,***întrând într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi care au stat departe***” (Luca 17,12). Dacă ar şti cineva ce îngrozitoare este lepra, chiar şi atunci când numai un singur om suferă de ea, ar putea să-şi închipuie ce ,,spectacol grozav” de nefericire comună oferă mai mulţi leproşi care stau în acelaşi loc şi îşi împărtăşesc necazurile reciproc. ***Această privelişte tristă a mişcat inima plină de iubire a Domnului, atunci când i-a întâlnit pe cei 10 leproşi.*** Nu i-a fost silă sau greaţă de ei, n-a pus la îndoială oboseala călătoriei ca să amâne vindecarea lor pe ziua următoare, ci cu bunăvoinţă şi cu multă dragoste le-a ascultat glasurile lor jalnice şi totodată rugătoare, căci, aceşti leproşi stăteau departe de drum, ca să nu-i molipsească pe trecători, precum şi cei păcătoşi care se simt nevrednici să se apropie Domnul Cel Preacurat şi Sfânt; tot astfel leproşii stând departe, ca şi vameşul din parabolă, cer milă.

Pentru a putea trece mai departe să explicăm această pericopă evanghelică, trebuie să cunoaştem cine sunt samarinenii sau samaritenii?, deoarece, vom constata pe

parcursul explicării acestei pericope evanghelice că unul din cei 10 leproşi era samarinean şi cum Mântuitorul, trecând prin mijlocul Samariei, încălca toate obiceiurile iudaice cu privire la acest popor.

*În anul 722 î.Hr., Regatul de Nord sau Israel a fost desfiinţat în urma invaziei asiriene, conduse de către regele Sargon (4 Regi 17,4-6; 18,9-10). Mulţi locuitori au fost exterminaţi de către cuceritori, iar marea majoritate a populaţiei a fost deportată în Asiria, de unde nu se va mai întoarce niciodată. Pentru a repopula cetăţile şi satele rămase pustii, Sargon a adus aici prizonieri de război, păgâni din Balinon, Cutha, Avah, Emath, Sefarnaim (toate ţinuturi ale Orientului), astfel: ,,**Iar regele Asirienilor a adus oameni din Babilon, din Cuta, din Ava, din Hamat şi din Sefarvaim şi i-a aşezat în cetăţile Samariei, în locul fiilor lui Israel; aceştia au moştenit Samaria şi s-au aşezat în cetăţile ei**" (4 Regi 17,24). Peste aceşti colonişti, Sargon a mai adus în anul 715 î.Hr. mai mulţi captivi arabi. Alte valuri de captivi din Babilon, Elam şi Persia s-au adăugat în timpul domniei regelui asirian Asarhadon (681-668 î.Hr.). În sfârşit, unii dintre israeliţii deportaţi în Asiria, după trecerea unei perioade de timp, reuşind să fugă, vor veni şi ei în Samaria. Din amestecul acestor colonişti păgâni cu israeliţii din Samaria va lua naştere populaţia samariteană, pe care autorul cărţii Înţelepciunea lui Iisus, fiul lui Sirah o va caracteriza atât de sever, astfel: ,,**Două sunt neamurile de care sufletului meu îi e silă, iar al treilea nu este neam: cei ce locuiesc în muntele Seir** (Textual: ,,în muntele Samariei"), **Filistenii şi poporul cel prost care locuieşte în Sichem**" (Înţelepciunea lui Iisus, fiul lui Sirah 50,25-26).*

Pe parcursul timpului, alţi noi veniţi, atât păgâni cât şi evrei (mai ales dintre cei expulzaţi de Ezdra şi Neemia pentru că au încheiat căsătorii cu femei păgâne) vor spori numărul samaritenilor.

Dacă din punct de vedere etnic, populaţia samariteană se prezintă ca un amestec de sânge evreiesc şi păgân, nu mai puţin similară este situaţia şi când e vorba credinţă şi religie; şi aici găsim amestecate elemente din iudaism şi păgânism. Samaritenii nu admiteau din Vechiul Testament decât Pentateuhul, lucru firesc dacă ne gândim că ei erau separaţi de comunitatea iudaică încă înainte de apariţia celorlalte scrieri ale Vechiului Testament.

- *Ei credeau într-un Dumnezeu unic, respingând orice reprezentare sensibilă a Divinităţii.*
- *Excludeau de asemenea orice antropomorfisme în maniera lor de a vorbi despre Dumnezeu.*

- *Îl socoteau pe Moise ca profet şi respectau cu mare stricteţe poruncile Legii descoperite pe muntele Sinai.*
- *Acceptau existenţa îngerilor buni şi răi, a raiului şi iadului, a judecăţii sufletelor după moarte şi Învierea de obşte.*
- *Îl aşteptau pe Mesia, precum rezulta din convorbirea Mântuitorului cu femeia samarineancă (Ioan 4,25).*
- *Ţineau cu mare rigurozitate sabatul şi sărbătorile prescrise de Legea lui Moise (Levitic 23,4-43).*
- *Practicau circumciziunea a opta zi după naşterea copilului şi admiteau a doua căsătorie, dacă din prima nu a rezultat copii.*
- *Respingeau categoric a treia căsătorie şi erau circumspecţi în ceea ce priveşte divorţul.*
- *Toate dezvoltările ulterioare Legii lui Moise, care sunt specifice iudaismului au fost refuzate de către samariteni.*
- *Locul unde îşi oficiau cultul era muntele Garizim. Aici şi-au construit un templu care a fost distrus în epoca Macabeilor, prin anul 128 î.Hr. de către Ioan Hircan I, fără ca să mai fi fost rezidit vreodată. Muntele Garizim a rămas însă pe mai departe loc sfânt pentru samariteni.*

Între iudeii reîntorşi din exilul babilonic şi samariteni exista o ură ireconciliabilă, datorită originii impure a celor din urmă. Conflictul între ei a izbucnit în momentul în care repatriaţii din Babilon s-au hotărât să-şi construiască templul. Samaritenii au cerut permisiunea să fie admişi să participe şi ei la reconstrucţie. Refuzul a fost categoric, iudeii considerându-i pe samariteni mai răi decât pe păgâni. Reacţia samaritenilor a fost pe măsură. I-au reclamat pe evrei la curtea persană, acuzându-i de răzvrătire, ceea ce a dus la anularea aprobării de reconstruire a templului.

Când mai târziu, Neemia se va apuca de refacerea zidurilor Ierusalimului, samaritenii vor submina şi intenţiile acestuia, dărâmând noaptea ceea ce evreii construiau ziua. Astfel s-a ajuns la o ură neîmpăcată între evrei şi samariteni.

Agresorii Mântuitorului, într-un moment de mare supărare împotriva Lui, n-au găsit altă înjurie mai mare pe care să I-o aducă decât să-L numească „samaritean" (Ioan 8,48).

Şi samaritenii căutau mereu pricini de a le căşuna supărări evreilor. Odată, pe când evreii din Ierusalim îşi prăznuiau Paştile, nişte samariteni s-au furişat printre ei şi au aruncat oase umane în templu, profanând astfel locul şi determinând întreruperea sărbătorii.

Evreul care s-ar fi încumetat să călătorească prin Samaria, se expunea la tot felul de riscuri: *„**Şi a fost ca atunci când s-au apropiat zilele înălţării Sale*** (adică perioada patimilor, răstignirii, învierii şi înălţării lui Iisus, toate alcătuind trepte suitoare spre desăvârşirea rostului Său pe pământ), ***El Şi-a întărit gândul de a merge la Ierusalim. Şi a trimis vestitori înaintea Sa. Şi mergând ei, au intrat într-un sat de Samarineni, ca să-I pregătească totul. Dar ei nu L-au primit pentru că El se îndrepta spre Ierusalim*** (căci, sub semnul reciprocităţii, Samarinenii evitau contactele cu Iudeii, şi cu atât mai mult cu pelerinii care călătoreau spre Ierusalim; de obicei, aceştia din urmă ocoleau teritoriul Samariei – provincie între Galileea şi Iudeea -, preferând un drum mai lung şi mai anevoios)" (Luca 8,51-53). Datorită celor relatate, locuitorii din Galileea preferau să înconjoare prin Pereea, când mergeau sau veneau de la Ierusalim.

Cei zece leproşi „…***şi-au ridicat glasul, zicând: Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne!***" (Luca 17,13). Deşi erau excluşi de la orice comunicare cu oamenii sănătoşi, cei zece leproşi se pare că au auzit despre faima Învăţătorului-Făcător de minuni.

Întrebarea pe care ei şi-au pus-o a fost aceea că: Unde pot ei, în calitatea lor de excluşi din societate, ca să-L găsească? **Nu trebuie să uităm următorul lucru: când omul nu poate să-L întâlnească pe Dumnezeu, se grăbeşte Dumnezeu să se întâlnească cu omul.** Un astfel de prilej preţios l-au avut atunci leproşii; de aceea, ei îşi înalţă glasul rugător şi trist şi strigă toţi împreună: ***„Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne!"*** (Luca 17,3).

Ce răspuns a dat Domnul la rugăciunea lor? Nu le spune: „Fiţi curăţiţi", precum i-a spus altui lepros, ci le spune: ***„Mergeţi şi arătaţi-vă preoţilor"*** (Luca 17,4).

Mântuitorul nu le spune hotărât că se vor vindeca, ci îi trimite să se arate preoţilor, lucru pe care trebuia să-l facă numai un lepros care fusese vindecat, conform Levitic 14. La această poruncă data de Iisus leproşilor, aceştia ar fi putut aduce următoarele obiecţiuni:
- Ce să le arătăm preoţilor? Lepra noastră?
- De ce nu ne vindeci prima dată şi apoi să ne trimiţi la preoţi?

Totuşi, această poruncă a Domnului avea două motive importante.

- **Primul motiv** este acela că El punea la încercare credinţa şi ascultarea leproşilor, căci, dacă omul se îndoieşte de poruncile şi de făgăduinţele Domnului, a ieşit din sfera credinţei şi-L coboară pe Dumnezeu la nivelul omului, ale cărui cuvinte nu sunt sigure, ci îndoielnice.

Credinţa din convingere şi cu supunere, tocmai în asta constă: să primim ceea ce nu vedem şi să avem deplină siguranţă pentru un lucru, despre care chiar simţurile noastre ne dau informaţii contrare. Este de-ajuns că acel lucru ni-l spune Dumnezeul adevărului, în adeveritatea Căruia trebuie să avem mai multă încredere, decât avem în logica şi în simţurile noastre. De o astfel de credinţă avem nevoie toţi cei care ne numim creştini; credinţa care dintr-odată, să nu pună la îndoială cuvintele Domnului, ci să se supună bucuros oricărei porunci date de El, după cum atât Domnul, cât şi Sfântul Apostol Pavel ne învaţă:

-„***Dacă tu poţi crede, toate-i sunt cu putinţă celui ce crede***" (Marcu 9,23);

-„***Or, fără credinţă nu-i cu putinţă să fim bineplăcuţi; fiindcă cel ce se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El există şi ca răsplătitor Se face celor ce-L caută***" (Evrei 11,6).

Acei zece leproşi aveau o astfel de credinţă. De îndată ce au auzit porunca Mântuitorului, au plecat în oraş la preoţi, aşa cum mergeau oamenii vindecaţi, ca să primească certificatul de vindecare.

- Răspunsul Domnului la credinţa lor a fost următorul: ***„Şi a fost că-n timp ce ei mergeau, s-au curăţit"*** (Luca 17,14). De aici reiese **al doilea motiv** pentru care Iisus i-a trimis să se arate preoţilor, a fost acela, ca peste veacuri să ştim că nu avem voie să stricăm anumite legi şi instituţii întemeiate de Dumnezeu.

Hristos ştia că preoţii cei mai de seamă ai Legii Vechi Îl vor condamna la moarte şi totuşi El nu opreşte, ci dimpotrivă porunceşte să se respecte instituţia preoţiei Legii Vechi. El însuşi nu o strică, ci o transfigurează prin pogorârea Duhului Sfânt, dându-i putere sfinţitoare.

Preotul Legii Vechi constata lepra şi vindecarea ei care se făcea în mod minunat, căci medicina nu poate vindeca această boală, iar Preoţia Noii Legi are putere de a şterge prin Taina Spovedaniei lepra păcatului.

Hristos nu-i îndeamnă pe oamenii timpului Său să nu asculte de preoţi, cum fac în zilele noastre falşii propovăduitori. Cei zece au plecat de la faţa Mântuitorului leproşi şi pe când au ajuns la preoţi au fost sănătoşi. Aceasta este minunea.

La aceasta trebuie să luăm aminte căci minunea vindecării celor 10 leproşi este rodul ascultării lor faţă de porunca Domnului nostru Iisus Hristos. Ei n-au putut să facă decât atât: să creadă în cuvântul Domnului şi să se ducă la preoţi. Au făcut aşa şi au primit marele dar al vindecării prin minune.

În orice împrejurare însă, dacă omul îşi face, cu toată credinţa şi ascultarea datoria, în tot ceea ce depinde de propria lui putere, să fie încredinţat că Dumnezeu va face restul, care este neasemănat mai înalt şi mai important, decât partea făcută de om.

Desigur, mulţi creştini doresc să fie virtuoşi şi curaţi în privinţa păcatului, slobozi de patimi, sfinţi, dar oare ce fac cu credinţa ceea ce depinde de puterile lor şi ceea ce le porunceşte Hristos în privinţa aceasta? Oare evită pricinile păcatului? Se silesc să se pocăiască şi să meargă la preoţii lor ca să se mărturisească şi să arate boala lor sufletească? Stăruiesc cu răbdare în rugăciune? Dacă fac aşa ceva, să fie încredinţaţi că o adevărată minune îi va transforma în creştini virtuoşi, curaţi şi sfinţi. Iată ce înţeles a avut porunca Domnului către cei zece leproşi.

Recunoştinţa unuia şi nerecunoştinţa celorlalţi

Până aici cei zece leproşi au avut un comportament demn de toată lauda. A sosit însă momentul să se deosebească, nu numai în privinţa obârşiei de neam, ci şi în privinţa dispoziţiilor şi a purtării lor. Nenorocirea comună i-a unit pe cei nouă iudei cu samarineanul cel de alt neam (despre neamul samarinenilor am văzut mai înainte în ce relaţie erau cu iudeii) şi a înlăturat deosebirile etnice.

Cei nouă iudei au dat frâu liber trufiei lor fireşti să stingă sentimentul de recunoştinţă faţă de o aşa mare binefacere săvârşită de Dumnezeul întrupat, să diminueze drastic credinţa pe care au arătat-o la început, „***Iar unul din ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors slăvindu-L cu glas mare pe Dumnezeu. Şi a căzut la picioarele Lui, cu faţa la pământ, mulţumindu-I. Şi acela era samarinean***” (Luca 17,15-16).

În purtarea acestui lepros vedem chipul acelei virtuţi nobile şi frumoase, care se numeşte recunoştinţă. Cel recunoscător are o pornire de nestăpânit să arate Binefăcătorului său recunoştinţa. El nu poate s-o ţină ascunsă, ci este mânat de puterea lui lăuntrică să şi-o mărturisească public. Şi fiindcă nici o binefacere nu este atât de mare ca binefacerea făcută nouă de către Dumnezeu, nici un binefăcător nu ne dă nouă atâtea daruri câte ne dă Dumnezeu, de aceea adevăraţii creştini sunt şi recunoscători. Mai presus de orice altceva, ei vorbesc peste tot şi în tot timpul de binefacerile lui Dumnezeu, slăvind numele Său, iar Dumnezeu, fiindcă recunoştinţa este o smerenie adaptată la binefacere, dă celor recunoscători daruri de o nobleţe şi mai mare.

După recunoştinţa prea frumoasă şi nobilă pe care a manifestat-o atunci, cu multă voiciune, samarineanul, Sfântul Evanghelist Luca ne cheamă să vedem nerecunoştinţa. cea uscată şi urâtă şi nemulţumirea de care au dat dovadă cei nouă leproşi vindecaţi, iudei. Aceştia, nu numai că nu s-au întors să-I mulţumească lui Hristos când au simţit că s-au vindecat, dar n-au făcut-o nici după ce s-au arătat preoţilor.

Cei nouă leproşi, cu voci tari şi cu aceeaşi căldură ca şi samarineanul, roagă pe Domnul să-i miluiască, cu aceeaşi credinţă în cuvântul Domnului aleargă la preot, dar de îndată ce şi-au văzut rugăciunea îndeplinită, de îndată ce li s-a stins flacăra durerii din inima lor, li s-a răcit şi credinţa şi recunoştinţa s-a stins. Pe când trupurile lor se vindecau de boala leprei, sufletele lor se îmbolnăveau de păcatul nerecunoştinţei, de aceea ei s-au curăţit numai de lepra trupului, dar n-au primit mângâierea sufletului, precum a primit samarineanul cel recunoscător.

Mai mult decât atât cine ştie dacă cei nouă iudei nu s-au întors chiar împotriva Binefăcătorului lor?, căci strămoşii aveau un proverb: ,,După nerecunoştinţă vine neapărat neruşinarea”. Cel nerecunoscător, ca să-şi liniştească conştiinţa care îl atenţionează că el este dator lui Dumnezeu, vrea să se convingă pe sine şi pe alţii, că toate binefacerile lui Dumnezeu sunt evenimente fireşti sau întâmplătoare.

Aerul, lumina, sănătatea şi celelalte bunătăţi materiale pe care ni le dă Dumnezeu, pentru cel nemulţumitor şi nerecunoscător sunt toate lucruri fireşti. Capacitatea, succesele, situaţiile înalte, ocaziile de câştig, toate sunt rezultatele activităţilor proprii şi nicidecum nu sunt daruri care vin de sus.

Iată cum descoperă Dumnezeu nerecunoştinţa: ,,***Şi răspunzând Iisus, a zis: Oare nu zece s-au curăţit? Cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să-I dea slava lui Dumnezeu decât numai acesta, care e de alt neam?***” (Luca 17,17-18).

Cu alte cuvinte, Mântuitorul a vindecat deodată zece bolnavi, care erau roşi de o boală nemiloasă şi totodată incurabilă. Acum îşi exprimă nedumerirea în ceea ce priveşte nerecunoştinţa celor nouă. ***Domnul însă, nu uită să-l răsplătească pe samarinean pentru recunoştinţă, zicându-i:*** ,,***Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit***” (Luca 17,19). ***Acesta a primit daruri îndoite de la Hristos:***
- vindecarea de acea boală grea a leprei;
- mântuirea sufletului.

Din această pericopă evanghelică, reiese că avem datoria morală să ne arătăm recunoscători, – înainte de toate – faţă de Dumnezeu, Căruia îi datorăm marele dar al vieţii, sănătatea şi mintea şi Care Se îngrijeşte de noi, ne oferă neîncetat darurile Sale cele bogate şi revarsă peste noi atâtea daruri, după cum zice Psalmistul: „Ce oare Îi voi da Eu Domnului pentru toate câte El mi-a dat?” (Psalm 115,3).

Recunoştinţa faţă de Creatorul şi Proniatorul nostru ne-o putem exprima, pe de-o parte, prin rugăciuni de mulţumire – şi acest lucru se face mai ales prin participarea la Sfânta Liturghie , care, în fond, este o slujbă de recunoştinţă a Bisericii şi a credincioşilor pentru marele dar al jertfei celei fără de sânge care se săvârşeşte pentru noi.

Toate zilele vieţii noastre, victoriile, clipele de fericire, bucuriile duhovniceşti să le însoţim de câte o rugăciune de mulţumire către Dumnezeu – în general şi de participarea noastră cât mai activ la Sfânta Liturghie – în mod special, deoarece aceasta este cea mai înaltă slujbă de mulţumire pe care noi o aducem lui Dumnezeu.

Să scoatem din sufletul nostru nemulţumirea cea urâtă, ruşinoasă şi egoistă. Din nefericire omul cel egoist are din fire înclinare spre nerecunoştinţă şi adesea se poartă cu oamenii ca acei copii nerecunoscători şi rău crescuţi, care au tot ce le trebuie, dar se supără foarte tare când părinţii lor le refuză un fleac oarecare. Omul egoist este atât de nerecunoscător, încât se codeşte să se arate creştin, să-şi îndeplinească unele datorii cu evlavie, să meargă la Biserică pentru a-I mulţumi Marelui Binefăcător, Care Şi-a jertfit viaţa pentru noi! Deşi este creştin botezat, ajunge chiar să ia în râs cuvintele şi faptele Domnului şi să batjocorească Biserica Lui cea Sfântă.

Să alungăm din sufletele noastre orice urmă de necredinţă şi nerecunoştinţă faţă de Dumnezeu şi să ne împodobim sufletele cu bunătate. Amin.

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica a 29-a după Rusalii

Iubiți frați și surori întru Domnul, putem avea *recunoștință* față de toți cei care *ne-a făcut vreun bine* vreodată…sau numai față de cei care *și-au pus amprenta* pe persoana noastră?

Putem să-i *recunoaștem* în noi, ca *pietre fundamentale* ale persoanei noastre…pe cei care *nu ne-au atins sufletul* în mod esențial? Adică îi putem *iubi din toată inima*…pe cei care *nu ne-au atins* cu iubirea lor, pe cei a căror prezență nu ne-a marcat *în mod fundamental*? Răspunsul e simplu: *nu*!

Nu putem mima recunoștința, adică respectul, gratitudinea, dorința entuziastă de a mulțumi pentru instrucția teologică și culturală, pentru viața și cariera noastră…dacă nimeni nu ne-a ajutat în mod fundamental…adică păsându-i de noi.

Recunoașterea în noi a altuia, a celui care ne-a format, ne-a educat, ne-a *modelat*, ne-a dat *o direcție personală*…prin prezența sa…e *reală*…dacă acela *s-a ostenit* în iubirea lui față de noi…iar noi am resimțit această *osteneală* a lui ca *un bine fundamental* al nostru.

Și părinții *greșesc* aici în mod fundamental…când cred că *recunoștința* copiilor față de ei e ca *un act reflex*: eu le-am dat viață, i-am crescut, i-am făcut mari, i-am

dus la casele lor…trebuie să îmi fie *recunoscători*, adică *să mă ajute necondiționat*…

Însă *recunoștința copiilor* față de tine, ca părinte al lor, nu vine din *ce crezi* că ai făcut tu pentru ei…ci din ceea ce *resimt ei* că ai făcut pentru ei.

Recunoștința vine din cum ai intrat în inima lor…din cum te-ai așezat acolo…și din cum ai crescut, ca un univers imens…în sufletul lor…

Și copiii nu pot fi *mințiți*: dacă nu ai făcut *tot ce ai putut* pentru ei…nu te vor *recunoaște* ca parte *esențială* din viața lor!

Da, vor avea *un anume grad de afecțiune* față de tine…o anume *grijă*…un *respect anume*…vor veni la tine *de ochii lumii*…dar nu vor fi *plini de recunoștință*!

Recunoștința e pentru *gesturi totale*.

Recunoștința nu se naște din mâncare, băutură, bani de buzunar…ci din *caracter*, din darea unei *direcții în viață*…din faptul de *a-l ajuta* pe copilul tău *să își descopere* și *să își trăiască* vocația lui. Din *uitare de sine*…pentru *a te ocupa* de viața profundă a altuia.

Și din propria mea viață știu că recunoștința are *multe trepte*…

Una e *recunoștința* mea față de bunicii mei, care m-au crescut și educat, care au fost *adevărații mei părinți*, alta e recunoștința mea față de soția mea, față de episcopul care m-a hirotonit, față de duhovnicii mei, față de prietenii mei, față de anumite *rude* ale mele, față de profesorii mei…și alta, fundamentală, primordială, pentru *Părintele meu duhovnicesc*, pentru Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu…care *mi-a punctat viața* în mod abisal, absolut…

Și *cea mai mare recunoștință* o ai față de cel care ți-a schimbat *în mod radical* viață…față de cel care *te-a răscolit interior* cel mai mult…față de cel care *te-a făcut să te vezi* cel mai mult…care te-a dus la *cea mai mare cunoaștere de sine* și *de Dumnezeu*.

Pentru că recunoștința este recunoașterea celor prin care Dumnezeu te-a umplut de bucurie.

Recunoștința e *recunoașterea* altora în tine *ca vegetații esențiale* ale sufletului tău, ca *plămâni* ai *sănătății* tale interioare.

Și când mergem la pădure…mergem pentru aerul și vegetația ei…și *tragem în plămâni* întreaga viață a pădurii…

La fel, aici, *recunoștința* e *aerul* vieții noastre…*produs* și *întreținut* de cei care ne-au *ocrotit* și *ne-au iubit cu adevărat*.

Și tocmai de aceea inima noastră și mintea noastră *se îmbujorează* la amintirea lor, renasc, *se entuziasmează* la pomenirea lor, la aducerea lor în amintire…pentru că prezența lor ne-a umplut de *oxigenul* pe care acum îl respirăm.

Căci au fost și rămân *vitali* în viața noastră cei care ne-au învățat *să prețuim* timpul și viața noastră, să scoatem din noi *tezaurul* pe care ni l-a dat Dumnezeu, să punem în lucrare *bucuria Lui* față de noi, adică *viața veșnică*.

Și toate acestea spuse până acum sunt *regăsibile* în Evanghelia de azi [Lc. 17, 12-19]…Pentru că samariteanul a devenit *recunoscător*…în momentul când „***a văzut că s-a vindecat***” [v. 15].

Și ceilalți nouă *au văzut* că s-au vindecat…dar numai acesta, al 10-lea, *a înțeles* cum s-a vindecat…Sau, mai bine zis, *a început să vadă în sine* pe *Cel care l-a vindecat*…adică pe Cel care a făcut *ceva fundamental* pentru un străin…un bolnav…un om fără scăpare ca el…

Lepra te dezumanizează…pentru că îți mănâncă trupul, ți-l dezmembrează pas cu pas…E boala care *nu se joacă* cu tine…ci *te ucide metodic*… ca și cancerul sau HIV-ul.

Când grupul celor 10 [v. 12] a cerut *milă* de la Iisus [v. 13]…a cerut *scăpare de moarte*. De moartea *sigură*…Și toți 10 *au primit* vindecarea de boala leprei…scăparea de moarte… Însă samariteanul…*a văzut* că s-a vindecat!…
Cei 9 s-au bucurat că *au scăpat*…și *s-au dus* la ale lor…

Dar al 10-lea *și-a dat seama* că…*a înviat* dintre cei morți…Că a fost *umplut* de har…că i *s-a înmulțit* credința și iubirea în el…prin vindecare…față de *Cel care l-a făcut viu și cu sufletul și cu trupul*…

Noua viață din el…*harul lui Dumnezeu* din el…l-a făcut *doxologic* [v. 15].

Și recunoștința, după cum spuneam…e ce simte omul că ai făcut pentru el…și nu ce crezi tu că ai făcut pentru el…

Dacă pentru cei 9 viața valora *atât de puțin*…și, la fel și mântuirea…pentru cel al 1o-lea…*viața* și *mântuirea* erau *esențiale*…erau pline de doxologie…pline de recunoștință, de conștiință, de bucurie negrăită.

Așa se face că poți predica la *mii de oameni* deodată…și *doar unul* să se simtă *atins* de cuvintele tale…Și acel *unul* se simte *atins*…de o anumită frază…de anumite cuvinte…de anumite *conexiuni iluminatoare*…pe măsura *pregătirii lui* pentru *a crede*…sau pentru *a spori în credință*.

Minunile lui Dumnezeu, în termeni de *finalitate*…au fost și sunt întotdeauna *eficiente*…

Nu de *milostivire*…adică de *minuni*…duce lipsă Dumnezeu…ci El așteaptă, *răbdător*, ca noi *să ne coacem spre înțelegere*.

Prin dureri, prin necazuri, prin bucurii, prin întâlniri rare El ne conduce…spre a ne pregăti pentru a putea înțelege…paradoxal…ceea ce ne depășește toate simțurile și facultățile trupului și ale sufletului: întâlnirea personală cu Sine.

În comparație cu dracii…care *ne momesc* și *ne bruschează* libertatea cu tot felul de acte barbare…Dumnezeu e *plin de sfială* și *de atenție* în orice clipă…și vrea ca noi s*ă ne deschidem* ca o floare…în care El *Își varsă* nectarul.

De aici și avertismentul că e *mare păcat*…să *îi smintim* pe cei *mici* ai Lui…adică pe cei care se fac *tot mai mici* în conștiința lor plină de umilință…pe cât *se umplu* de *Cel mai mare decât toată făptura*…

Cei nouă aveau nevoie *doar* de vindecare…

Ca *să vezi mai mult*…ca să vezi *mai sus*…ca să aspiri *la tot* lucrul bun…trebuie să ai *suflet mare*…*deschis* măreției lui Dumnezeu.

Și de aici…cel care *își închide* tot mai mult sufletul *măreției prea milostive* a lui Dumnezeu…devine tot *mai nevăzător*…și *nedoritor de vindecare*.

Da, el a văzut…că s-a vindecat! El a văzut în sine pe Cel care l-a vindecat… pe Cel care l-a umplut de bucurie negrăită. De aceea L-a recunoscut: pentru că Îl avea în el! Îl dobândise în el…pe Cel care i Se dăruise.

Și Hristos *i Se dăruise* celui străin…celui bolnav…celui singur…pentru că iubirea Lui de oameni nu era *o joacă*…nu era *un plan caritabil*…prin care urmărea *să câștige* ceva fani…ci era *dăruire de Sine*, era *harul* Lui…prin care *l-a legat de Sine* pe cel *nelegat* de inima nimănui.

Și de aceea a venit…*spre* Sine…cel legat, prin iubire, de *Vindecătorul* lui: pentru că a înțeles că *doar El* îl iubea…pentru că El *îi făcuse* daruri incalculabile.

Da, *recunoștința* e *dorință străină* pentru cei care își calculează orice cuvânt și gest!

E ceva *nefiresc*…pentru cei care nu simt că *firescul vieții* e tocmai *trăirea în slava lui Dumnezeu*…adică trăirea unei *vieți*…*mai presus de fire*…

Că de aceea vorbim de *viață divino-umană* în Biserică: pentru că e viața *mai presus* de telurica *acomodare* cu toate păcatele și plăcerile.

Recunoștința samariteanului l-a făcut pe el *israelit autentic*… pentru că israelitul *autentic* e cel pe care *Dumnezeu îl cunoaște* pentru că *îl iubește* și *locuiește* întru el.

Și samariteanul *s-a întâlnit* cu Hristos din clipa în care *a văzut* vindecarea Lui în el…și de atunci *a început* doxologia lui, lăudarea Lui din toată ființa. Noua lui *viață* e *sculare din moarte* și *acțiune continuă* [v. 19].

E viața *ortodoxă*, adică *continua luptă cu sine* pentru *a sta în bucuria lui Dumnezeu*…și, din mijlocul ei, *să țipi* doxologii în fața lui Dumnezeu în orice clipă și în orice loc.

Căci dacă *rugăciunea continuă* nu e *strigare din bucurie* și *pentru bucurie*…atunci ea e *strigare descurajată*…e chemare care *doare*…pentru că *Cel chemat* nu e *simțit* înnăuntrul ființei noastre.

Cine sunt cei față de care avem recunoștință? Ce ne învață recunoștința noastră să facem? Ne învață să le facem bucurii, surprize…pentru că surprize, bucurii, luminări, încurajări au fost și sunt și ei pentru noi.

Și *recunoștința* se manifestă ca vizită, vorbire de bine, pomenire în rugăciune, ajutor, îmbrățișare, taifas, împreună locuire…

Rugăciunea pentru cei vii și pentru cei adormiți e *recunoștință* față de toți.

Recunoștința față de Sfinți, față de genii, de eroi, de marii oameni ai lumii…față de cei care au făcut pentru noi toți *lucruri importante* se manifestă ca rugăciune, ca dorire de bine, ca popularizare a acestor fapte…

Și, în primul rând, *recunoștința* față de Dumnezeu se manifestă…ca *neieșire* din comuniunea cu Sine…ca *o conștiință suplă* în toate relațiile noastre…

Cât de frumoși suntem în recunoștința noastră și cât inspirăm și pe alții prin ea? Cât de mult este viața noastră o lumină pentru alții și cât găsim noi, în viața altora, lumină, îmbărbătare, alinare, încurajare?

Sunt întrebări pe care *samariteanul israelizat* ni le pune…pentru că toți am fost *samariteni* odată…și am devenit *israeliți* prin Botez.

Și fie ca *recunoștința noastră* să scrie *pagini de istorie*…pagini *luminoase*…din care să se aprindă și *conștiința* celor care *ne vor urma*. Amin!

Părintele Ion Cârciuleanu - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii - Porunca recunoştinţei

Multe şi mari au fost binefacerile revărsate asupra oamenilor, prin faptele minunate săvârşite de Mântuitorul, în timpul lucrării sale pământeşti. Omenirea s-a împărtăşit de alinare şi mângâiere sufletească: se adeverise ştirea pe care Mântuitorul o trimisese Înaintemergătorului Său: "***Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce aţi văzut şi aţi auzit, că orbii văd, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii învie, săracilor se binevesteşte***" (Luca 7, 22).

Despre una din faptele minunate săvârşite de Mântuitorul în lucrarea Sa de izbăvire din robia păcatului ne vorbeşte şi Sfânta Evanghelie de azi: Vindecarea celor zece leproşi.

În timp ce Mântuitorul se îndrepta spre Ierusalim, străbătând satele şi oraşele din Galileea şi Samaria, însoţit de ucenici, în preajma unui sat, numit după tradiţie Eugannim, este întâmpinat de zece bărbaţi leproşi, care, ridicându-şi braţele pline de răni spre Fiul îndurărilor cereşti, strigă plini de durere: "***Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne***" (Luca 17, 13). Durerea celor zece oameni era neînchipuit de mare. Erau bolnavi de cea mai îngrozitoare formă a suferinţei omeneşti, de lepră.

Microbul leprei infectează pielea bolnavului, acoperă tot corpul de răni purulente, descompune ţesuturile, macină vasele, desfigurează chipul până la epuizare totală.

Fiind o boală molipsitoare, cele mai aspre măsuri s-au luat încă din vechime pentru întâmpinarea şi înlăturarea ei. Însăşi legea lui Moise poruncea ca leproşii să fie îndepărtaţi şi izolaţi de orice aşezare omenească (Numeri 5, 1-3).

Scoşi din sânul familiei şi din societate şi trimişi în locuri pustii, nelocuite, ei erau obligaţi ca la apropierea întâmplătoare a unei persoane, să strige: "Necuraţi, necuraţi!" Într-un cuvânt, leproşii erau nişte oameni morţi între vii.

Această dureroasă soartă o aveau şi cei zece bărbaţi leproşi amintiţi în Sfânta Evanghelie. Dar auzind de minunile şi de marea iubire de oameni a Domnului Iisus, o sfântă nădejde le aprinde inima când află că Fiul lui Dumnezeu trece prin acele locuri. Aleargă cu înfrigurare spre Domnul şi strigă de la distanţă cu toată puterea sufletului lor: "***Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne!***"

Nouă dintre ei erau iudei, iar unul era samarinean. Suferinţa îi unise în nădejde şi rugăciune, într-o rugăciune caldă, plină de umilinţă şi credinţă. La strigătul curemurător al leproşilor, Domnul Iisus se opreşte, ascultă şi-i priveşte cu dumnezeiască îndurare şi cine ştie dacă pe chipul Său ars de soare nu s-au rostogolit lacrimile durerii şi ale milei. Fără să rostească vreun cuvânt sau să facă vreun gest, ca în atâtea alte cazuri de suferinţă omenească, ci numai prin simpla Sa voinţă, Mântuitorul Hristos îi tămăduieşte pe loc de cumplita boală, spunându-le: ***"Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor"*** (Luca 17, 14). În aceeaşi clipă, ca la o poruncă atotbiruitoare, durerile dispar, rănile se închid, nici o urmă de lepră nu mai rămâne.

Bolnavii abia îşi cred ochilor, se privesc cutremuraţi unii pe alţii şi, cuprinşi de negrăita bucurie a unor oameni care înviază din morţi, aleargă spre preoţi ca să capete aprobarea că s-au vindecat de lepră, că pot intra fericiţi în sânul familiilor lor. Dar celui care i-a vindecat, îi arată vreum semn de recunoştinţă? Cei nouă iudei se răspândesc pe la casele lor, uitând să mulţumească măcar cu un cuvânt dumnezeiescului Tămăduitor.

Singur samarineanul, omul străin şi pe jumătate păgân, se opreşte în culmea bucuriei, se reculege şi, cu inima pătrunsă de cea mai sfântă recunoştinţă, se întoarce la cerescul Doctor al sufletelor şi al trupurilor, mulţumindu-i cu umilinţă din adâncul sufletului, "slăvind pe Dumnezeu cu glas mare şi căzând cu faţa la picioarele Lui" (Luca 17, 15-16). Din zece inşi, unul singur ştie că este dator să mulţumească şi acesta este un străin de lege şi credinţă. El îşi arată recunoştinţa cu sufletul şi cu trupul, cu graiul şi cu cugetul, cu cuvântul şi cu corpul care cade în genunchi, ca într-o sfântă metanie, cu ochii pe care-i ridică spre cer. ***Deci, din zece inşi, unul singur ştie că la ceas de bucurie, şi mai ales acum,***

trebuie să mulţumească. La durere toţi au fost uniţi în rugăciunile de cerere, dar bucuria i-a despărţit pe unii de alţii şi, ce este mai trist, i-a îndepărtat pe cei nouă chiar de Părintele ceresc.

Pentru cei nouă nu s-a găsit timpul necesar, nici dorinţa sufletească de a-şi arăta prin vorbe şi fapte, mulţumirea. Dorinţa lor de a-şi vedea familia, rudele, prietenii a fost mai puternică decât aceea de a veni şi mulţumi Mântuitorului. Ei uită cu totul că au datoria de a mulţumi, măcar, şi de a fi recunoscători faţă de El. Le vine prea greu să se întoarcă din drum şi să rostească un cuvânt de mulţumire.

De aceea, Mântuitorul întreabă: ***"Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a aflat să se întoarcă şi să dea mărire lui Dumnezeu, fără numai acesta, ce este de alt neam? Şi i-a zis lui: Scoală-te, şi mergi; credinţa ta te-a mântuit".***

Fapta celor nouă este atât de nedemnă şi de păcătoasă, încât orice suflet drept se cutremură la auzul ei. Dar dacă ne oprim o clipă şi ne analizăm sufletul, vom fi poate unii dintre noi în situaţia de a nu judeca şi acuza prea aspru pe cei nouă leproşi nerecunoscători. Poate nu toţi avem dreptul să-i condamnăm pentru atitudinea lor, deoarece şi noi ne-am găsit uneori în situaţia lor, ca după o binefacere primită de la Dumnezeu sau de la binefăcători pământeşti, să răspundem cu aceeaşi lipsă de recunoştinţă. ***O vorbă bătrânească spune: "Recunoştinţa este o floare rară!"*** Dar n-ar trebui să fie aşa.

Recunoştinţa şi mulţumirea pentru binefacerile primite ar trebui să împodobească sufletul adevăratului creştin. Cel ce în sufletul său este pătruns adânc de credinţă şi dragoste faţă de Dumnezeu, de iubire faţă de aproapele nu poate rămâne străin la binefacerile primite şi să nu-şi arate recunoştinţele faţă de binefăcători.

Sfânta Evanghelie de azi ne pune în faţă, printr-un exemplu, această datorie înaltă faţă de cei care ne fac bine.

Din învăţătura sfintei noastre Biserici, ştim că toate câte le avem sunt de la Dumnezeu, care în atotbunătatea Sa, şi-a revărsat darurile Sale cele bogate peste noi. De aceea, pentru orice creştin, este o datorie sfântă recunoştinţa faţă de Tatăl ceresc, ca astfel să sporim şi mai mult legătura dintre noi şi El şi să ne facem vrednici de daruri tot mai multe şi mai bogate.

***Sfântul Ioan Gură de Aur** mărturiseşte acest adevăr prin cuvintele: “Dumnezeu cere recunoştinţa noastră nu fiindcă are trebuinţă de ea, ci pentru a ne face vrednici de daruri mai mari din partea Lui. Cine mulţumeşte, acela câştigă mila Domnului, cu înzecit prisos, cu tot mai spornică dobândă”.*

Pentru Fericitul Ieronim recunoştinţa este o virtute specific creştină, o obligaţie de onoare, de dreptate şi de iubire, sentimentul natural care, sub o formă modestă, nu lipseşte nici la fiinţele necuvântătoare: “Boul îşi recunoaşte stăpânul şi asinul ieslea domnului său, dar Israel nu Mă cunoaşte, poporul meu nu pricepe” (Isaia 1, 3).

Din viaţa Sfântul Gherasim cunoaştem, de asemenea, scena de duioasă recunoştinţă a unui leu căruia cuviosul părinte îi scosese o ţeapă din laba piciorului. După moartea sfântului, animalul fioros al deşertului i-a rămas recunoscător până la sfârşit, murind de durere deasupra mormântului binefăcătorului lui.

Ceea ce leul şi alte fiinţe asemănătoare fac din instinct, creştinul trebuie să împlinească din conştiinţă şi credinţă, ca pe una din cele mai înalte şi obligatorii porunci, ca expresie a inimii sale simţitoare, delicate, atente şi credincioase, ca un răspuns cu binecuvântări la binecuvântările primite.

Sfântul Apostol Pavel ne întreabă: ***“Şi ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te lauzi ca şi cum nu l-ai fi primit?”.*** Oricum ne-am privi, nimic nu ne aparţine. Datorăm totul părinţilor noştri, Bisericii, şcolii, ţării, lui Dumnezeu, ***“căci toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit se pogoară de sus”*** (Iacob 1, 17), de la Părintele îndurărilor.

Păcat mare este nerecunoştinţa faţă de părinţi, atunci când nu le arătăm respectul şi purtarea de grijă cuvenite pentru tot ceea ce au făcut pentru noi, când nu-i vizităm, nu-i ajutăm sau, şi mai rău, când nu le vorbim frumos sau le-am uitat mormântul şi rugăciunea de pomenire pentru sufletul lor. ***“Cu fapta şi cu cuvântul cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, ca să-ţi vină binecuvântare de la ei… Ca un hulitor este cel ce părăseşte pe tată şi blestemat de Domnul este cel ce mânie pe mama sa”***, spune cuvântul Domnului (Sirah 3, 8 şi 16). În acelaşi păcat cădem când ne prefacem că nu mai cunoaştem pe cei care au avut un rol în formarea noastră intelectuală şi morală, pe dascălii, profesorii, sprijinitorii şi ajutătorii noştri, când nu ştim să-i salutăm, să le spunem un cuvânt bun sau să-i vizităm.

Ridicându-ne ochii mai sus, la ce datorăm Domnului Dumnezeu, va trebui să zicem ca psalmistul şi împăratul David: ***"Cu ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie"*** (Ps. 65, 3).

Părintelui ceresc îi datorăm tot ce suntem, tot ceea ce avem, tot ceeea ce vedem în jurul nostru, toate bunurile materiale şi duhovniceşti, universul cu toate podoabele lui, cerul şi pământul, lumina, aerul, apa, hrana şi căldura, trupul şi sufletul, comoara Sfintei Scripturi, darurile Bisericii şi mântuirea veşnică. La aceste bunuri pământeşti şi duhovniceşti gândind, Sf. Ioan Apostolul exclamă, plin de admiraţie şi recunoştinţă, în Apocalipsa sa: ***"Vrednic eşti, Doamne Dumnezeul nostru, să primeşti slava şi cinstea şi puterea, căci tu ai zidit toate lucrurile şi Voinţa Ta ele au fost şi s-au făcut"*** (Apoc. 4, 11).

"Cum nu e aici un ceas, nici o clipă în viaţa mea, zice Fericitul Augustin, în care să nu mă folosesc de binefacerile tale, Doamne, asemenea nu trebuie nici o clipă în care să nu te am înaintea ochilor mei, în memoria mea, în care să nu te iubesc din toate puterile mele".

Sfânta Biserică, cu toate cântările şi doxologiile ei liturgice, cu toţi psalmii şi Te-Deum-ul său dă slavă şi mulţumire, mai presus de toate, Domnului şi Mântuitorului Hristos, a cărui dumnezeiască viaţă încununată de jertfa de pe Golgota a fost o permanentă şi cea mai desăvârşită şi bineplăcută euharistie sau mulţumire ce s-a adus vreodată Tatălui ceresc.

Recunoştinţa şi mulţumirea sunt sentimente nobile ce se trezesc în sufletele curate la primirea unor binefaceri, a unui dar sau în faţa unei atitudini binevoitoare. Cel stăpânit de aceste sentimente dă dovadă de curăţie şi nobleţe sufletească, de preţuire a binefacerilor, de vrednicie în a primi aceste binefaceri. El se învredniceşte, prin recunoştinţă, de dragoste şi stimă, de încredere şi sporire în daruri.

Acest sentiment de recunoştinţă a dorit Mântuitorul să-l sădească în inimile oamenilor, prin minunea săvârşită. De aceea, când singurul lepros tămăduit vine la Iisus să-I mulţumească plin de recunoştinţă, Mântuitorul, cu oarecare amărăciune în suflet, îi pune întrebarea: ***"Oare nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă, unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât acesta?"*** Sunt cuvinte care conţin o aspră, dar dreaptă mustrare la adresa celor nouă leproşi ce şi-au dovedit prin nerecunoştinţa lor nevrednicia pentru alte binefaceri.

Pentru adevăratul creştin, recunoştinţa este o datorie şi el trebuie să-şi împlinească această datorie cu toată căldura sufletului său. De aceea, Sf. Apostol adresează acest îndemn creştinilor: ***“Mulţumiţi pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus”*** (I Tesal. 5, 18). Dar se pune întrebarea pentru noi toţi: împlinim noi această poruncă a sfântului apostol, urmăm noi pilda Mântuitorului, sau suntem asemenea celor nouă leproşi? Pentru fiecare se poate da un răspuns în parte, după viaţa fiecăruia.

Cu toţii suntem convinşi de atotbunătatea divină, arătată nouă prin diferite şi bogate daruri, dar mai puţini sunt aceia care să-şi îndrepte ruga lor de mulţumire căre Dumnezeu. Aceeaşi comportare poate exista şi faţă de binefăcătorii noştri pământeni.

Şi aceasta cu atât mai mult, căci dacă – creştini fiind -, uităm de recunoştinţa datorată Tatălui ceresc, cu atât mai uşor şi mai repede vom dovedi nerecunoştinţă faţă de binefăcătorii noştri pământeni: părinţi, educatori, dascăli, prieteni, societate etc.

Prin lipsa de recunoştinţă vom da dovadă de neglijenţă, nepăsare, mândrie şi chiar răutate. De aceea, nerecunoştinţa este un păcat greu, care ne îndepărtează de la vistieria milostivirilor cereşti şi a binefacerilor omeneşti.

Prin cuvintele Sfintei Evanghelii de azi ne-au fost puse în faţă cele două figuri: recunoscătorul şi nerecunoscătorul, fapta bună şi păcatul. În faţa lor, datoria noastră este de a alege fapta cea bună, recunoştinţa, pe care în orice împrejurare a vieţii s-o arătăm prin cuvânt şi faptă faţă de binefăcătorii noştri.

Să fim recunoscători faţă de Părintele nostru ceresc, pentru darurile Sale. Să fim recunoscători faţă de binefăcătorii noştri pământeni, după îndemnul Sfântul Apostol Pavel: “***Mulţumiţi tuturor pentru toate… mulţumiţi celor ce vă fac bine şi vă rugaţi pentru dânşii***”. Amin.

Părintele Iosif Trifa – Evanghelia duminicii a 29-a după Rusalii - Tămăduirea celor zece leproşi

Să luăm aminte că Evanghelia aceasta se petrece şi azi. Beteşug de lepră este şi astăzi şi oameni leproşi sunt şi astăzi destui. Deosebirea e numai atât că oamenii de azi nu poartă boala leprei în oasele lor, ci în sufletul lor. Lepra era o boală cumplită, ce ataca mai întâi pielea cu răni şi bube rele. Intra apoi în oase şi le strâmba, făcând din om un schelet, un mort viu care umbla rătăcitor până ce moartea îl băga în pământ. Aşa-i, iubite cititorule, şi păcatul. O lepră, o boală cumplită ce cuprinde tot mai mult şi mai mult sufletul, până când îl strică şi îl omoară de tot. Şi păcătosul este un mort viu (Efes. 2, 1). O, dacă ni s-ar da nouă putinţă să vedem sufletele oamenilor de azi în chip văzut, ne-am îngrozi de neghiobiile şi sluţeniile sufletelor atacate de lepra păcatului.

Lepra era o boală molipsitoare, şi cei cuprinşi de ea erau scoşi afară dintre ceilalţi oameni. Şi păcatul este o astfel de boală molipsitoare de care tot creştinul trebuie să se ferească. Sunt însă atâţia creştini care se duc duminicile şi serile unde se vorbesc tot felul de vorbe porcoase; şi sunt atâţia părinţi care îşi lasă copiii, nopţile, de se umplu de lepră, de boală sufletească.

Cei zece leproşi s-au tămăduit după ce s-au întâlnit cu Iisus şi cu lacrimi s-au rugat Lui: ***„Iisuse Doamne, ai milă de noi!“***

Tot aşa se poate curăţi şi un creştin de lepra păcatului. Întâi trebuie să simţi lepra păcatului ce ţi-a cuprins sufletul cu rană de moarte şi apoi, cu sufletul rănit, să cazi în faţa Mântuitorului, cu lacrimi, strigând: „Iisuse Mântuitorule, ai milă de mine şi mă scapă din pieire sufletească!“.

„Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor“ – le-a zis Iisus leproşilor, pentru că preoţii erau puşi, pe acele vremuri, de control asupra celor leproşi şi ei dădeau atestat despre cei curăţiţi. Preoţilor li s-a încredinţat şi azi controlul sufletesc despre bolile sufleteşti ale oamenilor, şi taina mărturisirii îi cheamă şi azi pe oameni să-şi arate bolile sufleteşti.

Câţi însă se mărturisesc cu regularitate şi bine?

Cei zece leproşi, după ce s-au tămăduit, au uitat pe Marele lor Binefăcător şi numai unul s-a întors să-I mulţumească. O, ce mult se aseamănă greşeala leproşilor cu purtările oamenilor de azi! Lumea este plină de mila şi darurile Domnului. Ce dar mare este nouă, spre pildă, sănătatea sau mintea, priceperea. Şi apoi, mai ales, darurile cele sufleteşti, pentru cine le ştie preţui şi folosi. Cel mai mare dar ce ni s-a dat nouă este Jertfa Crucii prin care ne-a izbăvit pe noi Domnul, ca pe cei zece leproşi. Atâtea daruri ni s-au dat nouă, încât ar trebui să stăm tot în coate şi genunchi, cu rugăciuni de mulţumită lui Dumnezeu. Dar e aşa de puţină mulţumirea între creştinii de azi! Şi asta-i încă o dovadă că nu trăim şi nu înţelegem Evanghelia cea adevărată.

Dar şi mai mult greşim decât cei nouă leproşi când, în loc de mulţumită, noi batjocorim cu păcate darurile Domnului. Un astfel de batjocoritor este cel care suduie, de prea buiestru şi sănătos; cel care pradă banii şi averea ce i-a dat-o Dumnezeu sau n-ajută cu ea pe cel necăjit. O astfel de batjocură este acel nărav urât şi păgân că omul aleargă la aldămaş în crâşmă de câte ori Dumnezeu l-a scăpat din ceva necaz sau l-a ajutat în ceva izbândă. În atâtea chipuri şi feluri noi batjocorim mila şi darul Tatălui de sus…

Iată câte lucruri frumoase şi de suflet mântuitoare ne învaţă Evanghelia cu cei zece leproşi. Nu uita, cititorule, nu uita această învăţătură!

Leproşii de după război…

Ce mult se aseamănă purtările oamenilor acum, după război, cu cei zece leproşi din Evanghelie! Ca şi leproşii din Evanghelie, oamenii se rugau în vremea războiului: „Doamne Iisuse, fie-ţi milă de noi!“. Dar, la terminarea războiului, în loc de

mulţumită lui Dumnezeu, au răsunat puştile şi aldămaşurile. În vremea războiului, un credincios îmi scria: „Şi, mai departe, vei afla, domnule părinte, că am pus gând bun înaintea lui Dumnezeu că, de voi scăpa din acest potop de foc, apoi trei sferturi din viaţa mea am să o petrec în rugăciune şi numai un sfert pentru mine“… Cel care a scris scrisoarea a scăpat din focul războiului, dar mâna lui care scrisese făgăduinţa am văzut-o izbind masa dintr-o crâşmă şi din gura lui curgeau cele mai grozave înjurături. E plină lumea de azi cu astfel de leproşi pe care Domnul i-a scăpat din focul războiului; ei însă răsplătesc cu păcate pe Marele Mântuitor.

Bogăţiile pe care Dumnezeu le dă omului

Un om, nemulţumit cu averea sa, cârtea împotriva lui Dumnezeu.
Un bătrân, auzindu-l, se apropie de el, îi apucă mâna dreaptă şi zise:
– Ai vrea să ţi se taie mâna asta pentru o mie de galbeni?
– Nu, negreşit că nu!
– Dar mâna stângă?
– Nici!
– Ai vrea să-ţi dai ochii pentru zece mii de galbeni?
– Ferească Dumnezeu! Nu mi-aş da un ochi pentru nimic în lume!
– Ei vezi, răspunse bătrânul, ce bogăţii ţi-a dat Dumnezeu? Şi te mai plângi încă, în loc să-I mulţumeşti.

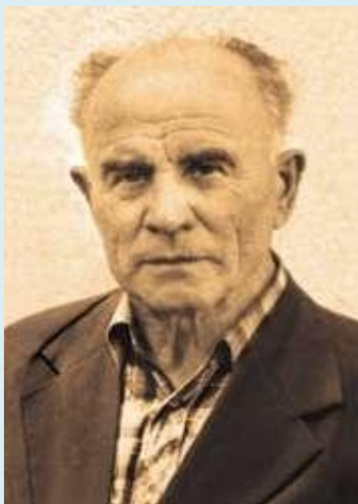
Setea îţi spune de eşti sănătos ori bolnav

Sănătatea trupului o poţi cunoaşte şi după sete.
Când eşti sănătos, bei apa la termenele ei şi nu pofteşti mai mult decât ţi-e lipsa. Dar când eşti bolnav nu te mai saturi de apă. Din ce bei, tot mai multă ai bea.

Aşa poţi cunoaşte şi sufletul tău de s-a încuibat în el boala lăcomiei sau ba. Dacă eşti mulţumit cu cât îţi dă Dumnezeu şi lucrul mâinilor tale, sufletul tău este sănătos şi ferit de boala lăcomiei. Dar dacă niciodată nu mai eşti îndestulat cu cât ai, ci tot mai mult şi mai mult pofteşti, atunci sufletul tău este bolnav de boala şi setea lăcomiei.

(Părintele Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an)

Traian Dorz – Rugăciunea şi mulţumirea

Orice rugăciune împlinită spre noi din partea Domnului, trebuie neapărat să fie urmată de o mulţumire recunoscătoare din partea noastră spre El. Ce sfântă este totuşi şi ce duioasă dorinţa Domnului după mulţumire din partea noastră! Cuvântul Lui parcă ne roagă: „…***şi fiţi recunoscători!***” (Col 3, 15).

Când din cei zece leproşi vindecaţi, doar unul s-a întors să mulţumească, Mântuitorul Bun S-a întrebat cu tristeţe: ***„…De ce numai străinul acesta s-a întors să mulţumească lui Dumnezeu?”*** (Lc 17,18). Abia al zecelea şi-a adus aminte de prima datorie care este a fiecăruia dintre noi! Dar oare acum al câtelea se mai aflǎ un recunoscător pentru câte binefaceri primim?

„…Nu uita nici una din binefacerile Domnului” este una dintre cele mai duioase şi mai triste porunci ale Cuvântului Sfânt (Ps 103, 2). Duioasă, pentru că vorbeşte despre cea mai dulce datorie a noastră. Şi tristă, pentru că o împlinim atât de puţini şi atât de puţin…

Cât de minunat este când rugăciunile noastre de cerere sunt urmate în aceeaşi măsură de rugăciunile noastre de mulţumire! Nimic nu poate echilibra mai frumos relaţiile de dare şi de primire, de binefacere şi de recunoştinţă, de adus şi de dus – dintre noi şi Dumnezeu – ca rugăciunile noastre de mulţumire.

Dacă ne-am unit soarta noastră cu a lui Hristos şi cu a Evangheliei Sale, – nici noi nu putem avea parte în lumea aceasta de o altfel de soartă de cum a fost a Lui… Dar dacă am înţeles cu adevărat voia şi lucrarea cea nespus de înţeleaptă a lui Dumnezeu, Îi vom mulţumi totdeauna Lui pentru toate lucrurile (Ef 5, 20). Nu

numai pentru că aceasta este voia Lui cu privire la noi, ci şi pentru că tocmai acestea sunt spre cel mai mare bine al nostru (Rom 8, 28).

Diavolul, pentru că nu poate lovi direct în Dumnezeu, va lovi totdeauna în cei pe care Hristos îi iubeşte cel mai mult, – tocmai pentru că şi ei Îl iubesc pe El la fel. Dar, în loviturile îngăduite de Domnul să le sufere ei, Dumnezeu le dă o nespus mai mare mulţumire, tocmai pentru că au fost învredniciţi să sufere din pricina Lui (Fapte 5, 41; Rom 5, 3).

Cei mai scumpi înaintea Domnului vor fi loviţi de vrăjmaşul lui Hristos totdeauna cel dintâi. Pentru că satana ştie cuvântul cel mai dureros al Domnului, care zice: ***„…cel ce se atinge de voi, se atinge de lumina ochilor Lui”*** (Zah 2, 8). Şi cine sunt mai scumpi înaintea lui Dumnezeu ca acei care Îi cântă Lui mai inspirat?
Nu vă plângeţi niciodată când aveţi parte de vreo suferinţă, fie din partea lui Dumnezeu, fie din a oamenilor; nu vă daţi seama câte adevăruri află omul în şcoala suferinţei! Ce află omul acolo nu mai află niciodată şi nicăieri în altă parte.

Părintele nostru duhovnicesc – dacă a aflat atâtea adevăruri minunate şi atâtea taine adânci ale lui Dumnezeu – le-a aflat pe toate acestea numai în anii cei mai grei şi în cuptoarele cele mai aprinse ale suferinţei…

„Suferinţa – zice el – mi-a dat mie mierea cea dulce cu care am uns toate cuvintele şi scrierile mele. Pentru asta le iubiţi şi pentru asta vă plac aceste scrieri. Fără mierea aceasta ar fi şi ale mele toate uscate şi serbede ca şi ale celor care n-au trecut pe acolo.”

Dacă veţi cerceta viaţa oricăror oameni de sfinţenie ori de geniu, veţi vedea de câtă suferinţă au avut parte în viaţa lor. Cu toate acestea sau poate tocmai pentru această muncă, de ce înaltă frumuseţe au avut parte! Suferinţa le-a perfecţionat într-atâta fiinţa şi le-a ţinut-o în aşa apropiere de Dumnezeu, încât au devenit aproape nepământeşti. Ori de câte ori ne atingem de ei simţim şi noi asta, cum spune Cuvântul Sfânt (I Cor 3, 10).

Trebuie să ne rugăm mult Duhului Sfânt să ne dea harul priceperii de a discerne adevărul cel de aur din multele adevăruri de paie. Şi să-I mulţumim nu numai pentru că ni l-a dat, ci şi pentru că l-am primit. Nu numai pentru că ni l-a lăsat, ci şi pentru că l-am aflat. Nu numai pentru că l-am dobândit, ci şi pentru că l-am păstrat. Totuşi, dacă trebuie să greşim în ceva, mai bine să greşim făcând prea mult pentru Domnul – decât făcând prea puţin. Dacă este ceva ce am spus prea mult, – cei care se mulţumesc cu puţin pot să arunce restul… Dacă spunem zece mii de cuvinte, –

cei ce sunt mulţumiţi cu cinci pot să uite restul. De aruncat, putem arunca oricând. De aflat, nu aflăm chiar oricând. Mai bine să ai din ce alege decât să n-ai!

Totuşi noi, dacă suntem producători de grâu, se cuvine să-l dăm celor ce ni-l cer selectat, curăţit, ales. Să nu trebuiască să-l cearnă ei. Mulţi n-au cu ce – şi atunci înghit şi ce nu le face bine.

Lucrarea alegerii grâului nostru o face ori vântul, ori ciurul. Vântul o face blând, răcoros şi plăcut, ziua, în arie şi la lărgime. Ciurul o face dureros, aspru şi greu, adesea noaptea, în furtună şi în strâmtoare. Să-I mulţumim lui Dumnezeu pentru linişte şi să ne lăsăm curăţiţi de vânt şi lopată. Şi să ne rugăm să nu ajungem în ciur, în furtună şi strâmtorare.

Dar chiar ajunşi în ciur – să-I mulţumim lui Dumnezeu că nu ne lasă să putrezim cu gunoaiele în noi, ci face totul spre a ne curăţi de tot ce noi nu am vrut să ne lăsăm curăţiţi uşor de vântul şi de Cuvântul Lui.

O rugăciune atunci este desăvârşită când în toate privinţele este plăcută lui Dumnezeu: nu numai în cuvintele ei sau în miezul ei duhovnicesc, – ci chiar şi în înfăţişarea noastră din afară, – în orice loc ne-am ruga.

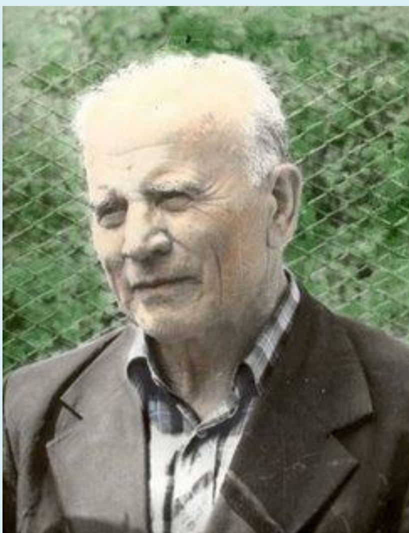
Mulţi nu iau prea cu grijă seama la înfăţişarea şi la poziţia lor trupească în timpul rugăciunii, spunând că starea lăuntrică este totul. Nu-i chiar aşa! Este foarte însemnat lucru şi cum suntem îmbrăcaţi, şi cum stăm aşezaţi în timpul cel sfânt al rugăciunii, când ne înfăţişăm chiar înaintea lui Dumnezeu, nu numai sufleteşte, ci chiar şi trupeşte.

Actul rugăciunii, ca şi actul creaţiei, trebuie să fie de acelaşi nivel sfânt. Când cerem ceva lui Dumnezeu – sau primim ceva de la El –, s-o facem aşa încât fie că ne dă El nouă, fie că Îi dăm noi Lui, să fie totul de acelaşi preţ divin.

Adevăraţii oameni ai rugăciunii au fost totdeauna şi oameni ai mulţumirii. ***Recunoştinţa este una dintre cele mai frumoase, mai înalte şi mai cereşti virtuţi. Şi poate cea mai rară pe lumea asta.*** Doamne Dumnezeul Binefacerilor, fă-ne s-o avem totdeauna aşa în viaţa noastră! Amin.

(Traian Dorz, Întâi să fim)

Traian Dorz - Să nu uităm mulţumirea pentru ascultarea lor!

… În mod obişnuit, rugăciunea nu se strigă, ci se şopteşte sau se plânge, se murmură sau se cântă, se gândeşte sau se suspină. Dar când se strigă, înseamnă că sufletul se află în ceas de cumpănă grea şi că este o vreme de primejdie mare, şi că este o stare de alarmă şi de groază. În astfel de vremuri, răspunsul nu poate întârzia, numai înţelegerea lui poate.

Atunci când omul strigă, înseamnă că ameninţarea este chiar lângă el. Iar el se vede chiar fără nici o putere de a o birui şi fără chiar nici o putinţă de a o înconjura. Nu are importanţă cum privesc cei răi şi necredincioşi forma în care izbăveşte Dumnezeu din mâinile lor pe credinciosul Său care strigă către El pentru ajutor. Important lucru este că îl scapă!

Felul în care vine salvarea lui Dumnezeu este mereu nou şi neaşteptat. Şi este dovada că Dumnezeu este prezent totdeauna şi veghetor asupra alor Lui. O, câte rugăciuni strigate în durere şi în primejdie, în groază sau în bucurie ne-a ascultat şi ne-a împlinit îndată Dumnezeu! Să nu uităm mulţumirea pentru ascultarea lor! Acei care au fost în cele mai grele stări şi au strigat către Domnul ştiu bine că cele scrise aici sunt întru totul adevărate. Dumnezeu i-a auzit şi i-a izbăvit îndată, pe ei sau pe cei pentru care se rugau strigând. Şi totdeauna îşi vor aduce aminte că nu un „concurs de împrejurări” i-a salvat. Ci numai puterea lui Dumnezeu. ***Dar, vai, sunt mulţi care, după ce totul a trecut şi furtuna lor s-a liniştit, uită să-I mulţumească lui Dumnezeu! Ca cei nouă leproşi vindecaţi…***

(Traian Dorz, Porţile veşniciei – cap. Vrăjmaşii şi prietenii)

Traian Dorz –Fiecare boală

Fiecare boală-şi are începutu-ntr-un păcat,
trupul nu se-mbolnăveşte cât e sufletul curat.
Numai după ce păcatul intră-n suflet, doar apoi,
întinându-se şi trupul, vin al boalelor convoi.

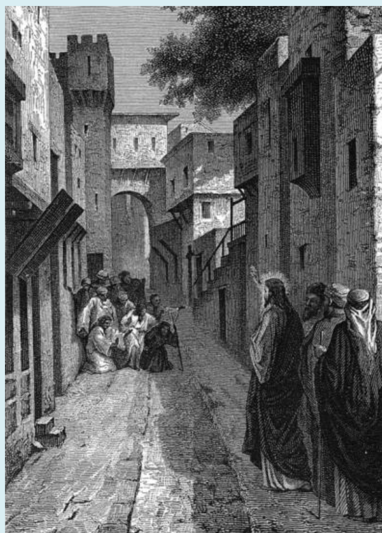
Nu-L rugaţi întâi pe Domnul să vă vindece vreun trup,
câtă vreme-n al lui suflet stau păcatele ca-n stup,
ci rugaţi-vă ’nainte şi-L chemaţi pe Dumnezeu,
ca să-i poată fi dat harul şi iertat păcatul greu.

Poate poţi (prin stăruinţe vinovat de îndelungi)
la vreo slabă vindecare a vreunui trup s-ajungi,
dar când boala sufletească n-a fost vindecată-ntâi,
numai cu o vindecare-nşelătoare-ai să rămâi.

Mulţi, când suferă cu trupul, au un suflet credincios,
dar, cum au scăpat de boală, Îl şi uită pe Hristos.
Dumnezeu le dase boala ca să-L afle-n acest fel,
dar când le-a luat durerea s-au şi despărţit de El.

Nu doriţi întâi să scape nimenea de-o boală grea,
ci să lase-ntâi păcatul, că din cauza lui e ea.
Dacă-i vindeci al lui suflet, poţi să-i scapi şi trupul său,
dar când sufletul se pierde, vindecarea-n trup e-un rău.

Preot Avasilcăi Vasile - Câte unul, nu toţi!

La sfârşitul activităţii prin întemniţare, Sfântul Ioan Botezătorul îşi trimite ucenicii să-L întrebe pe Iisus Hristos, despre ale cărui fapte minunate se vorbea în tot poporul: „***Tu eşti Cel ce vine sau să aşteptăm pe altul?***“ La care, „***Domnul Iisus, răspunzînd, le-a zis: mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce auziţi şi vedeţi: Orbii îşi capătă vederea şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte. Şi fericit este acela care nu se va sminti întru Mine*** (Mt 11, 3-6)“.

Toate aceste fapte anunţă şi arată în acelaşi timp că Iisus din Nazaret este Hristosul, Mesia, Cel aşteptat de către poporul Israel. Curăţirea de lepră, vindecare ce putea veni numai printr-o minune dumnezeiască, este unul dintre puternicile semne ale recunoaşterii Mântuitorului Iisus Hristos.

În Sfintele Evanghelii avem relatate două întâlniri ale Domnului Iisus cu cei bolnavi de lepră.

- O dată, după ce a sfârşit minunatele cuvinte spuse pe munte (Mt cap. 5-7), „***coborându-se, urmat fiind de mulţimi multe, iată un lepros s-a apropiat şi închinându-I-se, a fost curăţit de lepra lui*** (Mt 8, 1-4)“.
- Altă dată, „***intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproşi care stăteau departe şi care, ridicându-şi glasul, au cerut milă de la Învăţătorul. Iar Iisus văzându-i, i-a trimis să se arate preoţilor. Dar pe când ei se duceau, s-au curăţit*** (Lc 17, 12-14)“.

Este adevărat că „***mulţi au crezut în numele Lui şi văzând minunile pe care le făcea*** (In 2,23) ***erau uimiţi peste măsură*** (Mc 7,37), ***dar Iisus Însuşi nu se încredea în ei, pentru că îi cunoştea pe toţi şi ceea ce era în om***“ (In 2, 24-25).

Starea în care se găsea la momentul acela poporul iudeu este foarte bine conturată şi comparată de Mântuitorul Iisus Hristos cu un caz petrecut în timpul Sfântului Prooroc Elisei.

Având obiceiul de a intra şi învăţa pe oameni în sinagogă, deşi „***toţi Îl încuviinţau şi se mirau de cuvintele harului ce ieşeau din gura Lui***“ la citirea şi tâlcuirea cărţii proorocului Isaia (Lc 4, 18-21), Mântuitorul le-a zis: „***Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa, adăugând şi mulţi leproşi erau în Israel în zilele proorocului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-au curăţat, decât Neeman Sirianul, de alt neam***“ (Lc 4, 27). Proorocul Elisei l-a vindecat pe Neeman trimiţându-l să se scalde de şapte ori în râul Iordan şi i s-a înnnoit trupul ca trupul unui copil. „***Atunci Neeman a cunoscut că în tot pământul nu este Dumnezeu decât numai în Israel***“ (IV Regi, cap 5).

Cum era Dumnezeu numai în Israel, de ce nu s-a vindecat nici un lepros din Israel? Ce fel de credinţă avea acest popor ales de Dumnezeu încât se vindecau cei de alt neam?
Această stare de neînţeles se vede din aceea că după cele spuse, toţi din sinagogă s-au umplut de mânie şi sculându-se au vrut să-L omoare pe Domnul Iisus aruncându-L în prăpastie, dar încă nu venise timpul pentru aşa ceva, şi a plecat mai departe (Lc 4, 28-30).

În cazul vindecării celor zece leproşi apare aceiaşi stare. Dintre cei zece vindecaţi, doar „***unul singur s-a întors şi, căzând cu faţa la pământ la picioarele lui Iisus, I-a mulţumit, slăvind pe Dumnezeu***“ (Lc 17, 15-16).

Cine era acesta „unul singur“ care mulţumea şi slăvea pe Domnul Iisus? Uimitor! Era de alt neam, samarinean. Cum a fost în timpul proorocului Elisei, aşa a fost şi în vremea Domnului Iisus. Dar în vremea noastră cum este? Cât de mult se aseamănă viaţa oamenilor sfinţi cu viaţa Fiului lui Dumnezeu…

Este adevărat că preotul era pus să slujească pentru cei din neamul lui Israel (Lev cap 13 şi 14). Din cei zece leproşi, nouă s-au dus să se arate preoţilor pentru constatarea vindecării de lepră primită de la Mântuitorul Iisus Hristos. Cel de alt neam s-a întors, văzîndu-se curăţit de lepră, la Domnul Iisus, neavând unde să meargă. Dar, cu toate acestea Mântuitorul îi întreabă şi de ceilalţi nouă. Oare ei nu

s-au curăţit? Poate chiar cei nouă i-au spus acestui samarinean vindecat să nu meargă la preoţii lor, că nu se vor uita la el, fiind de alt neam, ştiindu-se că „***iudeii n-au amestec cu samarinenii***" (In 4, 9). **A crede şi a cunoaşte pe Domnul Iisus ca Singurul Mântuitor nu ţine de apartenenţa la un anumit neam sau popor.** Sunt mulţi care au parte de mila lui Dumnezeu, doar câte unul, ici-colo, sunt cei care-L recunosc şi rămân cu Domnul Iisus.

Înseşi persoanele leproşilor vindecaţi devine loruşi semn puternic de recunoaştere în Domnul Iisus pe Hristos şi Mesia vestit şi aşteptat de iudei. Uitându-se la trupurile lor vindecate, ar fi trebuit să-L vadă pe Mântuitorul lumii.

Cei bolnavi de lepră erau izolaţi de ceilalţi oameni sănătoşi. Dacă ţinem cont de semnele leprei sufleteşti arătate de Sfântul Apostol Pavel, anume: ***desfrânarea, necurăţia, patima, pofta rea, lăcomia, mânia, iuţimea, răutatea, defăimarea şi cuvintele de ruşine*** (Col 3, 4-11), se pare că raportul se schimbă. Cei bolnavi sufleteşte sunt cu mult mai mulţi decât cei sănătoşi sufleteşte. Cine de cine se izolează? Cine rămâne în lume şi cine este izolat de lume? Nu poate avea amestec cei sănătoşi cu cei bolnavi. Păcatul este mai contagios decât lepra. Starea generală este cea de lepră a păcatului. Sunt daţi deoparte cei care se curăţesc prin puterea Domnului Iisus. Se ridică la rang de normalitate ceea ce altădată era condamnat de orice minte umană ce avea onoarea şi cinstea de a fi chip al lui Dumnezeu.

În numele drepturilor omului, leproşii sunt primiţi în mijlocul oamenilor. Tot mai mulţi credincioşi sunt daţi afară din tabără şi consideraţi bolnavi pentru că nu acceptă păcatul făcut în numele libertăţii omului. Atâţia creştini… şi totuşi puţini se vindecă de lepra păcatului, aşa cum a fost în timpul prorocului Elisei şi a Domnului Iisus.

Atâţia ostaşi ai Domnului… şi puţini sunt cei care nu se amestecă cu leproşii. Tot mai mulţi sunt amăgiţi de starea generală a lumii acesteia în care se pare că se poate trăi printre cei leproşi fără a fi contaminaţi. Cât de actuale sunt cuvintele Părintelui Iosif Trifa, acelea prin care îndeamnă la a ieşi din lumea care zace în cel rău. Izolarea de lepra păcatului caracterizează viaţa celor hotărâţi de a trăi mai lângă Domnul Iisus. Atât de mult ne-am amestecat cu duhul lumii, încât prea puţin se mai vede diferenţa între luptători şi dezertori, biruitori şi înfrânţi.

Astfel Mântuitorul Hristos rămâne şi azi neîncrezător, ştiind ceea ce este în om. Singurătatea Mântuitorului Iisus Hristos se pliază în puţinii singuratici care trec din ceata celor ce sunt doar curăţiţi în ceata celor ce sunt şi mântuiţi. Amin.

Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica a XII-a după Înălţarea Sfintei Cruci (a XXIX-a după Rusalii) - “Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt?”

Un băieţel care nu a scos nici un cuvânt în cei şase ani ai săi, a izbucnit la o masă: “Mamă, se arde pâinea!” Uimită, mama a sărit bucuroasă să îl îmbrăţişeze şi i-a spus: “Fiule, de ce până acum nu ai vorbit?” Copilul a răspuns: “Ei bine, până acum totul a fost OK.”

Aceasta este tendinţa noastră, a tuturor, de a vorbi când e ceva de criticat, de a cere ajutorul lui Dumnezeu când ceva merge rău, şi de a tăcea când totul este în regulă. Aşa ceva vedem şi în cazul miracolului vindecării celor zece leproşi, după ne-o povesteşte Evanghelia Sf. Luca.

Zece leproşi

“Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproşi care stăteau departe, şi care au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi!”

Lepra era una dintre cele mai mizerabile şi fără de speranţă boli din acele vremuri. Era o moarte zilnică. Fiecare parte din tine moare. Astăzi poate îţi moare un deget, apoi un picior sau o mână sau o ureche. Fiind boală contagioasă, leproşii erau izolaţi de societate. În timp ce călătoreau trebuiau să strige “Necurat, necurat”, pentru a-i ţine pe cei sănătoşi departe de ei. De aceea cei zece leproşi “stăteau departe” când l-au strigat pe Iisus. Nu li se permitea să vină aproape. Un alt semn specific leproşilor era vocea lor care devenea un fel de şoptit răguşit. Trebuie că era nevoie de un efort foarte mare ca să strige, să fie auziţi de Iisus. De aceea “au

ridicat glasul”. Per total, ca miros, aspect, oribilitate şi disperare, lepra nu avea adversar.

Evanghelia de astăzi ne spune că erau zece leproşi. Nu ne spune cum ajunseseră aceştia zece să fie într-un grup. Se poate să fi fost un fel de colonie, în care locuiau împreună pentru a se ajuta reciproc; se poate să se fi strâns la un loc pentru a-l impresiona pe Iisus. În grup era cel puţin un samaritean. Restul erau evrei. Dacă nu ar fi avut lepră, nu ar fi fost împreună. A fost nevoie de lepră pentru ca evrei şi samariteni să stea împreună. Dacă nu ar fi avut în comun această soartă tristă, aceşti oameni nici nu şi-ar fi vorbit. ***Ce ciudat: uneori este nevoie de suferinţă şi de nenorociri pentru ca noi să ne dăm seama că suntem cu toţii fii ai lui Dumnezeu.***

Au început să creadă

“Şi-au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Învăţătorule, fie-ţi milă de noi!”

Aceste cuvinte ne indică faptul că leproşii au început să creadă. I-au spus lui Iisus “Învăţătorule”, arătând credinţa lor că El era Cel cu puteri vindecătoare. Probabil au auzit despre Iisus că a vindecat un alt lepros (Marcu 1,40-45). Dacă Iisus l-a vindecat pe acela, de ce nu i-ar putea vindeca şi pe ei? Aşa că au venit spunând: “Iisuse, Învăţătorule, fie-ţi milă de noi”. Cât de mare este puterea credinţei. ***“Toate sunt cu putinţă celui ce crede”*** (Marcu 9,23), spune Iisus. Singura limită a puterii lui Dumnezeu în vieţile noastre este limita credinţei noastre.

Arătaţi-vă preoţilor

Iisus nu i-a vindecat imediat pe cei zece leproşi. El a dorit să le încerce credinţa. Nu a făcut mereu aşa. Când anterior a venit la El un lepros, l-a vindecat imediat. Dar uneori credinţa noastră trebuie să fie întregită. Aşa a fost în cazul celor zece leproşi, pe care i-a invitat să facă drumul ascultării. ***“Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor”***, le-a spus. ***Nu numai că Iisus le-a testat credinţa, dar a şi urmărit prescripţiile legii iudaice care spunea că orice lepros care era vindecat de boală trebuia să meargă la templu pentru a primi un certificat de vindecare. Doar după obţinerea acestui certificat putea el să se întoarcă în familia sa, în oraşul său.***

“Duceţi-vă”, le-a spus Iisus. Dar de ce să meargă? S-au uitat fiecare la propria persoană, apoi unul la altul. Nu fuseseră încă vindecaţi. Încă erau leproşi. Rănile urâte din trupurile lor, membrele lipsă, mirosul lor… toate atestau că sunt încă bolnavi. Cum să meargă atunci aşa la preoţi? Şi totuşi au mers. Au mers având

credinţă. Uneori Dumnezeu răspunde rugăciunilor noastre cu condiţia să ne exercităm credinţa. În loc să se întoarcă dezamăgiţi, aceşti zece leproşi au făcut ceea ce Iisus le-a poruncit. Şi uite minune: ***“Pe când ei se duceau, s-au curăţit”***

Vă imaginaţi ce bucurie de nedescris pe care trebuie să o fi simţit când şi-au dat seama că au fost vindecaţi. Am crede că văzând aceasta au fugit înapoi la Iisus pentru a-i mulţumi că i-a vindecat. Dar aici este partea dureroasă a Evangheliei. Doar unul dintre cei zece au venit să îl mulţumească. ***“Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. Şi a căzut cu faţa la pământ la picioarele lui Iisus, mulţumindu-I. Şi acela era samarinean. Şi răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?”***

Nerecunoştinţa omului

Ce poate fi mai minunat decât să fii vindecat brusc de lepră? Şi aceşti zece oameni au fost vindecaţi deodată. Împreună au suferit, împreună s-au rugat, împreună au fost vindecaţi, împreună au mers mai departe fericiţi. Toţi mai puţin unul. Toţi au mers la Hristos să fie vindecaţi, dar doar unul s-a întors să îi aducă laudă. ***Cât de tipic este acesta omului! Cât de uşor ne este atunci când suntem în momente de criză să îi spunem lui Dumnezeu: “Doamne, ai milă de mine…”*** Cât de înceţi suntem la vorbă atunci când soarele străluceşte: “***Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul şi nu uita toate răsplătirile Lui***” (Psalm 102,2)

Un capelan din timpul primului război mondial primise sarcina de a cenzura scrisorile trimise acasă de soldaţi. În noaptea dinaintea atacului asupra liniilor germane, sute de oameni au scris rudelor. După ce bătălia a trecut, aceştia au scris din nou despre experienţa prin care a trecut. Capelanul a trebuit să citească şi să cenzureze ambele rânduri de scrisori. Scrisorile dinainte de bătălie sunau ceva de genul: “Dragă mamă, urmează să atacăm mâine dimineaţă, aşa că m-am gândit la tine, la casă, şi i-am jurat lui Dumnezeu că dacă ies întreg din bătălie, am să fiu un om mai bun.” Unii au scris chiar: “Mă voi face preot.” După bătălie tonul scrisorilor s-a schimbat dramatic. Dacă până atunci tonul putea fi sintetizat în “O, Doamne, ajută-mă să trec de ziua de mâine!”, după bătălie tonul era: “Ei bine, am scăpat, Doamne, aşa că acum nu mai am nevoie de Tine.”

Exprimă-te!

“Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt?”

Iisus îi aştepta şi pe ceilalţi nouă să vină înapoi şi să îi spună măcar “mulţumesc”. De ce nu au venit? Poate că au uitat. Poate că erau prea bucuroşi să se gândească la altceva decât la sănătatea pe care o aveau din nou. Poate unii erau prea nerăbdători să ajungă acasă, la cei dragi. Poate că erau recunoscători, doar că nu şi-au exprimat simţămintele. Problema cu mulţi dintre noi este că adesea semenii ne fac lucruri mari, dar nu simţim mereu nevoia să exprimăm ce gândim despre gesturile lor.

O mărturie elocventă a dat un poştaş care de Crăciun alerga înnebunit în toate părţile. Un prieten i-a spus că îi pare rău să îl vadă atât de încărcat, bătând străzile cu muntele de corespondenţă după el. Poştaşul i-a răspuns însă: “Nu aceasta este partea grea a muncii mele, ci grămezile de scrisori şi cadouri de Crăciun care rămân la poştă nedistribuite, pentru că nu a fost indicată adresa corectă.”

Daruri şi mesaje de iubire, rămase neexpediate! Câte daruri şi mesaje de iubire avem noi, cu care am putea aduce fericire oamenilor. Dar aduc ele fericire? Sunt ele vreodată expediate? Sunt ele exprimate? “Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt?”

Doxologia răsăriteană

Pe bune, unde sunt cei nouă? Nouă au fost curăţaţi, iertaţi, întăriţi, vindecaţi, au primit o viaţă şi o speranţă nouă! Probabil sunt chiar aici, în această biserică, între noi: suntem chiar noi, cei care nu am învăţat încă să îi mulţumim lui Dumnezeu, să îi aducem laudă cu voce tare. Lumea este tristă; noi suntem trişti. Lumea este fără speranţă; noi suntem fără speranţă. Lumea este deprimată; noi suntem deprimaţi. Ne descurcăm cu o spovadă, cu una două cereri, dar marea doxologie – cântec de laudă – nu ne vine uşor să o zicem!

Totuşi, tema dominantă a credinţei creştine răsăritene este doxologia şi lauda. Fiecare Liturghie la răsăriteni este în mod tradiţional precedată de cântarea doxologiei celei mari, pentru a da tonul întregii liturgii, care se realizează complet în Euharistie: mulţumită şi laudă. “***Mărire Tatălui şi Fiului şi Spiritului Sfânt.***” “***Binecuvântată fie împărăţia Tatălui şi Fiului şi Spiritului Sfânt.***”

Aceasta este tema majoră a cultului adus de Biserica Răsăriteană, după cum a fost pentru primii creştini. Ce găsim în Noul Testament? Necazuri, demoni, suferinţă, crucificare – şi totuşi mereu cu o doxologie deoarece Hristos a luat ce era mai rău din om şi a biruit aceasta. “***În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea***” (Ioan 16,33), spunea Iisus. Nu crucificarea, ci învierea are ultimul

cuvânt! Nu moartea ci viaţa! Miră atunci pe cineva că mulţumita şi lauda şi doxologia sunt nu doar teme predominante ci şi stilul de viaţă al creştinilor?

"Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt?" Au nu zece au fost eliberaţi de sub tirania păcatului, fricii, vinovăţiei, neliniştii şi morţii? Dar cei nouă unde sunt? Au lăsat frica şi pesimismul să reducă la tăcere lauda şi mulţumita lor? Să se întoarcă aşa cum a făcut acela unul. Au toate motivele din lume să îi aducă laudă lui Dumnezeu cu voce tare şi să îi mulţumească.

Rugăciune

Binecuvântează, suflete al meu pe Domnul, şi toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvântează, suflete al meu pe Domnul, şi nu uita toate răsplătirile Lui. Pe cel Care a luat păcatele noastre în propriul său Trup; Care a înviat din morţi pentru a distruge moartea; Care ne încununează cu milă şi cu îndurări; Care ne umple zilnic cu darurile sale – binecuvântat fii Doamne.

O, suflete al meu, transformă această datorie neplătibilă către Dumnezeu în slujirea dedicată a celor care au nevoie de ajutorul şi de iubirea lui Hristos, Mântuitorul şi Vindecătorul nostru.

(Traducere: Oana Capan)

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica a XII-a după Înălţarea Sfintei Cruci (a XXIX-a după Rusalii) - Omul recunoscător primeşte de la Dumnezeu darul mântuirii

Textul Evangheliei de astăzi ne introduce în cea de a III-a călătorie a lui Iisus către Ierusalim, cu puţin timp înainte de patima, moartea şi învierea Sa. Sfârşitul lui Iisus este aproape iar El invită ucenicii şi pe noi să ne strângem mai tare în jurul Lui şi să-L urmăm, pentru a-i fi alături pe Drumul Crucii; pentru a intra cu El în logica misterului mântuirii, al iubirii până la dăruirea de sine. Această călătorie stă sub semnul credinţei. În capitolul al XVIII-lea, apostolul Luca ne invită să ne identificăm cu omul bogat care se converteşte şi primeşte mântuirea în casa şi în familia sa. Ne putem alătura şi noi lui Iisus, putem urca cu El la Ierusalim, până la a contempla îmbrăţişarea Lui cu Dumnezeu Tatăl.

Până să ajungă la Ierusalim, Domnul trece prin Galileea şi prin Samaria, vizitează cât mai multe locuri pentru a-i face pe toţi oamenii părtaşi ai iubirii şi ai milei Sale.

Schema pericopei evanghelice:

vv. 12-14a: Iisus intră într-un "oraş fără nume", semn al faptului că este "oraşul tuturor oamenilor, din toate timpurile". Aici întâlneşte pe cei zece leproşi, oameni bolnavi, loviţi de moarte, marginalizaţi şi dispreţuiţi, alungaţi din societate. Domnul ascultă ruga lor, făcută cu inima şi-i invită să intre în Ierusalim, să nu mai stea departe, să nu mai fie marginalizaţi, ci să se prezinte la preoţi, la Templu, la casa Tatălui, de fapt.

v. 14b: Abia încep călătoria către Ierusalim (către mântuire) şi cei zece se însănătoşesc, devin oameni noi.

vv. 15-16: Doar unul se reîntoarce să mulţumească…

vv. 17-19: Iisus specifică faptul că omul recunoscător este un samarinean, un om care nu aparţinea poporului ales: de fapt, mântuirea este pentru toţi: şi pentru străini şi pentru păgâni. Nimeni nu este marginalizat de iubirea Tatălui care mântuieşte prin credinţă.

Eu am înţeles că sunt invitat să colaborez la mântuirea mea? Sunt conştient că iubirea Tatălui mă aşteaptă şi mi se dăruieşte în Euharistie, medicamentul ce este în stare să vindece toate rănile sufletului meu? Mă îndrept şi eu către Iisus să-I cer ajutorul, asemenea leproşilor? Ascult de sfaturile lui Iisus? Le împlinesc? Merg şi eu la Biserică, să intru în casa Domnului şi să primesc binecuvântarea şi să-I mulţumesc pentru darurile ce mi le-a făcut?

Luca foloseşte de trei ori verbul "a merge" pentru a exprima faptul că Iisus se îndreaptă către Ierusalim. E un verb de mişcare, care exprimă toată dinamica călătoriei: se porneşte, se traversează un ţinut, se trece mai departe, se depăşesc eventualele pericole. De fapt, Luca dovedeşte că Iisus este marele pelerin neobosit: este Cel dintâi care şi-a lăsat casa din sânul Tatălui şi a coborât la noi, a împlinit mântuirea noastră, a eliberat fiinţa noastră de păcate şi de moartea veşnică. El cunoaşte toate căile şi experienţele umane şi de aceea poate să ne invite să I ne alăturăm şi să trecem peste piedicile vieţii.

Iisus trece şi uneori decide să intre şi să se oprească mai mult, cum se întâmplă în Evanghelia de astăzi. Verbul "a intra", în sens biblic, are sensul de a pătrunde mai adânc, până în centru oraşului şi implică interacţiune, dialog, relaţie. Pentru Luca acest verb arată clar intenţia lui Iisus de-a se apropia mai tare de oameni, de-a se împrieteni mai mult cu ei. Iisus nu refuză nici o comuniune: Intră în casa lui Simon leprosul (Lc 4, 38), în casa fariseului (Lc 7, 36; 11, 37), în casa mai marelui sinagogii (Lc 8, 51) a lui Zaheu (Lc 19, 7). ***Iisus intră mereu în istoria omului şi mănâncă, suferă, se bucură, plânge, împărtăşeşte viaţa, cu toate aspectele ei. Este îndeajuns să-I deschidem, pentru ca El să intre şi să rămână*** (Lc 24, 29).

Iubiţilor! După Cartea Leviticului: "*Leprosul lovit de lepră va umbla cu hainele rupte şi cu capul descoperit, îşi va acoperi barba şi pe drum va striga: Impur! Impur! Va fi impur până când va avea rana; impur, va sta singur, va locui în afara cetăţii* (Lev 13, 45-46).

Hainele rupte! Semn al durerii dar şi un semnal de alarmă vizibil: corpul meu a intrat în putrefacţie! Staţi departe de mine! Leprosul este o persoană lovită ca de trăsnet: în mare suferinţă; este unul ce trebuie să-şi înfunde gura, deoarece nu mai are dreptul să vorbească şi să respire alături de ceilalţi oameni: e ca şi mort. El nu

poate să I se închine Domnului; nu poate intra în Templu, este exclus şi abandonat. De aceea cei zece leproşi se opresc la distanţă de Iisus şi-I strigă de departe, din adâncul durerii şi al disperării inimii lor.

"Iisuse Învăţătorule"! Frumoasă rugăciune. Mai întâi de toate, I se adresează Domnului pe nume, cum se obişnuieşte între prieteni, de parcă s-ar cunoaşte de o viaţă. De fapt, deja s-au întâlnit pe tărâmul inimilor lor. După aceşti leproşi doar orbul din Ierihon (Lc 18, 38) şi tâlharul de pe cruce (Lc 23, 42) vor repeta această rugăciune-strigăt: Iisuse!!! Iată că, doar cine recunoaşte că este bolnav, nevoiaş, sărac, răufăcător, devine fiu plăcut al lui Dumnezeu. Apoi îi spun "Maestre", ceea ce înseamnă "cel care stă deasupra", cuvânt folosit şi de Petru când Iisus l-a chemat ca să-L urmeze (Lc 5, 8)… vă aduceţi aminte că şi Petru s-a recunoscut păcătos? Am ajuns în inima adevărului, care arată misterul leprei, ca boală a sufletului şi a minţii: ***lepra este păcatul, este depărtarea de la Dumnezeu, lipsa de prietenie, comunicare şi de comuniune cu El.*** Acest lucru seacă sufletul nostru şi-l condamnă încet, dar sigur, la moarte.

"Unul singur s-a întors îndărăt": Nu este vorba de o simplă mişcare fizică, ci de o schimbare interioară. "S-a întors" este verbul folosit în cazul convertirii, al reîntoarcerii omului la Dumnezeu. Verbul exprimă reîntoarcerea la casa părintească după ce, pentru o lungă perioadă tu ai fost rebel şi te-ai îndepărtat, precum a "făcut fiul risipitor". Aşa face şi acest lepros: schimbă boala sa, în binecuvântare, depărtarea sa de Dumnezeu, în prietenie, într-un raport de intimitate, ca acela dintre un tată şi copilul său. ***Se schimbă pentru că îi permite iubirii lui Iisus să intre in inima şi în mintea sa şi să-l înveţe.***

"Să-I mulţumească": în greacă acest verb are inclus în el sensul euharistiei. Leprosul celebrează euharistia. Se aşează la masa milei, acolo unde însuşi Iisus s-a lăsat exclus, rănit şi eliminat, înainte de el (de lepros), pentru a ne aduna pe noi toţi în inima Sa. Primind "euharistia", jertfa iubirii gratuite, a mântuirii, a iertării, a vieţii noi, în sfârşit, poate să intre din nou în Templu şi să se roage, să se apropie de Domnul cu toată încrederea.

"Ridică-te şi mergi!" Este invitaţia lui Iisus. Ridică-te, adică "Învie". Trăieşte viaţa nouă, viaţa după moarte, ca ziua după noapte. Doamne, Tu mi-ai dat lumina, mi-ai hrănit inima, mi-ai arătat adevărul. L-am acceptat? Ştiu că printre acei leproşi sunt şi eu şi ştiu că Tu aştepţi să mă întorc la Tine, la iubirea Ta miloasă. Îţi cer lumina Spiritului ca să văd bine, ca să mă las transformat de Tine în bine. Iată, Doamne, deschid către Tine sufletul meu. Vindecă-mă!

Am curajul să-mi recunosc răul, păcatul, care este adevărata mea boală? Iisus le cere să meargă la preoţi, după legea lor, dar şi pentru mine astăzi, este important să fac acest lucru: să mă spovedesc, să spun ceea ce mă răneşte în interiorul meu şi ce mă împiedică să fiu liniştit, fericit şi om de pace. Doar aşa este posibil să mă vindec cu adevărat. Mântuirea este pentru toţi, Domnul ne iubeşte pe toţi cu o iubire mare. Dar sunt puţini cei care se deschid şi-L primesc în viaţa lor. Doar unul din zece. ***Eu de care parte stau? Recunosc tot binele pe care Domnul l-a făcut vieţii mele? Sau continui doar să mă plâng, să protestez, să ameninţ? Ştiu să mulţumesc celor din jur şi Domnului cu sinceritate, convins fiind că totul îmi vine de la Domnul?***

Iată ce zice Domnul: “ridică-te şi mergi“. După experienţa întâlnirii cu Dumnezeu, nu pot să stau liniştit, închis în lumea mea şi să uit de toţi ceilalţi. Trebuie să mă ridic şi să mă pun în mişcare pe calea binelui. Dacă Domnul m-a ajutat şi eu trebuie să-i ajut pe fraţii mei. Bucuria vindecării nu va fi adevărată, niciodată, dacă nu-mi pun viaţa în slujirea fraţilor mei. Îmi trebuie doar o clipă să-mi aduc aminte de cei din jurul meu, care au nevoie de un mic semn de bucurie şi de speranţă. Pot să-i sun, să le trimit un mesaj sau pot să le fac o vizită…

Doamne, Tu mi-ai spus să nu-mi fie frică, să nu mă ascund. A fost de ajuns să cred in Tine, să deschid puţin inima mea şi mântuirea m-a cuprins. Eu am simţit parfumul prezenţei Tale. Am înţeles că Tu m-ai vindecat. Atunci m-am întors la Tine, ca cel puţin să-ţi spun: mulţumesc şi să plâng la picioarele Tale! Credeam că nu mai am pe nimeni, că n-o să mă mai vindec. Dar tu m-ai mântuit, mi-ai dat o altă şansă ca să iau totul de la început. Doamne, mulţumescu-Ţi, că datorită Ţie nu mai sunt “lepros” (închis în păcatul meu). Nu mai îmi este ruşine şi nu mai trăiesc în izolare. Am început să ies afară din închisoarea păcatului meu şi să las în spate rănile trecutului. M-am ridicat, am înviat. Azi, cu Tine, eu reîncep să trăiesc.

Pe timpul lui Iisus se credea că lepra era consecinţa vreunui păcat personal. Prin urmare, leproşii erau îndepărtaţi din familie, de la locul de muncă, din cetate, nici nu puteau să se roage lui Dumnezeu. Ei simbolizează mulţimea oamenilor ce azi trăiesc la marginea societăţii. Leproşii trăiau împreună, pentru a se putea ajuta reciproc şi a se lupta cu boala lor. Nu sunt toţi evrei, suferinţa i-a unit. Aud că trece Iisus! O rază de speranţă! Nu se apropie, pentru că legea nu le permitea, dar strigă! Iisus intervine şi dăruieşte mila sa. Leproşii se încred în cuvintele lui Iisus şi-I urmează sfatul. În drum spre Templu se vindecă. Până în acest moment erau uniţi. Acum unul se separă şi se întoarce la Iisus. Ceilalţi doar profită de pe urma

"vindecării" lor. Repede uităm de cel care ne-a ajutat. Toţi au strigat după milă, dar numai unul singur mulţumeşte.

Ceilalţi nouă unde sunt? Notăm o mare dezamăgire în întrebarea Domnului faţă de oamenii care nu-i sunt recunoscători lui Dumnezeu şi nu ştiu să-i mulţumească. N-au înţeles că Domnul i-a vindecat. Poate credeau că, fiind evrei, Domnul avea datoria să-i vindece, dar atunci credinţa lor este greşită: a se crede privilegiaţi înaintea Domnului, înseamnă a nu înţelege că El este pură gratuitate. Unul singur a înţeles şi acestuia Iisus i-a arătat că transformarea adevărată, de fapt, s-a produs în inima sa: "***Ridică-te, credinţa ta te-a salvat***" (ţi-a dăruit viaţa veşnică). Fizic au fost vindecaţi toţi zece, dar numai unul singur a fost mântuit. ***Pentru samaritean, vindecarea a însemnat o întâlnire reală cu Dumnezeu şi primirea în dar a mântuirii. El a înţeles că are mai mare valoare Dăruitorul (Dumnezeu) decât darul primit (vindecarea).*** Dacă noi ne uităm doar la darul material, inima noastră rămâne limitată şi egoistă.

Recunoştinţa este o latură esenţială a credinţei. Este o mulţumire a omului "surprins că există, că trăieşte", este omul care se minunează pentru că a fost ales să vină pe lume. Dar noi, creştinii, care ştim că Iisus ne-a mântuit prin jertfa Sa şi ne-a deschis intrare în viaţa veşnică, cum reacţionăm?

"Credinţa ta te-a mântuit!". Doar credinţa poate să-l mântuiască pe orice om, credinţă ce implică să ne amintim: "***Aminteşte-ţi că Iisus Hristos a înviat din morţi***" (2Tim 2, 8-13).

Iubiţilor! Să nu uităm că suntem cu toţii, fraţii lui Iisus, chemaţi să fim fraţi ai tuturor oamenilor pe care Dumnezeu, Tatăl, îi iubeşte ca pe fiii Săi, iar Domnul ne iubeşte pe toţi şi nu doar pe cei care eu doresc să-i iubească. A nu-l iubi pe aproapele meu înseamnă a-l nega pe Domnul şi legea (voinţa) Sa care ne-a demonstrat-o.

În ţările cel mai sărace din Asia şi Africa mai sunt mulţi leproşi: loviţi de o boală ce provoacă căderea pielii şi a cărnii, bucată cu bucată. Pe timpul lui Iisus boala nu avea leac şi leproşii erau mulţi. Fraţilor! Lepra este o boală urâtă, dar şi mai urâtă este persoana nerecunoscătoare care nu ştie să mulţumească. Nouă din ei se însănătoşesc fizic dar rămân cu inima întunecată, o inimă ce nu ştie să mulţumească. Nu numai nouă ne pare rău când nu ne mulţumeşte cineva pe cale l-am ajutat, dar şi lui Dumnezeu îi pare rău. ***Oare eu îi mulţumesc Domnului din când în când?***

Vindecându-i sufletul, Iisus ne arată că Domnul ne dă mult mai mult decât ceea ce-i cerem, dar noi suntem chemaţi să ne reîntoarcem la El şi să-l recunoaştem ca adevăratul nostru binefăcător şi să-i mulţumim.

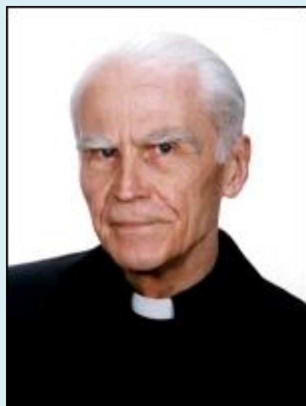
În viaţă, dacă noi căutăm doar ceea ce poate satisface mintea noastră şi nu căutăm cele ale sufletului, dăm greş cu siguranţă. Rămânem cu sufletul plin de lepră şi nu ştim de ce. Într-un fel sau altul, cei care se refugiază în droguri, alcool, sex, fuga după avere… doresc să descopere şi mai mult viaţa şi să o trăiască din plin. Dar aceste lucruri care pe moment satisfac anumite pofte, de fapt ucid viaţa. Calea ce duce la viaţă nu trebuie să o inventăm, trebuie doar să urmăm calea pe care Iisus ne-a arătat-o şi pe care El însuşi a apucat. Poruncile nu sunt o barieră pentru libertatea noastră, ci cărări ce conduc la cer, spre plinătatea vieţii.

"Cei 10 leproşi ce stăteau la marginea societăţii, au fost puşi la încercare, au depăşit proba şi s-au vindecat. Erau oameni de mare credinţă". Lumea alege să se debaraseze de aceşti înţelepţi şi ei, odată marginalizaţi, învaţă să nu marginalizeze pe alţii. Suferinţa îi uneşte chiar dacă unul era de alt neam. Şi este foarte interesant că doar acest străin a înţeles că este mai important Domnul decât oamenii; este mai importantă vindecarea sufletului decât cea a trupului. Samarineanul vindecat se întoarce la Iisus şi strigă. Odată vindecat nu mai poate să tacă.

Întrebarea lui Iisus ***"ceilalţi nouă unde sunt"?*** nu este adresată lor, care erau departe, ci celor care erau în jurul lui Iisus, chiar şi nouă, cărora ne fuge gândul de la rugăciune. A vindeca de nerecunoştinţă este mult mai greu decât a vindeca bolile trupului. Altfel spus: este mult mai gravă lepra nerecunoştinţei, decât lepra trupului.

Tema Evangheliei de astăzi este recunoştinţa: ***când un om are credinţă adevărată, este recunoscător.*** Fără recunoştinţă nu putem să vorbim de o credinţă matură. În Cartea a II-a a Regilor, Naaman Sirul se însănătoşeşte, deoarece a ascultat de sfatul Profetului Elizeu. După ce Naaman a fost vindecat, a vrut să-i dea daruri profetului Elizeu. Profetul refuză şi-i explică faptul că Dumnezeu este adevăratul autor al vindecării sale. Mai mult, Eliseu ne învaţă că binefacerile pe care Domnul ni le face, nu se pot plăti şi nu se cumpăra. Apoi Naaman şi samarineanul arată că mântuirea nu se limitează la poporul Iudeu ci este destinată tuturor popoarelor. Mai mult, faptul că Domnul i-a salvat pe evrei din robiile egipteană şi babiloniană, arată că El este prezent în tot pământul şi nu doar în anumite locuri.

Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica a XII-a după Înălţarea Sfintei Cruci (a XXIX-a după Rusalii) - Urmările păcatului de moarte

În duminica precedentă, vorbind despre virtutea pocăinţei, am meditat, în lumina credinţei, despre răutatea păcatului de moarte privit prin două prisme:

1. Prin prisma ideii pe care o are Dumnezeu despre păcatul de moarte. Şi am văzut că, privit astfel, păcatul este de o răutate nemărginită, din moment ce pentru un singur păcat, Dumnezeu cel preabun şi milostiv, dar în acelaşi timp şi preadrept, a trebuit să-i pedepsească pe îngerii rebeli cu izgonirea din Cer, iar pe protopărinţi să-i alunge tot pentru un singur păcat, din Paradisul pământesc, pierzându-şi astfel toate harurile supranaturale şi preternaturale: harul sfinţitor cu dreptul de fiu şi moştenitor al lui Dumnezeu, ştiinţa vărsată (infuză), scutirea de întreita poftă trupească (concupiscenţă) şi scutirea de suferinţă şi moarte trupească. Am văzut, de asemenea, că ideea pe care o are Dumnezeu despre răutatea păcatului o vedem oglindită mai ales pe Calvar, unde El pedepseşte păcatul în Însuşi Fiul Său întrupat, ca astfel să-şi ia dreapta satisfacţie pe care omul nu I-o putea da, iar, pe de altă parte, să-l reconcilieze pe om cu Sine şi să-i redea demnitatea de fiu şi moştenitor al fericirii cereşti din care căzuse.

2. Privit păcatul de moarte în sine, am văzut că şi din acest punct de vedere este de o răutate nemărginită, fiind singurul rău absolut ce există, deoarece este o crimă de lezmaiestate divină, vătămându-L pe Dumnezeu în toate atributele Sale, mai ales de Creator, Scop suprem, Părinte şi Răscumpărător al nostru. Sub aceste aspecte, păcatul este o revoltă împotriva lui Dumnezeu, căruia îi datorăm supunere necondiţionată şi totală; este o idolatrie, căci Îl detronează pe Dumnezeu din templul sufletului nostru, întronând în locul Lui idolul poftelor dezordonate; este un dispreţ şi ingratitudine faţă de Părintele nostru infinit de bun şi vrednic de a fi iubit, deoarece îl ofensăm tocmai în darurile primite de la El; şi, în sfârşit, păcatul

de moarte este şi un odios deicid, căci el este cauza morţii Fiului lui Dumnezeu, şi acest deicid păcătosul îl repetă, intenţionat, ori de câte ori săvârşeşte un păcat de moarte.

Spre a completa acest tablou hidos al păcatului de moarte, vom considera astăzi urmările dezastruoase pe care acesta le aduce cu sine în viaţa noastră, aici şi în veşnicie.

I. Spre a ne da seama de groaznicele urmări pe care păcatul de moarte le are asupra noastră încă în această viaţă, să ne reamintim că sufletul în starea de har este locaşul, sanctuarul Sfintei Treimi, şi că toate faptele bune săvârşite în această stare sunt fapte meritorii, adică ele sporesc sfinţenia sufletului şi deci gradul de slavă, fericirea sa de după moarte.

Or, ce face păcatul de moarte?

1. Izgoneşte pe Dumnezeu din suflet; păcătosul pierde harul sfinţitor, viaţa divină cu tot tezaurul de merite câştigate prin atâta trudă şi luptă, rod al conlucrării lui cu harurile ajutătoare ale lui Dumnezeu. Iată o adevărată sinucidere spirituală. Şi, astfel, păcătosul, fiind mort pentru Cer, nu mai este în stare să facă nimic bun, meritoriu pentru veşnicie; toate faptele sale, chiar şi cele în aparenţă bune, rămân fără valoare pentru Cer, până în clipa când păcătosul va reînvia sufleteşte în baia sfintei Pocăinţe. Singurele virtuţi care, din mila lui Dumnezeu, îi mai rămân păcătosului sunt credinţa şi speranţa în mila lui Dumnezeu, virtuţi pe care Dumnezeu i le lasă pentru ca, prin ele, să-i inspire încrederea în iertare şi dorinţa salutară de a se reîntoarce la sânul Tatălui, pe care L-a părăsit. ***Credinţa îi va arăta păcătosului starea deplorabilă în care l-a adus păcatul; apoi, dimpreună cu nădejdea, îi va trezi căinţa pentru faptul de a-L fi vătămat pe Dumnezeu, precum şi dorinţa şi hotărârea de a se împăca cu El şi de a-şi ispăşi vina.***

2. Să adăugăm apoi, la toată risipa de daruri supranaturale, sclavia tiranică ce trebuie s-o sufere de acum păcătosul desprins de mâna ocrotitoare a Părintelui său şi lăsat în voia patimilor dezlănţuite prin păcat. Căci "***cel ce face păcatul este robul păcatului***". Prin repetare, păcatul creează în păcătos obişnuinţa, în urma căreia voinţa sa slăbeşte tot mai mult, cedează ispitei cu tot mai multă uşurinţă şi, ne mai conlucrând cu luminile trimise de Dumnezeu, Dumnezeu şi le retrage treptat, astfel încât sufletul, lăsat în întuneric, îşi pierde sensibilitatea faţă de păcat, ajungând în final la împietrire în păcat. Aceasta este suprema pedeapsă ce o suferă păcătosul aici, pe pământ. Şi, dacă, din nefericire, moartea îl surprinde în această stare de nepocăinţă finală, îl aşteaptă.

II. În cealaltă viaţă, osânda veşnică : iadul cu toate chinurile lui. În primul rând cu pedeapsa daunei, adică pierderea pentru totdeauna a lui Dumnezeu, pedeapsă binemeritată, deoarece e drept ca după ce aici pe pământ păcătosul L-a respins conştient şi voluntar pe Dumnezeu, şi după ce a murit în această stare, el să rămână despărţit pentru veşnicie de Acela de care s-a separat în mod voit, fiind în viaţă.

Această despărţire definitivă, pe veci, de adevăratul său scop final, de Dumnezeu, va fi pentru păcătosul osândit cea mai teribilă suferinţă. Gândul că pentru o plăcere nesăbuită L-a pierdut pe Acela care e însăşi fericirea Lui îi va arde conştiinţa cu remuşcări insuportabile. Prin toţi porii fiinţei sale, prin toate aspiraţiile sufletului se va simţi atras spre Acela care e Creatorul şi unicul izvor şi obiect al fericirii sale, către acel Părinte nespus de bun şi vrednic de iubire care îl adoptase de fiu, către acel Mântuitor care Si-a dat viaţa pentru el, dar pe care L-a respins cu ingratitudine prin păcat. Dar, o forţă neînduplecată îi va încătuşa avântul întregii fiinţe, imobilizându-l şi fixându-l pe osândit, pentru veşnicie, în acel loc de tortură. Şi, văzând el că totul este pierdut în mod irecuperabil, se va prăbuşi într-o deznădejde cumplită, fără margini şi într-o ură diabolică contra lui Dumnezeu şi a tuturor creaturilor Lui. Va urî locurile, instrumentele şi complicii păcatelor sale, îi va urî pe prieteni şi pe binefăcători, îl va urî, cum am spus, până şi pe Dumnezeu, deşi va recunoaşte că pe bună dreptate a fost osândit.

"Mergi de la mine blestematule!" Unde? "În focul de veci". Acolo unde este "plâns şi scrâşnirea dinţilor" şi "unde viermele lor nu doarme şi focul nu se stinge". Odată cu pedeapsa daunei, începe pedeapsa simţurilor. Dreptatea cere ca trupul, care cu simţurile sale a fost complicele şi instrumentul sufletului în săvârşirea păcatului, să fie şi el părtaş osândei. "***Ca să înveţe că prin ceea ce păcătuieşte cineva, prin aceea se şi pedepseşte***" (Cartea Înţelepciunii XI,5).

O mână inteligentă va dirija acel foc în aşa fel încât fiecare simţ va fi torturat cu atât mai intens cu cât va fi abuzat mai mult de plăceri. Va fi torturat ochiul care s-a complăcut în a privi imagini şi lucruri obscene; vor fi torturate urechile, care s-au delectat ascultând vorbe necurate, clevetiri şi calomnii; va fi torturată limba, care a ucis numele bun al semenilor prin calomnii; va fi torturat gustul, care nu a cunoscut cumpăt în mâncare şi băutură; mirosul, care a alergat după parfumuri; faţa, care s-a sulemenit spre a atrage sufletele în cursa desfrâului; va fi torturat pipăitul, care s-a complăcut în atingeri necurate; cu un cuvânt, întreg trupul va fi torturat cu un foc nestins. Dar, câtă vreme focul de aici, pe care-l cunoaştem noi, consumă, mistuie, focul de acolo e de o cu totul altă natură; arde fără să consume.

Focul de aici se stinge odată, focul din iad, niciodată. Şi dacă aici pe pământ până şi cele mai mici dureri devin uneori insuportabile din cauza duratei îndelungate, ce putem spune oare de acele teribile chinuri de dincolo, care, după mii de ani, în loc să se potolească, continuă în fiecare clipă cu o nouă intensitate! De fapt, acolo nici nu există timp, nu există ieri, azi şi mâine, ca în categoria timp, ci un prezent continuu. Aceasta e veşnicia.

Într-o apariţie, un osândit, fiind întrebat de când este în iad, a răspuns: De ieri. Şi el era de zeci de ani.

Iubiţii mei, cât de nesăbuit trebuie să fie păcătosul care nu se gândeşte serios la iad şi nu-şi orânduieşte viaţa ca să evite această teribilă osândă. Cât se zbate omul de lume ca să-şi păstreze şi sporească, prin orice mijloace, drepte ori nedrepte, sănătatea şi toate celelalte bunuri vremelnice, numai ca să le folosească în desfătări dezordonate, şi nu-şi dă nici cea mai mică osteneală ca, prin tot ce înfăptuieşte, să-şi sporească comorile sufleteşti nepieritoare, virtuţile, deşi bine ştie că toate cele pământeşti, mai curând sau mai târziu, le va pierde, şi cu ele se va pierde şi el, pe când cele spirituale: credinţa, iubirea, smerenia, blândeţea, bunătatea, curăţenia inimii, sunt singurele bunuri care îl vor însoţi dincolo de mormânt. Şi, astfel, ceea ce nefericitul păcătos crede că îi va aduce fericirea pe pământ devine pricina nu numai a nefericirii veşnice, ci şi a celei vremelnice, deoarece îşi pierde aici bunul cel mai preţios: pacea conştiinţei curate.

Aşadar, iubiţii mei, să fugim de păcat ca din faţa şarpelui, şi ***înainte de orice demers, de orice faptă să ne întrebăm cu un sfânt*** “|uid hoc ad aeternitatem?” (***Cu ce îmi foloseşte acest lucru la fericirea mea veşnică?***) ***Şi, dacă prin acel lucru îl pierd pe Dumnezeu şi îmi primejduiesc însăşi mântuirea, să renunţ la el, cu orice preţ, pentru că:*** “momentaneum uod delectat, aeternum uod aruciat” – (***doar o clipă durează ceea ce desfătează aici, dar o veşnicie ceea ce chinuieşte dincolo***); ***şi viceversa:*** “momentaneum uod cruciat aeternum uod delectat ” – (***doar o clipă durează ceea ce mă chinuieşte aici şi o veşnicie ceea ce mă va ferici dincolo***).

Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica a XII-a după Înălţarea Sfintei Cruci (a XXIX-a după Rusalii) - Duminica celor 10 leproşi

În perioada în care Iisus Hristos a trăit pe pământ, în Palestina şi în alte ţări cu climă caldă existau foarte mulţi oameni bolnavi de lepră. Această boală dureroasă şi groaznică, cuprinde tot corpul, ducând la căderea bucăţilor de carne necrozate de pe el. Cei ameninţaţi de această boală, erau obligaţi să locuiască în afara oraşelor sau satelor, nu le era permis să trăiască alături de oamenii sănătoşi, evitându-se contaminarea altora. Pentru avertizarea trecătorilor leproşii umblau cu hainele rupte, părul le era răvăşit, astfel că de departe puteau fi recunoscuţi, iar atunci când cineva se apropia de cei leproşi, ei strigau cu putere: "Necurat, necurat". Erau exilaţi şi se autoexilau.

Zece leproşi, au auzit că va trece pe drum Iisus Hristos, Făcătorul de minuni. Ei I-au ieşit în întâmpinare, stăteau departe şi-L rugau cu voce tare: «***Iisuse, Învăţătorule, ai îndurare de noi!***». Hristos le-a răspuns cu blândeţe: «***Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor***». De ce? Deoarece conform legii, cel vindecat era dator să treacă pe la preoţi pentru ca aceştia să verifice dacă curăţirea este autentică, după care trebuia să aducă un dar de mulţumită lui Dumnezeu pentru vindecare. Leproşii L-au ascultat pe Iisus, şi mergând pe drum spre oraş, s-au însănătoşit. Ne putem imagina bucuria şi fericirea lor în momentul în care lepra s-a îndepărtat de pe ei. Devenind sănătoşi, au putut să trăiască din nou în oraş împreună cu semenii lor. Unul dintre ei s-a întors la Iisus şi I-a mulţumit. Iisus a spus:«***Oare nu s-au curăţit zece? Dar cei nouă, unde sunt?***» Aşadar, nouă dintre aceştia, după ce au dobândit bucuria vindecării, nu au venit la Iisus să-I spună un simplu "mulţumesc".

Aşa se comportă deseori oamenii faţă de Domnul Dumnezeu. El este cel mai mare binefăcător şi Lui I se cuvine toată mulţumita pentru harurile oferite nouă. **Nu de puţine ori Iisus Hristos a mulţumit Cerescului Tată.**

- Înainte de minunata înmulţire a pâinilor, Iisus «***a dat mărire lui Dumnezeu***» (cf. Ioan 6, 11),
- înainte de învierea lui Lazăr, Iisus Şi-a ridicat ochii spre cer şi a zis: «***Părinte, Îţi mulţumesc, că M-Ai ascultat***» (Ioan 11, 41).
- Cu o altă ocazie Iisus S-a rugat: «***Te preamăresc, Părinte, Domnul cerului şi al pământului***» (Matei 11, 25).

Suntem copiii lui Dumnezeu, dar avem deprinderi ciudate. Permanent ne adresăm lui Dumnezeu cu diferite cereri, dar foarte rar se întâmplă să-I mulţumim pentru harurile pe care ni le-a oferit. Ne amintim de El în suferinţe, însă nu ne bucurăm împreună cu Tatăl ceresc. Avem pentru ce să mulţumim lui Dumnezeu! Apostolul Pavel întreabă: «***Ce ai, ce nu ai primit?***» (1 Corinteni 4, 7).

Totul este de la Dumnezeu!

- *Câţi orbi sunt în lume, care nu au văzut frumuseţea creaţiei lui Dumnezeu sau nu şi-au văzut mama şi tatăl lor! Avem ochi, noi vedem.*
- *Câţi paralitici întinşi în pat, nu pot să se mişte! Noi putem să umblăm pe pământ.*
- *Câţi oameni există care sunt neputincioşi, surzi, nefericiţi, câţi sunt săraci, încât nu au un acoperiş deasupra capului. Zilnic, mii de oameni mor de foame. Nu este meritul nostru că nu aparţinem unei astfel de categorii de oameni.*Suntem creştini! Aparţinem Bisericii lui Hristos.

În lume mai trăiesc încă, miliarde de păgâni care nu-L cunosc pe Hristos-Mântuitorul. Ne putem folosi de graţiile lui Dumnezeu, putem primi Sfintele Sacramente! Şi nouă ni se potrivesc cuvintele lui Hristos-Mântuitorul: «***Fericiţi sunt ochii voştri, căci văd: şi urechile voastre, că aud. Adevărat vă spun vouă: Mulţi profeţi şi regi au voit să vadă ceea ce vedeţi voi, dar n-au văzut şi să audă ceea ce auziţi, dar n-au auzit***» (Matei 13, 16-17). Pentru acestea toate, mulţumita I se cuvine numai lui Dumnezeu. Deseori, ne adresăm lui Dumnezeu cu cuvintele insistente: “Dă-ne, Doamne”, rostind de foarte puţine ori «Ţie, Doamne».

Sfântul Pavel în Epistola către Efeseni scrie:«***Mulţumiţi pentru toate întotdeauna lui Dumnezeu şi Tatălui în numele Domnului nostru Iisus Hristos***» (Efeseni 5, 20). În Epistola către Corinteni spune: «***Să dăm mulţumire lui Dumnezeu, Care***

ne-a dat biruinţa prin Domnul nostru Iisus Hristos» (1 Corinteni 15, 57). Într-alt capitol, din nou aflăm o învăţătură asemănătoare: «***Mulţumita să-I fie lui Dumnezeu, pentru darul Său, cel nespus***» (2 Corinteni 9, 15). La Liturghie, înainte de sfinţirea darurilor auzim chemarea preotului: "***Să mulţumim Domnului***".

După Sfânta Cuminecare spunem: "***Împărtăşindu-ne cu dumnezeeştile, sfintele, preacuratele, cele fără de moarte, cereştile şi de viaţă făcătoarele, înfricoşătoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulţumim Domnului***". Deseori auzim cuvântul "Euharistie". Este un cuvânt care înseamnă "mulţumită".

În noiembrie 1985 editorialul din Chicago "Herald Tribune" a relatat despre o experienţă a cunoscutului jurnalist Ebi van Buren, sub titlul «Aceasta este ziua recunoştinţei, să-ţi numeri darurile tale». Astfel scria acest jurnalist:
"În ziua Recunoştinţei consacră-ţi câteva minute, spre a te gândi, pentru ce trebuie să fi recunoscător!
Cum este sănătatea ta? Nu este bună? Mulţumeşte-I lui Dumnezeu, că ai trăit atâta timp pe pământ: foarte mulţi oameni nu au putut să ajungă la vârsta ta.
Simţi durere? Mii sau mai degrabă milioane de oameni suferă durere mult mai crâncenă decât tine. Dacă te-ai trezit de diminieaţă şi ai auzit cântecul păsărilor, dacă ai putut să vorbeşti, sau ai putut să mergi pe picioarele tale la bucătărie şi să citeşti ziarul cu propriii tăi ochi, atunci preamăreşte-L pe Dumnezeu.
Cum este buzunarul tău? Uşor? Gândeşte-te, câţi oameni din lume, mai ales săracii, nu au nici pensie, nici asigurare socială şi că o treime din oamenii, care trăiesc pe pământ se duc seara să se culce fără să fi mâncat ceva.
Te îngrijeşti pentru viitorul conducerii? Ţara ta nu este o floare roză, dar nici nu este locul buruienilor. Eşti liber şi poţi să te rogi în biserica ta. Poţi să strigi, chiar să critici conducerea statului, fără să-ţi baţi capul, sau bătându-ţi-se la uşa locuinţei tale în miezul nopţii.
În cele din urmă, rugăciunea pe care o poţi recita înainte de a servi masa poate fi: Tată Ceresc! Îţi mulţumim pentru mâncare amintindu-ne de cei flămânzi. Îţi mulţumim pentru sănătate amintindu-ne de cei bolnavi. Îţi mulţumim pentru prieteni, gândindu-ne la cei părăsiţi. Îţi mulţumim pentru libertatea noastră, gândindu-ne la cei asupriţi. Fie, ca aceste amintiri să ne stimuleze spre o servire fermă, ca să împărţim cu semenii noştri darurile Tale".

Într-adevăr, mişcătoare sunt aceste cuvinte rostite de credinciosul jurnalist! Dar nu numai o zi pe an, ci fiecare zi a anului trebuie să fie o zi de mulţumită lui Dumnezeu pentru tot.

Să mulţumim Domnului cu cuvintele psalmistului lui Dumnezeu: «***Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul şi toate cele dinlăuntrul meu, numele Cel Sfânt al Lui. Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul şi nu uita niciodată toate binefacerile Sale***»(Psalmul 103, 1-2).

Rugăciune

Alături de toţi cei care au suferit groaznic cu corpul din cauza leprei, Te rog, în necazul sufletului meu, Doamne, dacă doreşti poţi să mă vindeci! Împreună cu cei care nu văd, necăjiţi de propria lor orbire şi cufundaţi în noaptea cea veşnică, îţi adresez şi eu, Stăpâne, rugăciunea mea. Nu Te numesc Fiul lui David, ci Te numesc Fiul lui Dumnezeu, care este cea mai mare Fiinţă. Nu numai că Te numesc Stăpân, dar şi cred că eşti Domnul Cerului şi al Pământului. Cred, nu numai în atingerea Mâinilor Tale, o, Dumnezeule îndurător şi apropiat, ci şi în puterea cuvântului Tău, prin care mă poţi vindeca pe mine, chiar şi atunci când eşti departe, foarte departe… Doreşti aceasta pentru că eşti îndurător, şi poţi să o faci, căci eşti însuşi Creatorul: spune un singur cuvânt şi voi fi vindecat!…

Oferă-mi iertarea pentru toate păcatele mele, o, Dumnezeule al bunătăţii şi Domn al fericirii: cu cât este mai mare bunătatea Ta, cu atât mai mult eşti preamărit. Cu cât eşti mai îngăduitor, cu atât eşti mai iubit. Cu cât arăţi mai multă îndurare, cu atât primeşti mai multă preamărire. Arată-Ţi o îndurare asemănătoare şi faţă de mine, care mă simt vinovat de nenumărate greşeli, pentru a răspândi cu recunoştinţă bunătatea Ta, şi ca iubirea mea faţă de Tine să se arate şi să se exprime cu o mare înflăcărare! Mărire Ţie în toate. Amin.

Părintele Petroniu Tănase: “Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie?”

“Prin tot ceea ce facem noi în viaţa noastră păcătoasă, între noi, în Casa Domnului, lovim cu pumnii nerecunoştinţei în sfântul şi dumnezeiescul obraz al Domnului Hristos, care ne priveşte cu adâncă mâhnire…”

Omilia părintelui Petroniu Tănase la Duminica a 29 după Rusalii: Cei zece leproşi (Luca 17,11-19) - „Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie?”

Spune o veche istorioară că odată s-au adunat la un ospăţ toate virtuţile: bunătatea, milostenia, răbdarea, înfrânarea; şi era o desfătare să le vezi cum se bucurau împreună, ca nişte bune prietene ce erau. Numai două dintre ele se priveau ca nişte străine, nu se văzuseră niciodată. Ele erau binefacerea şi recunoştinţa. Povestirea ne arată cu pildă că aceste două virtuţi se întâlnesc foarte rar, că binefacerea aproape totdeauna este lipsită de recunoştinţă.

Acest lucru ne arată şi pilda celor zece leproşi din Evanghelia de astăzi. Mântuitorul trecea pe lângă un sat şi L-au întâmpinat de departe zece bărbaţi bolnavi de lepră, care strigau: „Iisuse, învăţătorule, miluieşte-ne!” Mântuitorul i-a trimis să se arate preoţilor, precum poruncea legea, iar ei mergând, pe cale s-au tămăduit, dar din zece, numai unul s-a întors să mulţumească binefăcătorului său.

Lepra este o boală foarte grea şi nevindecabilă până astăzi. Omul bolnav de lepră putrezeşte pe picioare, bucată cu bucată, până ce moare. În vechime, cei bolnavi de

această îngrozitoare boală erau izgoniţi din casele lor şi din sate şi trăiau prin peşteri şi prin locuri pustii, iar când vedeau pe cineva, trebuiau să strige de departe „Necurat, necurat!” ca să nu se apropie. Dacă cineva se simţea mai bine, trebuia să se arate preoţilor şi numai prin adeverirea acestora se puteau întoarce în casele lor. De aceea şi leproşii din Evanghelie strigă de departe şi Mântuitorul îi trimite să se arate preoţilor.

Care putea fi mai mare fericire că această vindecare? Din osândit morţii, să te vezi iarăşi sănătos şi reîntors la viaţă, din izgonit a locui cu sălbăticiunile, să te poţi reîntoarce între oameni, în familie, la cei dragi? Şi totuşi pentru o atât de mare binefacere, numai unul din cei zece leproşi se întoarce să mulţumească. Nu te revoltă oare nesimţirea celor nemulţumitori? Cine nu-i osândeşte?

Mântuitorul nu cerea niciodată mulţumire pentru binefacerile Sale, ba adesea poruncea celor tămăduiţi de boala să nu spună nimănui minunea. Dar de data aceasta nici El nu a mai putut răbda: Oare nu zece s-au curăţit, dar ceilalţi unde sunt? Nu s-a găsit să dea slavă lui Dumnezeu decât acesta?“

A cerut de data aceasta şi Domnul Hristos mulţumită, nu că ar fi avut nevoie de ea, ci pentru ca să ne înveţe pe noi că recunoştinţa este o datorie şi să ne arate că Lui îi place şi răsplăteşte pe cei recunoscători.

Recunoştinţa este o datorie. Viaţa noastră este strâns legată de a altor oameni: de părinţii, de rudeniile, de înaintaşii, de generaţiile care au trăit înaintea noastră şi de la care am moştenit tot ceea ce avem: biserică, şcoală, tradiţii, învăţătură, credinţă. Noi nu am putea trăi fără alţii şi fără bunurile moştenite de la alţii. Putem oare să nu fim recunoscători faţă de ei? Ţara cinsteşte pe eroii ei, pe învăţaţii, pe conducătorii, pe fiii ei vrednici; le ridică monumente, numele lor le dă localităţilor… Şi pe bună dreptate, pentru că tot ceea ce avem şi suntem noi, datorăm în cea mai mare parte altora. De aceea, recunoştinţa este o datorie: e cuviincios, e cinstit, e uman să recunoaştem acest lucru. De aceea suntem datori cu multă recunoştinţă faţă de toţi cei ce s-au ostenit în vreun fel la formarea şi creşterea noastră. Mai întâi părinţilor, care ne-au născut, ne-au crescut şi au purtat grijă de creşterea noastră. Pe urmă învăţătorilor noştri: preotului, care ne-a născut duhovniceşte şi poartă grijă de mântuirea noastră; profesorilor, care ne-au ajutat să ne facem un rost în viaţă şi tuturor binefăcătorilor noştri.

Dar odată cu cetăţeni ai Ţării, noi suntem şi fii ai Bisericii. Purtăm numele unui sfânt, care mijloceşte la Dumnezeu pentru noi şi am primit o mare zestre duhovnicească de la înaintaşii noştri: Sfintele slujbe, cărţile de învăţătură sufletească pe

care Sfinţii Părinţi ai Bisericii ni le-au agonisit cu multă osteneală şi cu preţ adesea de sânge, şi pe care noi le folosim de-a gata şi ne mântuim cu ajutorul lor. Oare putem fi noi nepăsători faţă de aceşti mari binefăcători ai noştri, care sunt sfinţii? De aceea, Sfânta Biserică zilnic ne pune înainte pomenirea lor şi ne îndeamnă să-i cinstim cu cântări de laudă şi rugăciuni de mulţumire, ca unii care de mari daruri ne-am învrednicit şi ne învrednicim de-a pururi a primi de la dânşii.

Dar ce vorbesc de sfinţi? Ei au fost oameni ca şi noi. Cine însă ne-a dat viaţa, căci puteam să nu fi existat niciodată? Cine ne-a dat sănătatea şi toate bunătăţile lumii în care trăim? De aceea, cea mai mare mulţumire se cuvine în primul rând să o aducem lui Dumnezeu, dătătorul tuturor bunătăţilor.

Marele Părinte al Bisericii, Sfântul Vasile cel mare, nedumerindu-se ce am putea noi răsplăti Domnului pentru toate câte ne-a dat nouă, înşiră astfel mulţimea bunătăţilor revărsate de Dumnezeu asupra noastră: „Dintru nefiinţă ne-a adus, cu cuvânt ne-a cinstit, ne-a dat hrană din pământ, ne-a dat dobitoacele spre slujire, pentru noi a făcut ploile, pentru noi soarele, plaiul şi câmpia pentru noi s-a împodobit; pentru noi curg râurile, pentru noi izvoarele; marea şi bogăţiile cele din pământ, desfătările cele din toate părţile, toată zidirea şi toate bogăţiile ei pentru noi s-au făcut. Dar de ce să pomenesc numai pe cele mici? Pentru noi Dumnezeu a petrecut între oameni; pentru trupul cel stricat, Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşluit între noi, către cei robiţi a venit izbăvitor, pentru cei ce şedeau întru întuneric a venit soarele dreptăţii; pe Cruce S-a ridicat Cel fără patimă; la moarte s-a adus Viaţa, la iad Lumina, învierea pentru cei căzuţi; Duhul înfierii, Împărăţia Cerurilor, făgăduinţele cununilor şi toate celelalte, care nu este cu lesnire a le număra. Deci ce vom răsplăti Domnului pentru toate câte ne-a dat nouă?“ (Psalmul 115, 3).

De aceea, apostolul Pavel ne porunceşte: „Pentru toate mulţumiţi, totdeauna mulţumiţi, căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Iisus Hristos spre voi” (1 Tesaloniceni 5, 18).

Mulţumire, deci, lui Dumnezeu, întotdeauna şi pentru toate, aceasta este voia lui Dumnezeu.

Bine, poate va zice cineva, mulţumesc lui Dumnezeu pentru sănătate, pentru cutare binefacere primită; dar când sunt bolnav, când mi-a murit cineva din casă, când mi-a mâncat lupul o vită, atunci cum să mulţumesc? Înţelegerea este îngustă, necreştinească, nedeplină. Când eşti bolnav şi doctorul îţi dă o doctorie amară sau îţi face o operaţie dureroasă, oare nu-i mulţumeşti după ce te-ai făcut sănătos? Ba, de multe ori îi plăteşti şi foarte scump.

Dumnezeu totdeauna, mai mult decât noi înşine, ne voieşte fericirea şi mântuirea noastră. Dar fiindcă noi cu greu ascultăm cuvântul lui părintesc, El trebuie să folosească uneori, precum zice psalmistul, toiagul şi varga, ca măcar cu silă să ne facă binele pe care noi îl refuzăm. Necontenit Dumnezeu îşi revarsă bunătatea Sa peste noi, necontenit ne cheamă, ne îndeamnă, ne dăruieşte tot binele şi fără de El nu putem face nimic; de aceea şi recunoştinţa noastră faţă de El trebuie să fie, cum spune apostolul: totdeauna şi pentru toate. De aceea şi marele Vasile ne îndeamnă ca toată rugăciunea noastră să o începem întâi cu lauda, cu mulţumirea, cu recunoştinţa şi pe urmă cu cererea.

Lui Dumnezeu Îi place şi răsplăteşte recunoştinţa. Dar oare cui îi este mai de folos recunoştinţa, celui ce o arată sau celui ce o primeşte? Când este vorba de oameni, amândurora. Deşi când facem o faptă bună nu trebuie să aşteptăm recunoştinţă, adică plată de la oameni, totuşi ne bucurăm de recunoştinţă şi aceasta ne dă curaj să facem şi mai multă faptă bună.

Recunoştinţa, însă, este de mare folos pentru cel ce o arată. Mai întâi el împlineşte o datorie, datoria de a mulţumi pentru binele primit. Apoi recunoştinţa este o faptă bună, ea îl arată pe cel ce o face, om cu suflet bun, drept, cinstit; şi cine dintre noi nu ar dori să fie socotit de semenii săi om bun şi cinstit?

Dar oare Dumnezeu are trebuinţă de mulţumirea şi recunoştinţa noastră? Se-nţelege că nu. „Tu eşti Dumnezeu şi bunătăţile mele nu-Ţi trebuiesc“, zice pe dreptate psalmistul. Oare nu Dumnezeu le-a făcut pe toate şi nu toate sunt ale Lui, pentru ce ar mai avea El nevoie de ceva din partea noastră? Mulţumire şi recunoştinţă nu-I trebuie lui Dumnezeu, dar prin ele noi ne arătăm bună aşezare a sufletului nostru şi pe aceasta o voieşte Dumnezeu. De aceea primeşte cu dragoste şi răsplăteşte recunoştinţa ce I se aduce. Sfânta Scriptură ne dă mulţime de pilde în această privinţă.

Abel primise de la Dumnezeu turme de vite şi el aduce din ele jertfă de mulţumire lui Dumnezeu. Şi zice Scriptura: Dumnezeu a căutat spre Abel şi spre darurile lui, adică le-a primit cu bucurie. După încetarea potopului, Noe, drept mulţumire pentru că se izbăvise de înec, a adus lui Dumnezeu jertfă din toate animalele curate din corabie. Şi zice iarăşi Scriptura, Dumnezeu a mirosit cu bună mireasmă jertfă lui Noe şi l-a binecuvântat pe el şi toată casa lui, pentru jertfa adusă.

De aceea şi Mântuitorul în Evanghelia de astăzi mustră pe cei nemulţumitori: „Oare nu zece s-au vindecat, dar ceilalţi nouă unde sunt?“, apoi răsplăteşte pe cel

recunoscător. „Du-te, îi zice, credinţa ta te-a mântuit.“ Pe lângă vindecarea de boală îi dă şi încredinţarea mântuirii.

Deci, dacă recunoştinţa este o datorie, dacă ea este o mare faptă bună şi bineplăcută lui Dumnezeu, care o răsplăteşte cu prisosinţă, apoi nu este nici o faptă mai urâtă decât nerecunoştinţa. Omul nerecunoscător este mai jos şi decât animalele, pentru că animalele ştim cu toţii îşi arată recunoştinţa faţă de binefăcătorul lor. Poporul iudeu, popor ales de Dumnezeu pentru o înaltă slujire, a căzut din această mare cinste tocmai din pricina nerecunoştinţei.

Am văzut într-o biserică din Ierusalim o icoană a Sfintelor Patimi ale Domnului Hristos. Slugile arhiereilor lovesc cu pumnii în obrazul Domnului, iar El Se pleacă, parcă ferindu-Se de lovituri. Nu-i vine să creadă parcă ceea ce se întâmplă.

„Poporul Meu, ce am făcut Eu ţie şi cu ce îmi răsplăteşti? Pe orbii voştri i-am luminat, pe cei leproşi i-am curăţit, pe morţii voştri i-am înviat… Cum se poate o astfel de nerecunoştinţă!”

Dar oare noi, Israilul cel nou, creştinii, suntem mai recunoscători decât poporul evreu? Să vedem!

Iată, ne aflăm în locul cel sfânt, în Biserică, acasă la Domnul, care ne-a chemat la ospăţul Său de Taină. Am venit la El în vizită ca să-I adresăm cuvinte de mulţumire, de recunoştinţă, pentru că atâtea binefaceri am primit de la El. Dar cât de searbede, cât de absente şi fără evlavie sunt vorbele şi simţirile noastre! Stăm lângă El şi privirile noastre rătăcesc cine ştie unde; ne aflăm în jurul tronului Lui, dar noi dialogăm între noi despre lucruri aşa de străine de Locul cel sfânt!… Şi Domnul Se uită la noi cu mâhnire şi nedumerire. Parcă nu-I vine să creadă. Cum se poate? Nici o privire iubitoare şi recunoscătoare de la cei ce şed la Cina Mea, cărora Mă dau zilnic mâncare şi băutură către viaţa veşnică? Iată suntem creştini, purtăm numele lui Hristos, ne lăudăm cu El şi cu Evanghelia Lui şi profităm din plin de această deosebită cinste; ne adunăm în biserici şi mănăstiri în Numele Lui, pentru dragostea Lui. Domnul ne-a iubit fără măsură, până să-Şi dea şi viaţa pentru noi şi pentru toate acestea nu ne cere decât să avem dragoste între noi: „După aceasta vă vor cunoaşte oamenii că sunteţi ucenicii Mei…”

Şi totuşi, câtă lipsă de dragoste, câtă duşmănie, câtă ură se află între noi creştinii. „Cum e posibil?”, se întreabă Domnul cu mâhnire şi nedumerire. Astfel, prin tot ceea ce facem noi în viaţa noastră păcătoasă, între noi, în Casa Domnului, lovim cu pumnii nerecunoştinţei în sfântul şi dumnezeiescul obraz al Domnului Hristos, care

ne priveşte cu adâncă mâhnire, cu nespusă nedumerire. Parcă nu-i vine să creadă. Cum este cu putinţă?!…

Recunoştinţa este o mare faptă bună. însă ea nu stă numai în cuvinte de recunoştinţă, ci trebuie arătată prin fapte.

Faţă de oameni, aducându-ne aminte de binefacerile primite şi ajutând la nevoie pe binefăcătorii noştri. Mai ales copiii să se grijească de părinţi la bătrâneţe şi la boală, iar când trec din viaţă să le facă rânduielile creştineşti după datină. Dar cu câtă strângere de inimă trebuie să pomenim acest lucru, când vedem în toate zilele atâta nerecunoştinţă, atâţia părinţi bătrâni şi bolnavi şi neputincioşi, uitaţi de copiii lor!

Faţă de Dumnezeu, oare mai este nevoie să o spun, când Biserica ne pune la îndemână atâta comoară de rugăciune? Rugăciunile de seară şi de dimineaţă; rugăciunile înainte şi după masă, la începutul şi la sfârşitul lucrului şi în toate împrejurările vieţii, ca să aducem mulţumire şi recunoştinţă Binefăcătorului a toate. Dar nu numai atât. Trebuie să ne arătăm mulţumirea şi recunoştinţa şi prin faptele creştineşti de milostenie, de bunătate şi dragoste faţă de aproapele; prin faptele bune faţă de noi înşine, adică prin curăţenia şi sfinţenia vieţii, prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, prin participarea la sfintele slujbe din Casa Domnului cu credinţă, cu dragoste şi cu adâncă evlavie şi mai ales prin pregătirea şi apropierea cu vrednicie de Sfintele lui Hristos Taine, la Sfânta Liturghie, care este cea mai mare jertfă de mulţumire şi de recunoştinţă adusă de om lui Dumnezeu. Şi aşa în tot ceea ce facem, să nu uităm niciodată îndemnul apostolesc: „Pentru toate mulţumiţi, totdeauna mulţumiţi!” Aceasta este voia Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine cinstea, mulţumirea şi recunoştinţa în vecii vecilor. Amin.

(din: Părintele Petroniu de la Prodromu, Editura Bizantină, Bucureşti, 2015)

Părintele Ciprian Negreanu: "Nimic nu iubeşte Dumnezeu mai mult decât sufletul mulţumitor"

[…]

De departe (ştiind că nu au voie să se apropie) leproşii strigau: Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi! Fiule al lui David fie-Ţi milă de noi! Şi de departe fiind Mântuitorul le-a strigat: Mergeţi şi arătaţi-vă preoţilor! Fără să-i mai întrebe: dar credeţi, dar nu credeţi, dar de unde sunteţi, dar cine sunteţi?, cum s-a întâmplat în multe situaţii. N-a mai întrebat nimic, a zis Mergeţi şi arătaţi-vă preoţilor! În ochii şi în urechile celor care erau acolo, acest cuvânt putea să treacă neobservat, putea să treacă că o încercare pe care Mântuitorul o punea în plus pe umerii leproşilor, deoarece aceştia trebuia să meargă în fata preoţilor pentru a dovedi dacă sunt sau nu bolnavi. În general o vindecare ar fi fost un miracol, însă oricum nu puteau să se întoarcă în Sinagogă fără acordul preoţilor.

Şi puţini putem să ne imaginăm tensiunea sufletească pe care o aveau cei 10 şi cuvintele pe care le-au schimbat între ei până în momentul în care s-au vindecat. Şi apoi bucuria vindecării şi constatării că s-au vindecat. Căci probabil s-au vindecat toţi deodată.

Dintre toţi aceştia s-a întors un samarinean, nu ni se spune câţi evrei erau, câţi samarineni erau; Dar s-a întors un samarinean s-a întors să mulţumească cu glas mare. Şi aici iarăşi insistă Sfântul apostol Luca, cu glas mare strigă şi slăvea pe Dumnezeu pentru minune. E foarte firesc să facă acest om aşa ceva, ştiind ce boală grea este lepră, că nu se vindecă nimeni, medical vorbind, ci numai Dumnezeu poate vindeca printr-o minune mare.Şi cum să nu te bucuri când pentru tine nu mai era nici o şansă, nu mai era nimic, erai exclus definitiv din orice comunitate omenească şi trebuia să stai ca un animal prin pustietăţi, încercând să mănânci ce-ţi aruncă alţii de prin sate, să trăieşti o viaţă de neom.

Ce bucurie putea să simtă acest om întorcându-se cu glas mare fără să mai fie interesat de ce or fi zicând fariseii sau ce or fi zicând saducheii, sau de ce să strig tare că vezi că Mântuitorul Iisus Hristos Domnul nostru nu era văzut bine de către nici unul dintre preoţii templului, nici de farisei, nici de saduchei, şi dacă eu Îl voi lăuda şi-L voi slăvi, oare nu mă vor da afară din sinagogă când tocmai urmează să fiu primit în comunitate? Nu l-a mai interesat. Pentru el, boala din care l-a ridicat Dumnezeu, minunea care s-a întâmplat cu el a fost prea mare, ca să mai ia seamă la fricile acestea de nimic, el care suferise nopţi şi nopţi de friguri în pustie, zile de arşiţă […].

Şi a venit să-L laude pe Dumnezeu şi să-I aducă cinstire, şi Mântuitorul spune: Oare nu au fost zece? Oare ceilalţi nouă unde sunt? Cum de s-a găsit numai unul, şi acesta samarinean să vină să-Mi mulţumească!?

Şi aici se pot ridica mai multe întrebări în mintea noastră şi de multe ori aici ne împotrivim puţin unii dintre noi - sau mai toţi dacă stăm să ne gândim - se înţelege greşit într-o o anumită măsură aceasta pildă. Ştiţi că, obişnuiţi fiind din copilărie cu această pildă şi cunoscând învăţăturile, din predicile şi cuvintele care se spun la finalul acestei pilde, toţi legăm instinctiv aceasta pildă de mulţumire: trebuie să mulţumim. Uite, Mântuitorul s-a bucurat de mulţumirea acestuia şi deci şi noi trebuie să mulţumim. Şi este adevărat, şi este valabilă explicaţia aceasta, şi este bună şi va rămâne pentru totdeauna.

Aşa este, se bucură Dumnezeu de cei ce se întorc şi mulţumesc, după ce Dumnezeu face cu ei minuni, lucrează cu ei şi mâinile Lui dumnezeieşti lucrează în viaţa lor. Dar să ştiţi că bucuria Lui Dumnezeu pentru întoarcerea acestui om, sau tristeţea Lui pentru că nu s-au întors cei nouă, nu era atât de mult pentru că El ar avea nevoie de mulţumiri, că El ar avea nevoie de cinstire. El se bucură şi tresaltă de bucurie nu cum tresăltăm noi… “lumeşte”[…]. Şi noi asociem bucuria Mântuitorului cu bucuria noastră şi tristeţea noastră […] şi trăirea noastră… Ori nu este

aşa. Şi aici aş vrea să punem puţin degetul pe rana sufletului nostru în care noi credem aşa.

Dumnezeu nu este aşa, Dumnezeu nu are nevoie nici de mulţumiri şi lui Dumnezeu nu-I tresaltă inima de bucurie când noi îi mulţumim, pentru că altfel ar fi trist şi plictisit de viaţă, cum suntem noi de multe ori; nu, nu este aşa, nu are nevoie de mulţumiri, deşi nu Îl supără acestea, pentru că mulţumirea în general e starea sufletului binecuvântată de Dumnezeu şi voită de Dumnezeu.

E starea de mulţumire a sufletului omului. E o stare a sufletului pe care Dumnezeu o doreşte însutit, înmiit mai mult decât starea de nemulţumire. […]. Deci în sine Lui Dumnezeu îi sunt dragi oamenii mulţumitori, dar mulţumirea aceasta nu e pentru că aceştia Îi aduc mulţumire, ci pentru că starea acestor oameni, starea sufletului acestor oameni este însutit mai bună decât a celorlalţi, este mult mai aşezată pe calea lui Dumnezeu, este mult mai sigură starea lor. Nu urmează căderi în urma acestei stări; starea de depresie, starea de tristeţe, starea de cârteală este mult mai apropiată de starea diavolului de cădere, de tulburare, de fapte rele, decât aceasta.

Un om mulţumitor, un om care este mulţumit şi bucuros, ar fi în stare să-şi dea şi haina de pe el, să dea tuturor tot ce-şi doresc, să ierte tuturor toate, e o stare pe care Dumnezeu o doreşte de la om, şi se bucură că omul o are, dar nu neapărat pentru că I-ar face Lui în vreun fel bine, Lui ca Dumnezeu. El este Dumnezeu, şi cum am zis în multe alte ocazii, El nu are nevoie de nimic, Îşi este destul Sieşi, este perfect, desăvârşit. Nu are nevoie de mulţumirile noastre ca să fie El liniştit şi fericit. Nu este ca un om, nu este ca un idol. Şi atunci bucuria lui Dumnezeu pentru acest suflet era că era câştigat, era mult mai fericit. Acesta era mult mai departe de chipul diavolului şi mult mai aproape de chipul lui Dumnezeu. Mult, mult mai aproape de Dumnezeu.

În Vechiul Testament se spune că nimic nu iubeşte mai mult Dumnezeu decât sufletul mulţumitor. […] Şi mai este un motiv pentru care Dumnezeu s-a bucurat pentru acesta care s-a întors, şi aş vrea să-l accentuez: faptul că acest om a venit şi a strigat cu glas tare […] să ne imaginăm ce răsunet a avut în inimile tuturor. Dumnezeu S-a bucurat pentru întoarcerea lui, deoarece (prin strigătul lui) sute de suflete s-au cutremurat, sute de suflete au înţeles că sunt în faţa lui Dumnezeu.

Nu ni se spune că s-ar fi făcut o altă minune în acea zi, şi prin prezenţa Lui în acea şi pe cale, ne sfinţeşte, ne curăţeşte, nu e o zi ca şi toate celelalte…[…]. Noi trecem prin zile, prin timp, însă nu ne dăm seama că în jurul nostru se petrec minuni, aşa

cum ei nu şi-au dat seama cum, atunci, când a zis Mântuitorul Mergeţi şi vă arătaţi preoţilor, s-a întâmplat de fapt o minune.[…] părea o zi obişnuită şi dintr-o dată şi-au dat seama că nu era o zi obişnuită.

Dumnezeu Se bucură de mărturia, de mărturisirea pe care o facem noi în faţa tuturor fără ruşine, atunci când noi nu ne ruşinăm de lume şi spunem ce a făcut Dumnezeu cu noi, ce minune. […]

Dumnezeu a făcut minuni puţine, pentru oamenii cu credinţă, că dacă nu aveau credinţa, pentru ce să se mai facă minuni… Nu e de folos să se facă minuni cu necredincioşi, să-i ridice din boli că se întoarcă iar la păcate?Mai bine îi lasă să-şi ispăşească boala şi poate să ia răsplata […]. Iar dacă-l scoate din boală, i se cere credinţa pentru a se întoarce, pentru că crezând în Hristos, chiar dacă el este sănătos, este vindecat, nu se va mai întoarce la patimile sale, ci se întoarce la Dumnezeu şi face binele. […]

Dumnezeu se grăbeşte să facă minuni cu cei ce cred, nu pentru că suferinţa ajută prin autosugestie a face minuni, ci pentru că credinţa este semnul pe care-l caută Dumnezeu ca să facă binele. Dacă este credinţă în inima omului adevărată, lucrătoare, atunci Dumnezeu ridică necazurile şi ispitele sau le lasă la un nivel mult mai mic mult mai scăzut, doar aşa de avertizare cumva.

Avem nevoie tot timpul de o sabie a lui Damocles care să stea mereu deasupra capului nostru. […] Ne ţine şi Dumnezeu cu sabia deasupra capului ca un părinte care încearcă să-şi ţină copilul în cele bune şi care ne spune: "ştii ce urmează dacă nu faci", "uite cămara în care te mai închid din când în când stă deschisă"; şi aşa ne ţine Dumnezeu. Nu ca să ne înspăimânte, nu ca să ne terorizeze, ci de dragul nostru. Căci de mii de ori este mai valoros sufletul decât trupul acesta care trece şi pe care Dumnezeu oricum îl va preschimbă şi-l va face de nerecunoscut atunci când ne va ridica din mormânt şi ne va uni iarăşi cu trupul.

Dumnezeu să ne ajute!

Pr. Constantin Coman – Vindecarea celor 10 leproşi - Despre recunoştinţă şi îndreptăţire

R. Rădulescu: *Zece leproşi se vindecă după ce Îl întâlnesc pe Mântuitorul Hristos. Vindecarea nu este imediat evidentă. Mântuitorul Hristos îi trimite la preoţi, pe cei zece leproşi, iar Evanghelia ne spune că, pe drum se află curăţaţi, se vindecă. Părinte profesor Constantin Coman,* ***de ce îi trimite Mântuitorul Hristos la preoţi? De ce nu face o vindecare pe loc, dintr-o dată, de ce nu-i curăţă de lepra urâtă, care-i alungase din mijlocul comunităţii lor? De ce îi trimite pe leproşi spre preoţi, spre liderii religioşi ai comunităţii?***

Pr. Coman: Pur şi simplu pentru că aceasta era practica rânduită de legea vechi-testamentară. În cartea Levitic, în capitolele 13-14, unde sunt consemnate reglementările privind lepra, se spune că dacă un bolnav de lepră constată că s-a însănătoşit, trebuie să meargă să se arate preoţilor, pentru ca aceştia să confirme vindecarea, iar în urma confirmării să fie reprimiţi în societate. Prin urmare, ***Mântuitorul Hristos Se supune prevederilor legii şi îi trimite pe leproşi să se arate preoţilor, ca şi cum ar fi fost vindecaţi. Surprinzător este modul în care se desfăşoară acest lucru. Mântuitorul nu le spune că s-au vindecat de lepră, nici că se vor vindeca, ci îi trimite doar să se arate preoţilor. Sare peste nişte etape.*** Nici leproşii nu întreabă nimic, ci se pornesc fără ezitare să se arate preoţilor, semn că s-au încrezut în cuvântul Domnului prin care-i trimitea! ***Au arătat, aşadar, credinţă.***

R. Rădulescu: *Aflăm că unul dintre ei nu era iudeu, deci n-ar fi trebuit să se supună legii iudaice. Era samarinean. Era tocmai acela care se întoarce la*

Hristos. Şi pe el îl trimite la preoţi, dar se întoarce pentru că el nu cunoştea legea sau este mânat înapoi de recunoştinţă, despre care este vorba în Evanghelia de astăzi.

Pr. Coman: Înainte de a vă răspunde la întrebare, daţi-mi voie să constat că, leproşi fiind, samarinenii şi iudeii stăteau împreună, se înţelegeau. Sănătoşi fiind, nu reuşeau să se înţeleagă, se duşmăneau. Lucrul acesta este semnificativ şi ni se întâmplă, deseori, şi nouă, celor de astăzi. ***Suferinţa, necazul şi boala ne unesc, în timp ce starea de bine şi de sănătate ne desparte.***

Nu putem în nici un fel să acceptăm o astfel de erminie, din moment ce, Sfântul Evanghelist Luca şi Mântuitorul Însuşi punctează clar motivul pentru care s-a întors leprosul samarinean. Aici este motivaţia şi cheia evenimentului: că, ***din zece leproşi care s-au vindecat în chip minunat, numai unul s-a întors să dea slavă lui Dumnezeu şi să-I mulţumească. Ceilalţi nouă, deloc întâmplător de acelaşi neam cu Iisus, nu s-au întors să-I mulţumească.***

R. Rădulescu: ***Ce-i împiedică pe ceilalţi nouă leproşi să facă acelaşi lucru?*** *Din zece leproşi vindecaţi, unul singur este recunoscător!*

Pr. Coman: Proporţia este semnificativă pentru cât de rară este recunoştinţa!
Putem da şi noi mărturie astăzi, după cum putem găsi mărturii în toate timpurile, referitoare la lipsa de recunoştinţă. Cazul leproşilor vindecaţi nu este o excepţie. Tocmai de aceea este citat, pentru că este exprimată aici o atitudine cu mare răspândire printre oameni. ***Recunoştinţa este foarte rară.*** *Nu numai iudeilor le era greu să fie recunoscători. Oricărui om îi este greu să fie recunoscător*. Putem investiga atitudinea celor zece leproşi pentru a avansa eventuale explicaţii ale acestei atitudini, în general. *De ce sunt nerecunoscători iudeii?* Tema aceasta o întâlnim cu mai multe prilejuri. Mântuitorul Hristos o pune în discuţie deseori.

Iudeii beneficiaseră, de-a lungul istoriei lor, de foarte multe daruri, chiar de privilegii din partea lui Dumnezeu. Şi profeţii vechi-testamentari, ca şi Mântuitorul, reproşează iudeilor lipsa de recunoştinţă pentru poziţia specială de care s-a bucurat acest popor, în raport cu celelalte neamuri în faţa lui Dumnezeu. ***Ingratitudinea poporului ales – aceasta nu înseamnă că dacă alt popor era ales ar fi fost în mod necesar mai recunoscător*** - este în atenţia Mântuitorului Hristos şi pentru faptul că aceasta era un indicator al calităţii raportării lui la Dumnezeu.

Cred că un prim posibil răspuns ar fi tocmai ***starea de îndreptăţire***, pe care o extrag iudeii din familiaritatea lor cu Dumnezeu. În cazul concret al celor nouă leproşi familiaritatea lor cu Tămăduitorul, întemeiată pe faptul că erau de acelaşi neam. *O binefacere venită din partea cuiva familiar este îndreptăţită: „Dacă tata nu-mi face un bine, atunci cine să mi-l facă?! Iar dacă-l face, îl face pentru că trebuie să-l facă! Este tată, prin urmare, nu mai este nevoie să-i mulţumesc! O face în virtutea relaţiei noastre de apropiere sau chiar a datoriei lui de tată“*. În acelaşi sens, străinul putea gândi: „*Dacă un străin, care nu are nici o obligaţie faţă de mine, ba mai mult, chiar face parte dintr-un neam care duşmăneşte neamul meu, îmi face un bine, atunci simt nevoia să-i mulţumesc!*“.

Oricum***, îndreptăţirea este obstacolul principal în calea recunoştinţei. Când omul găseşte motiv să se îndreptăţească pe sine, alungă disponibilitatea de a fi recunoscător.*** Aici se pune în discuţie o stare care ar trebui să-i definească pe oameni, nu numai atunci când se fac bine în chip minunat de boli incurabile, ci şi atunci când sunt sănătoşi. ***Este vorba despre atitudinea de permanentă recunoştinţă a omului faţă de Dumnezeu, Creatorul lui şi al lumii în care trăieşte, dar şi Cel ce susţine continuu totul în existenţă şi îl ridică pe om ori de câte ori cade.***

R Rădulescu: *În cazul de faţă avem de-a face cu o evidenţă. S-au vindecat de lepră, o boală de care nu se vindeca decât foarte rar un om.* ***Samarineanul se întoarce nu numai să mulţumească Binefăcătorului, pe care-L are în faţă, ci-L slăveşte pe Dumnezeu,*** mulţumeşte şi pe verticală, să spunem. Problema recunoaşterii pe verticală este dificilă din perspectiva omului de astăzi, a omului modern, pentru că binele care i se întâmplă în viaţă poate fi rezultatul acţiunilor personale. *Atunci când cineva mă ajută, este limpede că trebuie să-i mulţumesc, să-i fiu recunoscător.* ***Dar lui Dumnezeu de ce să-I fiu recunoscător, de vreme ce eu sunt stăpân pe propriile mele acţiuni şi gândesc că binele este rezultatul acţiunilor mele?!***

Pr. Coman: Domnule Remus, evaluată din perspectiva Evangheliei Bisericii noastre, această atitudine, pe care tocmai aţi descris-o dumneavoastră, este amăgitoare, este falsă, chiar dacă mulţi, într-o oarecare complicitate, o consideră a fi legitimă. Noi mărturisim contrariul şi trebuie să spunem lucrul acesta cu tărie! Chiar dacă acest contrariu nu se bucură de evidenţa exterioară de care vorbeaţi. Facem această afirmaţie, incriminând, în egală măsură, orbirea şi îngroşarea simţirii şi a înţelegerii celor care sunt exponenţii celeilalte opinii şi perspective. ***Cine nu-L vede pe Dumnezeu, în această lume şi în această creaţie, ca origine, cauză, început, principiu, sens şi susţinere, în opinia teologiei***

Bisericii şi a Evangheliei Mântuitorului, se amăgeşte cumplit, se înşală! Îmi daţi prilejul să spun o constatare pe care am făcut-o de-a lungul experienţei mele de preot. **Omul fuge de Dumnezeu.** *Fuge de Dumnezeu pentru că are ispita existenţei autonome, vrea să-şi fie sieşi stăpân. Între altele şi pentru că nu poate duce starea de recunoştinţă. Neputinţa se datorează stării lui de cădere, păcatului în care se află.*

R Rădulescu: *Părinte profesor, acceptăm ca şi credincioşi această viziune. Dumnezeu este bun, ne ajută, ne susţine.* ***Trebuie să-I fim recunoscători? Are Dumnezeu nevoie de recunoştinţa noastră?***

Pr. Coman: *Nu are nevoie, dar se bucură.*

R Rădulescu: ***Dar este afectat de nerecunoştinţa noastră?***

Pr. Coman: Nu este afectat în sensul în care ar suferi vreo micşorare, cum spun Părinţii Bisericii. Dar este afectat în sensul în care în loc să Se bucure, Se întristează. ***Noi mărturisim credinţa că între Dumnezeu şi oameni există o relaţie interpersonală vie, dinamică, reală. Dumnezeu nu este un principiu, o idee, o entitate imuabilă, ci este o comunitate de Persoane iubitoare.*** În Sfintele Evanghelii avem nenumărate situaţii în care este ilustrată bucuria lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăieşte, de exemplu. Să ne amintim pilda Fiului risipitor. Bucuria este motivată nu de faptul că cineva îşi arată recunoştinţa fiindcă era dator, după cum nici întristarea nu este provocată de faptul că cineva nu-şi împlineşte această datorie, ci ***bucuria este motivată de faptul că, printr-un astfel de pretext se activează relaţia dintre cei doi, se dă conţinut pozitiv acestei relaţii.*** Este sensibil acest aspect, dar este esenţial.

Recunoştinţa – sau orice alt sentiment la adresa cuiva – înainte de a fi exprimată, este o stare lăuntrică a respectivului. În mine se naşte un gând bun la adresa cuiva. Mă cuprinde o stare bună care-l are drept cauză pe cel care m-a ajutat în vreun fel. Starea aceasta se constituie într-un conţinut bun al relaţiei dintre noi. *În starea de recunoştinţă, ce poate cuprinde sufletul meu până la a-l copleşi, îl cuprind pe cel care mi-a făcut bine, îl aduc, îl actualizez înlăuntrul meu. Mă unesc cu el.* ***Închipuiţi-vă că, în felul acesta L-am aduce pe Dumnezeu în sufletul nostru, nutrind profundă şi nemăsurată recunoştinţă faţă de El pentru tot. Dumnezeu acest lucru îl urmăreşte, nu achitarea de o datorie, prevăzută în vreun cod de legi sau în vreo morală convenţională.*** Şi, bineînţeles, că exprimarea acestei stări de recunoştinţă, care ne-a umplut sufletul de El, Îl bucură pe Dumnezeu.

Dacă eu vă fac un bine dumneavoastră, vă ajut într-o situaţie, iar dumneavoastră vă întoarceţi la mine şi-mi spuneţi: „*Părinte Constantin, vă sunt recunoscător, vă sunt mulţumitor, dar nu numai că-mi exprim mulţumirea şi recunoştinţa, dar vă port în suflet pentru că m-aţi ajutat!*“, *în urma gestului meu, între mine şi dumneavoastră s-a activat o relaţie frumoasă, cu un conţinut real, frumos, îmbucurător*.

Eu, la rândul meu, spun în sinea mea: „Omul acesta sensibil şi recunoscător pentru gestul minor pe care eu l-am făcut pentru el, se gândeşte la mine şi gândul acesta îl umple de bucurie şi de recunoştinţă!“.

Iată cum şi în mine se naşte un gând bun şi o stare îmbucurătoare care vă are ca subiect pe dumneavoastră. Şi eu vă port, măcar un timp, în sufletul meu, cu imaginea îmbucurătoare pentru mine a unui om recunoscător, sensibil, etc. Dacă la gestul meu de ajutorare, dumneavoastră nu răspundeaţi cu recunoştinţă, nu răspundeaţi în nici un fel, se pierdea mai întâi de toate întâlnirea noastră sufletească reciprocă: în dumneavoastră, prin starea de recunoştinţă pe care o nutreaţi în suflet, şi în mine prin starea de bucurie generată de exprimarea recunoştinţei. Ca să nu mai spun că, în situaţia în care eu observam că aţi fost nerecunoscător, se consemna un minus în relaţia dintre noi: gândul că sunteţi nerecunoscător şi neatent şi starea de întristare sau amărăciune, consecventă acestui gând.

Nu ni-L putem închipui pe Hristos Iisus aşteptând şi receptând recunoştinţa sau lipsa recunoştinţei, ca pe un gest de bună creştere sau de replică la schimb: ţi-am făcut un bine eşti dator să-mi dai ceva în schimb, măcar un „mulţumesc”. Dacă gestul Lui este, în ultima analiză, un gest de dragoste atunci recunoştinţa este un răspuns la acest gest de dragoste, iar lipsa recunoştinţei, absenţa acestui răspuns.

Lucrurile acestea sunt esenţiale din perspectiva Evangheliei, din perspectiva duhovnicească. Nu fizicul şi materialul, gesturile fizice, faptele în ele însele, ci receptarea lor în plan sufletesc, lucrarea lor în spaţiul relaţiei interpersonale. Noi, în majoritate, trăim, din păcate, într-o altă stare, într-o stare de suspiciune, de îndreptăţire, de meschinărie, de răutate, de bârfă, de judecată nesfârşită a tuturor; toate îngemănate, revendicate de o stare de decădere a omului, pe care eu o numesc *îndreptăţire de sine*. ***Îndreptăţirea de sine este starea cea mai de jos a omului. Este starea omului incapabil de iubire şi insensibil la provocarea iubirii.*** Este starea omului anerast, incapabil de iubire.

R. Rădulescu: ***Recunoştinţa este leacul?***

Pr. Coman: ***Recunoştinţa este vârful existenţei! A fi recunoscător, înseamnă a exista la vârf!*** Cine vrea să existe la bază, să se îndreptăţească pe sine. Cine vrea să existe la vârf, să vâneze recunoştinţa şi mulţumirea. Fiecare dintre noi avem pentru ce şi către cine să ne exprimăm permanent mulţumirea şi recunoştinţa. Cine este recunoscător iese din sine spre celălalt, iar cel care se îndreptăţeşte pe sine, se închide în sine, asfixiant şi sinucigaş sufleteşte.

(din: Pr. Constantin Coman, "Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptatea oamenilor", Editura Bizantină, Bucureşti, 2010)

Arhim. Andrei Coroian: Meditație despre recunoştinţă

Recunoştinţa este o virtute, numită „floare rară”. Din textul evanghelic despre vindecarea celor zece leproşi (Luca 17, 11-18) ştim că doar unul din cei vindecaţi vine în faţa Domnului, pentru a-I mulţumi.

Înfiorător este că nici îngerii nu au fost recunoscători şi mulţumitori faţă de Creatorul, Dumnezeul şi Împăratul lor, care, din iubire şi spre fericire i-a zidit; o parte din ei răzvrătindu-se, alegând nefericita soartă a iadului veşnic.

Omul nu a avut nici el [o atitudine] mai bună. De la prima pereche a locuitorilor edenici, Adam şi Eva, până în zilele noastre, din multe şi diferite „motive” desaga nerecunoştinţei, mai mică sau mai mare, o purtăm în spate fiecare. Nerecunoştinţa faţă de Dumnezeu s-a adâncit transformându-se în negare a existenţei Lui şi chiar ură faţă de El. În plan orizontal ura s-a lăţit, Cain ucigând pe fratele său, nevinovatul Abel, lucrarea urii extinzându-se în întrega istorie.

Totuşi, sunt atâtea motive ca şi îngerii, şi oamenii, şi toată creaţia, să fie recunoscători faţă de Dumnezeu. Dacă îngerii care au rămas ascultători şi firea necuvântătoare, sunt şi rămân în veşnică recunoştinţă, omul ar avea motiv în plus să fie recunoscător. Recunoştinţa este până la urmă singurul lucru vrednic de omul creat după chipul lui Dumnezeu.

Dacă, potrivit Sfântului Pavel, nimic nu este al nostru, ci toate împreună cu viaţa le-am primit în dar, singura mulţumire adusă Creatorului de către noi, ca oameni, ar fi o stare constantă de recunoştinţă.

Tot omul din adâncul sufletului ar trebui să fie recunoscător Creatorului şi Dumnezeului său pentru viaţa pe care a primit-o în dar, din nefiinţă la fiinţă fiind adus. Pentru sănătatea şi întregimea trupului, pentru sufletul cel nemuritor, mai de preţ ca tot ce este creat. Pentru lumina minţii cu toate facultăţile ei, pentru simţirea inimii cu toată căldura şi sentimentele bune care sălăşluiesc în ea. Pentru tăria voinţei, capabilă să lupte cu abnegaţie pentru atingerea scopurilor propuse. Pentru frumuseţea vieţii trăite în pace şi armonie, pentru munca cinstită, pentru hrana şi băutura zilnică, pentru frumuseţea iubirii curate omeneşti, pentru fericirea familiei, […], pentru un bătrân înţelept, pentru zâmbetul nevinovat al unui copil sau surâsul blând al unei mame. Pentru realizările geniului omenesc, pentru frumuseţea artei, muzicii, poeziei. Pentru frumuseţea cerului albastru înstelat, pentru verdeaţa odihnitoare a codrilor, pentru susurul izvoarelor şi cântul păsărelelor, pentru iarba verde pe care o călcăm şi aerul curat pe care îl respirăm. Tot omul păgân, iudeu şi creştin, din adâncul sufletului cu dreptate este să înalţe mulţumire şi recunoştinţă lui Dumnezeu - Creatorul.

Dacă iudeii au un motiv în plus să fie recunoscători pentru alegerea lor, pentru strămoşii lor, patriarhii, profeţii şi drepţii din poporul lor, pentru Legea lui Moise şi preoţia dată pe temeiul ei noi, creştinii, avem întreite motive să-i mulţumim lui Dumnezeu Celui în Sfânta Treime lăudat.

Pe lângă recunoştinţa datorată, alături de popoarele păgâne şi poporul evreu, lui Dumnezeu Tatăl - Creatorul, noi, creştinii, datorăm nemărginită recunoştinţă lui Dumnezeu Fiul - Mântuitorul şi Duhului Sfânt - Mângâietorul.

Cuvântului întrupat Mântuitorului Hristos îi suntem recunoscători pentru smerenia Sa negrăită şi dragostea nemărginită, arătată nouă prin venirea pe pământ. Prin naşterea Sa într-o iesle săracă, într-o familie şi într-o ţară modestă, într-o lume ostilă şi respingătoare. Pentru creşterea Sa anonimă şi viaţa Sa de supunere faţă de Maica prea curată şi Sfântul Iosif, tatăl adoptiv. Pentru supunerea Sa faţă de Legea dată prin Moise şi apoi pentru nepreţuitul dar al descoperirii dumnezeirii Sale la Botezul petrecut la Iordan. Pentru predicile şi minunile Sale, care sunt buna-vestire, Evanghelia mântuirii adusă şi dăruită nouă. Pentru calea deschisă a iubirii nesfârşite, mereu răstignite, arătată şi dată nouă să călătorim. Pentru Adevărul pe care l-a descoperit întru Sine însuşi, în lumina căruia vedem şi deosebim binele de rău, minciuna de adevăr. Pentru Viaţa Sa nemaipomenită, desăvârşită, dumne-

zeiască, lăsată nouă să o trăim, pentru mântuirea realizată prin patimile, răstignirea, moartea şi învierea Sa. Pentru Înălţarea la cer şi şederea de-a dreapta Tatălui, prin care a înălţat şi înalţă mereu pe toţi cei ce cred în El. Pentru trimiterea Duhului Sfânt, împlinindu-şi astfel făgăduinţa, dându-ne siguranţa şi încrederea de a-L aştepta cu nădejde şi răbdare până la a Doua Sa Venire, când cu dreptate va judeca lumea.

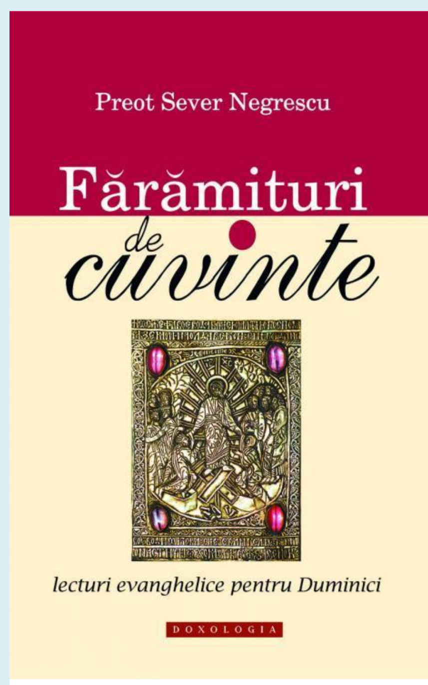
Pentru că rămâne cu noi până la sfârşitul veacurilor, luminându-ne prin Cuvântul Lui, îndulcindu-ne cu prezenţa Sa în slujbele Bisericii, în rugăciune sau când neaşteptat ne mângâie din bunătatea Sa. Pentru prezenţa Sa reală în Sfintele Taine, pentru modul de a ni se dărui întreg în Sfânta Împărtăşanie, pătrunzând toate fibrele existenţei noastre cu prezenţa Lui. Pentru toate câte a făcut şi face mereu pentru noi, câtă mulţumire, câtă laudă şi recunoştinţă nu I se cuvine din partea noastră.

Duhului Sfânt, Mângâietorului, îi suntem recunoscători pentru venirea Sa în lume. Pentru pogorârea Sa peste Sfinţii apostoli în chip de limbi de foc (Faptele Apostolilor 2, 3) şi întemeierea Bisericii. Pentru toate darurile revărsate asupra slujitorilor şi credincioşilor în Biserică, spre creşterea întărirea şi desăvârşirea noastră în Hristos. Pentru a fi liberi (Ioan 8, 32) cu adevărata libertate lăuntrică, El revarsă în sufletele noastre „iubirea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinţa, blândeţea, înfrânarea, curăţia” (Galateni 5, 22) şi alte daruri duhovniceşti. Lucrează în Sfintele Taine, în Botez, Mirungere, Spovedanie, Euharistie şi Sfântul Maslu spre sfinţirea noastră. Sfinţeşte nunta şi dăruieşte prin taina hirotoniei, daruri şi harisme slujitorilor Bisericii şi puterea iertării păcatelor. Rugăciunile, laudele, cântările, cererile şi mulţumirile adresate în El lui Hristos, Sfintei Treimi, Maicii Domnului, sfinţilor ne sunt primite mulţumită Duhului Sfânt care ne povăţuieşte spre desăvârşire în viaţa veşnică. Pentru ploaia de daruri revărsate peste noi în Biserică, cât belşug de recunoştinţă, nu ar trebui să se înalţe din adâncul sufletelor noastre către Sfântul Mângâietor?!

Recunoştinţă pentru ocrotirea Maicii Domnului. Recunoştinţă pentru apărarea Sfintei Cruci. Recunoştinţă pentru comuniunea sfinţilor şi acoperământul îngerilor. Recunoştinţă pentru părinţii şi dascălii noştri. Recunoştinţă şi mulţumire lui Dumnezeu căci nu ne pierde în greşelile noastre atunci când păcătuim. Recunoştinţă şi mulţumire că în blânda Sa pronie, prin bucurii sau dureri şi necazuri ne trezeşte la pocăinţă. Recunoştinţă şi mulţumire pentru iubirea cu care ne îmbrăţişează atunci când ne întoarcem sau reîntoarcem la El, ca fiul cel pierdut. Adâncă recunoştinţă şi mulţumire căci prin comportamentul Tatălui (Dumnezeu) ne învaţă, ca fii ai casei, să avem milă şi îngăduinţă faţă de fraţii cei căzuţi.

Veşnică recunoştinţă şi veşnică mulţumire Dumnezeului nostru, pentru îndelunga Sa răbdare cu care aşteaptă întoarcerea tuturor, în braţele părinteşti ale nesfârşitei Sale iubiri. Pentru bucuria sfântă şi cerească pe care a pregătit-o şi pentru dorul cu care ne aşteaptă, recunoştinţă, cinste şi slăvire se cuvine lui Dumnezeu celui în Sfânta Treime slăvit: Tatălui, Fiului şi Sfântului Duh. Amin.

Pr. Sever Negrescu - Când ți se împlinesc dorințele, adu-ți aminte să mulțumești!

Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproși care stăteau departe, și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, Învățătorule, fie-Ți milă de noi! Și văzându-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar pe când ei se duceau, s-au curățit. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare, slăvind pe Dumnezeu. Și a căzut cu fața la pământ, la picioarele lui Iisus, mulțumindu-I.

Teologia satului stă cuprinsă în această propoziție: Dumnezeu (Iisus Hristos) intrând într-un sat a fost întâmpinat... Da, înainte vreme, Dumnezeu intra mai des în satele noastre, în orașele noastre, în casele țărănești, în casele orășenilor. Și era așteptat, cu mâna streașină la ochi. Azi, pe ulițele satelor, câte mai sunt, nimeni nu-L mai așteaptă pe Dumnezeu. Uneori, câte-o pâlpâire de om, cu mâna întinsă, așteaptă poștașul să aducă amărâta de pensie, dacă este. Înainte vreme, nu era nici aceasta, dar erau altele... bune, sfinte și frumoase.

Iată-L pe Mântuitorul întâmpinat acum de zece leproși care ridică glasul spre a cere milă. Curios, ei nu cer vindecare. Simplu și drept ar fi fost să-L roage pe Iisus: Doamne, fă-ne bine, curăță-ne de această cumplită suferință! Nu, ei spun: Iisuse, Învățătorule, fie-Ți milă de noi. (...)

Preoția și medicina din zilele noastre trebuie să fie depozitarele milei, pentru a dărui vindecarea. Cuvintele „milă voiesc, iar nu jertfă” (Matei 9, 13) pot fi traduse cotidian astfel: jertfa voastră să fie mila.

Dintre cei zece leproși primitori de milă, adică vindecați, doar unul se întoarce la picioarele lui Iisus și spune: Mulțumesc! Și acesta era de alt neam. El devine un alt om, ceilalți nouă niște chinuiți, după slovele Sfântului Ioan Gură de Aur, fiind torturați cei care, împlinindu-li-se dorința, rămân lipsiți de mulțumire. (...)

În vechiul Legământ, în cartea Pildelor 15, 15, găsim o cutremurătoare profeție: ,,inima mulțumită este un ospăț necurmat”.

(Pr. Sever Negrescu, Fărămituri de cuvinte - lecturi evanghelice pentru Duminici, ediția a II-a, Editura Doxologia, Iași, 2011; pp. 188-191)

Cuvinte de folos la Duminica vindecării celor zece leproşi ale părintelui stareţ al Mănăstirii Putna: Îndreptăţirea şi închipuirea de sine stau în calea smereniei mulţumitoare

Extrase din cuvintele la Duminica a 29-a după Rusalii (a celor 10 leproşi), de după Sfânta Liturghie, rostit de Arhim. Melchisedec Velnic, stareţul Mănăstirii Putna (2013 şi 2014):

***

2013:

"Prea cuvioşi părinţi şi fraţi, iubiţi credincioşi, sunt convins că dumneavoastră cunoaşteţi foarte bine ce înseamnă Sfânta Liturghie. Şi de ce pun această întrebare? Pentru că astăzi, aşa cum aţi auzit din Evanghelie şi din cuvântul părintelui, noi trebuie să fim mulţumitori şi recunoscători. Sfânta Liturghie, dragii mei, este mulţumire adusă Bunului Dumnezeu. Sfânta Euharistie - eucharistos, e?????st?? - în limba greacă nu înseamnă nimic altceva decât a mulţumi. Mulţumire adusă Bunului Dumnezeu pentru darurile şi pentru Jertfa Sa.

Se pune o singură întrebare şi o singură întrebare trebuie să ne punem, cred eu, în această zi: ***de ce omul nu este recunoscător lui Dumnezeu? Şi de ce omul nu este***

recunoscător față de aproapele, față de binefăcători? Răspunsul, conform Sfinţilor Părinţi, este unul singur: închipuirea de sine. Şi această patimă rea, care de multe ori nouă ni se pare că n-o avem, aceasta este aceea care ne face pe noi să nu mai fim recunoscători şi mulţumitori faţă de binefăcătorii noştri. Adică mi se pare mie că am meritat bunul care mi s-a dat, am meritat cuvântul ce l-am primit, am meritat sănătatea pe care mi-a dat-o Dumnezeu, am meritat tot ce am primit. Şi atunci, dacă am meritat, de ce să-I mai mulţumesc? Ei, aceasta nu e nimic altceva decât, aşa cum am spus, închipuirea de sine. Şi omul din ziua de astăzi e cel mai prins de închipuirea de sine.

A amintit părintele că recunoştinţa este o floare rară. Şi aşa este. Puţini sunt aceia care-şi aduc aminte de Dumnezeu şi mulţi suntem aceia care mereu cerem: <Dă-mi, Doamne…!Dă-mi Doamne…!> dar uităm să mai spunem: <Doamne, mulţumescu-Ţi pentru toate! Mulţumescu-Ţi şi pentru pâinea, şi pentru sarea pe care o am pe masă, şi pentru cană cu apă, şi pentru aerul pe care mi-l dai ca să respir. Mulţumescu-Ţi pentru toate!>

Omul când mulţumeşte şi când e recunoscător, zic eu, din punct de vedere duhovnicesc, face un pas înapoi, adică se smereşte şi dă loc celuilalt, adică îl lasă pe celălalt să treacă înaintea lui. Recunoaşte că Dumnezeu este Cel care îi poartă de grijă şi Îl lasă pe Dumnezeu să meargă înaintea lui şi Îl are pe Dumnezeu înaintea ochilor săi. Omul care mulţumeşte se ridică la înălţimea cea mai frumoasă, duhovnicească. Omul recunoscător urcă către Dumnezeu şi Dumnezeu îl primeşte. Şi această recunoştinţă a omului face ca omul să-şi deschidă inima şi Îl lasă pe Dumnezeu în interiorul său ca să lucreze.

Să nu credeţi că Dumnezeu are nevoie de recunoştinţa noastră. Să nu credeţi că Dumnezeu are nevoie de mulţumirea noastră. Pe Dumnezeu nu-L afectează cu nimic în fiinţa Lui nerecunoştinţa sau nemulţumirea noastră, ci pe El doar Îl afectăm în raportul nostru faţă de El şi al Lui faţă de noi. Se întristează când vede că noi nu suntem, recunoscători şi mulţumitori şi se întristează când nu-L lăsăm pe El să vină şi să lucreze înăuntrul nostru. De aceea, starea de smerenie, de cuminţenie, de recunoştinţă, de mulţumire, aceasta este o stare de deschidere către Dumnezeu şi de a-I face loc lui Dumnezeu în viaţa ta.

Deci, iubiţii mei, atunci când suntem stăpâniţi de mândrie şi de orgoliu, de egoism, nu mai suntem recunoscători. N-ai să-l vezi pe cel mândru niciodată plecându-se cu smerenie în faţa unei icoane, în faţa sfintelor moaşte sau să meargă şi să ducă o floare cuiva. Dacă o duce, o duce cu scopul de a mai obţine ceva pentru mândria şi închipuirea lui. Deci cel mândru nu se pleacă spre aşa ceva. Dar cel smerit ştie să

facă daruri bune şi frumoase. Cel smerit se pleacă şi aduce mulţumire lui Dumnezeu şi celui de lângă el, aproapelui sau binefăcătorului.

De aceea, dragii mei, în viaţă să fim mulţumitori şi recunoscători Părintelui Ceresc, căci în felul acesta darul lui Dumnezeu, harul Său, se va revărsa asupra noastră şi va rămâne înlăuntrul nostru. O candelă aprinsă în casă, lângă icoane, e un semn al jertfei şi al recunoştinţei înaintea lui Dumnezeu. Genunchii plecaţi la rugăciune sunt iarăşi un semn al recunoştinţei faţă de Dumnezeu. O lumânare pusă la mormântul mamei sau al tatălui sau al naşilor de botez sau de cununie sau al rudelor apropiate este iarăşi un semn de recunoştinţă şi de comuniune cu cei care au plecat din viaţa aceasta. Deci să nu uităm să fim recunoscători şi mulţumitori pentru a fi plăcuţi lui Dumnezeu. […]”

****

2014:

“Iată că ne-a ajutat Preabunul Dumnezeu să ajungem în duminica aceasta, prima după ce au trecut sărbătorile de iarnă şi iată că în această duminică ne-am întâlnit cu Evanghelia când Mântuitorul Hristos i-a vindecat pe cei zece leproşi. Aşa cum aţi auzit din Evanghelie şi din cuvântul părintelui, recunoştinţa este aceea pe care trebuie s-o avem fiecare dintre noi faţă de Preabunul Dumnezeu. ***Când omul găseşte motiv de îndreptăţire, atunci el nu mai este recunoscător şi mulţumitor! Şi să reţineţi lucrul acesta, că nu este un cuvânt de la mine, ci de la Sfinţii Părinţi, care spun clar că atunci când omul găseşte motiv de îndreptăţire, atunci nu mai este recunoscător faţă de nimeni.***

Îndreptăţirea nu este nimic altceva decât o fiică a mândriei. Când omul este cuprins de această patimă, de acest păcat, mândria, atunci vine şi îndreptăţirea şi atunci cu greu se pleacă şi greu recunoaşte că cineva i-a făcut bine, greu recunoaşte puterea şi autoritatea lui Dumnezeu. Căci omul, în general, fuge de sub autoritatea lui Dumnezeu şi aceasta din cauza îndreptăţirii care sălăşluieşte întru el şi tendinţei omului de a se îndreptăţi mereu în faţa lui Dumnezeu. Îndreptăţirea aceasta am spus că este un rod al mândriei, al închipuirii de sine. Şi, dacă e să-i căutăm originea, nu o găsim decât tocmai în raiul desfătării, unde Adam, după ce a căzut, s-a îndreptăţit în faţa lui Dumnezeu. Eva, strămoaşa, şi ea s-a îndreptăţit înaintea lui Dumnezeu. S-au îndreptăţit şi au dat vina unul pe celălalt, nerecunoscând păcatul, vina.

Omul devine recunoscător faţă de Dumnezeu şi faţă de cei din jurul lui atunci când se cunoaşte pe sine. Când omul se cunoaşte pe sine, atunci devine recunoscător şi mulţumitor. Când îşi vede păcatele sale, când îşi vede neputinţele sale, atunci el devine uşor, foarte uşor, recunoscător şi mulţumitor faţă de Dumnezeu.

De aceea am auzit pe mulţi Sfinţi Părinţi şi în mod deosebit astăzi pe Sfântul Macarie Egipteanul, care a avut o viaţă deosebit de înaltă şi care a lăsat cuvinte deosebite nu numai pentru monahi, ci pentru toţi creştinii, căci toţi creştinii au nevoie de cuvintele Părinţilor. Deci Sfântul Macarie arată foarte frumos, foarte limpede în cuvintele sale păcatul acesta al îndreptăţirii de sine cât de urât este în faţa Preabunului Dumnezeu şi când omul se cunoaşte pe sine, când îşi vede păcatele sale, acela este mai mare decât cel care vede îngerii din ceruri.

Iubiţii mei, cum a amintit şi părintele, să fugim de lepra păcatului. Păcatul este ca o lepră care întunecă, care mărgineşte. Aşa cum un om stăpânit de o boală cumplită nu poate să se mai gândească la altceva decât la necazul şi la neputinţa lui, aşa şi păcatul, atunci când îl stăpâneşte pe om, îl mărgineşte şi îl face de a nu mai ieşi din acea stare şi nu poate să se mai adune şi să mulţumească Bunului Dumnezeu, căci nu mai vede raza de lumină. Lumina întru el nu mai străluceşte, pentru că el se vede numai pe el, omul mândru se vede numai pe el. Pe ***când omul care-şi recunoaşte păcatele sale îl vede pe cel de lângă el mai bun şi totodată vede bunătatea şi milostivirea lui Dumnezeu. Şi, când omul cunoaşte bunătatea şi milostivirea lui Dumnezeu, de acum devine recunoscător şi mulţumitor.***

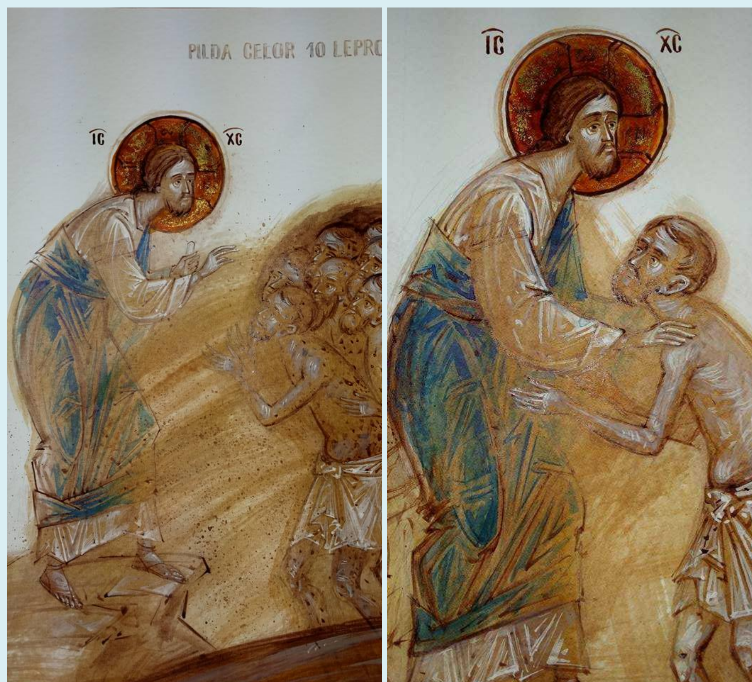
De aceea, dragii mei, să fugim de păcat, pentru că păcatul uşor vine şi greu se mărturiseşte, căci aţi văzut, de multe ori, la Taina Spovedaniei greu mărturiseşti păcatul şi diavolul vine cu o armă care este a lui, ce se cheamă amânarea. Diavolul nu-ţi spune să nu te spovedeşti, ci îţi spune s-o laşi pe mai încolo. Diavolul nu-ţi spune să nu faci fapta aceea bună acum, ci îţi spune că o s-o faci mai încolo, nu astăzi. Şi tot aşa. Şi în felul acesta nu face nimic altceva decât să-l prindă pe om.

Dragii mei, să fim înţelepţi şi nu neînţelepţi. Şi atunci când ne dăm seama de greşeala pe care o facem, de păcatul pe care cumva l-am săvârşit, să ne grăbim în a spune Mântuitorului Hristos: Am greşit, Doamne, iartă-mă! Şi atunci când ne recunoaştem vină, uşor Îl recunoaştem şi pe Stăpânul nostru, pe Dumnezeu nostru ca Domn şi Stăpân al tuturor.

Să facă Bunul Dumnezeu ca aceste gânduri din Evanghelia de astăzi, Evanghelia şi Apostolul de astăzi, cuvântul ce s-a rostit, să ne fie nouă, tuturor, prilej şi îndemn

de a fugi de păcat şi de îngustimea păcatului, de îndreptăţirea de sine. Căci, am spus, când omul găseşte motiv de îndreptăţire, atunci el nu mai este mulţumitor şi recunoscător. ***Facă Bunul Dumnezeu ca noi toţi să ne găsim mulţumitori şi recunoscători faţă de Cel care ne-a dat viaţă, faţă de Cel care ne poartă nouă de grijă, de Preabunul Dumnezeu. Căci atunci când noi credem şi ne încredem în a lui Hristos purtare de grijă, El atunci şi poartă grijă de noi! Amin!”***

Recunoştinţa - reaşezarea în firea şi în iubirea lui Dumnezeu.. Iubirea cere înapoi (doar) iubire. Cuvântul părintelui Hrisostom de la Putna la vindecarea celor zece leproşi

(detaliu icoana de Elena Murariu)

Protos. Hrisostom (M-rea Putna) (17 ianuarie 2016): Recunoştinţa - reaşezarea în firea şi în iubirea lui Dumnezeu; Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii (vindecarea celor 10 leproși) și la pomenirea Sfântului cuvios Antonie cel mare

"[…] Hristos dă mărturie că acesta s-a vindecat cu adevărat. Acesta s-a vindecat pentru că s-a întors în firea sa. Acesta s-a vindecat pentru că s-a aşezat întru adevărata recunoştinţă, în firea lui. Recunoştinţa aceasta, pe care a arătat-o acest samarinean, este starea naturală a omului.

Recunoştinţa nu înseamnă simplu a mulţumi. Chiar şi etimologia cuvântului ne duce spre o înţelegere mai profundă, şi anume: re-cunoaştere, cunoaştere din nou, o supra-cunoaştere, o cunoaştere mai aprofundată, o cunoaştere mai adâncă.

Acela, văzându-se vindecat, a cunoscut că Dumnezeu este Cel care i-a dat acest dar. Şi, cunoscând că Dumnezeu este Acela care l-a miluit pe el, el, care nu avea dreptul să fie miluit, el nu avea dreptul să ceară aceleaşi lucruri împreună cu ceilalţi, care se considerau fii ai lui Avraam, şi, totuşi, el a fost vindecat. Şi, făcând

asta, slăvea pe Dumnezeu, şi, slăvind pe Dumnezeu, s-a aruncat la picioarele lui Hristos.

Recunoştinţa înseamnă, aşadar, să cunoşti că ceea ce ai, ai de la Dumnezeu. Şi, dacă ai de la Dumnezeu, acesta este un semn că El te-a iubit. Şi de aceea te-a făcut. Te-a iubit pentru că te-a dorit. Te-a dorit pentru că a vrut să fii lângă El, să te bucuri de El.

Spune un sfânt mare al Bisericii noastre că omul a fost creat în lumina zâmbetului feţei lui Dumnezeu. Dumnezeu a zâmbit şi l-a făcut pe om. Şi întru acest zâmbet omul trebuia să crească, omul trebuia să se aşeze. Întru acest zâmbet omul trebuia să înţeleagă iubirea lui Dumnezeu. Şi să se aşeze în ea şi această iubire să o întoarcă către Dumnezeu.

Recunoştinţa, aceasta este: să recunoşti pe Dumnezeul tău, să cunoşti că eşti nimic fără El şi că ceea ce ai, ai datorită iubirii Lui şi să întorci această iubire. Să înţelegi - aşa cum am auzit în apostolul de astăzi, Apostol către Coloseni; colosenii erau foarte dezbinaţi şi Sfântul apostol Pavel i-a mustrat, arătându-le că nu este iudeu, elin, nici altceva, că nu merită să ne numim pe noi nimic altceva decât fii ai lui Dumnezeu, că El, zice Sfântul, Hristos este viaţa noastră. Şi, în afară de aceasta, noi nu trebuie să ştim nimic. Doar în El, în Hristos, devenim oameni noi, alţi oameni.

Noi cerem în rugăciunile Bisericii: Luminează peste noi lumina feţei Tale. Întru această lumină, dacă noi cerem ca lumina feţei lui Hristos să strălucească peste noi, atunci de ce ne întoarcem cu spatele?

De ce Îl auzim, în proorocia lui Osea, pe Dumnezeu că zice: Eu i-am ajutat pe ei să meargă ca pe nişte copii, i-am iubit pe ei cu dragoste părintească, dar poporul Meu vrea să se despartă de Mine. Eu strig către ei şi ei nici măcar nu-şi întorc ochii lor către Mine…?

[Osea - Capitolul 11

1. Când Israel era tânăr, Eu îl izbeam, şi din Egipt am chemat pe fiul Meu.
2. Cu cât Eu îi chemam, cu atât fugeau de dinaintea Mea şi jertfeau baalilor şi aduceau tămâieri chipurilor cioplite de idoli.
3. Şi Eu învăţam pe cei din Efraim să meargă în picioare şi-i luam în braţe, dar ei n-au înţeles, cu toate că Eu îi îngrijeam ca pe copii,

4. Îi iubeam cu dragoste părintească, cu iubire fără de margini. Am fost pentru ei ca unul care le ridică jugul de pe grumajii lor, şi mă plecam către ei şi-i hrăneam.
6. Sabia să pustiiască cetăţile lui şi să dărâme întăriturile lui, din pricina punerii lor la cale!
7. Dar poporul Meu este hotărât să se despartă de Mine. Îl strig, dar el nici nu ridică ochii spre Mine.
8. O, cum te voi lăsa, Efraime! Cum te voi părăsi, Israele! Cum te voi trece cu vederea ca odinioară pe Adma şi te voi face ca Ţeboimul! Inima se zvârcoleşte în Mine, mila Mă cuprinde! (…)]

Dumnezeu zâmbeşte către noi şi noi ne comportăm ca nişte copii mofturoşi, ne întoarcem cu spatele, nu vrem nici măcar să ne întoarcem cu faţa către El. Dacă am întoarce faţa către El am înţelege că tot ceea ce este bun, înalt, luminos, vine de sus: Toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit de sus este, pogorând de la Tine, Părintele luminilor. Părintele nostru, părintele care ne dai nouă lumină. Şi noi ne întoarcem cu spatele, noi nu vrem să înţelegem acest lucru.

Şi iată că un samarinean s-a făcut nouă astăzi pildă, un samarinean care ne-a arătat că, pe lângă cunoaşterea lui Dumnezeu, este nevoie şi de smerenie. Recunoştinţa, aşadar, mai comportă acest aspect definitoriu, anume smerenia. Zice Sfântul apostol Pavel: Ce ai, omule, care să nu fi primit, şi, dacă ai primit, de ce te comporţi ca şi cum nu ai fi primit? Dă-ţi seama că ceea ce ai, ai primit şi mulţumeşte şi întoarce-ţi faţa către Dumnezeu şi înţelege că în iubirea Lui este locul tău şi rămâi, rămâi acolo, în această iubire, pentru că recunoştinţa nu înseamnă să mulţumeşti aşa, simplu, pentru un dar pe care îl socoteşti bun şi de folos. Nu, recunoştinţa înseamnă mai mult de atât, înseamnă să nu ştii cum să mulţumeşti, să nu ştii ce trebuie să dai înapoi, să fii atât de pătruns de gestul acesta de iubire încât să realizezi că această iubire nu poate fi răsplătită pe măsură şi, totuşi, să înţelegi că această iubire cere înapoi iubire.

Și psalmistul se întreba: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie? Şi el răspunde: Paharul mântuirii voi lua şi numele Domnului voi chema. Paharul mântuirii voi lua, adică voi primi toate ca din mâna lui Dumnezeu, și bune și rele. Şi, aşa făcând, numele Lui voi chema, pentru că din toate acestea, şi bune şi rele, eu Îl voi recunoaşte pe Dumnezeul meu și voi înţelege că iubirea Lui este cea care ţine şi mă ţine și pe mine și pe toate. Paharul mântuirii voi lua şi numele Domnului voi chema - dacă eu voi înţelege că cele bune pe care le-am primit nu sunt rodul meritului meu, căci eu nu merit nimic, eu nu sunt vrednic să fiu numit fiu, nici măcar argat, şi totuşi primesc mai mult decât primesc îngerii, acesta este meritul meu? Nicidecum! Ci iubirea lui Dumnezeu, care le depăşeşte pe toate. Şi dacă, din

când în când, mai primesc şi rele, au doară în acestea nu voi recunoaşte tot pe Dumnezeu, care este Tatăl meu şi, cum spune psalmistul, bine este mie că m-a smerit, ca să mă învăţ îndreptările Lui şi ca să-L înţeleg pe El.

A spus cineva odată că Dumnezeu ne pune la încercare pentru ca să reuşim și noi să vedem prin ochii Lui cum ne vede El pe noi, să ne înţelegem pe noi aşa cum ne vede El, să privim şi noi prin ochii Lui.

Iată câte daruri se ascund şi în spatele celor rele pe care le vei mai pătimi din când în când. Căci, dacă le pătimim şi mai suferim certare, asta arată că nu suntem fii din desfrânare, ci fii adevăraţi, pentru că cel care ştie că mai presus de orice este mântuirea sufletului, acela înţelege atunci că iubirea devine necruţătoare. Iubirea mai și taie, iubirea mai și cauterizează, nu numai vindecă, nu numai alină, ci cauterizează tocmai pentru a vindeca, tocmai pentru a alina. Şi această iubire, dacă noi nu o înţelegem, nu-L vom înţelege nici pe Dumnezeu şi nu vom înţelege nici de ce ne-a creat şi către ce ne aşteaptă. Mântuirea nu înseamnă şederea veşnică în preajma lui Dumnezeu; şi atunci de ce noi aici stăm cu spatele la El?

De ce nu ne întoarcem măcar privirea către El? De ce nu răspundem la zâmbetul Lui cu zâmbetul nostru? De ce nu spunem tot aşa cum spunea în proorocul Osea: Să mergem şi să-L cunoaştem şi să vedem Cine este Dumnezeu! Gata ca zorile Îl vom afla pe El!

[OSEA 6,3: "Să-L cunoaştem, să ne sârguim să cunoaştem cine este Domnul! Venirea Lui este sigură ca ivirea zorilor. Că El va veni la noi ca o ploaie timpurie şi ca o ploaie târzie care adapă pământul"].

Auziţi: Gata ca zorile Îl vom afla pe Dumnezeu, dacă-L vom căuta pe El. Cine, ce părinte aşteaptă aşa pe fiul său risipitor, aşa cum ne aşteaptă şi ne întâmpină zorile? Numai Dumnezeu!

Şi atunci vom înţelege ce spunea psalmistul: Dacă veţi dormi în mijlocul moştenirii voastre, spatele vă va străluci ca aurul şi aripile voastre argintate vor fi ca ale porumbiţei. Dacă veţi sta liniştiţi, adică, cu conştiinţa că ceea ce aveţi este din moştenirea Tatălui, este din iubirea Lui, este ceea ce El a socotit să-ţi dea ţie, pentru că te iubeşte, pentru că eşti fiul Lui, atunci şi contemplarea ta va fi aurită, şi înţelegerea şi rugăciunea ta vor străluci ca argintul şi curate vor fi aripile tale ca ale unei porumbiţe. Dacă vei înţelege, doar, că ceea ce ai, ceea ce eşti, este de la Dumnezeu.

De multe ori noi nu ştim cum să răsplătim celor care ne copleşesc cu iubirea lor. Și nu ştim ce să dăm înapoi. Dar oare aşteaptă ceva acela care ne iubeşte şi ne dă ceva din el? Aşteaptă să-i dăm ceva? Nu. El aşteaptă pe cineva. El aşteaptă ca noi să primim frumos şi, în această primire a noastră frumoasă, să ne deschidem inima, să ne unim cu acela, să ne împărtăşim unul de celălalt. Dar, ca să poţi să-ţi deschizi inima, trebuie să te smereşti, trebuie să te vezi nevrednic cu adevărat de acela dar; şi astfel vei înţelege cât de mare este acel dar.

Toată lucrarea de mântuire, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, Dumnezeu a făcut-o aşa, ca pentru mine singur şi aşa datorie am faţă de Dumnezeu, faţă de această mare lucrare a Lui, Şi, zice, cum poate cineva să răsplătească, să-şi împlinească această datorie? Doar mulţumindu-I. Doar să-I mulţumim lui Dumnezeu. Astfel şi doar astfel putem să aducem lui Dumnezeu adevărata noastră fire, aceea care este întru recunoştinţă.

Tot psalmistul se întreba ce să răsplătească Domnului. Şi a zis: În capul cărţii este scris despre mine să fac voia Ta. Ardere de tot n-ai dorit şi jertfă n-ai binevoit, dar trup mi-ai întocmit. Şi atunci am zis: Iată, vin!

Este aşa de greu să spunem: Porunceşte, Doamne, că robul Tău ascultă…? Este aşa de greu să spunem: Iată, Doamne, am venit…? Iată, Doamne, fă-mă ca pe unul din robii tăi, dar nu mă lăsa să mă mai îndepărtez de Tine! Am stat cu ochii prea mult aiurea. Ajută-mă să mă uit înspre Tine măcar acum, la sfârşit! E atât de greu să spunem?! Nu este greu!

Spune iarăşi Scriptura, prin gura lui Solomon prea înţeleptul: Începutul înţelepciunii este frica de Dumnezeu. Şi sfârşitul spune că este dragostea. Dragoste în care noi ne-am născut. Astăzi sărbătorim pe unul dintre marii sfinţi, greu de spus cât este de mare acest sfânt: Antonie cel mare. Doar despre el s-a mai zis aşa cum s-a zis despre Sfântul Ioan Gură de Aur că acolo unde este Tronul Dumnezeirii, acolo este şi el. El, care s-a făcut începătura pustnicilor, el, care a auzit la Sfânta Evanghelie că Dacă vrea cineva să-Mi urmeze, să se lepede de sine, să lase toate şi să vină şi imediat a şi urmat acest cuvânt. El a zis acest cuvânt mare: Eu nu mă mai tem de Dumnezeu pentru că-L iubesc pe El.

Ne-a arătat Sfântul Antonie cel mare, aşadar, prin faptă ceea ce ar trebui să înţelegem noi din pilda de astăzi, ne-a arătat că, acolo unde este iubire, acolo unde este recunoştinţă, acolo frică nu mai este, acolo întristare nu mai încape, acolo unde este smerenie şi cuminţenie, acolo unde înţelegem că la picioarele lui Hristos este firea noastră, doar acolo firea noastră îşi găseşte adevăratul locaş, acolo este

iubirea împărtăşită a lui Dumnezeu, acolo este omul pentru că acolo l-a vrut dintru început Dumnezeu pe om, pentru iubirea Lui părintească.

Să ne rugăm Bunului Dumnezeu ca să lumineze veşnic peste noi lumina feţei Sale şi zâmbetul Său să fie simţit de către noi aici şi acum şi în veci. Amin.

Taina mulţumirii. “Din ce ai, poţi să-ţi faci Rai”

(icoana de Elena Murariu)

Jocul mulţumirii

“[…] Un timp merseră în tăcere. Se întuneca tot mai repede, iar Pollyanna se sprijinea tot mai tare de braţul lui Nancy.

- Biata de tine, trebuie că eşti foarte flămândă. Să şti însă, că nu-ţi pot oferi decât pâine şi lapte, pe care trebuie să le mănânci în bucătărie. Mătuşa ta s-a supărat foarte tare că nu ai fost punctuală la cină, în sufragerie. Înţelegi, nu-i aşa?

- Sigur că da. Cum puteam să fiu şi în sufragerie, la cină, când eram sus, pe deal?

Nancy îşi stăpâni cu greu râsul.
- Vezi tu, dânsa nu ştie asta… Crede-mă, zău, îmi pare rău că nu am voie să-ţi dau decât pâine şi lapte.
- Ba mie îmi pare foarte bine!
- Îți pare foarte bine? Cum aşa?
- Ştii, mie-mi plac pâinea şi laptele, şi, apoi, sunt bucuroasă că pot sta să le mănânc lângă tine. Când ai asemenea lucruri bune, nu e greu să fii mulţumit.

- Se pare că ești ușor de mulțumit…cu orice, spuse Nancy, mai mult oftând, amintindu-şi cât de mult se străduise fetiţa ca să găsească ceva frumos în acea mansardă oribilă.

Pollyanna chicoti încetişor.
- Ştii, asta-i din pricina jocului meu…
- Jocul tău?
- Da, jocul „mulţumirii”.
- Nu prea înţeleg.

- Ei bine, e vorba de un joc pe care tata m-a învăţat să-l joc şi e, într-adevăr, minunat, spuse Pollyanna. Dintotdeauna l-am jucat, vreau să spun, de când eram foarte mică. Pe urmă am vorbit tuturor despre el şi acum îl joacă şi doamnele de la Asistenţă …

- Ce fel de joc e asta? Eu nu prea mă pricep la jocuri.

Pollyanna râse din nou, dar apoi, brusc, oftă.
- Am început să-l joc odată cu sosirea unui butoiaş misionar…care conţinea numai nişte cârje.
- Cârje?
- Da, aşa a fost. Ştii, de mult îmi doream o păpuşă şi tata a cerut în scris asta. Când, însă, a sosit butoiaşul, doamna care l-a trimis i-a spus tatei că n-avea nici o păpuşă, ci doar nişte cârje, pe care le-a trimis cu gândul că, poate, vor folosi, vreodată, unui copil bolnav. Aşa am început noi jocul…
- Nu văd cum putea fi vorba de un joc, în acea situaţie, zise Nancy, cam încruntată.
- Păi vezi, tocmai în asta consta jocul, să găseşti în orice împrejurare ceva de care să te poţi bucura, spuse Pollyanna, extrem de serioasă. Deci, jocul a început odată cu primirea cârjelor…

- De ce vrei să mă prosteşti? Ce prilej de bucurie poţi găsi când primeşti nişte cârje în locul unei păpuşi, pe care ţi-o doreşti de multă vreme?

Pollyanna bătu, amuzată, din palme.
- Fireşte că ai de ce te bucură! zise ea. Trebuie, însă, să mărturisesc cinstit, că, la început, nici eu nu prea înţelegeam cum vine asta. Dar ştii, Nancy, tata m-a învăţat.
- Sper că ai să-mi explici şi mie cum vine asta, zise Nancy.
- Ei bine, poţi fi bucuroasă că…n-ai nevoie de cârje, spuse vesela fetiţa. E foarte simplu, trebuie doar să înţelegi.
- E…e cam ciudat, spuse Nancy, privind-o pe Pollyanna cu teamă.

- Dar nu e ciudat deloc, e minunat, crede-mă, zise Pollyanna cu însufleţire. De atunci, tata şi cu mine l-am jucat mereu. Cu cât ne mergea mai rău şi ne era mai greu, cu atât ne plăcea mai mult jocul. E adevărat, câteodată este peste măsură de greu să-l joci. Ca, de pildă, când tata m-a părăsit şi s-a dus în cer, la mama, iar mie nu mi-au mai rămas decât doamnele de la Asistenţă…

- Sau când te aruncă cineva într-o mansardă mizaerabilă, chiar sub acoperiş, zise Nancy printre dinţi.

Pollyanna, însă, nu auzi. Oftă îndurerată, cu gândul la tatăl ei.
- Mi-a fost atât de greu când am rămas singură pe lume…Încercam tot timpul să joc acest joc, ca să-mi fie mai uşor. Când am venit aici, doream mult să fiu înconjurată de obiecte frumoase. Îmi doream o oglindă. Trebuie, însă, să recunoşti, că nu ar fi fost plăcut să-mi văd pistruii în oglindă. Apoi priveliştea ce se vede de la fereastra mea…Când am descoperit-o, mi-am dat seama că am de ce să mă bucur. Dacă mereu cauţi lucruri bune şi frumoase, cele urâte şi rele dispar, le uiţi, nu-i aşa? Acum înţelegi?
- Mda, răspunse Nancy, încă nedumerită.
- De obicei, acest joc nu-mi ia prea mult timp, deoarece, fiind atât de obişnuită cu el, acum mi-e foarte uşor să găsesc lucruri plăcute, fără să mă gândesc prea mult. Tatei şi mie ne era foarte drag, adăugă ea cu tremur în glas. O vreme, poate că-mi va fi mai greu, până voi găsi cu cine să-l joc. Cine ştie, poată mătuşa Polly va dori să-l joace cu mine, urmă ea, îngândurată.

- Sfinte Sisoe! Domnişoară Pollyanna, eu nu m-m priceput niciodată prea bine la jocuri, dar, dacă vrei, îţi făgăduiesc că am să încerc să joc cu tine acest joc ciudat.
- Cât eşti de bună, Nancy! spuse Pollyanna, îmbrăţişând-o. Va fi minunat, ai să vezi, va fi foarte amuzant.
- Se prea poate… sigur… încuviinţă Nancy, fără să fie convinsă. Chiar dacă eu nu sunt prea descurcăreaţă la jocuri, vei avea, totuşi, pe cineva cu care să te joci.

Ajunsă în bucătărie, Pollyanna mâncă pâinea şi laptele cu poftă apoi, la îndemnul lui Nancy, intră în salon, unde o găsi pe mătuşa ei, citind. Aceasta o privi cu răceală.
- Ai mâncat, Pollyanna?

- Da, îţi mulţumesc, mătuşă Polly.
- Sunt foarte supărată, Pollyanna. Încă din prima zi, m-ai obligat să te trimit să iei cina la bucătărie, doar pâine şi lapte…

- Eu sunt mulţumită, mătuşă Polly, îmi place pâinea cu lapte, iar Nancy mi-e dragă. Te rog să nu fii supărată din cauza asta.

Miss Polly se îndreptă, în jilţ.
- E târziu, e timpul să mergi la culcare. A fost o zi obositoare. Mâine ne vom ocupa de hainele tale şi îţi vom face un program Acum, Nancy o să-ţi dea o lumânare, să urci în camera ta. Fii atentă cum o ţii. Dimineaţa, la şapte şi jumătate, luăm micul dejun. Sper că o să fii punctuală, nu ca astăzi. Noapte bună.

Cu naturaleţe, ca şi cum ar fi fost normal, Pollyanna se apropie de mătuşa ei şi o sărută cu drag.
- Sunt atât de mulţumită! spuse ea, plină de. veselie. Sunt convinsă că o să-mi placă să locuiesc cu tine. Ştiam asta chiar dinainte de a veni. Noapte bună, mătuşă Polly, adăugă ea cu drăgălăşenie, părăsind salonul.

„Ce copil extraordinar!” nu se putu abţine să gândească Miss Polly, dar se încruntă imediat. „Zice că e mulţumită că am pedepsit-o, că nu trebuie să mă supăr din cauza asta şi că-i place să locuiască împreună cu mine!!!…” Apoi, cât se poate de nedumerită, îşi reluă lectura cu îndârjire.

În acest timp, Pollyanna se rugă:
- Tăticule, tu, care eşti acum cu îngerii din cer, vezi de acolo că nu pot să joc în momentul ăsta jocul nostru. Poate că nici tu n-ai găsi nici o bucurie în a dormi singur aici sus, în întuneric, precum trebuie să fac eu acum. Dacă ar fi aici Nancy, cel puţin, sau mătuşa Polly, sau chiar vreo doamnă de la Asistenţă, mi-ar fi mult mai uşor.

Jos la bucătărie, Nancy zorea cu vasele, frecând din răsputeri oală de lapte cu cârpa şi bodogănind:
- Doamne, apără-mă! Ce joc ciudat! Auzi, să te bucuri când primeşti nişte cârje şi tu aştepţi o păpuşă! Dar… jocul ăsta este pentru micuţă o oază de bucurie, o mângâiere în necazurile ei. Am să joc jocul acesta cu ea. Da, o voi face cu siguranţă!

Pollyanna-Secretul-Multumirii(un film minunat)partea 1/2
https://www.youtube.com/watch?v=K4BbDiCxL0g

Pollyanna-Secretul-Multumirii(un film minunat)partea 2/2
https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=f_cqK0JFYnA

(din: Pollyanna. Taina mulţumirii - Eleanor H. Porter, Editura Nepsis, 2014)

***

Jurnal de migrant: Ce este mulţumirea?

[…]

Dar, ce este oare mulţumirea? Cu siguranţă, mulţi dintre noi, într-o dimineaţă agitată, cu ochii în şifonierul ticsit, am spus: „Nu mai am cu ce să mă îmbrac!”, ori în faţa frigiderului: „Nu este nimic de mâncare în casa asta!”.

Ne recunoaștem într-una dintre situaţiile descrise. Nemulţumirea continuă, tinde să devină boală mondială. Este un adevărat fenomen social, un spectacol sumbru, în care actorii sunt copii, adolescenţi, părinţi şi, parcă, mai puţin bunici. De ce mai puţin ei? Pentru că ei au făcut parte din generaţia care a înfruntat mari greutăţi: război, foamete, deportări, comunism, tranziţie şi pe toate le-au trecut cu lacrimi în ochi, dar cu fruntea sus.

Cele mai impresionate exemple sunt legate de viaţa creştinilor în închisorile comuniste. Ilie Tudor, tatăl interpretului Tudor Gheorghe, mărturiseşte în cartea sa, „De sub tăvălug” că, după o perioadă de carceră în care nu a mai văzut lumina zilei, a zărit în curtea închisorii un fir de iarbă. Iar în acel fir plăpând a văzut „toată slava Raiului”!

Aşa ziceau bunicii noştri: „din ce ai, poţi să-ţi faci Rai!”. Totul se rezumă la modul în care cultivăm în noi starea de mulţumire.

[…] Lista nemulţumirilor e fără de sfârşit: de la partenerul de viaţă pe care cu drag ni l-am ales şi care, parcă, de la un timp toate le face pe dos, la carieră, casă, maşină, la felul în care arătăm, prieteni şi până la banalităţile de zi cu zi. Însă, nu ne gândim că starea noastră continuă de nemulţumire ajunge până la Dumnezeu! Nemulţumiți de noi înșine și de cei din jur, suntem nemulţumiți de darurile lui Dumnezeu revărsate din belşug asupra noastră.

Revin, iarăşi, la un exemplu. Vă mai amintiţi de bunica Ana? În alte rânduri, povesteam cum o bunică de 94 de ani, singură şi paralizată de vreo nouă luni, fără nici un ajutor, a trimis la biserică, printr-o vecină, trei lei pentru colecta dedicată fraţilor creştini din Siria! Am căutat să o cunosc mai bine. În noaptea de Înviere, când toate tresaltă de bucurie, am găsit-o plângând. „Plâng de bucurie”, mi-a spus.

„Când am auzit prima dată sunetul clopotelor, am zis: Acum iese părintele din biserică! Apoi, am mai auzit încă o dată sunetul lor. Am zis: Acum înconjoară biserica. Am fost foarte fericită să fie şi eu, de aici, din pat, la slujba Învierii! Am plâns de bucurie!”.

„Din ce ai, poţi să-ţi faci Rai” este demonstrat deplin de această bunică. Nu a avut nevoie să fie fizic la biserică, ca să fie fericită - şi-a făcut sufletul biserică şi Rai. Ce are ea, cu toată suferinţa, mai mult decât noi, nemulţumiţii din orice? Mulţumire! Cine este mulţumit, este şi fericit.

Mulţumirea este, prin urmare, rezultatul unei inimi care se sprijină pe Dumnezeu. Este sufletul ce se bucură de pacea şi binecuvântarea lui Dumnezeu. Este acea bucurie care izvorăşte din privirea oricărui lucru mărunt, primit ca dar nepreţuit de la Dumnezeu.

[…]

****

Pr. Asist. Dr. Liviu Petcu/ Ziarul Lumina: Lepra nerecunoștinței ne ține departe de mântuire […] Ce putem învăța de la samarineanul recunoscător? […]

De la samarineanul vindecat de lepră învățăm mai întâi virtutea credinței, cea a ascultării de Dumnezeu, dar și virtutea recunoștinței față de aproapele și mai ales față de Dumnezeu, Căruia trebuie să-I mulțumim continuu, în inimi și cugete, atât pentru darul minunat al sănătății trupești, cât și pentru toate binefacerile, știute și neștiute, pe care le-am primit de la El. Pentru că sunt atât de multe, nici un cuvânt nu le poate enumera, iar pentru că sunt atât de mari „şi în aşa fel, încât şi un dar singur este de ajuns ca să ne facă să datorăm toată recunoştinţa Celui care l-a dat” (Sfântul Vasile cel mare, Regulile mari, II, II, PSB, 18).

În altă parte, același sfânt menționează că, de ne-am cerceta atent viaţa noastră, am vedea că este plină de farmec; „dar pentru a-i vedea farmecul, trebuie să acceptăm să ne uităm la cei care sunt în urma noastră; şi astfel, din comparaţia vieţii noastre cu a lor, vom putea să ne dăm seama ce valoare au bunurile pe care le avem. Eşti slugă? Este un altul într-o stare mai umilită decât a ta! Mulţumeşte lui Dumnezeu că eşti mai sus decât altul, că nu eşti osândit să învârţi piatra morii, că nu eşti bătut. Dar nici unuia ca acesta nu-i lipsesc pricinile de a mulţumi lui Dumnezeu. Nu poartă lanţuri, nu-i sunt picioarele puse în butuci. Cel întemniţat are îndestulătoare

pricină să mulţumească: trăieşte, vede soarele, respiră aerul! Să mulţumească pentru acestea!” (Omilii şi cuvântări, V, VI, PSB, 17).

În duh filocalic, Sfinţii Varsanufie şi Ioan îi scriu unuia dintre ucenici: „Dacă ai cunoaşte cum trebuie darul lui Dumnezeu, chiar dacă toţi perii capului tău ţi-ar fi tot atâtea guri, n-ai putea să-L prea măreşti pe El, sau să-I mulţumeşti după vrednicie. Dar cred că tu îţi dai seama de aceasta” (Scrisori duhovniceşti, 113, Filocalia, 11).

Oricât de mult bine am săvârşi, în orice fel ne-am exprima recunoștința noastră și oricâte virtuţi am împlini în viaţa aceasta, ele nu se ridică la înălţimea cinstirilor şi a iubirii lui Dumnezeu revărsate din belşug spre noi.

Pr. asist. dr. Liviu Petcu, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași

****

Cuviosul Paisie Aghioritul: Să comparăm încercarea noastră cu una mai mare a altuia

Medicamentul cel mai bun pentru fiecare încercare a noastră este încercarea mai mare a semenilor noştri, pe care este de ajuns să o comparăm cu a noastră pentru a ne putea da seama de marea diferenţă dintre ele şi de marea dragoste pe care ne-a arătat-o Dumnezeu, care ne-a îngăduit o încercare mai mică. Atunci îi vom mulţumi, ne va durea pentru cel ce suferă mai mult şi ne vom ruga din toată inima ca să-l ajute Dumnezeu.

Mi-au tăiat, de pildă, un picior? să spun “Slavă Ţie, Dumnezeule, că am cel puţin un picior. Aceluia i le-au tăiat pe amândouă”. Şi dacă aş rămâne un buştean, fără mâini şi picioare, tot va trebui să spun: “Slavă Ţie, Dumnezeule, că am umblat atâţia ani, în timp ce alţii s-au născut infirmi”.

Eu, din clipa în care am auzit că un familist are hemoragii de unsprezece ani, mi-am spus: “Ce fac eu? Acesta este mirean şi are hemoragii de unsprezece ani, are copii şi trebuie să se scoale dimineaţa ca să meargă la serviciu, iar eu nici şapte ani nu am împlinit de când am hemoragii”. Dacă mă gândesc la celălalt care suferă atât de mult, nu mă mai pot îndreptăţi pe mine. Iar dacă mă voi gândi că eu sufăr iar ceilalţi o duc bine, că mă scol noaptea la fiecare jumătate de ceas, deoarece am probleme cu intestinul gros şi nu pot dormi, în timp ce ceilalţi dorm liniştiţi, mă

îndreptăţesc pe mine însumi dacă murmur. Dar tu, soră, de cât timp suferi de herpes?

- De opt ani, părinte.

- Vezi, Dumnezeu unora le lasă această boală două luni, altora zece, iar altora cincisprezece. Îmi dau seama că durerea este mare, şi din pricina ei unii ajung până la deznădejde. Dar dacă un mirean care are herpesul de o lună, două şi se deznădăjduieşte din pricina marii dureri, află că un om duhovnicesc îl are de un an şi face răbdare şi nu cârteşte, atunci de îndată se mângâie. Şi îşi spune: "Eu sufăr de două luni şi am ajuns la deznădejde. Acela, însă, sărmanul, suferă de un an şi nu se plânge. Eu fac şi neorânduieli, în timp ce acela trăieşte duhovniceşte". Şi astfel se ajută fără să fie sfătuit.

Suferind durerea ne cercetează Hristos

Omul care nu trece prin încercări, care nu vrea să-l doară nimic şi să sufere ceva, care nu vrea să fie mâhnit sau să i se facă vreo observaţie, ci vrea să trăiască bine, este în afara realităţii duhovniceşti. "Trecut-am prin foc şi prin apă şi ne-ai scos pe noi la odihnă" , spune psalmistul.

Vezi că şi Maica Domnului şi Sfinţii au suferit, de aceea trebuie ca şi noi să suferim, mai ales că mergem pe acelaşi drum pe care au mers şi ei. Cu deosebirea că noi, atunci când suferim puţin în această viată, ne plătim datoriile şi ne mântuim. Dar şi Hristos a petrecut cu durere pe pământ. A coborât din cer, S-a întrupat, a pătimit şi a fost răstignit. Iar creştinul îşi dă seama că l-a cercetat Hristos, atunci când suferă durere.

Atunci când îl cercetează durerea pe om înseamnă că îl vizitează Hristos. În timp ce, atunci când omul nu trece prin nici o încercare, este ca şi cum l-ar părăsi Dumnezeu, nici nu plăteşte datoriile, nici nu depune. Vorbesc desigur despre cel care nu vrea reaua pătimire pentru dragostea Iui Hristos, care îşi spune în sinea sa: "Sunt sănătos, am poftă de mâncare, mănânc bine, o duc foarte bine, sunt liniştit, etc…" şi nu spune nici măcar un "Slavă Ţie, Dumnezeule". Cel puţin dacă ar recunoaşte că toate aceste binecuvântări sunt ale lui Dumnezeu, oarecum s-ar aranja situaţia. Să spună: "Nu meritam toate acestea, dar fiindcă sunt neputincios, de aceea Dumnezeu mi le-a rânduit pe toate".

În viaţa Sfântului Ambrozie se spune că odată sfântul a fost găzduit de un oarecare bogat. Iar sfântul văzând bogăţiile nemăsurate ale aceluia l-a întrebat dacă a fost

încercat vreodată de vreo mâhnire. “Nu, niciodată“, i-a răspuns acela. “Ci bogăţiile mele mereu se înmulţesc, ogoarele îmi rodesc. Nu am simţit niciodată durere şi nici vreo boală nu m-a cercetat“.

Atunci sfântul a lăcrimat şi a spus însoţitorilor săi: “Pregătiţi trăsurile ca să plecăm repede de aici, pentru că pe acesta nu l-a cercetat Dumnezeu“.

Şi de îndată ce a ieşit în drum, casa bogatului s-a scufundat. Traiul bun al aceluia dovedea că Dumnezeu l-a părăsit.

În mâhniri dăruieşte Dumnezeu adevărata mângâiere

Dumnezeu vede de aproape suferinţele copiilor Lui şi îi mângâie ca un Părinte bun. Pentru că, ce crezi, suferă să-şi vadă copilaşul Său chinuindu-se? Toate suferinţele şi lacrimile lui, Dumnezeu le ia în considerare şi după aceea răsplăteşte. Numai Dumnezeu dăruieşte în mâhniri adevărata mângâiere. De aceea, omul care nu crede în adevărata viaţă, care nu crede în Dumnezeu ca să-I ceară mila Sa în încercările prin care trece, cade mereu în deznădejde, iar viaţa lui nu are nici un sens. Întotdeauna rămâne neajutorat, nemângâiat şi chinuit în această viaţă, dar îşi osândeşte şi sufletul său în cea veşnică.

Însă oamenii duhovniceşti, care înfruntă toate încercările alături de Hristos, nu au propriile lor mâhniri, ci adună amărăciunile altora, dar în acelaşi timp primesc din belşug dragostea lui Dumnezeu.

Atunci când cânt troparul: “Ajutorului omenesc nu ne încredinţa pe noi. Prea Sfântă Stăpână”, câteodată mă opresc la “ci primeşte rugăciunea robilor tăi…”. Căci de vreme ce nu am mâhniri, cum să spun “că scârbele ne cuprind şi nu putem răbda“? Să spun minciuni? În înfruntarea duhovnicească a încercărilor nu există mâhnire, pentru că atunci când omul se aşează corect, duhovniceşte, toate se schimbă. Dacă omul îşi atinge amărăciunea durerii sale de Preadulcele Iisus, atunci toate amărăciunile şi otrăvurile sale se preschimbă în miere.

Dacă cineva înţelege tainele vieţii duhovniceşti şi modul tainic în care lucrează Dumnezeu, încetează să se mai mâhnească pentru tot ceea ce i se întâmplă, pentru că primeşte cu bucurie medicamentele amare pe care i le dă Dumnezeu pentru însănătoşirea sufletului său. Pe toate le consideră răspunsuri la rugăciunea sa, de vreme ce neîncetat îi cere lui Dumnezeu să-i curățească sufletul. Însă atunci când oamenii înfruntă lumeşte încercările, se chinuiesc. De vreme ce Dumnezeu ne supraveghează pe toţi, trebuie ca fiecare să se predea Lui cu totul. Altfel se va

chinui. Cere să-i vină toate aşa precum vrea el, dar lucrurile nu se petrec după dorinţa lui, şi de aceea nu află odihnă.

Fie sătul, fie flămând de ar fi cineva, fie că este lăudat, fie că este nedreptăţit, trebuie să se bucure şi să le înfrunte pe toate cu smerenie şi răbdare. Şi atunci, unuia ca acestuia Dumnezeu îi va dărui mereu binecuvântări, până când sufletul său va ajunge să nu mai poată "încăpea şi suporta" bunătatea lui Dumnezeu. Şi cu cât va înainta duhovniceşte, cu atât va vedea dragostea lui Dumnezeu într-o măsură mai mare şi se va topi de recunoştinţă.

(în: Cuviosul Paisie Aghioritul, Viaţa de familie, Editura Evanghelismos, Bucureşti, 2003)

***

Arhim. Zaharia Zaharou:

Cea mai bună cale, cea mai vindecătoare cale de a primi lacrimi, lacrimi care vindecă și sunt mântuitoare pentru sufletul nostru, este cea a recunoștinței. Cu cât îi mulțumim mai mult lui Dumnezeu, cu atât mai mult primim harul Lui.

Putem ajunge să mulțumim lui Dumnezeu pentru orice, după cum ne învață Liturghia: "pentru toate pe care le știm și pe care nu le știm, pentru binefacerile arătate și cele nearătate", așa cum spunem în rugăciunea Anaforalei.

Când Îi mulțumim pentru orice, chiar și pentru fiecare suflare pe care ne-o dă, după cum citim în slujba Botezului, cu cât ii mulțumim mai mult, cu atât mai multă putere ne dă.

Și ajungem într-un punct în care dorim să-I mulțumim și mai mult, după cum trebuie și Îi datorăm. Astfel, descoperim că nu suntem capabili să Îi mulțumim pe măsură, și plângem din recunoștință, nefiind însă în stare să Îi înapoiem toate acele lucruri sfinte, drepte, desăvârșite, fiecare virtute, fiecare laudă, după cum este scris în ultimul capitol al Epistolei către Filipeni [toate "câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute şi orice laudă" (Filip. 4, 8)]. O astfel de pocăință izvorâtă din recunoștință - pentru că nu Îi putem mulțumi pe măsura binefacerilor primite, este dătătoare de viață și nețărmurită pe pământ.

(în: Omul lăuntric şi valoarea lacrimilor.. Cuvânt pentru suflet de la Arhim. Zaharia Zaharou - călăuză pe calea Postului. Cum să ne redescoperim şi să ne curăţim inima, făcând-o locul unde "Dumnezeu Se revarsă ca o ploaie"?)

****

Sfinţii ne-au lăsat multe definiţii ale smereniei, însă eu, personal, prefer definiţia Sfântului Maxim Mărturisitorul. Pentru el, smerenia înseamnă a şti că ne-am primit fiinţa „cu împrumut" de la Dumnezeu, înţelegere care ne umple inima de recunoştinţă. Sfântul Maxim subliniază şi însemnătatea aducerii de mulţumită, spunând că ea este egală smereniei.

Există diferite trepte ale smereniei. Potrivit Părintelui Sofronie, omul dobândeşte adevărata smerenie duhovnicească atunci când ajunge să îşi dea seama că nu este vrednic de un asemenea Dumnezeu precum Hristos. Smerenia îl ajută să primească adevărul descoperit de Hristos şi, acceptându-l, el dobândeşte har. Acest har devine o călăuză în inima noastră, îngăduindu-ne să ne vedem toată necurăţia şi spurcăciunea, dându-ne de asemenea şi curajul să mărturisim: „Doamne, sunt o lepădătură, sunt praf şi tină. Sunt vierme şi nu om (cf. Ps. 21, 6). Sunt cel mai mare păcătos", pentru a împrumuta cuvinte din rugăciunile proorocilor şi ale apostolilor. Adevărata smerenie înseamnă a privi în faţă adevărul descoperit în Hristos şi a mărturisi toată necurăţia şi spurcăciunea pe care fără să ne dăm seama le purtăm ascunse în noi. Harul lui Dumnezeu face lumină în sufletul nostru întunecat şi în lumina Lui ne vedem propria lumină. „Întru lumina Ta vom vedea lumină", cântăm în Doxologie (Ps. 35, 9). Numai atunci când Dumnezeu ne luminează cu harul Său izbutim să vedem adevărata lumină a propriei noastre existenţe.

(în: Ci o singură inimă, în Trupul lui Hristos.. Când "darurile unuia devin comoara tuturor"… Cheile care ne deschid uşa adâncului inimii)

****

Părintele Zaharia Zaharou - răspunsuri duhovniceşti: Cum vom putea face fată vremurilor apocaliptice ?

- Cum să facem să nu cârtim…?
- Aducând mulţumită lui Dumnezeu în toate, precum spune Sfântul apostol (cf. 1 Tes. 5, 18), pentru că noi trebuie să fim oameni care aduc mulţumită lui Dumnezeu.

Iarăşi ne întoarcem la ceea ce ne învaţă Liturghia. În mijlocul Liturghiei zicem: „Pe Tine Te binecuvântăm, pe Tine Te lăudăm, Ţie îţi mulţumim şi ne rugăm Ţie". De trei ori îi mulţumim Domnului şi o singură dată îi cerem ceva, pentru că Dumnezeu a făcut totul pentru noi în afară de învierea trupului, care se va săvârşi mai târziu. Aşa că trebuie să ne deprindem să mulţumim lui Dumnezeu în toate împrejurările şi pentru toate, chiar şi în necazuri.

Iertaţi-mă, vă voi spune încă un mic secret pe care bănuiesc că-l ştiţi deja. Dacă ne facem un obicei din a aduce neîncetat mulţumită lui Dumnezeu, El va deschide ochii sufletului nostru încât să vedem din ce în ce mai limpede binefacerile Lui faţă de noi şi faţă de semenii noştri. Pentru că duhul recunoştinţei este un duh smerit.

Sfântul apostol Pavel spune că noi nu am primit duhul lumii acesteia, duhul mândriei, al patimilor acestei lumi, ci am primit Duhul lui Dumnezeu prin care cunoaştem cele dăruite nouă de El (cf. 1 Cor. 2, 12). Aşa încât cu cât aducem mai multă mulţumită, cu atât se statorniceşte în noi un duh smerit. Nu avem nimic pe care să nu-l fi primit (cf. 1 Cor. 4, 7) şi întreaga noastră fiinţă este un împrumut de la Dumnezeu. Aşa încât cu cât dăm mai multă mulţumită, cu atât vom primi mai îmbelşugat un duh smerit şi vom atrage asupra noastră harul lui Dumnezeu care ne ajuta să-I mulţumim şi mai mult, să-I mulţumim chiar şi pentru fiecare răsuflare pe care ne-o îngăduie.

Şi în această dinamică a mulţumirii vine momentul în care ne încearcă o mare mâhnire pentru că nu suntem în stare să-I aducem lui Dumnezeu mulţumită pe care I-o datorăm şi pe care o merită. Acesta este începutul pocăinţei care se naşte din recunoştinţă şi acest fel de pocăinţă nu are sfârşit pe pământ.

Duminica a 29-a după Rusalii: Binecuvântarea neputinţei. "Să alegem dorirea adevărului sau compromisul prin mijlocirea căruia vom petrece bine şi vom fi aranjaţi?"Riscul duhovnicesc al "osificării", al "închiderii asfixiante" în propriul sistem şi al rătăcirii întâlnirii cu Dumnezeu

(icoana de Sorin Efros, paraclisul Spitalului I. C. Parhon)

Arhim. Varnava Iankos: Binecuvântarea neputinţei

Pericopa noastră evanghelică de astăzi pomeneşte evenimentul tămăduirii celor zece leproşi (v. Luca 17,12-19). Aici se menţionează că zece leproşi şi-au cerut în genunchi tămăduirea de la Domnul şi au primit-o. Însă numai unul dintre aceştia s-a întors ca să-i mulţumească Domnului şi ca să-şi exprime recunoştinţa pentru vindecarea sa. Atunci Domnul a pus întrebarea: „Ceilalţi nouă unde sunt? Pentru ce nu au venit?". Continuând lectura pericopei evanghelice, Îl vedem pe Domnul nostru că-l îndreptăţeşte duhovniceşte pe acel unul, care mai era şi samarinean, spunând că credinţa lui l-a mântuit.

Avem prezente aici două elemente. Acela al binefacerii şi acela al recunoaşterii.

Întâi de toate, trebuie să analizăm faptul că din cei zece leproşi cel de neam mai de jos a primit acest privilegiu, adică acela de a-i fi recunoscută de Domnul credinţa lui şi posibilitatea mântuirii lui. Acela care nu era de neam ales, cel străin de neam, acela care nu se afla în cadrul poporului moştenirii lui Dumnezeu.

De cele mai multe ori problema se află în faptul că noi suntem atât de izolaţi în noi înşine, încât nu putem să vedem nimic mai departe. Fie că aceasta este o idee, fie că aceasta este o virtute, fie că este orice altceva. Fiecare dintre noi îşi confecţionează un sistem de gândire, de sentimente şi funcţiuni personale, care nu are nici o legătură cu celălalt, nu are nici o legătură cu Hristos. Dar aceasta este o închidere asfixiantă în noi înşine. Odată cu trecerea timpului sufletul se osifică într-o anumită stare, iar omul devine precum betonul şi astfel capătă o anumită formă. Are certitudini, are obsesii şi nu admite schimbări.

Din cei zece leproşi care s-au tămăduit, cine a venit şi şi-a manifestat recunoştinţa sa? Cel neputincios! Acela care nu era de neam ales. Aşadar, în cele din urmă este un privilegiu să fim neputincioşi, să fim vlăguiţi, să nu fim recunoscuţi. Este un privilegiu, pentru că nu ne închinăm la noi înşine.

Există, desigur, primejdia dezamăgirii, care în realitate este un simptom al mândriei. Dacă omul respinge acest simptom şi primeşte cu răbdare nevrednicia sa personală, întorcându-se spre Dumnezeu, are toate acele premise necesare pentru a ieşi din microcosmosul său, de a ieşi din limitarea sa vizuală, astfel încât să-l vadă pe celălalt şi mai departe.

De obicei, sistemul gândurilor şi al funcţiunilor noastre personale este sprijinit pe îndumnezeirea mulţumirii noastre de sine, a satisfacerii noastre. Lucrul acela pe care noi îl grăim: „să mă simt bine". Aşadar, de mult ori există această dilemă: să mă simt bine, să petrec bine jertfind Adevărul, căutarea lui, sau să aleg acest proces dureros de căutare a Adevărului, care mă va scoate dintr-un impas existenţial, de viaţă? Această dilemă se pune zilnic în faţa noastră şi de multe ori capătă şi dimensiuni tragice. Să alegem dorirea Adevărului sau compromisul prin mijlocirea căruia vom petrece bine şi vom fi aranjaţi?

De obicei omul caută raţiunea echilibrului său psihic, psihologic, dar nu a odihnei lui ontologice. Omul se luptă să afle o clipă de mulţumire, dar este neputincios şi indiferent să afle limitele vieţii şi raţiunile vieţii. Adică desfăşoară o deosebită luptă pentru a găsi un artificiu, prin mijlocirea căruia să se simtă bine, artificiu care poate să fie şi viaţa religioasă, dar să nu intre în procesul de a afla raţiunea vieţii, raţiunea faptelor sale, raţiunea alegerilor sale.
Omul vrea să se simtă bine, să-l iubească ceilalţi de pildă, dar nu intră în aventura de a căuta ce este în cele din urmă dragostea? Cum se întâmplă să fie? Cum se defineşte? Omul devine pur şi simplu un receptor pasiv al stărilor plăcute sau neplăcute. Iar pe Dumnezeu şi-L doreşte ca pe un mag, care într-un mod pasiv, deodată şi fără propria lui participare, fără coparticiparea libertăţii lui, fără

participarea la căutarea adevăratei raţiuni, îl va face pe om să se simtă bine. Asemenea rezolvări căutăm.

Nu este însă cu putinţă ca omul să înainteze în acest fel. Există evenimente în viaţa noastră care ne aduc în dileme tragice. De multe ori ne aflăm faţă-n-faţă cu viaţa sau cu moartea. Iar omul atunci simte un nod în gât. Simte înlăuntrul său că i se zdrobesc, că i se spulberă puterile. Din ce motiv? Pentru că exact atunci intră în confruntare cu sine însuşi. Conştiinţa lui îi mărturiseşte faptul că alegerea aranjării lui este o tăgăduire a vieţii. Şi se întreabă ce să facă?

Viaţa este exact această trezire a existenţei noastre şi a intensificării activităţii ei. Să simtă omul că merită faptul că a venit în această viaţă, că există cu adevărat, că trăieşte în spaţiu şi timp. Nu într-un mod abstract, nu într-un mod ideologic, ci cu o raţiune practică, prin mijlocirea căreia caută şi se verifică pe sine însuşi.

Simptomul acestor obsesii ale noastre, ale raţiunii psihologice şi ale tăgăduirii celei ontologice, conduce la diferitele sisteme de gândire. Uneori chiar şi sistemul bisericesc este rodul infirmităţii sau al alegerii omului de a nu voi să găsească viaţa.

Astfel se creează grupurile alese, parohiile alese, oamenii aleşi, religiile alese, sistemele filosofice alese şi neamurile alese. Pentru aceasta şi Hristos în mod scandalizator nu tămăduieşte pe vreunul dintre cei aleşi, pe vreunul dintre iudei, ci tămăduieşte şi mărturiseşte virtutea unuia care nu era un „ales”, a unui samarinean.

Cineva ar putea spune că unii sunt cu adevărat harismatici, că genele anumitor oameni îi fac să fie speciali. Şi ce-i cu asta? Se mântuiesc? Pur şi simplu aceştia au mai multă răspundere. Dacă, desigur, ei se înfumurează pentru superioritatea genelor lor şi pentru harismele lor, ce fac? Tăgăduiesc modul duhovnicesc, potrivit căruia puterea omului se vede în faptul de a vrea să fie învins, în faptul de a îndura înfrângerea şi mai cu seamă dacă înfrângerea sa este posibilitatea vieţii pentru altul.

Omul, însă, funcţionează cu o raţiune antihristică, cu o raţiune care este refuz al Crucii. El vrea să pară puternic şi să-l stăpânească pe celălalt. Să-l recunoască drept puternic, indiferent dacă promovarea propriei sale puteri este consumarea completă a celuilalt, este spulberarea celuilalt.

Ales, în cele din urmă, este acela care vrea să trăiască în chipul lui Hristos. Aşadar, este alegerea noastră de a ne integra „întru pocăinţă” în Trupul lui Hristos. Fie că

suntem superiori din punct de vedere biologic, psihologic sau chiar şi genetic, fie inferiori. Vom avea de dat într-o mai mare măsură seamă lui Dumnezeu dacă noi suntem mai aleşi decât alţii.

Dumnezeu nu este părtinitor, nu caută la faţa omului, nu-i deosebeşte pe oameni în buni şi răi, ci însuşi omul alege să se deosebească în faţa lui Dumnezeu, preferând virtutea sau răutatea, adoptând raţiunea vieţii sau raţiunea morţii.

Raţiunea vieţii este să învăţăm să iubim, adică să fugim de închiderea noastră, de microcosmosul nostru. Acest microcosmos de multe ori este creat şi prin lucruri bune, prin ideile noastre, prin virtuţile noastre şi prin însăşi conştiinţa noastră religioasă.

Conştiinţa religioasă a creştinului nu este una instituţionalizată, ci este o conştiinţă a „persoanei”, este conştiinţa lui Hristos, este conştiinţa vieţii.

Toate acestea, ştiţi, constituie cadrul teoretic. Însă, fiecare om are momente în viaţă când este judecat. Dacă el Îl alege pe Hristos sau pe sine însuşi. Dacă alege viaţa sau moartea. Dacă alege să experieze o raţiune a vieţii, dacă alege planul ontologic, planul duhovnicesc sau dacă va rămâne ţintuit în forme, fără să existe acolo propria lui participare dureroasă, care se exprimă drept cale a nevoinţei şi a Crucii. Dacă, în final, cere o odihnă, o aranjare şi o relaxare, care să-l facă să petreacă el şi familia lui clipe plăcute până când va pleca din această lume.

(din: Preot Varnava Iankos, Biserica păcătoşilor, Editura Egumeniţa, 2016)

Întoarcerea la lucrarea dinlăuntru - Unde să te duci ca să nu mai păcătuieşti?

Dragostea în care cred: gânduri înainte de Liturghie

[…]

Omul căzut e o ființă căreia căderea i-a scos ochiul inimii din orbita lui și l-a înfipt în stomac sau mai jos: situație în care ochiul acesta a pierdut Lumina lui Dumnezeu și a început să fie ”luminat” de rațiunile stomacului sau a altor părți anatomice de mai de jos.

Mântuirea este călătoria de întoarcere a ochiului inimii, făcut să contemple Dumnezeirea, la loc în orbita lui din adâncul inimii noastre (aceasta fiind și întoarcerea la dragostea dintâi, adică la contemplarea lui Dumnezeu, întoarcere care li se cere, în cartea Apocalipsei, tocmai unor creştini care aveau fapte, osteneli, răbdare și sufereau pentru Numele Lui!). Fără această întoarcere, care debutează prin credința în Iisus Hristos și continuă prin urmarea Lui lăuntrică, sufletul rămâne în întuneric. Într-un întuneric care poate fi și unul ”creștin”, adică mobilat cu idei și practici creștine.

Această călătorie nu este facultativă, opțională, adică nu poate fi înlocuită cu altceva. De asemeni, ea nu se poate face decât în Numele lui Iisus Hristos, numai prin puterea Lui, primită prin Sfintele Taine și lucrată prin rugăciune. Partea omului în această lucrare este râvna, cantitatea: calitatea lucrării, înaintarea și desăvârșirea ei depind, în totalitate, de harul lui Dumnezeu.

”O, neam ticălos și netrebnic, oare cât vă voi mai răbda, oare cât voi mai fi cu voi?”. Vă amintiți aceste cuvinte? Ele au fost spuse de Domnul Hristos când, abia coborât de pe Tabor, sosește în mijlocul apostolilor și cărturarilor care se certau pentru că nu-l putuseră vindeca pe tânărul lunatic.

Aceeași mustrare o aud în inima mea când, ticălos și netrebnic fiind, caut justificări sentimentale sau ”teologice”, adică ”apostolești” sau ”cărturărești”, ca să mă sustrag călătoriei lăuntrice, în favoarea creștinismului copilăresc de la început, cel psihologic și cultural.

Nu există Ortodoxie fără lucrare lăuntrică.

Chiar Sfinții Închisorilor comuniste sunt, pentru mine, un mare exemplu în acest sens. Căci cine sunt acești sfinți? Sunt creștini care se lansaseră într-o eroică acțiune exterioară, pe care am putea-o numi, pe scurt: Schimbarea la Față a României. Dar Dumnezeu a luat această posibilă elită morală și politică a României și, prin Golgota pușcăriilor comuniste, a dus-o în tărâmul lucrării lăuntrice și a transfigurat-o în elită duhovnicească.

Cred că noi, cei de azi, nu suntem atât de tari ca să mai avem nevoie să fim zdrobiți în omul nostru moral-psihologic de un cumplit eșec politic sau cultural, pentru a ne îndrepta spre lucrarea duhovnicească. Celor ce cred astfel aș putea să le amintesc că suntem deja, de multă vreme, locuitorii și cetățenii eșecului global de dinaintea întoarcerii Domnului Hristos.

Sunt multe căi, după diversitatea situării fiecăruia dintre noi în lume; dar toate se varsă, în cele din urmă, în aceeași, unică, lucrare lăuntrică mântuitoare: a minții care strigă înlăuntrul inimii.

Cerând acel lucru pe care, după eșecuri și suferințe lămuritoare, a ajuns a-l socoti ”mai bun decât viața”: mila Domnului Iisus Hristos….

****

Evanghelia darului recunoștinței

[…]

Oricum, orice om are o lucrare lăuntrică. Oricum, orice om trăiește transformând evenimente exterioare în lucrare lăuntrică, a minții și a inimii sale. Dar creștin este acela care are ca lucrare lăuntrică pe Iisus Hristos și Evanghelia Sa.

Azi, prin Evanghelia despre cei 10 leproși, ni se amintește, bineînțeles, o lecție despre lucrarea noastră lăuntrică. Toți cei 10 s-au vindecat ”în Numele lui Iisus”, dar numai unul s-a întors să-I mulțumească. Ceilalți 9, eliberați de impedimentul leprei, s-au aruncat în viața inaccesibilă până atunci datorită bolii: s-au întors, cu năvală, în viața lor, cea pe care boala le-o interzisese. Dar, viața aceea e vechea noastră viață, boala mortală a sufletului noastru, tocmai viața care ne ucide sufletele și din care a venit să ne izbăvească Iisus. E tocmai viața care a produs lepra și care va produce moartea…

Iisus i-a vindecat de lepră ca să-i vindece de necredință, căci minunile se fac pentru a naște credința. Și din 10 vindecați de lepră, doar unul a început să se vindece și lăuntric, adică evenimentul exterior al vindecării de lepră a început să devină eveniment lăuntric al vindecării din moartea sufletească, din înstrăinarea sufletului de Dumnezeu. Iar, unul din roadele și semnele acestei treceri a lucrării lui Dumnezeu, din afară în lăuntru, din lumea trupului în lumea sufletului, este și apariția recunoștinței.

După fiecare vindecare Domnul le-a spus celor izbăviți să se ferească de a mai păcătui, ca să nu le fie mai rău. Dar unde să te duci ca să nu mai păcătuiești? Cel care va pune acestă întrebare lui Iisus, în rugăciunea sa lăuntrică, va descoperi că a primit răspuns, încă de acum două mii de ani: în Împărăția lui Dumnezeu.

Acest răspuns este inima propovăduirii lui Iisus Hristos. Și devine și inima vieții noastre, din clipa în care începem să căutăm, nu o viață fără boli și suferințe, ci una fără de păcat…

Iar spre acea viață ne duce cu mai multă putere, o chemare lăuntrică a Numelui lui Iisus, care nu se face doar cu credință și răbdare, ci și cu mulțumire și recunoștință.

Așa să ne ajute Dumnezeu Duhul Sfânt și nouă să-L prea mărim pe Domnul Iisus în inimile noastre. Amin.

“Ce teribil lucru să-L ratezi pe Dumnezeu chiar şi când Îl întâlneşti faţă către faţă!”. Iubirea de lume - “lepra” care ne stinge “focul” din inimă, ne scoate de la picioarele lui Iisus şi de pe drumul către Împărăţia cerurilor

Marius Iordăchioaia/ Dragostea în care cred: lepra credinței noastre

Foc am venit să arunc pe pământ și cât aș vrea să fie aprins acum, spune Domnul Iisus. Acest foc este focul mântuitor al credinței în El. Ultima Lui întrebare a fost: Voi mai găsi ceva din acest Foc al credinței când mă voi întoarce din Cer?

În Evanghelia de azi, a leproșilor, vedem lucrarea de aprindere a acestui Foc. Știm de la apostolul Pavel că minunile se fac pentru a naște credința. Minune a fost și vindecarea leproșilor. O minune foarte discretă căci martorii ei au fost doar leproșii care se duceau acolo unde i-a trimis Iisus. Ei plecaseră spre Templu, să se arate preoților, așa cum le poruncise Domnul, și mergând, cu fiecare pas făcut pe drumul poruncit, lepra se retrăgea din ființa lor!

Aici e bine să ne oprim şi să cinstim pe Domnul pentru taina dezvăluită: A crede înseamnă a te duce unde te-a trimis Iisus! Şi dragii mei fraţi, scumpe surori, unde ne-a trimis Domnul pe toţi? Unde? Spre Împărăţia cerurilor, spre templu ceresc, ca să ne arătăm Părintelui ceresc! Slavă Lui! Aceasta e călătoria care ne vindecă! Aceasta e Calea! Slavă Domnului Iisus că ni S-a făcut, smerindu-se, această Cale!

Dacă ne plângem azi cu toții de tot felul de boli sufletești din pricina cărora ne vine tot mai greu să ne mai simțim și să ne mai spunem creștini, boli care ne sting Focul din inimă, cauza e că nu călătorim spre Ierusalimul ceresc, unde ne-a trimis Iisus. Pe orice alt drum (făcut, desigur, în Numele Domnului, dar după porunca poftei noastre!) rămânem bolnavi de bolile acestei lumi putrede, leproase, care se descompune mereu și până la sfârșitul ei, cu carnea și sufletele celor ce o populează. Rădăcina leprei creștinilor e iubirea de lume, așa cum rădăcina mântuirii lor, este iubirea de Împărăție.

Și noi am venit la Iisus. Și noi am primit cuvântul. În febra credinței dintâi, și sufletul nostru a pornit spre Împărăție. Dar când, mergând spre Împărăție, am început să ne vindecăm, am început și să părăsim acel drum, acea direcție, și ne-am întors spre lume! Spre Țara Leprei din care ne-a scos Iisus!

Bineînțeles, ca și cei nouă leproși din Evanghelie, ne-am vindecat și noi, dar nu ne-am mântuit! Căci n-am fost curățiți pentru lume, ci pentru Împărăția Cerurilor! Și așa cum din zece curățiți de lepră doar unul s-a mântuit și de moartea veșnică, așa și noi creștinii de acum: din zece curățiți de păcate se mântuiește doar cel care se folosește de această curățire ca să mergă spre Împărăție, spre Cer! Nu spre o lume mai bună! Nu spre o viață mai bună în lume! Ci la picioarele lui Iisus, în altă Viață, făcută doar din mila Lui!

A te considera acasă la picioarele lui Iisus și a găsi fericirea în revărsarea de slavă și mulțumire a inimii tale către Tatăl Ceresc, iată mântuirea! Iată Împărăția Cerurilor!

Ori de câte ori un creștin se va arunca la picioarele lui Iisus înlăuntrul propriei inimi și va aduce mulțumire și slavă Tatălui Ceresc pentru dragostea și bunătatea Lui, va găsi Împărăția Cerurilor și se va bucura de ea! Dar va și vedea cât de tare îl ține lumea, cât de tare se împotrivește lumea ca să nu facă acestea, ca să nu intre în Împărăție! Și această împotrivire a lumii o va vedea lucrându-se chiar cu carnea și cu nervii lui, cu propriile viscere și gânduri, cu toate dorințele pe care lumea le-a sădit și le-a crescut în el!

Dar, mai tare decât toate acestea în a-l ține pe creștin departe de Împărăție, e creștinismul lumesc, e creștinismul cu ținte lumești! Cel care a înlocuit, în învățătura lui Hristos, Împărăția cu lumea, verticala, cu orizontala, pe Iisus Însuși, cu o viață lumească mai bună!

De aceea, va rămâne pe calea către Împărăție, doar cel care caută vindecarea de lume! Nu de ceea ce îl ține să nu se bucure de lume, cum ar fi boala, ci de lumea însăși, de mama tuturor bolilor!

Căci lumea e rădăcina leprei noastre! Lumea e grădina morții, în mijlocul căreia crește copacul binelui și răului! Și în care creștinii sunt uciși duhovnicește, mușcând din momeala făgăduinței unei lumi ”mai bune”! Iar, o lume mai bună nu există! Există doar lumea și Împărăția Cerurilor!

O lume mai bună a făgăduit și comunismul și tot ce a dat omenirii a fost cel mai mare masacru din istorie! O lume mai bună ne făgăduiește și ”eurocomunismul” de azi și tot ce dă României e cel mai mare masacru al inocenților din istoria țării noastre!

”O lume mai bună” e doar mirajul care omoară în inimile oamenilor nașterea credinței în Hristos, iar în inimile creștinilor, trăirea mântuitoare a credinței, care este căutarea Împărăției lui Dumnezeu.

Iartă-ne, Doamne!

***

Doxologia: Pr. Constantin Sturzu: Câştigător la “unu din zece”

În timpul vieţii Sale pământeşti, au fost multe vindecări făcute de Hristos Domnul. Nu toate însă s-au desfăşurat după un acelaşi “scenariu”. Uneori vindecarea se făcea ca răspuns imediat la cererea bolnavului, ba chiar, uneori, Mântuitorul Însuşi aborda persoana respectivă pe această temă (cum e cazul slăbănogului de la Vitezda), alteori vindecarea se făcea după insistenţe, unele chiar îndelungi, ale celui aflat în suferinţă (a se vedea cazul femeii hananeence).

Cel mai adesea, după o vindecare, Domnul cerea discreţie asupra minunii, deşi avem şi un caz în care cel ce fusese demonizat - din ţinutul gherghesenilor - este îndemnat să rămână în acele locuri ca să spună “cât de mult bine i-a făcut lui Dumnezeu”.

Toate vindecările relatate de Evanghelii au, dincolo de unele elemente comune, şi ceva specific. Vindecarea celor zece leproşi, spre exemplu - despre care se va vorbi în bisericile ortodoxe în această duminică - are în centrul mesajului său ideea de mulţumire sau de recunoştinţă.

Pericopa sună astfel: "În vremea aceea când a intrat Iisus într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi care stăteau departe şi care au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, învăţătorule, fie-ţi milă de noi! Iar El, văzându-i, le-a zis lor: duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor. Dar, pe când ei se duceau, s-au curăţit de lepră. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors şi cu glas mare slăvea pe Dumnezeu; şi a căzut cu faţa la pământ lângă picioarele lui Iisus şi I-a mulţumit. Şi acela era samarinean. Iisus însă, răspunzând, a zis: oare, nu toţi cei zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, decât numai acesta care este de alt neam? Apoi a zis către acela: scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit." (Ev. Luca 17, 12-19)

****

La prima vedere, pare contrariantă atitudinea Domnului faţă de cei nouă care şi-au continuat drumul. La urma urmei, am putea spune, ei nu au făcut decât să respecte prevederea vechitestamentară, care le cerea să se arate preoţilor înainte de a se reintegra în comunitate. Mai mult, acest lucru este întărit de Însuşi Iisus, care le cere să meargă şi să împlinească această exigenţă a Legii. Practic, ei se aflau sub ascultare. Unde au greşit? De ce sunt mustraţi? Avea nevoie Hristos de recunoştinţa lor, Îl ajuta cu ceva ca ei "să dea slavă lui Dumnezeu"? Nu cumva - ar spune un cârcotaş - El cerea discreţie, dar, de fapt, Îşi dorea recunoaştere din partea celor care beneficiau de aceste minuni? Iată doar o parte dintre întrebările ce s-ar putea naşte în orice minte prizonieră logicii acestei lumi…

Ei bine, cei nouă leproşi nu au nici o scuză pentru comportamentul lor. Chiar şi în logica omenească, dacă există un pic de bun simţ, e de la sine înţeles ca un om să se întoarcă pentru a mulţumi binefăcătorului său, indiferent de cât efort ar presupune asta. Ei se puteau duce şi ulterior, după ce I-ar fi mulţumit lui Iisus, să împlinească şi cele ale Legii, spre a se reintegra în familiile şi în comunităţile lor.

Gestul lor e similar cu al celui ce primeşte un cadou de la o persoană şi pleacă repede spre casă spre a se bucura de darul picat pe neaşteptate, dar fără a rosti măcar un "mulţumesc".

Apoi, un alt aspect. Când unui om i se întâmplă ceva bun pe neaşteptate, poate fi de înţeles dacă, într-o primă instanţă, furat de euforia momentului, caută mai întâi să împărtăşească bucuria cu cei din jur, iar abia apoi ridică rugăciune de mulţumire lui Dumnezeu. Dar dacă L-ai avut în faţa ta pe Însuşi binefăcătorul tău şi nu te întorci spre El să-i mulţumeşti înseamnă că nu ai înţeles că ai beneficiat de mila şi iubirea unei Persoane concrete. Ce teribil lucru să-L ratezi pe Dumnezeu chiar şi când Îl întâlneşti faţă către faţă!

E o atitudine maladivă această exclusivă concentrare a noastră pe darurile primite în viaţa noastră, ignorând în mod voit pe Dăruitor. De aceea este atâta durere în lume, atâta frustare şi atâta depresie, pentru că nu mulţumim suficient pentru ceea ce avem în viaţă noastră şi ne frământăm mereu cu gândul la ceea ce nu avem.

La ce le-a folosit celor nouă leproşi că s-au vindecat? Se vor fi bucurat de vindecarea lor o vreme, un an, zece, poate să mai fi trăit şi o sută de ani… Dar trupul tot la boală sau, în cel mai bun caz, la neputinţele bătrâneţilor şi apoi la momentul morţii ajunge. Să ne mulţumim doar cu o sănătate de moment? Sau să recunoaştem pe Dumnezeu ca sursă a vieţii noastre ca apoi să auzim şi noi, precum cel de-al zecelea lepros: "credinţa ta te-a mântuit"? Acest om recunoscător a primit, cu adevărat, mai mult decât ceilalţi nouă…

Cam aşa ne-am putea gândi şi la momentul în care vor fi "un cer nou şi un pământ nou", la învierea cea de obşte: toţi vor primi înapoi trupurile lor (precum toţi cei zece leproşi s-au vindecat), dar numai cei care se vor întoarce atunci spre Dumnezeu cu recunoştinţă vor gusta binefacerile mântuirii! Cei care se vor întoarce spre ale lor, într-o atitudine de autosuficienţă, ignorând pe Dumnezeu care este de faţă, aceia nu au cum să fie fericiţi. Ei ar fi cei care îşi doresc să fie nu dumnezei prin harul/ puterea lui Dumnezeu, ci dumnezei prin ei înşişi.

Domnul a spus: "Slavă de la oameni nu primesc" (Ioan 5, 41). Ca atare, nu de asta ne-a creat. Lui nu-i lipseşte nimic, nu are nevoie de nimic, cu atât mai puţin ca noi să-i dăm slavă. El este plinătatea desăvârşită pentru că toate sunt de la El şi în El. Dar ideea este că noi avem nevoie să-L slăvim pe Dumnezeu ca în felul acesta să ne împărtăşim din slava Sa, de Viaţa Sa. Este vorba aici de harul Său, de energiile necreate. În acelaşi loc scripturistic ni se spune: "Dar v-am cunoscut că n-aveţi în voi dragostea lui Dumnezeu. Eu am venit în numele Tatălui Meu şi voi nu Mă primiţi; dacă va veni altul în numele său, pe acela îl veţi primi. Cum puteţi voi să credeţi, când primiţi slavă unii de la alţii şi slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutaţi" (v. 42-44).

Nevoia de slavă / har/ energie este una fundamentală pentru om. Ea hrăneşte omul cum nu o poate face nimic din cele create. Când ne mândrim în noi înşine, e ca un soi de autofagie. Când căutăm slava de la oameni, e un soi de canibalism. Când o cerem, conştient sau mai puţin conştient, de la diavol, se cheamă că ne lăsăm posedaţi. Doar când o căutăm de la Dumnezeu este îndumnezeire.

Dumnezeu a creat persoane care-i să fie parteneri egali în iubire, care să fie împreună creatori cu El. Noi îi spunem Stăpân şi ne facem robi ai Săi şi asta ne ajută să ne “aşezăm” ontologic corect, să ocupăm poziţia care ni se cuvine. Căci din această postură, în mod paradoxal, noi devenim dumnezei, primind “împărăţia cea gătită pentru noi”. Ne facem pe noi înşine robi ca Dumnezeu să ne facă fii ai Săi. Aceasta e mişcarea duhovnicească: te smereşti ca să poţi fi înălţat. Pentru că numai Domnul ştie cum să ne înalţe. Toată această smerire, lepădare a noastră în faţa Domnului, este spre a ne vindeca de ispita căutării în altă parte a slavei.

Imediat ce suntem restauraţi, curăţiţi, îndreptaţi, luminaţi, primim tot mai deplin slava ce ne îndumnezeieşte şi se face, la rându-i, în pântecele nostru (adică în centrul fiinţei noastre), “izvor de apă vie”, din care se adapă şi alţii. De aceea, simpla prezenţă a unui om cu viaţă sfântă îi marchează şi-i ajută mult să se schimbe pe cei de lângă el.

Dacă e să fie acum o criză cu adevărat, e criza de oameni cu viaţă sfântă. Criză de oameni care să nu primească nimic de la nimeni, nici măcar laude şi aprecieri. Care să nu se hrănească nici din faptele lor bune, nici din încurajările altora. Care să nu dorească decât slava lui Dumnezeu, prezenţa Lui, bucuria şi mângâierea Lui. Ne putem număra printre aceşti oameni dacă vom începe prin paşi foarte simpli: mulţumind mereu lui Dumnezeu pentru toate câte le avem, adică slăvindu-L. Slăvindu-L pe El, ne umplem de slava Sa. Şi aşa vom fi şi noi acel “unu din zece”, câştigători în “jocul” acesta ce nu ţine de noroc, ci doar de bunăvoinţa noastră. Poate că, din 10 lucruri ce-mi marchează viaţa, am nouă motive de nemulţumire şi doar unul pentru care să fiu recunoscător. Mizaţi pe acesta din urmă. Nu e chestiune de noroc, câştigul e sigur!

Pilda celor 10 leproşi

Lepra era şi este o boală incurabilă şi foarte contagioasă. Cei care se îmbolnăveau de lepră erau obligaţi să părăsească comunitatea din care făceau parte, pentru a preveni răspândirea bolii. Mai mult decât atât, familiei şi prietenilor le era interzis să-i viziteze, aceştia fiind condamnaţi să trăiască până la sfârşitul vieţii singuri şi uitaţi de cei dragi. Neavând unde să mai locuiască, adeseori se refugiau în cimitire sau în peşteri.

Pe când Iisus propovăduia în Samaria şi Galileea, la marginea unui sat a întâlnit 10 bolnavi de lepră care i-au cerut ajutorul. Mântuitorul nu i-a vindecat pe loc, ci i-a trimis să se arate preoţilor, punându-le astfel la încercare credinţa. Pe drum s-au vindecat toţi, însă din 10, doar unul singur a luat hotărârea firească de a se întoarce şi de a-I mulţumi binefăcătorului său. Iar tocmai cel care s-a întors nici măcar nu era de acelaşi neam cu Iisus ci era samaritean.

Samariteanul, pentru că s-a întors să-I mulţumească lui Iisus, pe lângă vindecarea trupească a primit-o şi pe cea sufletească, Mântuitorul spunându-I: "Scoală-te şi du-te, credinţa ta te-a mântuit!"

Ceilalţi nouă chiar dacă s-au vindecat în mod miraculos, s-au întors la viaţa lor plină de păcat pe care o duceau şi înainte, şi pentru care şi primiseră această pedeapsă de la Dumnezeu.

Din păcate şi noi suntem la fel ca cei nouă, nu suntem mulţumiţi niciodată cu ceea ce Dumnezeu ne trimite, şi mai ales nu-I mulţumim. Însă sper că această

pildă ne va face să ne schimbăm, să devenim mai buni şi mai receptivi la mesajele pe care ni le trimite fie prin bine (bunăstare), fie prin necazuri.

Aş vrea ca de acum înainte, în fiecare seară când ne facem rugăciunea, înainte să cerem ceva pentru ziua următoare, să mulţumim pentru ceea ce am primit în ziua ce s-a încheiat. Şi mai vreau să vă aduc aminte că, pe lângă cuvinte, cel mai bun mod de a mulţumi este de a ajuta şi noi la rândul nostru, pe cei ce se află în nevoie, având mereu în minte faptul că oricând ne putem afla şi noi în aceeaşi situaţie.

Pr. Nicolae Tănase - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii - a celor 10 leproşi

Dumnezeu nu ia seama la păcatele noastre, dacă lepădăm păcatul. În Taina Sfintei Spovedanii reuşim lucrul acesta. Sfânta Evanghelie ce s-a citit astăzi este o Evanghelie mustrătoare la adresa noastră, la adresa tuturor, a tuturor oamenilor din toate timpurile.

La care creştin ne putem noi gândi că ar fi fost el de ajuns de recunoscător pentru binefacerile primite de la Dumnezeu? Binefacerile ştiute, văzute, dar mai ales binefacerile neştiute, nevăzute, neînţelese uneori.

Unde sunt cei care au simţit ajutorul lui Dumnezeu? De unde vine mulţumirea, recunoştinţa? De la cine nu te aştepţi. Şi Mântuitorul Hristos a primit recunoştinţă, mulţumire pentru binefacerea făcută, numai de la unul din cei zece şi acesta era străin de neamul evreiesc, străin de Lege, străin de Dumnezeu.

Era şi el lepros, într-adevăr, alături de ceilalţi. Dar ca gândire, ca pregătire, ca inimă, ca neam, ca şi credinţă, „nu le avea cu astea”. Dar, pentru că a primit binefacerea de la Dumnezeu, s-a întors şi I-a mulţumit. Mântuitorul Hristos zice: „Numai unul s-a vindecat? Oare nu 10? Ceilalţi nouă unde sunt?”.

Întrebarea aceasta mereu o punem şi noi. Aici, în biserică, ..., numai cei de faţă s-au botezat? Numai cei prezenţi? Ceilalţi, care sunt acum la casele lor, ei nu s-au

botezat? Numai atâtea familii avem noi? Unde sunt celelalte familii cununate, unite de Hristos, prezent la masa de Cununie a lor? Unde sunt?

Iată lipsa de recunoştinţă! Dar câţi am fost vreodată bolnavi sau în vreo nevoie şi Dumnezeu ne-a ajutat şi am şi simţit ajutorul Lui? Unde suntem, ca să-I mulţumim?

De aceea, am spus că Evanghelia ce s-a citit astăzi este o Evanghelie mustrătoare pentru nerecunoştinţă. A venit Hristos în iesle, a venit binevoitor, a venit smerit; şi n-am fost recunoscători pentru pogorârea Lui, pentru deşertarea Lui de slavă.

Închipuiţi-vă un împărat, cu toate bogăţiile, cu toate hainele, cu toată strălucirea. Şi închipuiţi-vă că lasă toate şi vine la noi, desculţ, îmbrăcat modest.

Să fim recunoscători împăratului că a venit aşa la noi. Şi aşa a venit Împăratul împăraţilor, Iisus Hristos. „Recunoştinţa este floare rară” zice un proverb. Ştiţi că există o floare foarte rară la noi, se numeşte floarea de colţ. Nu numai că-i rară, dar se şi găseşte greu, numai pe stânci.

Recunoştinţa este ca floarea asta. Se găseşte şi greu şi e şi rară. Să mulţumim şi pentru cele bune şi pentru cele rele. Să fim recunoscători şi unul altuia, pentru că avem în viaţă nevoie unul de altul.

Să fim recunoscători sfinţilor, pe care i-am tot rugat ca să intervină la Dumnezeu pentru noi, nevrednicii. Să fim recunoscători Maicii Domnului, care pururea se roagă şi intervine pentru noi.

Să fim recunoscători pentru binefacerile date de Dumnezeu, dar şi pentru cele rele pe care le-a permis Dumnezeu asupra noastră. De ce? Pentru că şi acestea ne sunt de folos.

Uneori avem pagube, uneori avem pierderi, uneori ne mor animalele, uneori vine apa peste noi, alteori se dărâmă munţii peste noi, alunecă satele. Aţi auzit toate acestea. Să fim recunoscători şi pentru acestea, pentru că nu ştim prin acestea ce a rânduit Dumnezeu pentru noi.

Când ne mor animalele să fim recunoscători lui Dumnezeu pentru că în felul acesta El ne-a pus pe noi la canonul pe care n-am vrut să-l facem. A terminat avantajul nostru, munca noastră, pentru că n-am fost milostivi.

Hristos a dat, dar şi cere. Iată că, în Biserică, la Iisus Hristos, întâlnim şi lucruri contradictorii.

Hristos este piatră de sminteală. El a venit şi a adus altceva în lume. El a venit şi a zis: „Îţi trage cineva o palmă? Întoarce şi obrazul celălalt. Îţi greşeşte fratele tău? Mustră-l, nu-l omorî!”. El a venit şi a făcut o revoluţie.

De aceea, cele ce El a propovăduit nu întotdeauna ni se par logice. De ce? Pentru că El a dat, dar şi cere. A dat Sângele Său şi cere şi micul nostru efort: prezenţa noastră la mereu jertfa Lui, Sfânta Liturghie.

Încercând să credem că de azi înainte vom fi recunoscători, să rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne dea această putere, să zicem şi „Doamne, Îți mulţumesc!”, nu numai „Doamne, dă-mi!”. Să zicem: „Doamne, dacă Tu crezi, mai şi ia-mi, nu numai dă-mi. Poate eu nu ştiu cum e mai bine. Fă Tu cum e mai bine!”. Amin.

Pr. Visarion Alexa :„Știți când suntem noi recunoscători față de Dumnezeu? Când vedem moartea cu ochii”

Hristos întâlnește în Galileea zece leproși care strigau după El, care-i cereau ajutorul, vindecarea. Îi vindecă și apoi le spune să meargă să se arate preoților (doctorii din vremea aceea). Din cei zece, însă, doar unul se întoarce să-i mulțumească pentru tămăduire. Și acesta nu era iudeu, era samarinean. Nu era din poporul ales, nu era confrate cu Hristos.

Evanghelia aceasta ne vorbește despre recunoștință. Știți când suntem noi recunoscători față de Dumnezeu? Când vedem moartea cu ochii. Până atunci, din păcate, suntem preocupați cu lucruri mărunte, cu cârcoteli.

Chiar la începutul acestui nou an, m-a sunat mama într-o seară și mi-a spus să merg acasă că tatăl meu se prăpădește. Era bolnav, zăcea la pat de o vreme. A dat Domnul să-l prind în viață, conștient, să-i fiu alături. Nu prea mai vorbea, însă îl înțelegeam din semne. L-am întrebat cum îi este sufletul, dacă îl apasă ceva, dacă îl doare. Mi-a spus că nu. Avea o liniște pe chip. Și-a dorit să se împărtășească. L-am împărtășit, apoi l-am intrebat dacă își mai dorește ceva. Știți ce și-a mai dorit? Doar o gură de vin. Atât! Apoi s-au uitat la mine, a respirat adânc de trei ori și a plecat la Domnul.

Vedeți dumneavoastră cât de puțin își mai dorește omul în ceasul morții și cum alegem noi să ne petrecem cea mai mare parte din viață: în orgolii, în frustrării, în nemulțumiri și în nimicuri?! Ambiția cea rea a omului este teribilă. Omul este un

vânător. Vânează tot în jur. Reușitele, păcatele și greșelile celorlalți. Cu asta își irosește omul viața, în asta alege să pună toată energia și tensiunea zilelor sale, pentru ca în ceasul morții să mai aibă nevoie doar de o lingură cu vin...

Trăiți, oameni dragi, recunoscători și mulțumitori față de Dumnezeu! Nu așteptați ceasul cel de pe urmă, nu așteptați să vedeți moartea cu ochii. Bucurați-vă de fiecare zi, bucurați-vă de cerul frumos de deasupra noastră, de lumea pe care Domnul ne-a dat-o, de ploaie, de soare, de ninsoare.

****

Mi-aduc aminte de o pildă din Pateric. Un tânăr ucenic se afla sub îndrumarea unui duhovnic ce purta în el patima beției și, nu de puţine ori, când se îmbăta, își bătea ucenicul.

Frații din Mânăstire văzând acestea l-au sfătuit să-l părăsească, să caute alt duhovnic, însă tânărul le-a spus că rămâne lângă el, convins fiind că acolo va afla calea spre mântuire, că ascultarea de bătrân îl va mântui.

Într-o zi, însă, duhovnicul, beat fiind, l-a bătut pe acesta până l-a lăsat fără suflare. Când s-a trezit a doua zi și frații i-au povestit nenorocirea, bătrânul s-a dus lângă trupul ucenicului și i-a spus să se ridice. Acesta s-a ridicat, iar bătrânul s-a cutremurat în sufletul lui atât de puternic încât s-a pocăit pe loc și n-a mai băut.

&&&

Asta înseamnă recunoștință: ca în orice situație te-ai afla, oricât de grea, să înveți să-i mulțumeşţi lui Dumnezeu pentru ce ai, să nu te mâniezi, și să nu te înveninezi și să apelezi la răzbunare, care știți dumneavoastră a cui armă este. Avem în noi puterea de a ierta orice , oricui, oameni dragi. Înțelegeți și căutați puterea aceasta în dumneavoastră atunci când lucrurile vi se par greu de purtat, greu de înțeles.

Avem puterea de a purta și omul drept, și pe cel păcătos, și de a ține în spate o întreagă lume. Cum? „Mulțumescu-ți, Doamne pentru că-mi arăți iubirea Ta în fiecare zi!”.

Știți care este noima acestui tip de viețuire? Astfel veți putea trăi netulburați. Veți avea pace în inimă, veți avea bucurie, veți avea recunoștință și nimeni nu vi le va putea lua. Pe lângă recunoștință, în această Evanghelie se mai află un lucru tare potrivit acestor vremuri.

Astăzi, în această Evanghelie, vedem cum Hristos respectă un act medical. Îi tratează pe leproși, iar apoi îi trimite la preoți, să constate vindecarea. Pe vremea aceea, preotul era și medic și, după ce constata vindecarea, dădea certificat medical unui lepros, pentru a se putea întoarce în comunitate. Hristos respectă și recunoaște un act medical: „Mergeți la preoți, la medicii vremii!”. Doctorii, deci, au blagoslovenia lui Dumnezeu pentru a-și face treaba, pentru a face bine.

Luați cu discernământ și înțelepciune toate aceste lucrări. Nu vă smintiți, nu vă tulburați, ci străduiți-vă să păstrați pacea în inima dumneavoastră. Respectați, fiți decenți, dialogați, nu dați cu bice, nu ucideți oameni cu vorbe, atunci când nu sunteți de acord cu o opinie. Arătați că sunteți purtători ai mesajului lui Hristos, acela al iubirii.

Domnul să ne binecuvânteze și să ne lumineze! Să trăim cu bucurie și cu mulțumire înaintea lui Dumnezeu, până vom ajunge în ceasul cel din urmă, acolo unde toate lucrurile acestea, toate tulburările vieții nu vor mai conta, decât în măsura în care omul ambițios, orgolios dorește să le poarte în sufletul său în veșnicie, trăind astfel o stare de iad.

Părintele Visarion Alexa: „Să nu Îl mai transformăm pe Dumnezeu în om de afaceri, în bancher, în medic sau în agent matrimonial”

Nu poți minți, nu te poți preface la infinit că iubești un om, dacă nu-l iubești. Mai devreme sau mai târziu el va simți asta şi se va depărta de tine. „Un om a găsit pe drum un şarpe aproape înghețat şi, din bunătatea şi mila lui, l-a băgat în sân, iar şarpele revenindu-şi l-a mușcat şi omorât.”

Recunoștința este un lucru extrem de prețios. Lipsa acestui sentiment deformează sufletește pe cel ce primește şi nu este recunoscător şi atât de tare poate deforma, până la răzbunare şi ură. E o vorbă tare adevărată care spune aşa: dacă nu poți face bine, măcar să nu faci rău!

Dacă cineva ţi-a făcut un bine cât de mic şi nu-i poți fi recunoscător pentru asta, măcar nu-i face rău. Dacă nu mai poți răbda un om, măcar lasă-l în pace.

Evanghelia celor zece leproși...

Cei mai mulți dintre noi venim la biserică doar să cerem ajutor de la Dumnezeu, însă Îl transformăm în om de afaceri, în bancher, în medic, în agent matrimonial. Îl coborâm în toate nevoile noastre omenești, de zi cu zi, nevoi care nu trec în veșnicie: vreau mâncare, vreau soț, vreau copil, vreau casă, vreau mașină, vreau ploaie, vreau vânt etc.

Aşa au făcut şi cei zece leproşi când au strigat după Hristos să-i tămăduiască, aşa facem fiecare dintre noi când ajungem în biserică. Într-un mod primitiv, superficial, Îl facem pe Dumnezeu un bun al nostru.

Nu spun că este o ipostază greşită, însă este una primitivă, este o ipostază în care nu te mai apropii, ca trăire sufletească, de apostolul Pavel care spune: „Hristos este viața mea!”

Nu vii spre El pentru că este viața ta, ci doar pentru că ai nevoie de El. Este un sentiment tare scandalos, tare greu de purtat, când iubirea este cântărită cu măsura aceasta a profitului, a nevoii. Fundamentul unei relații ar trebui să fie IUBIREA.

Punând astfel problema, relația cu El nu este fundamentată pe iubire, ci pe un soi de moralitate. Aud adeseori raportarea omului la moralitate: trebuie să fii mai bun, mai răbdător, mai ascultător. Nu e rău, doar că este atât de puțin, este doar primul pas şi cred că, trăind doar moral, încet, încet vei deveni „omul de plastic”... acel om politicos, respectuos, moral, dar care, în realitate, nu ar da doi bani pe celălalt, pe sufletul său. Nu poți minți, nu te poți preface la infinit că iubești un om, dacă nu-l iubești. Mai devreme sau mai târziu el va simți asta şi se va depărta de tine.

Așadar, străduința cea mare este să transformăm relațiile formale în relații autentice. Nu datoria, nu lucrurile formale, nu bunul simț, ci iubirea să fie temelia unei relații. Dacă iubești un om, atunci el pentru tine devine sens, rost. Îl trăiești, Îl asumi, „te pleci în faţa Lui” cu recunoștință.

Nouă leproși au venit la biserică, au cerut şi primit vindecarea şi s-au dus într-ale lor uitând de Binefăcător. Al zecelea s-a întors la Dumnezeu şi s-a așezat, cu adâncă recunoștință, în genunchi, în fața Lui, spunând: „Mulțumesc Ţie, Doamne! Te voi urma unde vei merge!”

Deja suntem pe altă treaptă. Nu mai este vorba de simplă moralitate, de un troc, de bun simț, ci el a pătruns în lumea în care totul este posibil, în lumea în care omul păcătos, strivit de propria lui patimă, de păcatele lui trăieşte pe Dumnezeu într-o splendoare extraordinară. Este lumea în care lucrurile nu mai sunt cântărite, lumea în care Maria Magdalena primește har, în care Maria Egipteanca primește har (ele fiind cândva prostituate), o lume în care Pavel, cel care alunga creștinii, primește har, în care Petru, cel care s-a lepădat, primește har.

Vedeţi dumneavoastră, Dumnezeu nu privește la bune maniere, nu venim la biserică ca la pension de fete şi nu venim la biserică pentru a ne pune emblema de

bisericos pe frunte. Nu, nu de asta! Biserica nu dă certificate de absolvire a cursurilor de bună creștere. Ştiţi ce om vine la biserică? Omul care se vede pe sine păcătos. Biserica este locul oamenilor sinceri cu Dumnezeu. Biserica este locul în care te aşezi înaintea Lui şi, cu sinceritate, în deplinătatea ființei tale, spui: „Doamne, păcatele mele sunt nenumărate, dar Tu eşti viața mea!"

De aceea Hristos nu promovează un cod al bunelor maniere, cum fac Confucius, Buddha şi chiar Mahomed. Iisus spune: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viața!". „Cine vrea să ajungă la Tatăl trebuie să treacă prin Mine", iar în alt loc spune: „Cine mănâncă Trupul Meu şi bea Sângele Meu are viață în el".

Când trăieşti viața ta în Dumnezeu nimic nu te poate dărâma: nici necazurile, nici boala, nici durerea.

Pilda celor 10 leproși asta ne spune, că nu este nevoie să ne străduim să trăim o falsă moralitate (sper să nu pară că vă îndemn la anarhie), ci avem nevoie de gândul acesta: „Doamne, facă-se voia Ta, trece-mă tu prin ce crezi că poate deveni pentru mine şcoală şi treaptă!"

Dumnezeu să ne dea putere să înțelegem viața noastră nu doar ca pe o acumulare de bune cuviinţe, ci ca pe o viață duhovnicească, ca pe o pogorâre, ca pe o adâncire în cuvântul acesta pe care îl rostește Pavel: HRISTOS, VIAȚA MEA! Să ne „dezbrăcăm", așadar, de omul vechi care ne transformă în ființe formale, om în care inima se stinge pe zi ce trece, în care sentimentele autentice: durerea, bucuria, fericirea ne sunt cenzurate, ne sunt furate şi să începem să trăim atenți, vii!

Pr. prof. dr. Vasile Gordon - Evanghelia de Duminică - Recunoştinţa - manifestare smerită a omului credincios

Duminica a 29-a după Rusalii (a celor 10 leproşi) Luca 17, 12-19

Evanghelia celor zece leproşi vindecaţi, dintre care numai unul s-a întors să mulţumească, ne conduce în mod firesc la tema recunoştinţei. În pofida desei frecvenţe la amvon şi în publicaţiile bisericeşti, tema rămâne deosebit de actuală şi importantă, pentru a ne reaminti să fim mereu mulţumitori faţă de toţi binefăcătorii noştri, aşa cum ne-a dat pildă samarineanul din pericopa evanghelică. Din acest motiv, în cuvântul de faţă optăm şi noi pentru această temă, având în atenţie mai ales o constatare practică: dacă ştim, în general, faţă de cine ar trebui să fim recunoscători, totodată, pentru ce, nu ştim întotdeauna şi cum să ne manifestăm recunoştinţa.

Se poate vorbi de o „ierarhie" sau „ordine" în lista binefăcătorilor noştri? Desigur, în sensul că importanţa binefacerilor este diferită, cum diferiţi şi unici sunt şi binefăcătorii. Este firesc, de pildă, ca primul nostru gând de recunoştinţă să se îndrepte spre Dumnezeu, de la care am primit şi primim totul, începând cu viaţa însăşi. După Dumnezeu, la fel de firesc este să-i avem mereu în vedere pe părinţii noştri, care ne-au născut, ne-au crescut şi ne-au educat. Înaintea lor, însă, la pomelnicul pe care-l scriem pentru Sfânta Liturghie, să-i trecem pe naşii de botez şi de cununie, spune părintele Cleopa, iar apoi pe duhovnicul la care ne mărturisim, spune tot prea cuvioşia sa. „Lista" continuă, apoi, cu toţi cei care ne-au ajutat şi ne ajută, din fragedă pruncie până închidem ochii. Iar când spunem „toţi", îi includem şi pe cei

care ne-au făcut și ne fac rău, ori chiar ne vrăjmășesc, și o să vedem îndată că și ei ne ajută, în felul lor...

De ce și cum ne manifestăm recunoștința față de binefăcători?

Pentru a răspunde obiectiv acestor întrebări, trebuie să ne raportăm la binefăcători concreți, ca să vorbim în dreptul fiecăruia. Vom proceda selectiv, însă, pentru a ne încadra în limitele firești ale unei predici. Față de Dumnezeu ne manifestăm recunoștința nu doar pentru atâtea binefaceri, ci și pentru anumite încercări pe care le îngăduie, cum sunt bolile sau unele insuccese de moment. Binefacerile ne încurajează, desigur, dar necazurile ne înţelepţesc, ne țin mai uniți uneori, mai ales în familie…

Iată, până să fie vindecați, cei zece leproși erau laolaltă: iudeii cu samarineanul! Altfel, se știe, ei se evitau, din cauza religiilor diferite. Apoi, să-I fim recunoscători lui Dumnezeu pentru marea Sa îngăduință față de noi. El știe dinainte ce rele vom face… Totuși, nu doar că ne îngăduie, așteptând să ne îndreptăm, ci ne oferă și binefaceri! Iisus, ca Dumnezeu, știa dinainte că nouă din cei zece vor fi nerecunoscători; totuși, îi vindecă și pe ei! Dar cum ne manifestăm recunoștința față de Dumnezeu? În primul rând, mulțumindu-I, așa cum a făcut samarineanul vindecat. Însă nu doar prin vorbe, fie chiar și de rugăciune, ci mai ales prin faptele vieții noastre, săvârșite după voia Lui. Să ne amintim cuvintele Mântuitorului: „Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri” (Matei 7, 21).

Față de părinții trupești știm de ce, fiecare, întrucât cunoaștem direct sacrificiile lor pentru a ne crește și educa. Cum ne arătăm recunoștința? Iarăși, fiecare avem răspunsuri concrete, pentru că știm ce așteaptă ei de la noi. Între altele, cât sunt în viață, să le oferim liniștea că suntem în rânduială, pe linia cea bună a credinței, a familiei, la locul de muncă, în societate, că avem și educăm copii harnici și cuviincioși. Pentru părinții decedați, între posibilele gesturi de recunoștință se pot înscrie două „împliniri”: a împlini (încheia) ceea ce ei n-au mai apucat să împlinească, din punct de vedere material și spiritual; totodată, a ne împlini pe noi, în sensul dorit de ei.

Față de nașii de botez și cununie, dar și față de duhovnicul nostru, fiindu-ne părinți spirituali (duhovnicești), ne raportăm asemănător comportamentului față de părinții care ne-au născut. Odată cu disponibilitatea de a-i ajuta la nevoie, să nu uităm a le spune un „La mulți ani” de ziua de naștere, ori cea onomastică, oferindu-le și un buchet de flori...

Aceste manifestări ale recunoștinței, descrise până aici, pot constitui, apoi, un bun „antrenament” pentru a fi sensibili și a ști să fim recunoscători față de toți binefăcătorii, indiferent de timp, de loc, dar și de felul binefacerii primite.

Recunoștința față de vrăjmași - proba de „foc” a creștinului deplin

Dacă prietenii ne susțin moralicește (și chiar material) să progresăm, să avem încredere în noi etc., vrăjmașii ne ajută să fim mai înțelepți, mai prudenți, mai smeriți… Răul pe care ni-l fac uneori, sau binele pe care ni-l refuză, ne stimulează pentru o mai bună proprie mobilizare, cum genial a remarcat celebrul Einstein: „Le sunt recunoscător tuturor acelora care m-au refuzat în viață. Datorită lor am reușit pe cont propriu!”.

Odată cu faptul că împlinim o poruncă evanghelică, recunoștința (iubirea) față de vrăjmași ne asigură și o anumită igienă a sufletului. Ura față de cineva ne roade sufletele, precum rugina fierul! Ura ne intoxică; iubirea, îngăduința și iertarea ne purifică. Nu lor le facem bine, mai întâi, ci nouă! Cum să le fim recunoscători? ***Între soluții, cea oferită de Sfântul ierarh Nicolae Velimirovici ni se pare a fi cea mai apropiată de învățăturile Mântuitorului: a-i binecuvânta!*** De aceea, propunem spre lectură (și meditație) rugăciunea pentru vrăjmași alcătuită de ilustrul ierarh. Deși ne dăm seama că este cunoscută multora, socotim că merită să fie și mai mult popularizată și, pe cât posibil, să fie inclusă în programul individual de rugăciune. Pentru a nu lungi cuvântul, redăm aici doar câteva fragmente, dar poate fi găsită ușor varianta integrală, atât în volum tipărit, cât și în mediul virtual: *„Binecuvântează-i pe vrăjmașii mei, Doamne. Eu însumi îi binecuvântez și nu îi blestem! Vrăjmașii m-au purtat către îmbrățișarea Ta, mai mult decât au făcut-o prietenii. Prietenii m-au legat pământului, vrăjmașii m-au slobozit din robia pământului și mi-au dărâmat toate năzuințele mele lumești… Ei, mai degrabă decât mi-ne, au mărturisit păcatele mele dinaintea lumii. Ei m-au pedepsit, de câte ori am pregetat să o fac eu însumi. Ei m-au chinuit, de câte ori am încercat să scap chinurilor. Ei m-au ocărât, de câte ori m-am lingușit în sine-mi. Ei au scuipat asupră-mi, de câte ori m-am umplut de mândrie… Vrăjmașii m-au învățat să cunosc ceea ce puțini alții mai cunosc, că cineva nu are alți vrăjmași în lume decât pe sine. Un rob își blestemă vrăjmașii, căci nu pricepe. Dar un fiu îi binecuvântează, pentru că el pricepe. Căci un fiu cunoaște că vrăjmașii săi nu îi pot atinge viața. Prin urmare, el pășește slobod în rândul lor și se roagă Domnului pentru ei”.*

Pentru încheiere, subliniem faptul că recunoștința este, la urma urmei, manifestarea smerită a omului credincios. Dacă vom cultiva această virtute, ni se vor potrivi și

nouă cuvintele pe care le-a adresat Iisus samarineanului recunoscător: „Credința ta te-a mântuit!” (Luca. 17, 19). Amin!

Pr. Ciprian Bâra - Recunoștința, leacul izolării

Zilele acestea auzim peste tot oameni dezbătând cu ardoare subiectul cel mai prezent în societate, pandemia, posibilul ei final prin vaccin sau teama că vaccinându-ne riscăm mai mult. Astfel, temerile cresc permanent, oamenii sunt într-o umbră nefinită a fricii.

Această boală ce a cuprins lumea, deși nu este foarte evidentă la o primă vedere, prin siluirea în diverse forme a trupului, are în comun cu suferința celor 10 leproși din Evanghelia duminicii ce a trecut contagiozitatea extremă, precum și soluția tristă a depărtării de cei sănătoși.

Evident că depărtarea de cei dragi ai noștri, asumată responsabil sau impusă, chinul online al școlarilor care se străduiesc să învețe primele slove sau să își definitiveze anii de studiu, imposibilitatea de a ne mișca absolut liber, de a ne plimba în țară sau în afara granițelor spre cei pe care îi purtăm în inimă, ne neliniștesc permanent, ne fac să ne dorim o minune de la Dumnezeu...

În imaginea evanghelică a vindecării celor 10 leproși, Mântuitorul Hristos Se supune prevederilor Legii și îi trimite pe bolnavi, cărora nici nu le spune că sunt vindecați, să se arate preoților. Leproșii nu ezită, fac ascultare, se încred, se smeresc și primesc vindecarea pe cale.

Până la momentul vindecării, un alt detaliu poate fi racordat la timpul prezent. Samarinenii și iudeii, sănătoși fiind, nu reușeau să se înțeleagă, se dușmăneau.

Leproși fiind, stăteau împreună, se înțelegeau. Lumea de astăzi nu reușește, din păcate, nici în vreme de boală să se unească. Posibila stare de sănătate ce stă să vină printr-o soluție a științei medicale divizează societatea în pro și contra vaccin.

La începuturile pandemiei nu puteam să înțelegem cum știința medicală atât de avansată e îngenuncheată de un duh de neputință ce se arăta a cuprinde lumea. Astăzi, lumea medicală, după eforturi poate neștiute de noi toți, vine să ne arate brațele deschise ale lui Dumnezeu care lucrează în istorie prin mâinile oamenilor smeriți, înțelepți și jertfitori.

Îndrăznesc a trage un smerit semnal de alarmă că ne grăbim să sfătuim, să ne facem învăţători şi chiar să formulăm convenţii și adevăruri de netrecut. Nu mai păstrăm minima curățenie a cuvintelor, aruncate în grabă, superficial, în mediul online, unde responsabilitatea este ascunsă în spatele măștilor atent create, uneori.

Astfel, cel care se crede drept şi atotştiutor se închide sufocant în propriile limite, depărtându-se de aflarea adevărului venit din surse veridice sau de la oameni-specialiști care poartă în spate ani de trudă, ore, zile și săptămâni de nesomn. Din păcate, avem de multe ori impresia că, dacă am văzut coperta unei cărți, suntem egali cu cel care a scris cartea, doar pentru că autorul vorbește puțin.

Mulți ochi (credincioși și necredincioși) sunt în aceste clipe ațintiți către Biserică sau către atitudinea ei față de vaccin. Credința și știința nu se exclud, nu s-au exclus niciodată și astfel preotul nu exclude medicul și nici medicul preotul. Să nu uităm ceata sfinților doctori pomeniți atât de des în rugăciunile și rânduielile bisericești. Să nu uităm că doctorii în brațele cărora ne-am lăsat până acum sunt cei care se luptă ca pe front cu boala și ne doresc din toată inima binele.

Biserica, luând act de totalitatea nevoilor pe care le ridică și le suscită societatea contemporană și traiul lumesc al omului, răspunde cu ace-leași acte mântuitoare și vindecătoare pe care le-a primit de la Hristos Domnul, cu aceeași compasiune și bunăvoință. Orice păstor, oricât de harismatic ar fi, nu poate hotărî în locul nici unui fiu duhovnicesc, dar poate oferi informații corecte pe care le deține, poate da propria sa mărturie.

Cancelaria Sfântului Sinod a transmis către toate eparhiile din țară broșura informativă Vaccinarea împotriva COVID-19 în România. Gratuită. Voluntară. Sigură, un ghid prezentat într-o formă concisă, pe care un preot, un enoriaș îl pot folosi pentru a se informa corect despre ce înseamnă vaccinul și vaccinarea. Broșura clarifică în 18 pagini aspecte medicale legate de vaccinarea împotriva COVID-19.

Cu un minim efort ne putem clarifica și hotărî ce e mai bine pentru noi și pentru cei din jurul nostru.

Indiferent de alegerea fiecăruia, cred totuși că efortul deosebit al cercetătorilor și al medicilor merită, cel puțin până în acest ceas, întoarcerea către ei cu reverență, cu recunoștință pentru jertfa și darul lor.

Ierom. Paisie Borza - Evanghelia de Duminică - Vindecarea leproșilor, o Evanghelie deloc ieșită din actualitate

Duminica a 29-a după Rusalii (Vindecarea celor zece leproși) Luca 17, 12-19

Pericopa evanghelică a acestei duminici ne prezintă episodul vindecării celor zece leproși, o minune pe care Mântuitorul Iisus Hristos a săvârșit-o pe drumul Său spre Ierusalim, trecând prin mijlocul Samariei și Galileii și pe care o relatează exclusiv evanghelistul Luca, medicul.

Este greu ca noi astăzi să ne imaginăm ce însemna în urmă cu 2.000 de ani a suferi de lepră. Pentru omul contemporan, chiar în contextul pandemic actual, cea mai de temut boală rămâne cancerul, însă lepra Antichității era o realitate mult mai dură. Astăzi, bolnavul de cancer beneficiază de programe naționale de sănătate dedicate acestor maladii, de psihoterapie, de empatia familiei și de suportul psihologic al grupului din care face parte și, cu toate acestea, adeseori trăiește intens sentimentul fricii, al disperării și al deprimării.

Conform poruncilor Vechiului Legământ (capitolul XIII al Leviticului), cel suferind de lepră trebuia să umble cu hainele sfâșiate și cu capul descoperit, să fie învelit până la buze şi să strige: Necurat! Necurat!, ori de câte ori se apropia cineva de el. Locuința îi era afară din cetate și era obligat să trăiască în solitudine, exclus din societate și comunitate, indiferent de statutul său social (a se vedea cazul regelui Ozia relatat în II Paralipomena, 26, 19-21). Dacă acestor realități le asociem și lipsa, la vremea respectivă, a unui tratament eficace, ne putem gândi ce a însemnat

pentru cei zece leproși întâlnirea lor cu Hristos, ce șansă nesperată și vis trăit aievea a reprezentat vindecarea ce a urmat.

Credeam că era bolilor infecțioase a apus. Realitatea nu ne dă dreptate

Trebuie precizat faptul că, în urmă cu câteva mii de ani, termenul de „lepră" acoperea o categorie destul de vastă de manifestări ale unor boli pe care medicina actuală le clasifică drept entități distincte: lupusul, psoriazisul, dermatita seboreică, impetigo, eritemul polimorf, tromboflebita, sarcomul multiplu, dar și lepra însăși - infecția cu Mycobacterium leprae, soră a tuberculozei. Pentru fiecare dintre aceste provocări, științele farmaceutice au dezvoltat tratamente între timp.

Iar dacă nici lepra nu mai e ce a fost, oare au transformat știința și trecerea timpului acest episod evanghelic într-unul ieșit din actualitate?... Cu siguranță, nu! Dacă privim dincolo de detaliile medicale ale bolii, pot fi identificate câteva caracteristici ale leprei din vechime: în primul rând, la nivel interpersonal, ea era o boală contagioasă, totodată mutilantă și marginalizantă din perspectivă socială; cu alte cuvinte, întru totul asemănătoare păcatului. De altfel, din perspectivă religioasă, adeseori lepra a și fost pusă în legătură cu încălcarea poruncilor. Așadar, putem să ne punem întrebarea: Nu cumva păcatul însuși este o lepră a sufletului?

Calitatea relațiilor, cel mai important factor predictor al fericirii

Păcatul, asemenea leprei, e contagios. Cât de ușor este să copiem păcatul fratelui nostru! Și aceasta, deoarece calea păcatului este drumul larg și neted ce duce spre promisiunea unui deznodământ care, pe cât se arată de atrăgător privit fiind de departe, pe atât se dovedește a fi de lipsit de consistență și searbăd în final. Importanța anturajului cu care fiecare interacționează este arhicunoscută în ceea ce privește dezvoltarea personală și satisfacția propriei existențe.

Rezultatele unui studiu desfășurat timp de peste 75 de ani de către Universitatea Harvard cu privire la fericire au arătat că, în esență, calitatea relațiilor reprezintă cel mai important factor predictor al fericirii (înțeleasă în sens laic) și al sănătății. Totodată, este important să ne conștientizăm și păcatele personale și să evităm a-i expune pe ceilalți la ele. Mântuitorul ne-a avertizat cu privire la responsabilitatea pe care o avem în ceea ce-l privește pe aproapele nostru spunând: Dar vai omului aceluia prin care vine sminteala (Mt. 18, 7). Oglindirea ca și practică în relaționare transcende chiar și relațiile interumane.

Psalmistul David spunea în acest sens: Cu cel cuvios, cuvios vei fi; şi cu omul nevinovat, nevinovat vei fi. Şi cu cel ales, ales vei fi; şi cu cel îndărătnic Te vei îndărătnici (Ps. 17, 28-29). Iată cât de important este să evităm contagiunea bidirecțională a păcatului.

Când sufletul se infectează, suferă omul integral

Păcatul, precum lepra, ne mutilează și după cum până la manifestarea simptomelor caracteristice leprei pot trece cinci, zece, douăzeci sau chiar treizeci de ani de la momentul infectant, la fel se întâmplă și în cazul păcatului. Adeseori reușim să-l conștientizăm numai după mulți ani de la cuibărirea sa în sufletul nostru și uneori doar în momentul morții și apoi al Judecății. Pentru omul care nu este în stare permanentă de trezvie, de trezire duhovnicească, întâlnirea cu păcatul poate trece nebăgată în seamă.

Câți oare înțelegem că păcat nu înseamnă doar să faci răul, ci și să nu faci tot binele pe care l-ai fi putut face? Și așa, încet-încet, șarpele păcatului se încolăcește în jurul sufletului nostru, privându-l de comuniunea vindecătoare cu Dumnezeu. Iar, precum microorganismele care infectează corpul, adeseori încearcă să păcălească sistemul imunitar pentru a-și asigura supraviețuirea, la fel și păcatul, pentru a scăpa de curățire, caută a tulbura oglinda în care sufletul se privește. Așa, omul ajunge să numească păcatul sau chiar patima drept virtute. Efectul mutilant al păcatului asupra persoanei nu se vădește întotdeauna repede, ci el se dă pe față prin lucrarea harului doar celui care cere acest lucru. Iar pentru cel care viețuiește în nepăsare, finalul vieții pământești va aduce momentul tristeții supreme. Atunci toți vom ajunge la cuvintele Sfântului apostol Pavel: Acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaște pe deplin (I Cor. 13, 12), atunci ne vom vedea sufletele sluțite și atât de îndepărtate de acea asemănare cu Dumnezeu la care am fost cu toții chemați.

Recunoștința, semn de sănătate duhovnicească

Păcatul, aidoma leprei, ne marginalizează, dar într-un mod extrem de subtil. În această lume în care păcatul s-a generalizat, adeseori săvârșirea sa ne condiționează sau ne consolidează apartenența la un grup.

Înțeleptul Solomon ne avertiza asupra acestui risc în urmă cu 3.000 de ani: Fiul meu, de voiesc păcătoșii să te ademenească, nu te învoi! Dacă-ți spun: „Vino cu noi, să ne punem la pândă, ca să vărsăm sânge, să întindem curse [...] să punem stăpânire pe tot felul de lucruri scumpe, să ne umplem de pradă casele noastre, fii părtaș la obștea noastră, o singură pungă fi-va pentru toți!”, fiul meu, nu te into-

vărăşi cu ei pe cale! (Pilde 1, 10-15). Prin păcat, omul intră în cârdășie cu păcătoșii, însă el se automarginalizează până la excludere din ceata sfinților și din comuniunea cu Dumnezeu. Cât de adormit este sufletul nostru, încât nu simte că păcatul ne scoate din Împărăția luminii, cufundându-ne în abisurile unei lumi stăpânite de întuneric? A te îndepărta de Dumnezeu înseamnă a te însoți cu moartea și în acest context putem spune că mai fericit era Iov, când, chiar lovit de lepră, a rămas drept, ținând cu tărie de Domnul, decât cei nouă leproși ai Evangheliei de astăzi, care vindecați fiind s-au reafundat în lumea păcatului, uitând de Binefăcătorul lor.

Venirea Domnului nostru Iisus Hristos în lume şi jertfa Sa pe Cruce au răscumpărat întregul neam omenesc, la fel cum Fiul lui Dumnezeu întrupat i-a vindecat pe toți cei zece leproși. Dar mântuirea obiectivă nu a rezolvat problema mântuirii personale a fiecăruia, așa cum vindecarea de lepră, dar nerămânerea în comuniune cu Izvorul Vieții, reprezintă o soluție incompletă. Deși zece s-au vindecat, dintre aceștia doar unul și-a asumat efortul de a veni înapoi, de a mulțumi și de a pune începutul unei relații bidirecționale cu Creatorul.

Așadar, prin tot ceea ce facem, să ne îngrijim ca întrebarea pe care Mântuitorul o formulează: Dar cei nouă unde sunt?, să nu ne vizeze pe noi, ci mai degrabă, asemănându-ne celui singur, să ne încordăm atenția duhovnicească și să vedem cum harul lui Dumnezeu lucrează minunat în tot cel care își manifestă disponibilitatea. Neîncetat să strigăm și noi ca leproșii: Iisuse, miluiește-ne!

Fiți mulțumitori! Arhimandritul Zaharia Zaharou, pentru conferința de la Deva (nov. 2019)

Fiți mulțumitori! (Coloseni 3, 15)

Expunerea scrisă din conferința părintelui Zaharia Zaharou de la Deva - 13.11.2019:
https://www.youtube.com/watch?v=lTu4FC0KW5E&feature=emb_logo

Nota Bene: Traducătorii părintelui Zaharia au ales termenul arhaizant de mulțumită pentru ceea ce în limbajul obișnuit numim „mulțumire"

***

Prin viața Sa fără de păcat și încordarea extremă a iubirii Sale, Hristos, Pilda noastră a fost o desăvârșită mulțumită [o mulțumire desăvârșită/a fost Mulțumirea întrupată - n.n.] adusă Tatălui Ceresc. El a dorit cu atâta ardoare mântuirea lumii, încât mai înainte de jertfa Sa, I-a mulțumit Tatălui că a bineplăcut acestuia ca Fiul Său să pătimească pentru om. Și, mulțumind, a frânt și a zis: "Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu care se frânge pentru voi".

În timp ce mulțumea, El împlinea porunca Tatălui de a-Și da viața pentru oile Sale, ca Bunul Păstor. Aducând mulțumită, El a primit moartea rușinoasă prin care avea să vădească în chip slăvit iubirea lui Dumnezeu până la sfârșit pentru făptura Sa, dar, mai ales, avea să-i tragă pe toți la sine.

Aducerea de mulțumită ar trebui să fie răspunsul firesc al omului zidit după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, dacă acesta primește cu smerenie darurile Domnului, recunoscând că toate câte le are i-au fost date de Sus și că și-a primit întreaga ființă cu împrumut de la Dumnezeu.

Marea însemnătate a aducerii de mulțumită constă în faptul că ea este o urmare a pildei pe care Hristos ne-a dat-o prin viața și, mai ales, prin moartea Sa.

Recunoștința și aducerea de mulțumită sunt virtuți ale tuturor celor care urmează Blândului și Smeritului Iisus, ale celor care se înrudesc în Duh cu Duhul Său. De aceea, apostolul Pavel îi îndeamnă pe creștini să devină oameni ai aducerii de mulțumită.

Aducerea de mulțumită și smerenia se împletesc mereu una cu cealaltă. Iar noi n-am primit duhul lumii - care este un duh al mândriei, al aroganței, al ingratitudinii - ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu, zice apostolul în I Corinteni, cap. 2.

Duhul Domnului este smerit și deschide ochii sufletului, ca acesta să înceapă să discearnă binele de rău, binefacerile văzute și nevăzute ale lui Dumnezeu. În felul acesta, cu cât Îi aducem mai mult mulțumită, cu atât vom fi mai plini de uimire înaintea bunătății Domnului și cu atât se va adânci mai mult conștiința chemării a-I aparține Domnului și de a petrece în binecuvântarea prezenței Sale pentru vecie.

Potrivit Sfântului Varsanufie, ”neîncetata aducere de mulțumită mijlocește înaintea lui Dumnezeu pentru slăbiciunea noastră”. Duhul aducerii de mulțumită este plin de putere și avântul său plin de dinamism. De aceea ne întărește și suplinește toate lipsurile noastre. El își are obârșia în cunoștința smerită că suntem biete creaturi, în conștiința propriei noastre sărăcii duhovnicești, în recunoașterea adevărului că fără Dumnezeu nu putem face nimic și a faptului că n-am făcut ceva bun pe pământ.

Aducerea de mulțumită este o stare smerită care atrage harul ce vine în ajutor slăbiciunii noastre, iar Duhul cel bun se roagă pentru noi cu suspine negrăite. Fiind El însuși cel dintâi care și-a împlinit porunca ”să nu știe stânga ta ce face dreapta ta” și cunoscând cât poate să fie de apăsător sentimentul de recunoștință pentru omul lipsit de înțelepciune, Dumnezeu revarsă neîncetat asupra lui binefacerile Sale, dar în chip tainic.

După cum vedem din pilda celor zece leproși, recunoștința venind din partea omului „Îl ia prin surprindere” pe Ziditorul nostru și Îl „îmboldește” spre a fi milostiv și

a-Și tămădui și reînnoi zidirea. Dumnezeu dorește să dăruiască fiecărui om harul înfierii și să-i adreseze aceste cuvinte: ”Toate ale Mele ale tale sunt”, însă mândria noastră se ridică asemenea unui zid care-L împiedică să-și reverse asupra noastră bogăția milostivirii Sale.

Ca ucenici ai lui Hristos, sfinții devin o neprihănită aducere de mulțumită lui Dumnezeu. Însă, după cum scrie Sfântul Maxim mărturisitorul, „aceștia știau că toate darurile cu care erau înzestrați le-au fost date de Dumnezeu, Cel care a revărsat asupra lor harismele Sale, pe măsura recunoștinței cu care le-au primit”. Sfinții nu au considerat nimic al lor și doar cele pe care le-au recunoscut ca fiind primite în dar de la Dumnezeu au dobândit ipostas în viața lor.

Același lucru este valabil pentru fiecare om. Toate cele pentru care aducem mulțumită devin ale noastre, altfel este ca și cum le-am fi obținut pe nedrept de la Domnul. Însăși viața noastră am primit-o cu împrumut de la Domnul. Dacă recunoaștem acest lucru și îi aducem mulțumită pentru felul în care ne-a adus dintru neființă întru ființă, atunci viața noastră trecătoare este îndreptățită și răscumpărată, de vreme ce Domnul ne dăruiește cele cerești în locul celor pământești, cele veșnice în locul celor vremelnice, cele nestricăcioase în locul celor stricăcioase. (A fost un citat din rugăciunea de la Prefacere de la dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Vasile cel mare).

Când degetul lui Dumnezeu se atinge de ochii sufletului pentru ca omul să vadă din nou asemenea orbului din Evanghelie, atunci, plin de uimire și de cutremur, sufletul începe să discearnă marile și nenumăratele binefaceri pe care Dumnezeu le-a revărsat asupra noastră și descoperă că Dumnezeu este mai mare decât inima noastră. Oricât de mult ni s-ar deschide inima și oricât de mult ar arde de văpaia iubirii dumnezeiești, ea se dovedește prea mică și neîncăpătoare pentru a-I fi sălaș. Atunci, nu ne rămâne decât să aducem mulțumită până la sfârșit pentru toate pe care le știm și pe care nu le știm pentru binefacerile arătate și cele nearătate ce ni s-au făcut nouă. (Acest citat a fost din anforaua, adică rugăciunea de la Prefacere din Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur).

Iar cele pentru care aducem mulțumită dobândesc ipostas [se întrupează în realitate - n.n.].

Dacă Îi aducem mulțumită pentru jertfa Sa cea mai presus de înțelegerea omenească, atunci ne însușim rodul acestei jertfe, adică mântuirea cea veșnică.

Dacă Îi mulțumim pentru Pronia Sa minunată, atunci această Pronie nu ne va părăsi în toate zilele vieții noastre.

Dacă Îi mulțumim pentru Harul cu care i-a înzestrat pe semenii noștri, atunci, în chip tainic, prin mijlocirea Duhului Sfânt, vom deveni și noi părtași la roadele darurilor lor.

Cu cât vom aduce mai multă mulțumită, cu atât mai bogat va revărsa asupra noastră darurile Sale potrivit învățăturii Sale, căci tot celui ce are recunoștință pentru darurile lui Dumnezeu, i se va da și-i va prisosi. Iar de la cel ce n-are și consideră că-i aparține lui Dumnezeu ca fiind avutul său propriu și propria sa realizare și ceea ce are i se va lua.

Ba mai mult, dacă Îi mulțumim până la capăt pentru toate binefacerile pe care le-am primit până acum, putem nădăjdui cu încredere că, drept răspuns la rugăciunile noastre de cerere, Dumnezeu nu va întârzia să ne dăruiască întreaga bogăție a bunătății Sale.

Potrivit cuvântului apostolului: „Nu vă împovărați cu nici o grijă, ci întru toate prin închinăciune și prin rugă cu mulțumire cererile noastre să fie arătate lui Dumnezeu”.

Lucrurile pentru care se cuvine să aducem mulțumită sunt fără de număr. Putem începe prin a-I mulțumi pentru binefacerile lui cele văzute, pentru faptul că ne-a adus pe lume și că ne-a izbăvit de atâtea ori de la moarte, fie că am fost sau nu conștienți de aceasta.

Să-I mulțumim pentru Sfântul Botez prin care am devenit mădulare ale trupului Său, pentru oamenii pe care ni i-a scos în cale și de la care am primit daruri duhovnicești.

Pentru că ne-a îngăduit să cunoaștem și să chemăm Sfânt Numele Său, prin care am dobândit o plută salvatoare pentru a traversa cu bine marea acestei vieți.

Putem să-I mulțumim pentru cuvântul Său, care este lumina cărărilor noastre, pentru că în fiecare Sfântă Liturghie El nu lasă pământul să se deschidă și să ne înghită din pricina rușinii feței și a păcătoșeniei inimii noastre.

Să-I mulțumim pentru că ne dăruiește viața Sa neveștejită hrănindu-ne cu Pâinea ce s-a pogorât din cer pentru a dărui viață lumii și cu scump Sângele Său care ne-a răscumpărat pe noi din păcat.

Pe măsură ce vederea încețoșată a sufletului începe să se limpezească prin aducerea de mulțumită, ajungem în punctul în care Îi mulțumim pentru fiecare bulă de aer pe care ne-a dăruit-o, pentru că El este Cel ce spre suflare a revărsat aerul. De asemenea, ajungem să discernem încetul cu încetul rațiunile din spatele întregii ființări.

Prin aducerea de mulțumită, noi nu contemplăm așa numitele „legi ale naturii", ci realizăm că în spatele tuturor lucrurilor stă mâna Atotputernicului Dumnezeu și suntem încredințați de adevărul Cuvântului Său și anume: Tatăl Meu până acum lucrează și Eu lucrez. Mai întâi ne minunăm văzând cum întreaga zidire este alcătuită în chip așa de armonios spre a aduce slavă lui Dumnezeu, iar, mai apoi, toate cele dinlăuntrul nostru binecuvântează numele cel Sfânt al Lui. Îi mulțumim Domnului că este așa cum este și că nu mai este nimeni altul asemenea Lui.

Nu după multă vreme ne dăm seama de sărăcia noastră duhovnicească. Descoperim că bietele cuvinte de mulțumire pe care le îngăimăm nu sunt îndeajuns pentru a exprima recunoștința pe care o resimțim față de Preabunul și Iubitul nostru Părinte, recunoștință care ne mistuie inima, iar aceasta naște în noi singura tristețe cu adevărat îndreptățită din viața noastră. Atunci plângem și ne tânguim pentru că nu suntem vrednici și nici în stare să-I mulțumim așa cum I se cuvine și durerea noastră pune început pocăinței, izvorâte din recunoștința pentru darurile lui Dumnezeu și din dragoste pentru marea Sa milostivire, care este într-adevăr împodobită cu frumusețea mai mult decât fiii oamenilor.

Milostivirile Lui nu încetează. În fiecare dimineață sunt altele. Ele fac ca însuflarea noastră în rugăciune să prindă aripi și reînvie în noi pocăința izvorâtă din recunoștință, astfel încât aceasta să fie mereu nouă și să nu mai aibă sfârșit pe pământ.

Lacrimile vărsate pentru păcatele noastre vor seca destul de repede, pentru că Dumnezeu Se grăbește să ne ierte toate greșelile, să ne iasă în întâmpinare, să cadă pe grumazul nostru și să ne sărute, dar dacă iubirea neprihănită pe care Hristos a vădit-o prin patimile Sale mântuitoare pentru lume pune stăpânire pe întreaga noastră ființă, lacrimile noastre se vor preface într-un izvor nesecat, devenind expresia cea mai nobilă și mai desăvârșită a recunoștinței față de Dumnezeu.

Părintele Sofronie spunea: „Inima, în afară de plâns, nu are alt mijloc de a-și exprima iubirea sa îndurerată înaintea lui Dumnezeu”. Așadar, aducerea de mulțumită duce la plânsul neîncetat, care întărește inima omului pentru a putea sta în prezența Atotputernicului Iisus, reînnoind și păstrând Raiul în străfundurile ființei noastre.

Toate în viață, chiar și necazurile, devin prilejuri de a-i aduce mulțumită, în strădania noastră de a-i înapoia Domnului dragostea tare pe care I-o datorăm, căutând să-I bineplăcem și să-I răspundem, fie chiar și într-o mică măsură, iubirii Sale până la sfârșit.

În această viață, negreșit vom cunoaște durerea, fie că primim răsplata cuvenită pentru faptele noastre, fie pentru că, potrivit pogorământului Său, Dumnezeu caută să ne certe și să găsească un prilej de a ne dărui harul Său, ori pentru că ne facem părtași la suferința drepților, sau, mai degrabă, a singurului Drept, a lui Hristos, care avea să pătimească, după cum citim în Faptele Apostolilor.

Dacă înfruntăm durerea doar la nivel psihologic, ne vom umple de amărăciune, ne vom slei de puteri și ne vom veșteji. Însă, dacă aducem mulțumită Domnului, care binevoiește să ne poarte de grijă, așa nevrednici cum suntem, și dacă prefacem durerea în energie pentru rugăciune, atunci rugăciunea noastră va fi proaspătă, luminoasă, duhovnicească și un punct de legătură cu Cel care, pentru mântuirea noastră a devenit tot numai o rană, din creștet până în tălpile picioarelor.

În scrierile părinților pustiei aflăm următoarea învățătură:

”A zis avva Iosif Tebeul: trei cete sunt cinstite înaintea Domnului: Când omul este bolnav și i se adaugă ispite și cu mulțumire le primește. Iar a doua este când cineva își face toate lucrurile sale curate înaintea lui Dumnezeu și nu au nimic omenesc. Iar a treia, când cineva șade sub supunerea unui părinte duhovnicesc și se leapădă de toate voile sale”.

Sunt mulți bolnavi care prin aducerea de mulțumită au aflat mare har în suferința lor, suferință care în alte împrejurări le-ar fi fost de nesuportat. Aducând mulțumită Domnului ei au simțit atâta dulceață în inimă, încât până la ultima suflare nu au contenit să-I mulțumească lui Dumnezeu. Și așa s-au făcut părtași la biruința lui Hristos asupra stricăciunii și a morții.

Toți cei care au pus în practică acest lucru s-au încredințat de adevărul celor spuse și mulți dintre ei, atât în mănăstiri, cât și în lume, au făcut din aducerea de mulțumită o nevoință ascetică prin care să se lupte cu patimile și să biruiască toată ispita.

În prima perioadă a vieții duhovnicești, atunci când harul ne învăluie din toate părțile, aducerea de mulțumită devine un dar care ne păzește să nu cădem în înșelarea de a crede că însuflarea și ușurința cu care ne rugăm sunt rodul strădaniilor noastre. Însă, mai ales în cea de-a doua perioadă a vieții duhovnicești, atunci când harul, în forma sa palpabilă, se retrage, aducerea de mulțumită devine o cale de a ne arăta credincioșia față de Pronia lui Dumnezeu.

Dacă omul stăruie în aducerea de mulțumită, chiar și atunci când durerea sa, fie ea trupească sau duhovnicească, atinge limita, el ajunge să cunoască libertatea duhovnicească, pentru care a fost menit de Dumnezeu. O astfel de suferință devine un privilegiu prin care el își îndreaptă întreaga ființă în chip hotărât și irevocabil către Domnul. Chiar dacă suferința sa nu este decât răsplata pentru păcatele săvârșite mai înainte, prin osândirea de sine și prin aducerea de mulțumită, durerea lui se preface în energie pentru spovedanie și rugăciune, care îl îndreptățesc pe om înaintea lui Dumnezeu.

Potrivit Sfântului Ioan Gură de Aur, cea mai bună pildă ne este tâlharul cel bun care, atârnând peste prăpastia morții, a mărturisit că merita pieirea, iar lui Hristos I se cuvenea toată slava și dreptatea, de aceea Domnul l-a luat cu El în Rai chiar în aceeași zi.

Cuvântul pe care Dumnezeu i l-a încredințat Sfântului Siluan, și anume: ”Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui”, cuvânt pe care el împreună cu alți uriași duhovnicești l-au trăit în chip haric, poate fi pus în practică și la un nivel obișnuit al vieții, prin aducerea de mulțumită. Adică, atunci când acceptăm, fără să deznădăjduim, Pronia lui Dumnezeu în viața noastră, chiar dacă ea ne pare a fi foarte aspră și păstrăm pe buze și în inimă cuvintele psalmistului: „Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac”.

Iadul este locul din care lipsește Dumnezeu și dacă, lovit fiind de moarte și tânjind în pământ pustiu, și neumblat și fără de apă, după atingerea de Dumnezeul cel viu, sufletul află puterea de a se osândi pe sine, puterea de a-L binecuvânta pe Domnul și de a-I aduce mulțumită, un astfel de suflet devine dovada vie că credința este mai puternică decât moartea și decât pustiirea care-l împresoară din toate părțile.

Aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră, zice Sfântul apostol Ioan.

Aducerea de mulțumită ca nevoință ascetică în desăvârșirea sa ultimă este de fapt marea știință a Sfântului Siluan, în forma sa inversată. Mai întâi, nu deznădăjdui,

de vreme ce ai cunoscut în chip ontologic, prin aducerea de mulțumită, că Domnul este Dumnezeul celor care se pocăiesc, Dumnezeul milei care îi mântuiește pe cei nevrednici și că mâna sa pe toate le poate face, ajungând chiar și în cel mai adânc abis.

Însă, ține-ți mintea în iad, căci nu este alt foc să stingă în noi lucrarea patimilor ce ne face robi întunericului pe care îl urâm și ne împiedică să ne unim cu Domnul nostru Preaiubit.

În vremurile de azi, când domnește fărădelegea și iubirea multora s-a răcit, oamenii încep să simtă cum îi apasă ceasul și stăpânirea întunericului, precum și iadul care îi împresoară din toate părțile. Caracterul omului contemporan a fost subminat din pricină că patimile devastatoare ale mândriei și ale îndreptățirii de sine au ajuns să fie privite ca semne ale sănătății sufletești.

În același timp, smerenia mântuitoare care îl face pe om în stare să săvârșească lucruri mai presus de fire este considerată de cultura contemporană drept un semn de slăbiciune și morbiditate, pentru că oamenii din ziua de azi L-au pierdut pe Dumnezeu ca punct de reper și nu-și mai pun nădejdea în marea Sa milostivire. Ei își plâng de milă și dau vina pe Dumnezeu, care singur este Bun, iar atunci când se abat asupra lor necazuri și năpaste, ei rup orice legătură cu Singurul care ar putea să-i izbăvească din moarte. Însă aducerea de mulțumită are puterea de a reaprinde dragostea și împreună cu osândirea de sine, ne întărește foarte mult lăuntric.

Aducerea de mulțumită presupune recunoașterea a două adevăruri:
- *Că Dumnezeu este binecuvântat în vecii vecilor; și*
- *Că noi, slugi netrebnice, suntem ființe stricăcioase.*

Conștientizarea acestor două realități duhovnicești atrage la noi Duhul Adevărului, care ne întărește, treptat, firea și sufletul bolnav, pentru ca, înzestrați cu curaj duhovnicesc, să purcedem pe calea mântuirii, pe care Dumnezeu Însuși a descoperit-o părinților noștri.

Sfânta Liturghie este forma cea mai desăvârșită a aducerii de mulțumită.

Sfântul Nicolae Cabasila spune: „Cu fiecare Liturghie pe care o săvârșim noi ne exprimăm recunoștința pentru lucrarea de mântuire pe care Dumnezeu a săvârșit-o în chip minunat pentru noi”.

Iar părintele Sofronie afirmă: „Acel foc pe care l-a aruncat El pe pământul inimilor noastre s-a aprins în sângele nostru prin împărtășirea cu sângele Său și, firește, ne-am umplut de mulțumită față de El pentru nemărginitele Sale daruri către noi”. Și însăși slujirea noastră se numește mulțumită - Euharistie.

În timpul Liturghiei, în ascultare față de cuvântul apostolic, și cu aducere de mulțumită, noi punem înaintea Domnului rugăciunile noastre de cerere, toată tânjirea și toată durerea din suflet. În inima Liturghiei, stând cu cutremur înaintea Domnului, noi cântăm în sfânta anaforală: „Pe Tine Te lăudăm, pe Tine Te binecuvântăm, Ție Îți mulțumim Doamne, Ție Dumnezeul nostru”.

Jertfa lui Hristos covârșește înțelegerea omenească și suferința Lui depășește calitativ suferința oricărui muritor, oricât de mult ar pătimi el. Binefacerile pentru care Îi aducem mulțumită sunt incomparabil mai numeroase decât cele pentru care ne rugăm, pentru că Domnul în marea Sa milostivire, căzând noi, iarăși ne-a ridicat și nu S-a depărtat, toate făcându-le și până ne-a suit la cer, în Împărăția Sa ce va să fie.

Singura binefacere pe care încă nu am primit-o și care ne va fi dăruită la cea de-a doua Lui venire este nestricăciunea trupului, dar ne-a înzestrat deja cu toate celelalte daruri, chiar dacă noi le-am pierdut sau încă nu le-am făcut să fie lucrătoare în noi.

În Liturghie aducem mulțumită Domnului și pentru Sfinții săi, „mai ales pentru Preasfânta prea curata, prea binecuvântata slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu-Născătoarea și pururea Fecioara Maria”. Așa încât, potrivit Sfântului apostol Pavel, „darul acesta făcut nouă prin rugăciunea multora să ne fie prilej de mulțumire adusă de către mulți pentru noi”.

Cu alte cuvinte, lucrurile mari și minunate pe care Dumnezeu le lucrează pentru Sfinții săi au nevoie de o aducere de mulțumită pe măsură. Însă omul este în stare să facă acest lucru numai dacă unește cântarea sa de biruință cu cântările celorlalte mădulare ale bisericii.

Sfântul Nicolae Cabasila ni-i dă drept pildă pe cei trei tineri în cuptorul cu foc. Când Domnul a prefăcut văpaia focului lor în rouă, aceștia au chemat întreaga zidire, pe îngeri și pe oameni, deopotrivă, cerul, soarele și pământul și toate câte le cuprinde El, pentru a-I aduce slavoslovie Domnului așa cum I se cuvine.

Astfel, atunci când noi mulțumim pentru darurile pe care sfinții le-au primit de la Dumnezeu, deși suntem prea săraci ca să se sălășluiască în noi aceste daruri pe care le poartă sfinții, și vasul nostru se poate umple prin părtășia la harul lor.

În Liturghia Sfântului Vasile cel mare, cu puțin înainte de rugăciunea domnească, preotul zice: ”Dumnezeul nostru, Dumnezeul mântuirii, Tu ne învață pe noi, să-Ți mulțumim cu vrednicie pentru binefacerile Tale!”.

Noi învățăm ce este adevărata și cuvenita aducere de mulțumită, din cuvintele și din experiența duhovnicească a părinților noștri întru Domnul și a sfinților.

Părintele Sofronie spunea că în răstimpul rugăciunii sale îndurerate, nu-și întorcea mintea spre sine. Chiar și atunci când Dumnezeu a binevoit să-l cerceteze și să-l învăluie cu lumina Sa necreată, deși se lepădase de tot lucrul zidit, dezgustul față de sine nu l-a părăsit. „În toată ființarea era numai El și eu, jalnică pocitanie”.

Definiția aducerii de mulțumită vrednică de Dumnezeu este dată de Sfântul Ioan Gură de Aur: „Vrei să știi ce cuvinte de mulțumire să întrebuințezi, ascultă cuvintele celor trei tineri, și anume: Greșit-am, nelegiuit-am, drept ești Doamne în toate câte ne-ai făcut nouă, că pe toate le-au adus cu dreaptă judecată”.

Mulțumești lui Dumnezeu când îți mărturisești păcatele.

Mulțumești, mai cu seamă, lui Dumnezeu când arăți că ești vinovat de nenumărate păcate, când nu refuzi dreapta pedeapsă.

Atunci când mărturisim că Dumnezeu este drept în toate judecățile Sale și, în același timp, ne osândim pe noi înșine în toate necazurile care se abat asupra noastră în această viață, noi mărturisim un adevăr veșnic, și anume că Dumnezeu este adevărat, iar tot omul mincinos și, în felul acesta, devenim și noi adevărați, astfel încât Duhul Adevărului se poate sălășlui în noi pe vecie.

În Cer și pe pământ toată suflarea Îl laudă pe Domnul. Încă mai înainte de întru(chi)parea Cuvântului, li s-a îngăduit unor drepți să contemple cu ochii neprihăniți ai sufletului vederea acestei neîncetate slavoslovii. Proorocul Isaia a văzut heruvimii și serafimii zburând în jurul tronului lui Dumnezeu, strigând unul către altul și zicând: ”Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot. Plin este tot pământul de Slava Lui”.

Prin venirea Sa pe pământ, prin smerenia și jertfa Sa absolută, Hristos a vădit desăvârșirea iubirii lui Dumnezeu, care, iubind pe ai Săi din lume, până la sfârșit i-a iubit, iar marea taină a deșertării Sale de Sine i-a uimit chiar și pe îngeri, dându-le o nouă învățătură. De atunci încolo, atât în Cer, cât și pe pământ, aducerea de mulțumită nu a putut să rămână la fel, ci a fost adusă Mielului lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, celui ce ridică păcatul lumii.

„Și toată făptura care este în cer și pe pământ și sub pământ și în mare și toate câte sunt în acestea le auzim zicând: Celui ce șade pe tron și Mielului, fie binecuvântarea, și slava, și cinstea și puterea în vecii vecilor!”

Și toți îngerii și sfinții i se închină lui Dumnezeu zicând: ”Mulțumim Ție, Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule, Cel ce ești și Cel ce erai și Cel ce vii…”. Amin.

[transcriere - revizuită - de G.R., pentru Cuvântul Ortodox]

Oportunişti sau recunoscători?

Extras din predica părintelui Vasile Ioana în Duminica vindecării celor zece leproși, în Parohia Ortodoxă Română “Sfântul Gheorghe” din Londra (19.01.2020):

[…] Iubiţilor, noi suntem leproşii. Noi suntem cei care ieri am fost bolnavi de egoism, de mândrie, de răutate, de invidie, de dorinţa de îmbogăţire, de slujirea banului murdar. Am fost bolnavi toţi ieri. Şi astăzi ne găsim aici vindecaţi de Trupul şi Sângele lui Iisus Domnul nostru.

Toţi am fost la un moment dat nevrednici de a intra măcar într-o biserică, d’apai să ne mai împărtăşim. Toţi ne-am simţit cel puţin o dată murdari de păcate, unii mai mult am păcătuit, alţii mai puţin. Dar toţi am fost la un moment dat leproşi şi toţi ne-am întâlnit cu Iisus. Pentru că suntem aici, suntem în prezenţa lui Iisus şi am venit la Iisus şi am spus: Doamne, fie-Ţi milă de mine! Şi am venit cu smerenie şi ne-am aplecat în genunchi sub epitrahilul preotului şi am primit iertarea păcatelor.

N-ai putut tu să greşeşti cât a putut Dumnezeu să ierte. Ţi-a iertat Dumnezeu tot gunoiul din tine, toată mizeria din mintea ta, toată mizeria păcatelor tale ţi le-a iertat Domnul o dată, când preotul a zis: te iert şi te dezleg în numele Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, amin! Te-a iertat Dumnezeu, dar după aceea ai devenit oportunist, aşa cum cei nouă au fost oportunişti. Şi anume, au primit vindecarea şi au fugit, au plecat, nu i-a mai interesat.

Vă aduceţi aminte de cei care primesc beneficii şi la un moment dat uită de cine a oferit. Sunteţi mulţi dintre voi părinţi. Uneori copilul te caută când are nevoie de bani şi după aia nu te mai sună şi te doare sufletul şi zici: măi, dar nu mă sună şi pe mine copilul meu să mă întrebe dacă sunt sănătos, mă caută numai când are nevoie de bani? Sau mă caută prietena mea numai când trebuie să o împrumut cu 100 lire, dar aşa, să mă întrebe de sănătate nu mă sună?

E plină lumea, dragilor, de oportunişti. Aceşti nouă leproşi au fost oportunişti. Unul din ei a fost nobil. Haideţi să ne întrebăm, fiecare dintre noi: primim atâtea daruri de la Dumnezeu, darul sfânt al vieţii, lumină, darul sănătăţii, sunteţi toţi aici în faţa lui Dumnezeu. Îi mulţumiţi voi lui Dumnezeu în fiecare zi?

Şi vă îndemn, dragilor, în mod practic, să vă aşezaţi în rândul leprosului vindecat şi nu a celorlalţi vindecaţi care au uitat de Dumnezeu. Şi cum să facem noi să fim leprosul acela vindecat care s-a întors?

Am trei sfaturi. Primul sfat este ca dimineaţa, când vă treziţi, primul gând pe care să îl aveţi e bine să fie cel către Dumnezeu. Eu când mă ridic din pat, nu mă ridic dintr-o dată şi mă duc la cafea. Mă ridic în fund la marginea patului şi nu mă ridic încă în picioare, stau cu mâinile pe genunchi şi fac trei cruci şi spun: Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie! Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie! Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie! Îi dau slavă lui Dumnezeu pentru că prin harul Lui m-am trezit. Şi vorbesc cu Dumnezeu, apoi mă duc să mă spăl, apoi îmi fac rugăciunile de dimineaţă. Rugăciunile de dimineaţă să nu vă lipsească, dragii mei! Sau poate dacă nu aveţi timp în drumul spre birou, faceţi o rugăciune de dimineaţă. Nu treceţi peste ele, nu săriţi peste ele!

Apoi, mulţumesc lui Dumnezeu şi mulţumesc celor care mă ajută să merg prin viaţă. Aţi mulţumit părinţilor voştri că v-au născut şi v-au crescut? Ne purtăm aşa de frumos cu colegii de serviciu, cu oamenii în societate şi ne purtăm aşa urât cu părinţii noştri, cu ai noştri apropiaţi!

Te sună mama: “ce faci tu, mamă dragă”? “Lasă-mă în pace, că sunt la Londra, am treabă, sunt ocupată, lasă-mă în pace”! Ai ţipat la mama ta care te-a crescut şi te-a născut. N-ai lăsat-o pe mama să se bucure de prezenţa ta. Nu vrea să te vadă la ochi, eşti departe, dar ar vrea să te audă, mama ta. Sunaţi-i astăzi, dacă nu i-aţi sunat de mult, pe părinţii voştri care v-au dat viaţa. Sunteţi în viaţă datorită unor oameni care astăzi sunt bătrâni şi neputincioşi, sunt bolnavi poate. N-au nevoie de banii voştri, au nevoie de dragostea voastră: “Ce faci tu, mămică dragă? Mi-e dor de tine, mamă scumpă!” Când ai spus tu asta ultima dată? Asta înseamnă să mul-

ţumeşti, să ai dragoste în inima ta şi cât ai fi de înalt în mintea ta, să ştii că tu nu eşti autonom pe lumea asta, n-ai venit singur pe pământul ăsta, cineva te-a purtat în braţe, cineva a plâns pentru tine, cineva a avut emoţii pentru tine, mama ta care te-a născut şi te-a crescut şi tatăl tău. Aceşti oameni care poate că astăzi nu sunt cei mai importanţi oameni din viaţa ta, poate că şeful tău e important pentru tine, dar nu uita de unde a venit lumina din viaţa ta. Ca tu să fii ceea ce eşti astăzi, cineva nu a dormit noaptea.

De aceea, aşezaţi-vă în rândul celui care a strigat cu glas mare: Mulţumescu-Ţi Doamne, şi s-a aşezat cu picioarele la pământ în faţa lui Dumnezeu!

Haideţi să mulţumim lui Dumnezeu pentru lumina credinţei pe care o avem, pentru că, atenţie: voi nu sunteţi aicea pentru că voi sunteţi minunaţi (poate că sunteţi). Ci pentru că Dumnezeu v-a chemat şi pentru că voi aţi răspuns glasului lui Dumnezeu din voi. Voi aţi răspuns chemării lui Dumnezeu. Credinţa e un dar pe care Dumnezeu îl oferă tuturor. În conştiinţa noastră vine gândul să mergem spre Dumnezeu, dar unii refuză gândul şi alţii acceptă gândul. Voi sunteţi cei care aţi acceptat chemarea lui Dumnezeu. Dar rămâneţi, dragilor, în smerenie.

De ce este atât de important să mulţumeşti? Pentru că mulţumirea te duce în cea mai mare virtute, smerenia. Dacă mulţumeşti, recunoşti că nu tu eşti cauza binelui şi altcineva ţi-a oferit binele şi, mulţumind, asumi cu smerenie poziţia ta. De aceea trebuie să mulţumim părinţilor noştri, trebuie să mulţumim bunului Dumnezeu pentru toate darurile pe care El ni le-a revărsat în sufletele noastre. Să mulţumim profesorilor care ne-au învăţat carte. Ai sunat-o pe diriginta ta? Ai mai căutat pe învăţătorul tău? Dacă nu, fă-o! Avem astăzi atât de multe instrumente să comunicăm. Dar comunicăm doar nevoile voastre.

Şi închei cuvântul meu prin următorul lucru. Faceţi-vă un test, fiecare dintre voi. Uitaţi-vă la ultimele zece apeluri din telefoanele voastre. Câte din cele 10 apeluri sunt ca să ajutaţi pe cineva, ca să mulţumiţi, ca să aduceţi lumină în viaţa cuiva, şi câte din aceste apeluri sunt că aveţi voi nevoie de ceva?

Al doilea test: uitaţi-vă la ultimele zece căutări de pe google pe care voi le aveţi. Câte din aceste căutări sunt ca să ajutaţi pe cineva, câte sunt ca să faceţi bucurie cuiva, câte sunt ca voi aveţi nevoie de ceva? Şi ne vom descoperi fiecare dintre noi oportunişti sau mulţumitori.

Dragii mei, iubiţilor, smerenia este cel mai mare dar. Nu contează câţi bani ai în bancă sau pe card, nu plec cu banii pe lumea cealaltă, ci cu ce ai iubit şi cu ce ai

dăruit. De aceea, vă îndemn: smeriţi-vă şi asumaţi că ceea ce sunteţi voi astăzi sunteţi datorită unor oameni care v-au ajutat să fiţi ceea ce sunteţi. Şi, în felul ăsta, vine smerenia la voi. Smerenia o iubeşte Dumnezeu.

Mulţumiţi pentru darul vieţii, mulţumiţi apoi tuturor celor care v-au format şi tuturor celor care vă ajută să fiţi ceea ce sunteţi astăzi. Eşti un bărbat minunat astăzi pentru că nevasta ta te-a ajutat să fii aşa. Du-te acasă, uită-te în ochii ei şi spune-i: îţi mulţumesc frumos pentru ceea ce eşti şi pentru ceea ce sunt eu astăzi! Când ai mulţumit ultima oară soţiei tale? Gândeşte-te la asta. Prea iubite soţii, mulţumiţi-le bărbaţilor voştri că sunt lângă voi şi că sunteţi împreună în duh. Dacă nu le-aţi mulţumit pentru asta, creaţi un moment frumos. Scoateţi-le, că văd că aveţi aici o groază de restaurante, scoateţi-le, fraţilor, la un restaurant frumos şi spuneţi, aprinde acolo lumânarea pe masă şi spune: nevastă, te-am scos în oraş să îţi mulţumesc pentru ceea ce eşti! Dacă nu ai făcut-o până acuma fă-o, pentru că mulţumirea aduce lumina de Sus. Ea nu este altceva decât smerenie.

Cât de greu îi este omului mândru să spună "iartă-mă" şi să spună "te iubesc"… Dacă eşti mândru şi nu spui "te iubesc" şi "iartă-mă", pune aceste cuvinte în gura ta şi harul Domnului va coborî în familia ta, între prietenii tăi. Chiar copilul dacă ţi-a greşit… Eu am trei băieţi. Şi cel mic, de 11 ani, ieri, m-am răstit la el. (…) Şi copilul meu s-a întristat. Şi mi-am dat seama că am fost un nesimţit. Şi i-am spus: "Matei, te rog frumos să mă ierţi, am vorbit puţin răstit, iartă-mă, te rog"! Şi m-a luat în braţe. De câte ori nu ne descoperim nesimţiţi şi tăcem din gură? Suntem oameni, fraţilor, toţi greşim. Dacă ai greşit, spune frate, "iartă-mă", şi vine cerul în inima ta. Copilul meu m-a luat în braţe şi totul a fost bine de acolo încolo. Spune iartă-mă când greşeşti, cere iertare, pentru că Dumnezeu lucrează în inima ta. V-am dat un exemplu din viaţa mea.

Mulţumiţi lui Dumnezeu, iubiţi-vă unul pe altul, spune iartă-mă când greşeşti, ţine-i pe toţi aproape de tine şi, astfel, Domnul va face o lucrare prin tine, vei fi o lumină, vei fi fericit şi tu şi cei de lângă tine şi, astfel, Raiul va începe încă de aici de unde trăim noi.

Să ştiţi că Raiul şi iadul aici încep. Dacă vei fi în Rai aici vei fi în Rai şi dincolo. Raiul este starea pe care tu o creezi în casă. N-ai nevoie de dreptate.

Părintele Arsenie Papacioc ne spunea: de patru ori iubire şi o dată dreptate. Şi părintele Galeriu care m-a crescut ca preot îmi spunea: "Vasile, dacă ai dreptate într-o ceartă cu nevastă-ta şi ea se supără pe tine, ce ai rezolvat că ai dreptate?" Dreptatea se împleteşte cu iubirea. Dacă tu ai dreptate, spune-i cuvântul într-o

formă pe care persoana să o poată primi şi apoi spui că ai făcut ceva bun. Dar dacă tu ai dreptate şi domini cu dreptatea ta, ai pierdut un suflet şi… degeaba […].

Ai milă de noi, Doamne! Predicile episcopului Macarie Drăgoi la Duminica vindecării celor zece leproși și la prăznuirea Sfinților Macarie

Episcopul Macarie Drăgoi: „Mila nu pune condiții!”, Cuvânt despre vindecarea celor 10 leproși, Paraclisul Centrului Episcopal din Stockholm, Duminica a 29-a după Rusalii, 17 ianuarie 2021:

Prea cucernici părinți, iubiți frați și surori împreună rugători, pericopa evanghelică după Sfântul apostol și evanghelist Luca (17, 12-19), care s-a citit astăzi la dumnezeiasca Liturghie ne înfățișează vindecarea celor zece bărbați leproși. Aceștia de la distanță au cerut mila Celui Preaînalt. Nu au îndrăznit să se apropie de Mântuitorul Iisus Hristos deoarece lepra pe atunci era o boală contagioasă. Leproșii nu aveau voie să intre în contact cu oamenii sănătoși. De la distanță cereau mila trecătorilor, iar aceștia le ofereau puțină mâncare în vase, se îndepărtau, iar apoi leproșii se apropiau de hrana pusă de cei care aveau milă de ei. Așadar, această rugăciune de cerere era constantă. Leproșii cereau milă tuturor, cereau hrană, însă cereau și multă îngăduință și multă dragoste celorlalți.

Cei zece leproși, iată, avut acest privilegiu, să-l întâlnească pe Mântuitorul Iisus Hristos, iar atunci când L-au văzut, de departe și-au ridicat glasul, spunând: Iisuse Învățătorule, fie-ți milă de noi! Și văzându-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe când ei se duceau, s-au curățit.

De ce Mântuitorul Iisus Hristos le-a cerut celor zece bărbați leproși să se arate preoților? Pentru că preoții, în acea vreme, erau cei care certificau vindecarea celor

cuprinși de lepră, de această boală incurabilă până astăzi. Ei nu erau vindecați atunci când Domnul le-a cerut să se arate preoților, însă leproșii au făcut ascultare de Hristos, iar pe drumul ascultării, pe calea ascultării, au dobândit vindecare.

Doar unul dintre cei zece s-a întors pentru a-I mulțumi Marelui Binefăcător. Ceilalți nouă, cu multă bucurie, cu mult entuziasm s-au întors acasă. Cea mai mare suferință a celor leproși, era excluderea lor din societate. Dacă un întemnițat care-și ispășește pedeapsa nutrește această speranță că, după ani și ani, va fi eliberat din temniță și din legături și se va întoarce acasă, un lepros era condamnat pentru toată viața la izolare. Cei nouă leproși vindecați erau bucuroși, erau entuziaști, însă, au uitat să se întoarcă și să aducă mulțumire Domnului, mai cu seamă că nu erau departe fizic de El. Ei erau pe cale atunci când s-au vindecat, deci puteau să se întoarcă toți zece și să aducă mulțumire Mântuitorului Iisus Hristos, însă doar unul dintre cei zece, care era străin de neam, era samarinean, s-a întors și a căzut cu fața la pământ, la picioarele lui Iisus, mulțămindu-I. Și răspunzând, Iisus a zis: Au, nu zece s-au curățit, dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă, să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam? Domnul i-a zis: Scoală-te și du-te, credința ta te-a mântuit!

Din acest episod biblic cred că s-au inspirat înaintașii noștri atunci când au spus că recunoștința este floare rară. Ce bine ar fi pentru noi toți să fie o floare deasă, să fie una dintre florile înmiresmate în grădina sufletului nostru.

Prea iubiții mei, nu putem avea parte de mila lui Dumnezeu până la sfârșit, decât atunci când făptuim două lucruri: să cerem și să mulțumim! Nimic mai mult, nimic mai puțin! Ce au spus cei zece bărbați leproși Domnului? Iisuse, Învățătorule, fie-ți milă de noi! Atât! Au cerut mila Celui Preaînalt, iar Dumnezeu și-a arătat mila față de ei. Își arată mila față de noi în toată vremea, atunci când îi cerem să se milostivească spre noi toți. Dumnezeu nu ne trece niciodată cu vederea! Dumnezeu nu ne ignoră! Dumnezeu nu pune condiții! Mila nu pune condiții niciodată.

Însă cum trebuie să răspundem noi atunci când avem parte de milă? Trebuie să răspundem cu mulțumire. Euharistic. Sfânta Liturghie este numită și Sfânta Euharistie adică, în limba greacă euharistie înseamnă mulțămire. Sfânta Liturghie este modalitatea cea mai înaltă și deplină prin care noi aducem mulțumire de obște Dumnezeului Celui slăvit în Treime: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. La fiecare Liturghie în anaforă spunem că mulțumim pentru toate, pentru cele pe care le știm și pentru cele pe care nu le știm, pentru toate cele arătate și nearătate care ni s-au făcut nouă.

Așadar, iubite frate, iubită soră, vrei să te tămăduiești? Vrei să te mântuiești? Caută mila Celui Preaînalt!

Părintele Cleopa se nevoia în codrii seculari ai Moldovei, iar acolo a întâlnit mai mulți pustnici. Părintele fiind mai tânăr, fiind în putere, reușea să procure de la binefăcătorii săi, din satele de la poalele munților, pesmeți și cartofi. Îi cerceta pe acești nevoitori, întrebându-i dacă nu au nevoie de puțin pesmet și puține barabule, cum zicea părintele Cleopa în dulcele grai moldav. Părinților, iată vă ofer puțin pesmet, vă ofer niște barabule, iar părinții spuneau că nu au trebuință de hrana aceasta trecătoare. Le era suficientă puțina hrană pe care o adunau din pădurile Moldovei, ciuperci și fructe de pădure. Părintele îi întreba cu multă dragoste: Dar de ce aveți nevoie, părinților? Părinții îi răspundeau îmbunătățitului ieromonah: Părinte Cleopa, nu avem nevoie de nimic, decât de mila lui Dumnezeu! De aceasta avem nevoie, de mila lui Dumnezeu!

Așadar, prea iubiții mei frați și surori, și noi avem nevoie de mila lui Dumnezeu. Iar când avem parte de mila lui Dumnezeu, am dobândit totul și trebuie să Îi aducem mulțămire.

Zilele trecute am ajuns în locurile mele natale, de la poalele Munților Țibleș și am stat câteva zile la casa părintească, deoarece mama mea a fost puțin bolnavă. Mi-a ajutat Domnul și am reușit să ajung la mama, pentru a mă ruga pentru ea și a o încuraja. Am ajuns seara târziu, iar în zorii zilei am spovedit-o și am împărtășit-o cu Trupul și Sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos. În cele câteva zile în care am stat lângă ea, am observat că de la zi la zi este mai bine. M-am rugat împreună cu ea, însă i-am cercetat și pe ceilalți bolnavi din împrejurimi țintuiți la patul suferinței.

În fiecare dimineață mi-am dat silința pentru a ajunge la cei care sunt pe patul suferinței la casele lor, i-am spovedit și i-am împărtășit. Vizitându-i pe aceștia, câțiva credincioși foarte bolnavi, care nu se mai spovediseră de câțiva zeci de ani, mi-au cerut ca să îi spovedesc să îi împărtășesc. Iată, am avut prilejul să văd pe viu, cum se manifestă mila lui Dumnezeu. Aceste suflete au primit iertare și au dobândit mila lui Dumnezeu.

Mi-am zis la finalul vizitei: mama și-a revenit cu darul Preamilostivului Dumnezeu, însă, iată, nu am venit doar pentru mama acasă, ci am venit și pentru aceste suflete care aveau nevoie de mila și de ajutorul lui Dumnezeu, care de asemenea aveau nevoie de tămăduire și alinare. Nu vă ascund, vă mărturisesc cu toată sinceritatea inimii, că am o listă lungă, cu sute și sute de nume pe care le-am trecut

pe pomelnic și pe care le pomenesc zilnic la dumnezeiescul Jertfelnic, ca Domnul să își pună mila spre ei și spre noi toți.

Așadar, prea iubiții mei, să aducem laolaltă mulțămire Celui Preaînalt și să cădem cu fața la pământ, la picioarele lui Iisus, spunându-I, asemenea bărbaților leproși vindecați de Domnul: Ai milă de noi, Doamne! Iar apoi dobândind mila Sa cea bogată, să-I aducem mulțămire, spunându-I: Slavă Ție, Dumnezeului nostru, nădejdea noastră, slavă Ție! Slavă Ție Dumnezeului nostru pentru toate cele știute și neștiute, pentru cele arătate și nearătate. Amin!”

***

Întrebat-au unii pe avva Macarie, zicând: cum suntem datori să ne rugăm?

Le-a zis lor bătrânul: nu este trebuinţă a vorbi multe, ci a întinde adeseori mâinile şi a zice - Doamne, precum vrei şi precum ştii, miluieşte! Iar de le stă război asupra, ziceţi - Doamne, ajută-mi! Şi El ştie ce e de folos şi face cu noi milă.

&&&

Completare cu: Episcopul Macarie la prăznuirea Sfinților săi ocrotitori: „Iubite frate, iubită soră, nu ceda! Nu te prăbuși lăuntric și nu te lăsa copleșit sau copleșită de grozăvia defăimărilor, a batjocurii și a linșajului!”, Paraclisul Episcopal din Stockholm, marți, 19 ianuarie 2021:
https://www.youtube.com/watch?v=q5-3UHyUYVQ&feature=emb_logo

La care normalitate am vrea să ne întoarcem? PS Benedict Bistrițeanul: "Orice investim în această lume, orice muncim în această lume, dacă este fără Hristos, se va lua de la noi"

20.01.2021

PS Benedict Bistrițeanul: „Întoarcerea la normalitate" - Predică la Duminica a 29-a după Rusalii

(fragment)

[…] Evanghelistul Luca insistă asupra unui detaliu, că din cei zece, unul singur s-a întors. Și subliniez: s-a întors să-I mulțumească Domnului Iisus Hristos. De fapt, iubiți frați si surori, în cazul tuturor celor 10 există o întoarcere. Doar că evanghelistul Luca o subliniază doar pe-a celui de al zecelea. Sau dacă e să numărăm invers, celui dintâi, singurul care a venit să-I mulțumească Domnului Hristos. Există pentru toți cei zece o întoarcere, pentru că unul s-a întors la Hristos, ceilalți s-au întors la viața lor normală.

Și aici iarăși fac o paranteză, suprapunând situația cu vremurile noastre. Auzim mereu și mereu acest cuvânt, că vrem să ne întoarcem la starea de normalitate. Ce înseamnă această stare de normalitate? Să trecem prin sau peste pandemie și apoi să ne întoarcem din nou la „ale noastre", ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat? Socotesc că în felul acesta au făcut cei nouă care nu s-au mai întors la Hristos. S-au grăbit să-și reia afacerile lor, casele lor, muncile lor, orice în afară de Dumnezeu,

fără să-L pună pe Dumnezeu pe locul întâi. Aceasta este o posibilă întoarcere la normalitate.

Cealaltă întoarcere la normalitate, și subliniem: adevărata întoarcere la normalitate este aceasta: să ne întoarcem la Hristos și să-I mulțumim. Doamne, Îți mulțumim că ne-ai strămutat în Împărăția Fiului iubirii Tale!

Dacă este să vorbim despre întoarcere la normalitate, da, cu acest lucru suntem de acord: întoarcerea la normalitate, întoarcerea la Hristos. Orice investim în această lume, orice muncim în această lume, nu că ar fi rău, nu. Dar dacă este fără Hristos, se va lua de la noi. Domnul o zice El Însuși, vorbind despre cele ale Martei. Nu condamnă că le facem, e foarte important să le facem, dar vor fi luate de la noi la un moment dat. Și când vine boala și suferința, înțelegem foarte bine ce înseamnă cuvântul acesta. Cele ale Mariei, cele care pun pe Hristos în fruntea lucrării noaste, acelea nu pot fi luate de la noi și acelea înseamnă întoarcerea adevărată la normalitate.

Evanghelia de astăzi ne cheamă pe toți la această întoarcere la normalitate. Tot cel ce nu adună cu Mine, zice domnul Hristos, risipește. Să nu uităm lucrul acesta. Și să înțelegem cât mai devreme, pentru ca viața noastră să nu treacă în zadar. Ne putem trezi la 40, la 50, la 60 de ani, la 80 de ani sau poate niciodată, din nefericire. Cu cât ne trezim mai devreme la această realitate, cu cât ne întoarcem mai devreme la această normalitate, cu atât înțelegem mai bine ce este viața, cine suntem noi și pentru ce suntem chemați pe acest pământ.

Și apoi semnul că lucrurile merg bine este pacea din inimă. Căci cel care a venit s-a întors la Domnul și I-a mulțumit. Domnul l-a lăudat și l-a blagoslovit zicând: Credința ta te-a mântuit. Mergi în pace! Avem nevoie de pace, de tihnă lăuntrică. Avem nevoie de această certitudine că Împărăția lui Dumnezeu nu este departe de noi, că este între noi, în noi, că este în mijlocul nostru. Pacea este semnul mântuirii.

Azi și noi avem această șansă să-L întâmpinăm pe Domnul Hristos și să conștientizăm, să înțelegem că boala, atunci când o îngăduie Dumnezeu, poate să fie o șansă. O șansă și o chemare la solidaritate. Și poate să fie deopotrivă un motiv consistent de a ne întoarce la Dumnezeu și a-I mulțumi pentru toate. Tu ești Dumnezeu Mare, care faci minuni cu mine, cu tine, cu noi. Amin!

IPS Irineu Pop-Bistriţeanul - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii - a celor 10 leproşi

Dreptmăritori creştini, Evanghelia de astăzi ne istoriseşte că, pe când Iisus se afla la hotarul dintre Galileea şi Samaria..., a fost întâmpinat de zece leproşi. Cu o ultimă licărire de nădejde, aceştia I-au cerut să-i ajute, strigând: „Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi” (Lc. 17, 13).

Domnul n-a amânat răspunsul Său de iubire, ci i-a vindecat pe toţi. Din păcate, din cei zece leproşi numai unul, care era samarinean, a venit să-I mulţumească Mântuitorului pentru tămăduirea lui şi să-I facă o prosternare plină de recunoştinţă. Ceilalţi nouă, probabil galileeni sau iudei, au o atitudine ingrată, fiindcă uită de Binefăcătorul lor şi se grăbesc să se întoarcă repede în sânul familiilor lor.

Această istorioară evanghelică ne oferă prilejul să vorbim despre virtutea recunoştinţei.

Iubiţi credincioşi, copilul învaţă greu cuvintele „iartă-mă” şi „mulţumesc”, pentru că stările sufleteşti necesare acestora sunt rare şi anevoioase. O vorbă din bătrâni spune că „recunoştinţa este o floare rară”.

Animalele sunt mai recunoscătoare, de multe ori, decât noi, oamenii. Boul îşi cunoaşte stăpânul, dar noi, deseori, nu-L cunoaştem pe al nostru, pe Domnul Dumnezeu (cf. Is. 1, 3).

***

Grămăticul latin Aulus Gellius, în lucrarea sa „Nopţile atice”, ne povesteşte despre Androcle, un sclav roman care, refugiat în Africa, a întâlnit în pădure un leu rănit la un picior. Androcle i-a scos ţeapa din labă şi i-a vindecat rana. Leul s-a ataşat de el şi l-a însoţit un timp. Reîntors în ţară, Androcle a fost prins şi aruncat să lupte cu fiarele în Circul din Roma. Dar, spre uimirea tuturor, leul din arenă l-a recunoscut pe binefăcătorul său şi s-a aşezat cuminte la picioarele lui. Impresionat, împăratul l-a graţiat pe sclav şi i-a dăruit şi leul, care l-a însoţit tot restul vieţii. De atunci, leul lui Androcle a devenit simbolul recunoştinţei.

Pe această temă, scriitorul Bernard Shaw (†1950) a scris o comedie care poartă titlul „Androcle şi leul” şi care se încheie cu vorbele acestuia către leul salvator: „Cât timp vom fi împreună, nu va exista cuşcă pentru tine, nici sclavie pentru mine”.

&&&

Psalmistul David ne învaţă să mulţumim pururea lui Dumnezeu: „Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul şi nu uita toate răsplătirile Lui” (Ps. 102, 2). Lui Dumnezeu Îi datorăm cinste supremă şi adoraţie, fiindcă El este autorul tuturor bunurilor noastre.

Sunt multe podoabe care pot înfrumuseţa un suflet creştin. Dar, în cununa vieţii creştine, recunoştinţa, ocupă un loc deosebit. Ea este mărturia credinţei, a nădejdii şi a dragostei. E dovada unei adevărate vieţi trăite după voia lui Dumnezeu.

Sfântul Siluan Atonitul spune: „Cel ce face voia lui Dumnezeu e mulţumit de toate pentru că harul Domnului îl face bucuros. Dar, cel ce e nemulţumit de soarta lui, care se plânge de boala lui sau de cel ce l-a supărat, acela să înţeleagă bine că se află într-un duh de mândrie care i-a luat recunoştinţa faţă de Dumnezeu”.

Istoricul grec Polybios, vorbind despre omul nerecunoscător, spune: „E destul să numeşti pe cineva nerecunoscător şi ai spus despre el destule rele”. Adevărat este! Lipsa de recunoştinţă este păcat, pentru că se opune iubirii şi dreptăţii.

Se spune că, odată, Dumnezeu a chemat la sfat toate virtuţile. Şi toate s-au grăbit să răspundă la chemarea dumnezeiască. Intrând în adunarea lor, Dumnezeu a observat că toate virtuţile vorbeau între ele, fiind binevoitoare şi dispuse una faţă de alta, numai două stăteau supărate, una într-un colţ şi alta într-un alt colţ, uitându-se rău.

Atunci, Dumnezeu le întreabă cum se numesc şi ele răspund că una este Binefacerea şi alta este Recunoştinţa. Apoi, Dumnezeu le-a întrebat de ce nu vorbesc una cu alta, iar ele au răspuns: „Pentru că nu ne cunoaştem”. Este adevărat! Recunoştinţa şi Binefacerea se întâlnesc rar. Din cauza aceasta a şi apărut demult zicala: „Fă bine şi aşteaptă rău”.

Când avem nevoie de ajutorul cuiva, îl rugăm insistent să ne ajute. Când suntem bolnavi sau avem pe cineva bolnav, ne rugăm îndelung. Când avem vreun necaz, vreun examen sau altă încercare grea, postim şi dăm slujbe la sfânta biserică. Dar, după ce am trecut cu bine obstacolul sau ni s-a împlinit dorinţa, rareori aducem mulţumire Bunului Dumnezeu sau semenului pentru sprijinul primit.

Cum trebuie să mulţumim lui Dumnezeu? În toate zilele şi în fiecare ceas şi clipă, să zicem în casă, la biserică, pe cale şi oriunde, această scurtă rugăciune: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!”.

Dacă nu ni se împlineşte cererea, noi să-I mulţumim Mântuitorului pentru tot ce ne-a dat în viaţă, pentru sănătate, pentru minte, pentru cei doi ochi, pentru pâinea zilnică, pentru serviciu, pentru copii, pentru nepoţi, pentru preoţii care ne păstoresc, pentru Sfânta Cruce cu care biruim pe diavoli şi mai ales, pentru Evanghelie sau învăţătura cea dumnezeiască şi pentru că suntem fii ai Bisericii Ortodoxe.

Oare câţi, alături de noi, sunt orfani, bolnavi fără leac, flămânzi, amăgiţi de secte şi robiţi de patimi, iar noi avem de toate şi nu mulţumim cât trebuie!

„Să nu fii nerecunoscător faţă de purtarea de grijă a lui Dumnezeu - spune Sfântul Isaac Sirul - căci nu tu eşti cel ce biruieşte... Dar mulţi, uitând de harul acesta, în loc de-a mulţumi neîncetat lui Dumnezeu cu gura lor, au căzut în mândrie şi în trufie”.

Lui Dumnezeu Îi datorăm recunoştinţă, că zice apostolul: „Ce ai tu pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te făleşti, ca şi cum nu l-ai fi primit?” (I Cor. 4, 7).

****

Un vapor se opri odată pe ţărmul Africii. Un marinar fu trimis să caute lemne în împrejurimi. Marinarul, deodată, se văzu în faţa unei leoaice, care, însă, nu l-a atacat, ci s-a aşezat la picioarele lui şi privea spre vârful unui arbore, ca şi cum ar cere ajutor marinarului.

Acesta, privind şi el în aceeaşi direcţie, văzu cu mirare că un pavian ţinea în braţe doi pui de leu, răpiţi de la leoaică. Marinarul a tăiat arborele cu securea, ceea ce făcu să cadă pomul la pământ. Leoaica sfâşie pavianul într-o clipă. Marinarul s-a temut că şi el va fi sfârtecat, dar, în loc de aceasta, leoaica a lins mâinile marinarului, în semn de mulţumire şi-a luat puii şi s-a dus.

Tot aşa, noi creştinii suntem chemaţi ca, în fapte şi în vorbe, să manifestăm virtutea recunoştinţei faţă de semenii care ne-au ajutat, într-un fel sau altul, cu un sfat bun când ne-am aflat în situaţii grele, cu un sprijin material când am fost în lipsă, cu un cuvânt de mângâiere când am fost copleşiţi de durere şi amărăciune.

****

Esop, în Fabulele sale, ne dă o minunată lecţie de recunoştinţă, pe care trebuie să o avem cu privire la binefăcătorii noştri. Se spune că o furnică însetată, venind la izvor, a fost luată de curent şi era cât pe-aci să se înece. O porumbiţă, văzând aceasta, rupse o rămurică dintr-un pom şi-o aruncă în apa izvorului. Furnica, suindu-se pe ea şi-a salvat viaţa.

Între timp, un pădurar s-a apropiat cu armele sale potrivite ca să prindă porumbiţa. Furnica, îndată ce-l zări, muşcă piciorul vânătorului. Acesta, tresărind de durere, a aruncat jos uneltele sale şi astfel făcu să zboare îndată porumbiţa.

Din această fabulă învăţăm că trebuie să arătăm recunoştinţă binefăcătorilor noştri, începând cu Hristos, Mântuitorul nostru, care ne-a făcut cel mai mare bine, ne-a tămăduit pe toţi de o boală grea, de „lepra păcatului”. Aceasta ne îndatorează să fim recunoscători singurului nostru Vindecător şi să cădem, fără amânare, la picioarele Lui.

Iubiţii mei, recunoştinţa creşte şi odrăsleşte în sufletele alese, în inimile iubitoare, care nu se semeţesc, ci vibrează la suferinţa celor din jur. Ea este, în primul rând, un act de dreptate făcută lui Dumnezeu, recunoscându-L ca Tată creator, Fiu mântuitor, Duh sfinţitor, izvor a toată existenţa şi prieten credincios al fiecăruia dintre noi.

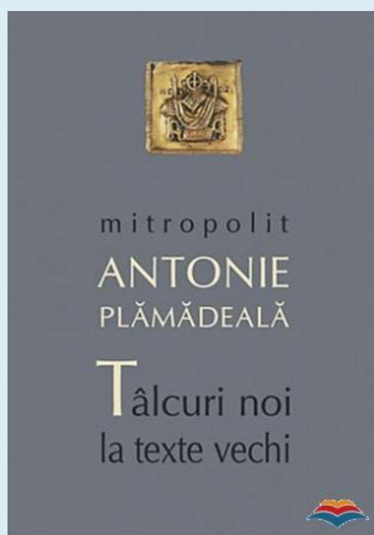
Recunoştinţa este, în al doilea rând, o îndatorire morală faţă de semenii noştri, faţă de părinţii care ne-au născut şi ne-au crescut, faţă de educatorii care ne-au învăţat şi ne-au îndrumat, faţă de cei ce au grijă de binele obştesc şi faţă de toţi cei ce ne fac bine, sub orice formă.

Recunoştinţa are o mare valoare spirituală, pentru că ea înnobilează pe cel ce o practică, îi dă mulţumire şi linişte sufletească şi totodată, îi aduce nume bun în viaţa socială.

De aceea, se cuvine să fim mulţumitori lui Dumnezeu pentru tot ce ne-a dat şi să fim recunoscători tuturor binefăcătorilor noştri, fiindcă astfel împlinim voia Tatălui ceresc şi ne facem vrednici de noi binefaceri din partea lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Convinşi că celui recunoscător i se înmulţeşte darul, să cultivăm mereu virtutea recunoştinţei, după îndemnul Sfântului apostol Pavel care zice: „În toate, aduceţi mulţumire” (I Tes. 5, 18). Amin.

IPS Antonie Plămădeală - Duminica a XXIX-a după Rusalii - Porunca recunoştinţei, o încercare de tipologie a nerecunoştinţei

Cuvânt rostit în catedrala din Sibiu, în anul 1985.

Mântuitorul venea din nordul Ţării Sfinte, coborând spre Ierusalim. Trecând printr-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi. Lepra era pe vremea aceea boala secolului, boală incurabilă căreia doctorii nu-i găsiseră nici un leac. De altfel nici astăzi nu e printre bolile vindecabile. Lepra devorează trupul, îl macină, îl putrezeşte încetul cu încetul. Dar pe lângă că e o boală foarte grea, e şi molipsitoare. De aceea era obiceiul în Răsărit, iar în Ierusalim era legiferat, ca leproşii să fie scoşi afară din cetate. Pentru dânşii nu existau spitale. Trebuia să locuiască în locuri izolate, părăsite, în morminte goale, în peşteri, în văi ascunse, unde nu pătrundea nimeni, ca să nu vină în atingere cu cineva. Orice atingere de ei însemna molipsire şi intrarea imediată în aceeaşi soartă blestemată.

Leproşii nu puteau locui decât împreună cu alţi leproşi. Se alcătuiau mici colonii şi acolo li se aducea hrană din mila părinţilor, din mila rudelor, din mila oamenilor cu inima bună, în vase care nu se mai dădeau îndărăt şi care nu se dădeau în mână, ci erau lăsate departe, de unde leproşii veneau să le ia. Erau ajutaţi să trăiască până când boala îi devora cu totul. Când nu mai aveau mâncare, plecau să cerşească, intrau şi în sate, dar trebuiau să stea la distanţă şi să ceară. Se găseau întotdeauna inimi bune, compătimitoare, milostive. Era SIDA epocii aceleia, tot aşa cum SIDA devorează inapelabil în vremea noastră, fiind tot atât de molipsitoare şi ucigătoare.

Un grup de zece leproşi, aflaţi probabil în căutare de hrană în satul prin care trecea Mântuitorul, şi care auziseră despre El că era făcător de minuni, de departe strigând, L-au rugat: „Iisuse, învăţătorule, miluieşte-ne“ (Luca 17, 13). Vor fi adăugat: Am auzit că poţi multe. încercă şi cu noi ceva!

E interesant că de data aceasta Mântuitorul, n-a mai procedat aşa cum proceda de obicei cu orbii, sau cu paraliticii, care cu altfel de bolnavi trupeşte. De obicei întreba: „Crezi că pot eu face aceasta?" Pe leproşi nu i-a mai întrebat nimic. Mila Lui a fost imediată. N-a mai condiţionat-o de nimic. Le-a spus doar atât: „Mergeţi şi vă arătaţi preoţilor".

De ce trebuiau să se arate preoţilor? Era scris în Lege că, dacă, printr-o minune, un lepros s-ar fi vindecat, el trebuia să capete un certificat de vindecare pe care nu puteau să-l elibereze decât preoţii. Numai cu un astfel de certificat, care se dădea după o prealabilă cercetare, care putea fi un control foarte riguros, numai după aceea aveau dreptul să se întoarcă din nou la casele lor, printre oameni. De altfel şi constatarea bolii se făcea prin preoţi. Ei decideau, după mai multe controale, dacă era lepră şi dacă se impunea izolare de societate. Hotărârea pe care o luau era ca o condamnare la moarte. De aceea tot numai ei puteau s-o anuleze.

Mântuitorul le-a spus, aşadar, acestor zece să se ducă şi să se arate preoţilor, spre a le certifica vindecarea. Leproşii n-au mai spus nimic. Au făcut stânga-mprejur şi au plecat. Au crezut în decizia Lui. Şi pe drum s-au vindecat. Nouă dintre ei, văzându-se vindecaţi, nerăbdători să li se confirme sănătatea, s-au dus să arate preoţilor că aveau corpurile curate. Puteau obţine certificate pe loc.

Unul dintre ei însă s-a întors. S-a gândit că e mai bine mai întâi să mulţumească Celui care l-a vindecat. Când l-a văzut, Mântuitorul a rostit memorabilele cuvinte: „Dar ceilalţi nouă unde sunt? Nu s-a aflat să vină să dea slavă lui Dumnezeu decât numai străinul acesta?" I-a zis străin, pentru că nu era iudeu. Era samarinean. De alt neam şi de altă lege. Samarinenii erau consideraţi de evrei străini, fiind amestecaţi cu sirienii.

Cum samarineanul căzuse recunoscător la picioarele lui Iisus, Acesta i-a zis doar atât: ***„Scoală-te şi du-te. Credinţa ta te-a mântuit".*** Era un om deosebit, dacă a găsit el cu cale să se întoarcă şi să mulţumească pentru binele care i se făcuse. Am putea sa tâlcuim vindecarea celorlalţi ca pe o faptă săvârşită de Mântuitorul pentru noi cei de azi, pentru ca întâmplarea să ajungă până la noi şi Mântuitorul să ne dea o învăţătură despre una din rarele, dar şi din marile virtuţi omeneşti, şi anume despre virtutea recunoştinţei.,

Se spune în popor, în vorbirea de toate zilele: „Recunoştinţa - floare rară!“ - deşi n-ar trebui să fie tocmai rară. Ar trebui să fie, dimpotrivă, foarte deasă. Să se găsească peste tot, pentru că recunoştinţa ar trebui să fie cel mai firesc sentiment în inimile tuturor ale celor care, într-un fel sau altul, primesc de la Dumnezeu sau de la oameni, de la oricine, un bine, un dar, o vindecare, o atenţie. Se vede că totuşi nu se află pe toate drumurile, de vreme ce poporul a ajuns la constatarea că e floare rară! Dezolantă constatare despre fratele om!

Dar nerecunoştinţa se întoarce întotdeauna împotriva nerecunoscătorului: ***Un fost slujitor de casă boierească de odinioară, retras acum la casa lui din motive de nerecunoştinţă faţă de serviciile lui, zăcea de multă vreme la pat. Cei pe care îi slujise muriseră înaintea lui. Mai rămăsese din familie o fată, dar era mândră şi distantă, mai ales de când devenise singura moştenitoare a proprietăţilor părinteşti. El o crescuse de mică şi părinţii o juraseră să aibă grijă de dânsul până la moarte. Ea însă nici n-a mai voit să ştie de el. L-a trimis la casa lui sărăcăcioasă unde îl îngrijea o fiică infirmă. Nu-1 vizita, nu-i trimitea nici un ajutor.***

După câtăva vreme, domniţa de la conac se trezi îa uşă cu fata fostului slujitor: Tata vă roagă să treceţi pe la dânsul. Ar veni el, dar nu poate. E bolnav la pat şi eu îl îngrijesc. Spune că are cu dumneavoastră o vorbă importantă.

- Să mă lase în pace, răbufni domniţa îngâmfată, l-am dat ce i se cuvenea. Nu se mai satură să ceară!

- Nu cred că vrea să ceară ceva. Spune că e mai important, îndrăzni fata s-o convingă, cu mare sfiiciune în glas.

- N-are ce să fie important. Asta e. Ştiu eu. Mereu crede că n-a fost plătit îndestul!

Fata s-a întors şi i-a spus bătrânului ei tată, mai pe ocolite, că domniţa e foarte ocupată şi că, deocamdată, nu poate veni.

Peste câteva zile a trimis-o din nou pe fată, şi aşa de mai multe ori. Într-o zi, simţindu-se rău, s-a temut că va muri, şi atunci i-a scris domniţei o scrisoare, pe care fata i-o duse în fugă. O ruga să vină degrabă să-l vadă, pentru că are să-i-transmită un secret de familie. ,,Fiind servitorul de încredere al părinţilor dv. şi ştiind cât v-am iubit, ca un părinte, aceştia mi-au încredinţat o taină pe care mi-au poruncit să v-o dezvălui numai personal, când veţi. fi împlinit 20 de ani, ca să

ştiţi să vă folosiţi cu maturitate de această taină, l-aţi împlinit de curând. De aceea v-am tot chemat mereu. Mi-au spus că au ascuns o casetă plină cu diamante şi cu obiecte din aur, într-un loc greu de descoperit, pe care numai mie mi l-au arătat. Aş vrea să vă dezvălui taina acestui loc, pentru ca să intraţi în posesia comorii.”

Citind scrisoarea şi aflând despre ce era vorba, de data aceasta domniţa se grăbi să alerge la el. Luă caii cei mai buni şi dădu poruncă vizitiilor s-o ducă fulger la casa slujitorului. 1 se făcu pe voie. Dar când ajunse, constată că era prea târziu. Omul murise. Aşadar, pentru interesul ei o chema mereu, iar ea se purtase cu dânsul fără omenie. Nu-i trebuiau banii ei. Dacă asta ar fi urmărit, şi-ar fi putut lua singur bogăţiile din casetă şi n-ar fi ştiut nimeni, căci numai el cunoştea taina. O cuprinseră amare păreri de rău. Dar acum toate părerile de rău erau inutile. Se întoarse la conac, dărâmă pereţii caselor, zgândări grădinile, căutând comoara, dar n-o mai găsi niciodată. Îngâmfarea şi nerecunoştinţa se întoarseră împotriva ei.

Întâmplarea cu leproşii nu pune probleme de interpretare. Unul din cei zece s-a dovedit recunoscător; nouă dintre ei au uitat de îndată binele care li se făcuse, şi au plecat fără să se gândească la recunoştinţă. Folosindu-ne judecata limpede, e evident că noi vom fi de partea celui care s-a întors şi că îi vom dezaproba pe cei care nu s-au întors să mulţumească.

Dar întâmplarea ne dă totuşi prilejul să ne întrebăm dacă şi în practică, în viaţa de toate zilele, în viaţa noastră, suntem dintre cei nouă sau ca acela unu? Cred că e cazul ca fiecare din noi, în forul său interior, acolo unde se judecă drept, nefăţarnic şi nemincinos, dacă forul nu e pervertit, să-şi pună acum această întrebare, şi să-şi facă în taină, cu luciditate, cu sinceritate şi cu onestitate acest examen personal.

Vă las să vă răspundeţi fiecare, şi odată cu Dv. să-mi răspund şi eu. Încercând să ne răspundem, să stăm şi să recapitulăm împre- jurări de viaţă în care am fost în situaţii asemănătoare. Nu leproşi, dar în mari nevoi, când ne-a ajutat cineva. Oare nu ni s-a întâmplat să ni se facă un bine pe care l-am cerut cu insistenţă, fie de la Dumnezeu, fie de la oameni? Ne-am rugat stăruitor să ni se facă acel bine. Şi ni s-a făcut. Şi ce s-a întâmplat îndată după aceea? Oare nu s-a întâmplat că am uitat şi noi, ca şi cei nouă, să mergem să mulţumim sau să ne arătăm cumva recunoştinţa?

Îmi vine acum în gând o metaforă românească, şi n-ar fi exclus să-şi aibă originea în Evanghelia celor zece leproşi. Există în vorbirea obişnuită, populară, un cuvânt

greu, un cuvânt, aş zice, urât, un cuvânt care ar trebui scos din vocabular, dar pe care totuşi mulţi îl întrebuinţează când îi copleşeşte indignarea. Se spune despre un om rău, despre un om în care nu poţi avea încredere, despre unul care în mod sigur îţi va înşela încrederea şi te va trăda: „E o lepră!" E ca şi cum s-ar zice: E dintre cei nouă! Dintre cei cărora dacă le vei face un bine, în mod sigur nu-ţi vor fi recunoscători.

Recunoştinţa e obligatorie. Nerecunoscătorul nu are simţul valorilor, nici al echităţii, nici al bunătăţii. El doar primeşte, dar nu întoarce niciodată. În adânc, el nu preţuieşte binele pe care l-a primit. Profită de el ca un hoţ, ca de ceva găsit pe drum, nu ca de darul unei inimi bune, a altuia. El nu ştie nici de bine, nici de răsplata binelui. Nu ştie de mulţumesc. E un egoist lipsit de cea mai elementară sensibilitate şi omenie.

Dacă am încerca o tipologie a nerecunoscătorilor şi a nerecunoştinţei, am pune pe prima treaptă pe aceştia cărora li se face bine şi uită. Dar oare uită cu adevărat? Nu. Nu uită niciodată. Memorie au. Doar se prefac că uită. E comod să uite, fiindcă nu vor să fie recunoscători. Şi e cu atât mai ciudat, cu cât recunoştinţa nu cere sacrificii materiale. Nici Dumnezeu, nici oamenii nu sunt pretenţioşi. Adesea sunt mulţumiţi cu un singur cuvânt. Cuvântul le confirmă calitatea actului pe care l-au făcut.

Un singur cuvânt de mulţumire încurajează spre alte fapte bune, caritabile. El confirmă şi faptul că ai dat unde trebuie să dai, unde era nevoie.

Englezii au o vorbă în legătură cu aceasta: când li se mulţumeşte pentru un bine pe care l-au făcut, ei spun: „Nu e cazul să-mi mulţumeşti" sau „Uită". Dar dacă nu-i mulţumeşti, sau dacă uiţi înainte de a ţi-o spune, el, îşi aduce.el aminte şi, a doua oară, nu te vei mai întâlni cu binele lui. Dacă îi mulţumeşti, el e foarte delicat şi nu vrea să te oblige mai mult decât atât. A făcut binele, a trecut.

Tradiţia creştină a avut în mare cinste, întotdeauna, recunoştinţa, şi a blamat aspru nerecunoştinţa.

„Socotesc lipsa de recunoştinţă - spunea Sfântul Grigore Taumaturgul - ca un lucru foarte urât. Acela care nu ţine minte binele făcut lui, şi nu arată recunoştinţă, săvârşeşte o greşeală de neiertat" (Discurs către Origen, III).

Acelaşi Sfânt Părinte recomanda recunoştinţa şi pentru bunurile spirituale pe care

le primim, nu numai pentru cele materiale: „Stă în firea lucrurilor ca oamenii superiori, care au adunat în cuget o adevărată comoară, să răsplătească pe binefăcătorii lor pe măsura puterii şi binefacerilor primite".

O vorbă românească zice: „Fă binele şi aruncă-1 în mare, şi te vei întâlni cu el". Răsplata vine de la Dumnezeu. Nimic nu s-a făcut în van. De la Dumnezeu trebuie aşteptată, nu de la cel căruia i-ai făcut binele. De la acela un cuvânt e de-ajuns. Aceasta ar fi prima categorie, într-o tipologie a nerecunoscătorilor, a celor care uită sau, cum e mai adevărat, se prefac că uită.

Există şi o a doua categorie. Ajunge omul la necaz. Fie că are nişte examene grele, fie că are un proces greu, fie că a ajuns cumva la închisoare, fie că are de făcut undeva un demers care pare fără şanse de succes, ajunge la o greutate, la un necaz, are de plătit nişte datorii, şi atunci face în conştiinţa lui un vot.

Care din noi n-a făcut aşa? Spune: „Doamne, dacă-mi reuşeşte, dacă scap, am să fac cutare şi. cutare lucru!“ E gata să promită marea cu sarea. Şi în momentul când promite, e aproape sigur că va şi îndeplini.

Şi iată că i s-a îndeplinit cererea. Îşi mai aduce aminte? Foarte rar. Câţi dintre aceia care fac un astfel de vot, o astfel de promisiune, un astfel de jurământ aş zice, câţi dintre aceştia îşi mai aduc aminte şi îndeplinesc ceea ce au promis? Prea puţini. Cei mai mulţi devin sperjuri. Devin călcători de jurământ. Încep să se liniştească întru conştiinţa lor şi să zică: La urma urmei mi-a reuşit cutare lucru, fiindcă mi s-a cuvenit; mi-a reuşit angajarea în cutare loc, pentru că am fost cel mai bun; am câştigat concursul pentru că i-am întrecut pe toţi, etc. Poate că e chiar aşa. Dar pe toate acestea le-a ştiut dinainte. De ce nu s-a bizuit numai pe ele? De ce a făcut-o promisiune de conştiinţă? Iar dacă a făcut-o, de ce n-o ţine?

Iată de ce unii ca aceştia devin sperjuri, chiar dacă nu-i ştie nimeni. Îi ştie conştiinţa lor. Şi ea îi va judeca, mai devreme sau mai târziu. Şi se mai miră după aceea că, la o nouă cerere, şi la o nouă promisiune de acest fel - fiindcă ocazii de acestea, de a cere ajutorul lui Dumnezeu, se ivesc mereu - nu le mai reuşeşte ceea ce întreprind! E pentru că n-au fost recunoscători.

Există şi o a treia categorie în această tipologie a nerecunoştinţei. E vorba de cei care nu numai că nu au recunoştinţă, dar pe care chiar îi deranjează faptul de a şti că cineva le-a făcut un bine şi, în loc să fie mulţumitori pentru binele care li s-a făcut, devin aproape duşmanii celor care le-au făcut bine.

Îmi spunea cineva: Ştii, mi-am pierdut trei prieteni. Cum? Le-am împrumutat câte o mie de lei! Şi cum ţi i-ai pierdut? De atunci nu i-am mai văzut. Până atunci mai veneau, mai dădeau câte un telefon, mă mai felicitam la o sărbătoare. De atunci, nu i-am mai văzut şi nu i-am mai auzit. De atunci mă ocolesc pur şi simplu!

Poporul mai cunoaşte şi alte categorii de nerecunoscători. Cine n-a auzit de „„şarpele încălzit la sân“? Expresia e atât de obişnuită, încât mulţi, deşi ştiu ce înseamnă, i-au uitat originea. Ea descrie tot un tip de nerecunoscător, anume acela căruia tu i-ai făcut bine, iar el îţi răsplăteşte binele cu răul. O şi mai abjectă categorie de nerecunoscător. Cum l-a găsit poporul! Şi cum l-a identificat cu reptila cea mai vicleană, care te muşcă pe ascuns, şi te muşcă chiar şi atunci când îi faci binele, pentru că n-are raţiune, cum n-are nici cel care răsplăteşte binele cu răul. Acela e căzut în rândul reptilelor celor necuvântătoare.

Se zice că cineva a găsit pe câmp un şarpe aproape mort. L-a văzut rece de tot şi s-a gândit să-l pună în sân pentru ca, încălzindu-se, să-şi revină la viaţă. Aşa a şi făcut. Şarpele şi-a revenit încetul cu încetul, a început să mişte, şi omul s-a bucurat că a făcut o faptă bună. Dar, în clipa următoare, a simţit o muşcătură înţepătoare şi abia atunci a avut timpul să se scuture de şarpe şi să zică: „Iată cum şi-a arătat recunoştinta.“\Căzu mort. în urma lui a rămas zicala: A încălzit şarpele la sân!

Nerecunoscătorul e ca şarpele încălzit la sân. Un întreit răufăcător: nu răspunde cu recunoştinţă pentru binele primit; nu face bine în schimbul binelui primit; face rău, în schimbul binelui primit. Ba, uneori, nerecunoscătorul uman e chiar mai rău decât şarpele şi decât alte necuvântătoare. Căci sunt şi şerpi, în chip neaşteptat, buni.

Am văzut de curând la „Faptul divers", într-un ziar, fotografiat un şarpe boa care s-a împrietenit cu un copil, lângă care doarme şi pe care îl ocroteşte. Şi cine nu ştie de câinii prietenoşi. De altfel de la aceste sentimente a rămas expresia de câine credincios! Nerecunoscătorul cade mai prejos şi decât aceştia.

Tot în categoria nerecunoscătorilor a aşezat poporul şi pe cei care, tot cu o metaforă, îi numeşte „cozi de topor". Vorba e folosită adesea. Mulţi nu ştiu însă de unde vine.

Se zice că era un om care, în preajma iernii, se trezi fără lemne de foc. Avea nevoie şi de ceva lemne de construcţie. Alergă în pădure, dar acolo constată că toţi copacii aveau crengile sus de tot, şi nu putu apuca nici măcar una s-o rupă. Era pe când copacii înţelegeau de vorba omenească. Omul nostru ştia acest

lucru şi se rugă de mai mulţi copaci să-şi lase crengile în jos, să-şi facă şi el o sarcină de crengi, să-şi împlinească nevoile. Dar, ca şi cum s-ar fi vorbit între dânşii, copacii nu-i arătau nici o bunăvoinţă, ţinându-şi toţi crengile ridicate, parcă dimpotrivă, apărându-le.

Unuia singur i s-a făcut milă şi, aplecându-şi câteva ramuri, l-a chemat - „Vino. Mi-e milă de tine!" Omul a prins ramurile, a început să le despoaie de crengi, iar la urmă, rupând una mai grosuţă, a auzit zicând: Pe mine ciopleşte-mă frumos, fă-ţi la fierar un topor ascuţit şi fă-mă coadă de topor. Şi vino cu toporul în pădure şi taie câţi copaci vrei. Nu te vei mai ruga de nimeni. Omul făcu aşa. Şi se întoarse în pădure.

Încearcă-mă în copacul acesta, îi zise coada. Şi omul o încercă. Toporul, mânuit bine din coadă, tăia de minune. În curând copacul fu gata să cadă. Înainte de a cădea, omul şi coada de topor îl auziră din nou: „Să fii blestemat, îi zise omului, că ai încălcat legea recunoştinţei. Mie mi-a fost milă de tine, iar tu, drept răsplată, m-ai tăiat, şi încă pe mine cel dintâi. Asta ţi-e recunoştinţa? De m-ai fi lăsat, fi-aş fi dat în toate toamnele din crengile mele!" „Iar tu, îi zise cozii de topor, să fii blestemată în vecii vecilor, şi numele să-ţi fie de ocară în toată lumea, că te-ai întors împotriva mea şi a pădurii din care te tragi, făcându-te unealta acestui nerecunoscător. Şi numele tău de ocară să-l poarte şi omul care va face ca tine.

De atunci şi până azi, cu acest nume de ocară au rămas printre oameni toţi trădătorii, nerecunoscătorii, cei care şi-au pierdut omenia.

Dacă primii uită, dacă cei de-al doilea răstălmăcesc binele ce li s-a făcut, sau nu-1 recunosc, punându-1 pe seama puterii lor, ca să nu mai fie recunoscători, cei din celelalte categorii pervertesc pur şi simplu raporturile dintre binefacere şi recunoştinţă. Dintre aceştia se aleg trădătorii, laşii. Dintre aceştia se aleg cei în care nu poţi pune nici un fel de încredere. Pe aceştia mai ales îi cuprinde poporul în urâtul cuvânt: „Leprele!"

Dar mai există şi o altă categorie. Cea a suficienţilor de sine. A celor care cred că nu au nevoie de nici un ajutor de la nimeni. Sunt cei care cred că mintea lor e suficientă ca să le dezlege toate problemele, cei care cred că au totul bine pus la punct şi spun: N-am nevoie de nimeni; trăiesc prin forţele minţii mele, prin puterea trupului meu, prin sănătatea mea ş.a.m.d. Aceştia nu ştiu de câte lucruri beneficiază totuşi, şi câtor situaţii şi persoane ar trebui să le fie recunoscători şi, în primul rând, lui Dumnezeu.

În primul rând lui Dumnezeu pentru sănătate, pentru vedere, pentru mâini, pentru picioare, pentru mers, pentru vorbire, pentru auzire... Corpului nostru, atât de complicat şi de fin cum e în alcătuirea lui, nu-i trebuie decât foarte puţin, ca să i se altereze nu ştiu ce părticică din sistemul nervos, de pildă, pentru ca dintr-o dată să paralizeze. Fiecare se crede puternic până în ziua în care a intervenit un microb, un virus aproape invizibil, care-1 poate distruge. Şi nu ştie că trebuie să fie mulţumitor Celui ce poartă grijă de destinele tuturor, ca să se desfăşoare totul normal, fără nici un fel de accidente. Nu ştie cât trebuie să fie de mulţumitor înaintaşilor, părinţilor lui, prietenilor care îi susţin moralul şi îl ajută la nevoie!

Toţi trebuie să fim mulţumitori, pentru multe lucruri pe care le fac alţii pentru noi. Noi suntem în biserica aceasta, pentru că au făcut-o alţii pentru noi. Dacă n-ar fi făcut-o, imaginaţi-vă ce sarcină materială grea ar fi fost pentru noi azi, ca s-o zidim noi din nou. Dar ea a fost o sarcină materială grea şi pentru cei care an făcut-o la vremea respectivă. Noi suntem beneficiarii.

Şi de câte nu suntem beneficiari! Suntem beneficiari ai jertfei eroilor naţiunii, care au luptat pentru independenţă, pentru limbă, pentru neatârnare, pentru continuitate. Suntem beneficiarii eroilor credinţei, care au luptat pentru integritatea credinţei ortodoxe, care au murit pentru ea, care s-au făcut martiri. Suntem beneficiarii eforturilor părinţilor noştri care ne-au crescut mari cu greutăţi.

Uităm. De câte ori nu uităm?

Iată, am încercat o scurtă schemă tipologică a nerecunoştinţei. Dacă ne-am face un examen serios de conştiinţă, nu se ştie dacă n-am fi nevoiţi să ne încadrăm şi noi în vreuna din aceste categorii! Ne-am descoperi astfel printre cei nouă. Şi atunci va trebui să auzim şi în urechile noastre întrebarea lui Iisus: „Dar cei nouă unde sunt?“

Poporul, cum spuneam, a observat că floarea recunoştinţei e rară. Turgheniev, cunoscutul scriitor din secolul trecut, a imaginat în legătură cu aceasta o mică parabolă: ***Se zice că Dumnezeu a chemat la masă toate virtuţile, şi s-au adunat: bunătatea, simplitatea, adevărul, credinţa, dragostea, speranţa, mila, generozitatea, smerenia, modestia. Toate erau pline de bună-cuviinţă. Se cunoşteau şi stăteau de vorbă ca bune prietene. Două însă, deşi erau alături, nu vorbeau între ele. Deloc. Acestea erau bunăvoinţa şi recunoştinţa. Le-a întrebat Dumnezeu: Voi de ce tăceţi? „Nu ne cunoaştem. Nu ne-am întâlnit niciodată". Parabola e cu tâlc. Rar se întâlneşte bunăvoinţa cu recunoştinţa!***

Minuni ca aceasta petrecută cu cei zece leproşi, aşa cum este ea istoristă de evanghelişti, deci de martori oculari, s-au putut întâmpla fără îndoială. Se întâmplă şi azi unele lucruri ciudate, care ies din ordinea naturală.

Am citit săptămâna trecută tot la „Faptul divers” dintr-un ziar, că un pitic de la un circ din Canada - i se dădea şi numele – care avea 1,30 m, într-o noapte a crescut până la 1,85 m. Cine ar putea să ne spună ceva despre un asemenea lucru? A crescut într-o noapte cu 50 cm, cu jumătate de metru. Aceasta presupune în corpul omenesc nişte re-reglări ce l-au putut duce la forma naturală. Dar aceasta înseamnează creştere de oase, lungiri de tendoane, înseamnă organe care nu cresc subit, ceea ce pune probleme foarte grele.

Cazul e acum în cercetarea savanţilor. Nu ştiu ce vor spune savanţii, dar lucrul e extraordinar. Un proces natural? Cine ştie! O minune? O minune, atâta vreme cât nu intră în categoria întâmplărilor de fiecare zi. Şi mai ales când e unică. Şi mai ales atâta vreme cât nu i se găsesc explicaţii naturale plauzibile.

Aşa s-a putut întâmpla şi cu cei 10 leproşi. întâmplarea nu e verosimilă, iată comparată chiar cu întâmplări care se petrec şi în vremea noastră. Şi minunea e cu atât mai evidentă, cu cât s-a făcut cu zece dintr-o dată. Cu unul, s-ar fi putut crede că a fost o întâmplare fericită, o vindecare de la sine. Cu zece, intervenţia miraculoasă e în afară de orice îndoială.

Recunoştinţa ar trebui să fie în mod natural exerciţiul sufletului mare, al sufletului generos. Tradiţia bisericească ne spune că o au până şi animalele.

Se povesteşte, de pildă, despre Sfântul Gherasim de la Iordan că, la un moment dat, a venit la el un leu şchiopătând. Sfântul s-a apropiat de el şi i-a scos un spin foarte mare din picior. Drept urmare, leul a rămas pentru totdeauna lângă el, slujindu-1.

Recunoştinţa se exprimă însă nu numai prin facerea de bine celui care ne-a făcut nouă un bine, care printr-un cuvânt de mulţumire. Recunoştinţa devine lucrătoare când ne transformă - până la măsura de a fi şi noi buni cu alţii, repetând fapta care s-a făcut cu noi.

Voi povesti o întâmplare tot din lumea animalelor, pe care am citit-o tot în ziarele noastre. Şi dacă animalele dovedesc o asemenea sensibilitate, cu atât mai mult trebuie s-o dovedească oamenii.

Se arăta că la o şcoală de undeva de prin Bărăgan, jucându-se copiii unei grădiniţe pe stradă, au găsit un câine cu un picior rupt. Copiii, bine educaţi ca să aibă grijă de animale şi de suferinţele altora, să fie săritori, să fie generoşi, să se poarte frumos, ce şi-au zis? Să-l ducem la dispensarul veterinar. Şi l-au dus. Doctorul, bucuros de o astfel de faptă a copiilor, a luat câinele, l-a pansat, i-a pus piciorul rupt între lopăţele, şi i-a dat drumul. Era un câine vagabond.

Până aici întâmplarea ne are nimic extraordinar, în afară, desigur, de generozitatea copiilor. Ceea ce e într-adevăr uimitor, s-a întâmplat a doua zi. La ora 8 dimineaţa, la uşa dispensarului aşepta câinele pansat, cu încă un câine cu piciorul rupt, pe care-1 adusese la dispensar pentru pansat şi ajutor.

Nu e o parabolă. E o dovadă că până şi în lumea necuvântătoare sentimentul recunoştinţei este prezent. Şi e şi el molipsitor!

Cu atât mai mult el ar trebui să fie astfel în viaţa noastră, a oamenilor. Să dovedim cu smerenie că am înţeles binele, bunăvoinţa care ni s-a arătat. Numai un suflet orgolios, mândru, plin de sine, pervertit, numai acela uită bunăvoinţa care i s-a arătat de către cineva, şi de faptul că trebuie să fie recunoscător.

Ce facem noi în asemenea cazuri, când nu ni se recunoaşte bunăvoinţa? Suntem în situaţia de a nu mai repeta bunăvoinţa. N-o mai repetăm. Zicem: Oameni suntem! Trebuia să vină să zică măcar un „Mulţumesc!" Dacă n-a înţeles fapta mea, a doua oară nu i-o mai fac.

S-ar putea ca şi Dumnezeu să gândească aşa. Nu vrea Dumnezeu pentru El mulţumirea, întoarcerea bunăvoinţei. O vrea pentru ca să constate că în noi s-a schimbat ceva, că în sufletul nostru s-a transformat ceva, că bunăvoinţa care am primit-o ne-a făcut şi pe noi mai buni.

Vindecarea celor zece leproşi ne învaţă să ne rugăm. Ne învaţă că Dumnezeu ascultă rugăciunea noastră, dar ne mai învaţă că Dumnezeu ascultă rugăciunea noastră. Dar ne mai învaţă şi faptul că din cele trei feluri de rugăciuni, nu trebuie să folosim numai unul.

Există rugăciuni de cerere, când zicem: „Doamne auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, ia aminte la rugăciunea mea!“ Sau „Domnului să ne rugăm”, „la Domnul să cerem".

Există apoi rugăciuni de laudă: „Binecuvântează suflete al meu pe Domnul", - „Laudă suflete al meu pe Domnul" = „Dimineaţa te voi lăuda" ş.a.m.d.

Există şi un al treilea fel de rugăciune, de mulţumire: „Mulţumescu-ţi Ţie, Doamne, pentru cutare şi cutare", - „Mulţumesc pentru bunătăţile Tale cele pământeşti", după-masă ş.a.m.d.

Dar noi, de obicei, facem numai rugăciuni de cerere. Noi credem că trebuie să-I comunicăm lui Dumnezeu numai rugăciuni de cerere. Noi credem că trebuie să-I comunicăm lui Dumnezeu numai cele de care avem nevoie. Prin aceasta ne înscriem printre cei nouă. Ca să fim asemenea celui unul care s-a întors, trebuie să facem şi rugăciuni de slavă lui Dumnezeu pentru tot ce ne dă, trebuie să facem şi rugăciuni de muţumire.

Să-L binecuvântăm pe Dumnezeu, şi să-i binecuvântăm şi pe cei care ne fac bine. ***Ce înseamnă a binecuvânta?*** A vorbi de bine. A cere harul lui Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu este Cuvântul. A vorbi de bine înseamnă a chema Cuvântul, Logosul lui Dumnezeu, pe Fiul lui Dumnezeu, în viaţa oamenilor.

Să fim deci şi noi, nu ca cei nouă, ci să fim ca acel unul care s-a întors. Şi să nu fie în viaţa noastră recunoştinţa o floare rară, ci să fie cât mai deasă. Şi aşa, să fim siguri că se va reînnoi faţă de noi şi bunăvoinţa lui Dumnezeu, şi bunăvoinţa oamenilor, şi harul Domnului va fi cu noi totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

(Extras din cartea: IPS Antonie Plămădeală - Tâlcuri noi la texte vechi, Editura Sophia)

PS Sebastian - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii – Iubirea şi comuniunea ca împliniri ale credinţei

Dreptmăritori creştini, este interesant de menţionat încă de la început că, deşi Mântuitorul Hristos i-a vindecat pe toţi cei zece leproşi din evanghelia de astăzi, totuşi, numai pe unul l-a mântuit. ***De ce oare această diferenţiere? Ce anume L-a determinat pe Domnul că, deşi i-a vindecat pe toţi, să mântuiască doar unul? „Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi!”***,I-au cerut toţi. ***„Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor”***, le-a răspuns Hristos deopotrivă celor zece. Şi au plecat să se arate preoţilor cu toţii, însă, pe drum s-a întâmplat minunea!…

Prin lucrare dumnezeiască, petele albe de lepră şi rănile sângerânde au dispărut. S-au uitat unul la altul miraţi, şi-au privit trupurile, până atunci putrede de lepră, şi s-au minunat cu toţii că s-au vindecat. Nouă dintre ei însă au dispărut; doar unul, şi acela de neam străin, a găsit de cuviinţă să se întoarcă la Binefăcătorul lor, să dea slavă lui Dumnezeu, mulţumindu-I şi arătându-I recunoştinţă, şi astfel răspunsul Măntuitorului nu s-a lăsat prea mult aşteptat: ***„Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit.”***

Iubiţi credincioşi, ce vrea să ne înveţe evanghelia de astăzi prin disocierea aceasta a celor nouă de al zecelea - singurul care a înţeles că nu ajunge doar credinţa pentru a se mântui? Toţi au avut credinţă, altfel nu s-ar fi vindecat! Numai că nouă dintre ei au considerat că este suficientă aceasta şi, pentru aceea nu s-au mai dus nici la preoţi, adică nu le-a mai trebuit nici „Biserică”, şi n-au voit să mai audă nici de Binefăcătorul lor. N-au înţeles că trebuie să-I şi mulţumească, să-I aducă şi recunoştinţă şi – lucrul cel mai important – să şi intre în comuniune cu El. ***Unul singur a înţeles că este insuficientă credinţa.*** Acesta s-a întors, a arătat

recunoştinţă şi ***„a dat slavă lui Dumnezeu”.*** Doar despre el ne spune Evanghelia că a dat slavă lui Dumnezeu şi, pentru aceasta, Hristos numai lui i-a zis: ***„Credinţa ta te-a mântuit”, vrând să spună că acest fel de credinţă mântuieşte.*** Ceilalţi nouă „s-au izolat”în credinţa lor, căzând în „autosuficienţă”. Au rămas în credinţa lor egoistă, individualistă, refuzând comuniunea. Iată pentru ce şi disocierea despre care vorbim!

Este motivul pentru care evanghelia de astăzi este cât se poate de actuală, pentru că şi în vremurile noastre sunt mulţi care consideră că ajunge credinţa, că este suficient doar să crezi, şi pentru aceasta nu mai „ajung” la preoţi, nu mai ajung la biserică, nu mai caută şi comuniunea cu Binefăcătorul lor, ca să Îi arate mulţumire şi recunoştinţă. Sfântul Apostol Iacob, însă, ne atenţionează in Epistola sa, zicând: ***„Credinţa fără fapte este moartă”***(Iacob 2, 26), pentru că şi diavolii cred (Iacob 2, 19), dar credinţa lor s-a dovedit a fi insuficientă şi ineficientă.

Dragii mei, credinţa este bună, căci i-a vindecat pe toţi cei zece leproşi. Ea poate aduce sănătate, poate aduce bunăstare în viaţa aceasta, dar, atenţie că în viaţa veşnică nu vor mai putea ajuta prea mult nici credinţa, nici nădejdea – ca cele ce nu îşi mai au rostul într-o *lume* în care avem a-L vedea pe Dumnezeu „ faţă către Faţă”. Acolo va dăinui doar comuniunea cu El în iubire şi recunoştinţă (I Cor., cap. 13). ***Hristos a mântuit doar pe acest din urmă lepros, ca să ne arate nouă că nu ajunge numai credinţa pentru a ne şi mântui, căci, având doar credinţă, riscăm să rămânem, totuşi, izolaţi, şi să ne pierdem undeva departe de Dumnezeu, aşa cum s-au pierdut şi cei nouă astăzi. Numai aceia dintre noi care înţeleg să şi intre în comuniune cu El vor dobândi mântuirea.***

Auzim pe mulţi în zilele noastre, spunând:„Eu am credinţa mea. Nu am nevoie de biserică, de preoţi, de post, de rugăciune, de milostenie etc.”, afirmând astfel că este suficientă doar credinţa. Ei bine, pericopa evanghelică de astăzi le arată acestora că, prin simpla credinţă , riscă să rămână doar nişte „leproşi vindecaţi” – eventual de „lepra” ateismului; riscă să aibă „succes” doar în lumea aceasta, pentru că în viaţa de dincolo nici credinţa şi nici nădejdea nu ne mai pot ajuta. ***Acolo, fiind„ tărâmul” dragostei, se pătrunde doar prin comuniune. Credinţa se va împlini, nădejdea se va sfârşi, iar ceea ce va rămâne în veci va fi numai dragostea şi comuniunea cu Dumnezeu şi cu aproapele.***

La acestea ne invită şi ne cheamă Mântuitorul Hristos astăzi, arătându-ne încă o dată că avem nevoie, pentru a ne mântui, şi de faptele credinţei, şi anume: şi de mulţumire, şi de recunoştinţă, şi de comuniune, şi de dragoste faţă de El şi faţă de aproapele. Toate acestea, însă, presupun deopotrivă post, rugăciune,

milostenie, curăţie trupească şi sufletească - fapte bune, fără de care credinţa noastră riscă să rămână moartă, adică o credinţă similară cu a celor nouă leproşi ,,dispăruţi”, sau a diavolilor care, deşi cred şi se înfioară, credinţa lor se arată, totuşi, neputincioasă de a-i mai întoarce la comuniunea cu Dumnezeu.

Mesajul evangheliei de astăzi este, asadar: treceţi peste credinţă! Săriţi zăgazurile credinţei, pentru că este insuficientă! Haideţi să intrăm în comuniune cu Dumnezeu! Haideţi să facem şi fapte vrednice de mântuire, pentru că numai dragostea şi comuniunea cu El ne va aduce mântuirea sufletelor noastre.

Astfel, riscăm să rămânem doar cu ,,daruri” ce ne sunt necesare în viaţa aceasta, doar cu daruri trecătoare: cu darul vieţii, ori al sănătăţii, pentru că mântuirea vine doar prin iubire şi comuniune cu Dumnezeu şi cu aproapele, iar aceasta presupune şi împlinirea poruncilor.Acest fel de viaţă şi acest fel de credinţă mântuieşte! Spre această credinţă, desăvârşită prin fapte,în iubire şi comuniune cu Dumnezeu şi cu aproapele nostru să tindem cu toţii, dacă vrem să fim ca cel dintre leproşi care şi-a dobândit şi mântuirea, pentru că altfel riscăm să rămânem ca cei care s-au ales doar cu vindecarea trupească, pentru ca apoi să se piardă undeva departe de Dumnezeu, fără a dobândi şi mântuirea.

Să-L rugăm pe Dumnezeu, deci, Cel care în fiecare evanghelie a sădit învăţături atât de minunate şi de preţioase pentru viaţa noastră duhovnicească, să ne deschidă şi nouă mintea şi inima să înţelegem aceste lucruri, ca să facem din credinţa noastră o credinţă roditoare, care să ne aducă şi mântuirea sufletelor, dincolo de o viaţă bineplăcută Lui, Amin!

Înaltpreasfințitul Ioachim, arhiepiscop al Romanului și Bacăului - Ucenici în arta de a mulțumi

Ascultăm în Duminica a 29-a după Rusalii un fragment evanghelic ce nu pare a aduce nimic nou, însă amintește un fapt prea adesea uitat de mulți dintre noi: a arăta recunoştinţă celor care ne-au făcut bine.

Sfântul apostol și evanghelist Luca (17, 12-19) relatează despre cum Iisus a vindecat zece leproși, dintre care unul era străin de neam: ***„Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproşi, care stăteau departe, și care au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi! Şi văzându-i, El le-a zis: Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor. Dar, pe când ei se duceau, s-au curăţit." (Luca 17, 12-14)*** Așadar, Hristos Domnul nu le spune că îi va vindeca, ci îi trimite să fie cercetați de preoți, singurii care puteau certifica stadiul acestei boli și care, în urma unei posibile vindecări, îi puteau lăsa pe cei curățiți să se reîntoarcă în familiile lor. Cei zece, mergând spre sinagogă, cu tăblițele a căror inscripție atârna pe piept atenționând trecătorii să nu se apropie pentru a nu se molipsi, s-au curățit în drum spre sinagogă pentru credința lor în cuvântul lui Hristos.

Mântuitorul își exprimă uimirea că doar străinul, samarineanul, este cel care Îi mulțumește că l-a vindecat: ***„Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. Şi a căzut cu faţa la pământ la picioarele lui Iisus, mulţumindu-I. Şi acela era samarinean. Şi răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea***

slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?” (Luca 17, 15-18)

Îl vedem pe samarinean revenind la Iisus, simțim spontaneitatea gestului său. Știm că vorbește din profunzimea ființei sale, din toată inima sa. El se arată uluit de Cel pe care îl are în fața sa, de șansa care i-a fost oferită. Iisus nu îi datora nimic. Generozitatea Sa îl bulversează și nu se poate abține să nu o spună. Bucuria născută din vindecarea bolii sale îl face să mulțumească Marelui Preot, izvorului vindecării oricărei boli, Celui care venise între oameni pentru a vindeca rana de moarte a umanității.

La rândul său și Iisus se arată uimit, căci cel care străbate drumul înapoi spre a-I mulțumi - nu se poate abține să nu sublinieze asta - este un străin. Ceilalți își urmează drumul și, poate, mai târziu vor reveni și ei să mulțumească pentru vindecarea de care au avut parte. Însă, despre asta Evanghelia nu pomenește.

Iubiți credincioși, este greu ca citind sau ascultând această pericopă evanghelică să nu ne interogăm asupra modului în care noi înșine ne comportăm față de Dumnezeu.

Pentru a-i putea mulțumi cum se cuvine lui Dumnezeu este necesar, în primul rând, să fim conștienți de binefacerile primite și trebuie să știm să le apreciem la justa lor valoare.

Putem să numim în cuvinte ceea ce primim în fiecare zi în dar de la Dumnezeu? Nu cumva suntem ca orbii, precum aceia care nu remarcă binele de care au parte decât atunci când nu mai pot beneficia de el? Darul unei noi zile din viața noastră, darul credinței, al cunoașterii lui Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu, care ne luminează, Euharistia, prin care ne împărtășim din viața lui Hristos cel Înviat, Duhul Sfânt care sălășluiește în noi - iată doar câteva dintre darurile pe care ni le face Dumnezeu nouă, fiilor Săi. Pentru toate acestea, când suntem noi atât de recunoscători încât să exclamăm din tot sufletul, spontan și cu entuziasm: „Mulțumesc, Doamne!”?

Noi, discipolii lui Hristos, n-ar trebui să fim „specialiști în mulțumire”? Liturghia însăși este manifestarea mulțumirii. Cuvântul grecesc euharistie înseamnă mulțumire sau recunoștință. Dar de câte ori trăim noi Sfânta Liturghie ca pe expresia unei reale ocazii de a mulțumi pentru tot ceea ce ne dăruiește Dumnezeu, pentru ceea ce El dă Bisericii și pentru generozitatea pe care o arată față de întreaga Sa Creație?

Pentru a ști să mulțumim și a putea fi cu adevărat recunoscători este necesar să fim convinși că nimic din toate acestea nu ni se datorează și nimeni nu este dator să ni le ofere. Cel care este convins că i se cuvine totul este incapabil de recunoștință. De asemenea, pentru a putea să îi mulțuim lui Dumnezeu trebuie să fim capabili să privim lumea și propria noastră existență prin perspectiva credinței, cu privirea Creatorului Însuși. Când toate sunt percepute din perspectivă divină, totul ajunge să fie văzut și trăit cu speranță. Totul poate deveni astfel o binecuvântare.

În ceea ce privește „arta de a mulțumi”, Iisus este pentru noi un model. În seara Cinei celei de Taină, când se apropia ceasul pătimirilor Sale, El a luat pâinea și vinul și, „mulțumind, le-a dat și au băut din el toți” (Marcu 14, 23), apoi El ne-a oferit în dar viața Sa. De fiecare dată când ne împărtășim, toată viața noastră și viața întregii lumi, cu bucuriile și durerile sale, devine pentru noi motiv de mul-țumire.

Reîntorcându-se la Iisus, samarineanul trăiește o aventură la care nu se aștepta: ***„Scoală-te şi du-te - îi spune Mântuitorul - credinţa ta te-a mântuit.” (Luca 17, 19).*** Și ceilalți nouă au fost vindecați, dar nu au fost mântuiți! Nu au fost mântuiți, căci vindecarea lor nu le-a deschis ochii, nu a trezit în ei credința în Hristos, nu i-a întors către El.

Există mântuire atunci când Mântuitorul se întâlnește cu cel mântuit/vindecat. Mântuirea nu poate fi acordată fără consimțământul celui care are nevoie de ea. Nimeni nu este mântuit cu forța! Mântuirea este un dar, care, însă, trebuie primit. Ceea ce îl salvează pe samarinean este elanul său față de Hristos, este mulțumirea spotană pe care I-o aduce.

Zece leproși s-au întâlnit cu Hristos, însă doar unul singur L-a recunoscut și a crezut în El. Zece s-au rugat de Hristos, însă doar unul I-a mulțumit. Noi toți putem fi nu doar între cei care au nevoie de vindecare, ci putem și să facem parte din familia celor mântuiți.

Iubiții mei, în rezumat, putem extrage din pericopa evanghelică de astăzi patru mari învățăminte, patru idei asupra cărora fiecare este dator să mediteze.

- ✓ *Mai întâi, aflăm despre datoria de a fi recunoscători față de Dumnezeu. Suntem datori să dăm slavă lui Dumnezeu pentru toate binefacerile pe care le-a trimis asupra noastră.*

Aceasta ne determină să ne întrebăm dacă rugăciunea de mulțumire ocupă locul pe care îl merită în cadrul programului propriu de rugăciune. Așadar, mai știm noi oare să mulțumim?

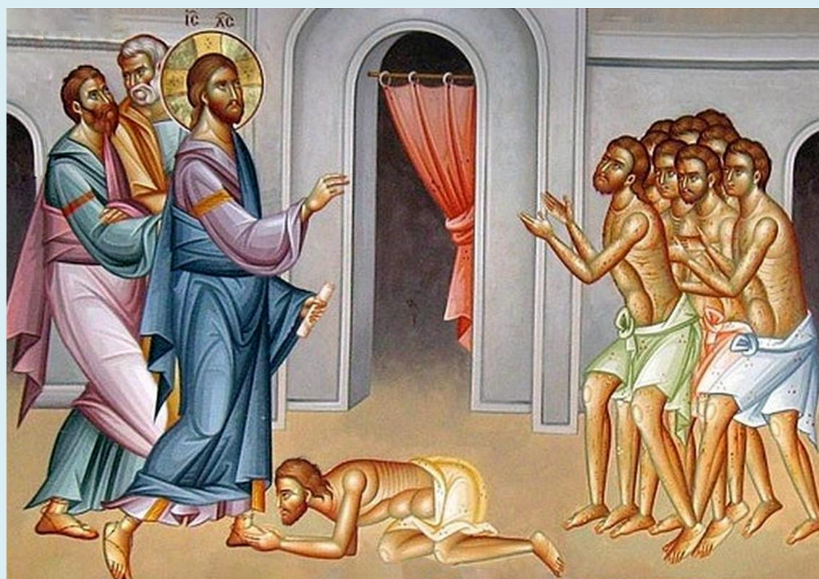
- *Apoi, Evanghelia de astăzi ne atrage atenția asupra contrastului dintre lipsa de recunoștință a celor nouă leproși evrei, din neamul ales, și gratitudinea sinceră exprimată explicit de samarinean, de cel „străin de neam”.*

Așadar, oare, oamenii care nu au credința dreaptă nu sunt uneori mai plăcuți Domnului decât noi înșine, pentru că inima lor știe să aprecieze mai bine darurile divine?

- *Și, nu în ultimul rând, trebuie să meditām la relația dintre credință și vindecare, pe care o subliniază Hristos, spunându-i samarineanului recunoscător, care s-a întors să îi mulțumească: „Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit.” (Luca 17, 19). Avem noi o credință atât de puternică încât să ne vindece?*

- *Și, în final, identificăm agonia celui bolnav sau care se află în păcat. Suntem noi atât de curați, fără nici un fel de boală, fără păcate, încât să nu ne asemănăm acelora pe care ni-i pune în față pericopa evanghelică a zilei? Dacă nu, să ne smerim și să spunem și noi împreună cu aceștia: „Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi!” (Luca 17, 13) Amin.*

Ips Timotei prahoveanul - Rar întâlnită, recunoştinţa, tot mai necesară

† Timotei prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
15 ian, 2021

Evanghelia Duminicii a 29-a după Rusalii este plină de învățăminte actuale, așa cum sunt toate cuvintele Mântuitorului, dar care de multe ori rămân fără ecou în inimi și fără lucrare în faptele noastre.

Evanghelia ne vorbește despre ultimul drum pe care Mântuitorul l-a făcut către cetatea Ierusalimului, unde avea să pătimească. Înconjurat de ucenicii Lui și de mulțime de popor, a scurtat călătoria trecând prin Samaria. Cunoaștem desigur despre samarineni, Samaria și conflictele acestora cu iudeii.

Trecând prin Samaria, chiar la granița cu Iudeea, Mântuitorul a fost întâmpinat de mai mulți bărbați bolnavi. Evanghelia prezintă numărul de zece. Sufereau de lepră, o boală gravă, contagioasă, foarte răspândită în Antichitate.

În Cartea Leviticului (capitolele 13 și 14), conducătorul poporului ales, profetul Moise, vorbea despre reguli clare pentru leproși, familiile lor și întreaga comunitate. Nu aveau voie să se întâlnească cu cineva, nu mai făceau parte din comunitate, din familie, trăiau în locuri izolate, iar atunci când zăreau un om, erau obligați să strige „necurat, necurat”.

În Țara Sfântă, în perioada despre care s-au scris cele pe care le ascultăm în Evanghelie, erau adeseori văzuți oameni fără mâini, degete, urechi, nas ș.a.m.d. Boala era cumplită, mutilând oameni și fiind nevindecabilă.

Leprosul era asemănat cu un mort. Familia, rudeniile ori prietenii nu-l mai căutau. Într-o astfel de situație, Mântuitorul avea să-i întâlnească pe cei zece bolnavi. Ei L-au recunoscut și, înțelegând că El este singura lor vindecare, L-au strigat de departe și L-au rugat să aibă milă de ei. Mântuitorul a împlinit ceea ce spunea de mult în Lege Moise. Ei trebuiau să se arate preoților, nu pentru că numai preoții ar fi putut să-i vindece, ci mai ales pentru faptul că puteau constata vindecarea acestora. Existau liste în care erau însemnați, iar dacă cineva se vindeca, primea acordul preotului de a reintra în comunitate.

Cei zece s-au dus să se arate preoților, după cum era obiceiul, iar pe drum s-au vindecat. Dintre cei vindecați, unul singur s-a întors la Mântuitorul pentru a-I mulțumi. Evanghelistul Luca ne spune că era de alt neam, samarinean. Ceilalți nouă erau iudei. Mântuitorul desigur, mâhnit de situația întâlnită, avea să întrebe: „Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?”

Evanghelia acestei duminici este mai mult decât actuală. Împietrirea celor nouă, care nu s-au întors să-I mulțumească Domnului, ne caracterizează pe mulți dintre noi.

Sfântul Chiril al Alexandriei spune într-una dintre omilii că principala datorie este de a-I mulțumi lui Dumnezeu, a doua de a mulțumi părinților și a treia de a mulțumi altora. De multe ori, dacă nu întotdeauna, suntem foarte oportuniști. Astăzi îi mulțumim celui care ne-a făcut bine, mâine nu-l mai cunoaștem. Dacă Mântuitorul S-a întristat atunci, se întristează și astăzi, întâlnind același procent al nerecunoștinței, sau chiar unul mai scăzut.

Fără îndoială, cea mai înaltă formă de recunoștință este Liturghia trăită și simțită, învățând mereu din tainele ei, mulțumind lui Dumnezeu, după cum se și cântă la strană: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Momentul cel mai important al Liturghiei, la epicleză, surprinde treptele acestei recunoștințe: Pe Tine Te lăudăm, pe Tine Te binecuvântăm, Ție Îți mulțumim Doamne și ne rugăm Ție, Dumnezeului nostru. Însă cei mai mulți dintre noi așezăm pe primul loc cererea de orice fel, grăbită, care de multe ori nu ne face bine. Biserica

ne învață că mai întâi trebuie să înălțăm rugăciune de laudă, arătând că suntem recunoscători.

Unul dintre părinții Bisericii, mare duhovnic care avea discurs foarte direct, spunea: Cei care nu mulțumesc sunt ca necuvântătoarele.

Pe lângă recunoștința, mulțumirea și lauda care se cuvin lui Dumnezeu, avem datoria să mulțumim celor de lângă noi.

Într-o lume care se gândește tot mai puțin la alții și tot mai mult la sine, trebuie să găsim momentul pentru a fi recunoscători față de cei care ne-au făcut bine. Sunt mulți oameni care au făcut bine comunităților, societății, familiilor, uneori chiar unei țări sau unui ținut important, iar noi avem atitudinea ingrată de a rămâne nepăsători față de lucrarea lor.

Ce să mai spunem de faptul că mulți preoți au botezat prin sate zeci, sute și uneori mii de copii, dar nu-i mai pomenește nimeni, ori de profesorii care au avut zeci de generații cărora le-au sădit în minte și în inimă taine ale științei și pe care nu-i mai cinstește nimeni, dascăli care sunt duși la mormânt însoțiți doar de câțiva oameni.

Amintim și cazul marilor medici care au făcut intervenții chirurgicale și au salvat viața multor pacienți, dar nu se mai întâlnesc cu recunoștința celor pe care i-au tratat. Pentru faptul că suntem nerecunoscători, nu mai coboară peste noi binecuvântarea lui Dumnezeu.

Părinții Bisericii ne-au învățat să nu ne comportăm asemenea poporului nerecunoscător, de demult în pustie, care nu-I mulțumea lui Dumnezeu, deși l-a hrănit vreme îndelungată. Suntem neatenți, îi criticăm pe cei care au peregrinat altădată prin pustiu, cârtind, deși primiseră multe daruri de la Dumnezeu. Atitudinea noastră nu diferă de a lor.

Când mulțumești cuiva, faci ca darul tău să sporească. Dacă nu ești recunoscător lui Dumnezeu și aproapelui, altădată s-ar putea să nu mai primești nimic. Înțelepciunea poporului nostru a spus foarte clar: nemulțumitorului i se ia darul, iar din cuvintele Sfintei Scripturi și din înțelepciunea Vechiului Legământ învățăm cât de importantă este această atitudine de a recunoaște darul altcuiva și nu de a pune în lumină doar propriile noastre daruri.

Să nu vorbești de rău casa în care ai mâncat pâine și să nu tulburi apa fântânii care te-a adăpat, ne învață Scriptura. Ce-ar fi dacă într-un pustiu ca cel al Samariei, în

cetatea Sichem, unde este o singură fântână veche de 3.000 și mai bine de ani, după ce a băut cineva o cană, să tulbure apa fântânii, iar ceilalți călători să nu se mai poată înfrupta din același dar al fântânii patriarhului Iacob?

Ne întrebăm care este modul în care putem arăta recunoștință? În primul rând față de Dumnezeu, arătându-I că suntem ființe euharistice, iar această mulțumire ar trebui să nu fie manifestată rar, doar în ziua Sfintelor Paști, sau de Crăciun, ori exclusiv atunci când avem nevoie, ci permanent. Un om care Îl iubește pe Dumnezeu va simți nevoia să aibă convorbire cu El în fiecare zi, fie și una scurtă, dacă nu mai avem timpul și răbdarea necesare să ne rugăm mai mult. Dacă am întâlnit vreun om care ne-a făcut bine, ce minunat ar fi ca de ziua lui, sau la un moment important, să-i ducem o floare, iar dacă nu putem face gesturi de recunoștință, măcar să nu uităm să-l pomenim în rugăciune.

De câțiva ani, cunosc o familie de medici, părinți și copii, care au arătat modelul dăruirii ori de câte ori a fost cazul, atunci când li s-a cerut ajutorul de către monahi, preoți tineri, străini chiar, au făcut mai mult pentru aceștia decât pentru propria lor familie, neacceptând niciodată nimic, nici un fel de recompensă, ci, dimpotrivă, s-au arătat atenți și binevoitori cu alții. Cum poate Dumnezeu rămâne indiferent la astfel de fapte?

Ce să mai vorbim de cei care fac fapte mărețe și construiesc case pentru oameni, de cei care intervin în momentele dificile ale existenței unor semeni de-ai noștri. Toate acestea, chiar și atunci când rămân nerecompensate sau nerăsplătite de oameni, sunt în primul rând răsplătite de Dumnezeu.

Părinții Bisericii ne spun un lucru tulburător, adevărat, că binefacerea și recunoștința nu s-au întâlnit niciodată în această viață. Se poate să fie o apreciere aspră, dar de cele mai multe ori vedem nemijlocit că așa este. Binefacerea făcută multora dintre semenii noștri nu se mai întâlnește cu recunoștința lor, aceasta fiind una dintre carențele din ce în ce mai evidente ale societății contemporane, nu doar la noi, ci în lumea întreagă, o situație generalizată, pentru că oamenii trăiesc ca și cum sunt singurii stăpâni și nu-L mai consideră pe Dumnezeu Binefăcătorul și Proniatorul vieții lor.

Sfântul Vasile cel mare, într-o prea frumoasă rugăciune, se roagă la Liturghia care îi poartă numele ca Dumnezeu să-i pomenească pe toți, și pe cei pe care nu i-am pomenit din uitare sau din pricina mulțimii numelor…

Doresc să evidenţiez atitudinea, deosebit de importantă, a recunoștinței față de dușmani. Veți spune că este imposibil de a ajunge la o asemenea măsură, ***dar rog să luăm aminte la o inspirată rugăciune scrisă de Sfântul Nicolae Velimirovici: Doamne, Îți mulțumesc și pentru vrăjmașii care m-au ajutat ca să ajung în brațele Tale. Prietenii mei de multe ori m-au depărtat de Tine, dar vrăjmașii m-au ajutat ca să fiu mai aproape de Tine. De aceea, eu Te rog ca să-i ierți, să nu le răsplătești răul pe care mi l-au făcut de atâtea ori și Te rog ca să-i întorci de la răutatea lor.***

Avea dreptate marele ierarh, că de multe ori vrăjmașii care s-au înmulțit după cum ne spune profetul în psalmii Utreniei, numeroşi în vremea lui, şi cu atât mai mulți acum, în vremuri tulburi, cred că ne fac rău, însă, prin lucrarea lui Dumnezeu, răutatea poate fi convertită în faptă bună.

Mărturisesc că eu însumi sunt restanțier la virtutea recunoștinței. Și eu, poate și alții ca mine trebuie să ne străduim mereu ca recunoștința să devină prioritate, nu un lucru rar pe care îl tratăm cu prea puțină atenție.

Recunoștința noastră se îndreaptă către Dumnezeu, către cei care ne-au făcut bine, dar și către cei care nu ne iubesc. Dumnezeu în milostivirea Lui va trimite o picătură care poate vindeca puțina noastră iubire, nerecunoștința și celelalte carențe pe care le purtăm, fiecare, în drumul vieții.

Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii - Recunoştinţa, firescul demnităţii omului

Sfânta Evanghelie din Duminica a XXIX-a după Rusalii, numită şi Evanghelia celor zece leproşi, este plină de învăţături duhovniceşti pentru modul nostru de a ne comporta faţă de Dumnezeu şi faţă de semenii noştri, când primim o binefacere de la Dumnezeu prin oameni.

Evanghelia de astăzi ne arată că Mântuitorul Iisus Hristos S-a întâlnit cu zece leproşi excluşi din comunitate, care stăteau departe de oameni şi nu se atingeau de semenii lor, deoarece boala lor era una grea şi se putea transmite uşor. Oamenii leproşi în Vechiul Testament aveau un regim special de izolare faţă de oamenii sănătoşi, întrucât boala aceasta provoca descompunerea lor treptată, prin căderea unor părţi din corpul lor, deşi erau încă vii, iar boala era socotită incurabilă, de nevindecat. Fiind izolaţi, leproşii sufereau foarte mult de singurătate şi de umilire, având obligaţia de a spune: ***'necurat, necurat'*** (Lev. 13, 45), ca ceilalţi oameni să nu se apropie de ei. Dacă totuşi unii se vindecau printr-o minune, datorită milostivirii lui Dumnezeu şi a credinţei lor puternice, atunci cei vindecaţi aveau obligaţia de a merge şi a se arăta preoţilor. De ce? Pentru că preotul avea cunoştinţe precise privind semnele manifestării bolii, el putea stabili dacă boala este lepră cu adevărat sau altă afecţiune şi dacă vindecarea de lepră era una certă (cf. Lev. cap. 13). Aşadar, lepra, ca boală profund degradantă pentru fiinţa umană, aducea, pe lângă suferinţa fizică, şi una sufletească, produsă de teama unei morţi lente şi de tristeţea izolării sau a excluderii din comunitate a celor care erau bolnavi de lepră.

Hristos împlineşte Legea mozaică şi respectă libertatea oamenilor

Când Mântuitorul Iisus Hristos întâlneşte pe cei zece oameni bolnavi de lepră, care mai mult aşteptau să moară decât să fie reintegraţi în societate, El înţelege suferinţa, izolarea şi umilirea lor, Se milostiveşte de ei şi îi trimite să se arate preoţilor. Îndată ei s-au umplut de speranţa că se vor vindeca şi vor fi din nou printre oamenii sănătoşi. Într-adevăr, pe când mergeau pe cale, deodată, ei s-au vindecat. În Evanghelia de astăzi este semnificativ faptul că Mântuitorul nu le spune leproşilor: '*Vindecaţi-vă*' sau '*Să fiţi vindecaţi*', nici nu îi întreabă: '*Aveţi credinţă?*' Iisus nu le cere să mărturisească în public credinţa lor, nici nu le spune: '*Fiţi curaţi de lepră*', cum a zis unui lepros (Luca 5, 12-14), ci doar îi trimite să împlinească o poruncă a Legii Vechi, obligatorie pentru toţi cei care erau bolnavi de lepră. ***De ce a procedat El în acest mod neobişnuit? Mântuitorul Hristos a arătat în acest mod atât smerenia Sa împlinind Legea lui Moise, cât şi respectul Său pentru libertatea oamenilor de-a fi sau nu recunoscători faţă de Dumnezeu şi faţă de semenii lor care îi ajută în situaţii dificile.***

Domnul Hristos putea desigur să-i vindece imediat pe cei zece leproşi, să spună doar un cuvânt, ca ei să se facă sănătoşi. Dar pentru ca cei vindecaţi să fie recunoscuţi ca atare chiar de preoţii care nu-L iubeau pe Iisus şi să fie reintegraţi în comunitate, i-a trimis pe aceşti leproşi să se arate preoţilor, după cum cerea Legea lui Moise. Şi, într-adevăr, cei zece leproşi vindecaţi pe cale s-au grăbit a se arăta preoţilor pentru a fi primiţi între oamenii sănătoşi. Însă atât de mare a fost graba lor de a se arăta preoţilor că s-au vindecat, încât au uitat să preamărească pe Dumnezeu şi să mulţumească lui Iisus Care, de fapt, i-a vindecat îndată după ce i-a trimis să se arate preoţilor. Numai unul din cei zece leproşi vindecaţi '***s-a întors şi slăvea cu glas mare pe Dumnezeu***' (cf. Lc. 17, 15), iar acesta nu era evreu, ci samarinean, considerat de evrei ca fiind de neam inferior. Apropiindu-se de Iisus, samarineanul vindecat de lepră a căzut cu faţa la pământ lângă picioarele Lui şi I-a mulţumit. ***Odată vindecat, el a înţeles repede că vindecarea lui este rezultatul milostivirii lui Dumnezeu, Care a lucrat prin omul Iisus.*** Indirect, acest lepros a mărturisit că Iisus Hristos este Dătătorul vieţii şi Doctorul sufletelor şi al trupurilor oamenilor. Văzând Iisus acest gest de recunoştinţă al unui lepros vindecat care preamăreşte cu glas mare pe Dumnezeu şi Îi mulţumeşte Lui cu multă smerenie şi recunoştinţă, a întrebat: ***'Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?'*** (Lc. 17, 18). ***Iar samarineanului vindecat care se afla la picioarele Sale, Iisus i-a zis: 'Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit!'*** (Lc. 17, 19). Prin întrebarea Sa retorică: '*Dar cei nouă unde sunt*' - Hristos Domnul pune în contrast recunoştinţa samarineanului cu nerecunoştinţa celor nouă evrei. Deci întrebarea are înţelesul de reproş sau dojană pentru atitudinea celor nouă care nu mulţumesc.

Recunoştinţa, stare de smerenie şi sănătate a sufletului

De ce Mântuitorul Iisus Hristos aştepta ca şi ceilalţi leproşi vindecaţi să arate recunoştinţă? De ce a întrebat El: '*Cei nouă unde sunt?*' (Lc. 17, 17). Desigur, Iisus nu avea nevoie de recunoştinţa lor, nici nu avea nevoie de lauda lor, deoarece El a săvârşit minunea vindecării lor din iubire milostivă şi smerită, nu pentru a fi lăudat. Însă ***prin întrebarea şi atitudinea Sa de mustrare, Iisus ne învaţă că dacă omul căruia i s-a făcut bine nu mulţumeşte, el se află într-o stare spirituală nefirească, nedemnă şi nesănătoasă.*** Cu alte cuvinte, **recunoştinţa trebuie să fie sentimentul cel mai firesc al demnităţii omului în faţa binefacerii primite de la cineva.** Prin urmare, leproşii care s-au vindecat trebuiau mai întâi să-L preamărească pe Dumnezeu - Izvorul vieţii şi al vindecării, şi să-I mulţumească lui Iisus Care a binevoit să-i ajute, şi apoi să se întoarcă la comunitatea lor. Cei nouă leproşi care nu mulţumesc pentru vindecare au uitat prea repede binefacerea arătată lor, au uitat prea repede în ce stare erau înainte de vindecare, iar acum uită şi că sănătatea pe care au primit-o este un dar al lui Dumnezeu, nu un merit al lor.

Iar cel care s-a întors să mulţumească, un samarinean, era un om smerit şi obişnuit cu marginalizarea nu numai din cauza bolii lui, ci şi din cauză că era un străin printre evrei. Probabil că tocmai datorită smereniei sale a avut şi nobleţea sufletească să se întoarcă la Iisus ca să-I mulţumească. Evanghelia ne spune că acesta ***'slăvea pe Dumnezeu'*** (cf. Lc. 17, 15). După ce a slăvit pe Dumnezeu, samarineanul vindecat de lepră a venit la Iisus, a căzut cu faţa la pământ lângă picioarele Lui şi I-a mulţumit, recunoscând, de fapt, că prin Iisus i-a venit vindecarea. El avea în comun cu ceilalţi nouă bolnavi de lepră numai suferinţa bolii, dar se deosebea de ei prin virtutea recunoştinţei. Întrebarea Mântuitorului: '***Dar cei nouă unde sunt?***' (Lc. 17, 17), a rămas fără răspuns, întrucât cei nouă erau absenţi. Cei nouă, când au dat de bine, au uitat de Dumnezeu! Aşa se întâmplă, foarte adesea, şi în viaţa noastră. Numai când trecem prin necazuri, prin boli sau ispite, atunci cerem în mod stăruitor ajutorul lui Dumnezeu, dar îndată ce am scăpat de suferinţă, de sărăcie, de necaz, uităm de Dumnezeu. Însă Mântuitorul Iisus Hristos nu fericeşte pe cei care sunt nerecunoscători, ci pe cei care sunt recunoscători şi mulţumesc lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El.

Când omul nu mulţumeşte pentru binefacerile primite, decade spiritual şi se dezumanizează

Evanghelia de astăzi ne arată că omul este cu adevărat om, adică fiinţă raţională şi relaţională, când este recunoscător lui Dumnezeu şi oamenilor pentru darurile şi binefacerile pe care le primeşte. Omul credincios şi demn mulţumeşte permanent

lui Dumnezeu pentru că trăieşte în creaţia lui Dumnezeu şi o foloseşte, adică foloseşte aerul, apa, pământul, căldura soarelui şi toate cele făcute de Dumnezeu pentru a susţine viaţa umană. Iar oamenilor care-l ajută le mulţumeşte pentru că recunoştinţa este lumina vieţii în comuniune de valori spirituale.

Când nu mai mulţumim lui Dumnezeu, nici măcar pentru ajutorul primit de la El spre a ne salva viaţa, ne dezumanizăm complet. ***Evanghelia de astăzi ne cheamă, aşadar, să ne umanizăm permanent, să devenim cât mai umani, mulţumind lui Dumnezeu pentru binefacerile Lui şi mulţumind oamenilor prin care Dumnezeu lucrează vindecarea noastră de boală sau izbăvirea noastră dintr-o situaţie dificilă.***

Nerecunoştinţa faţă de Dumnezeu-Creatorul, indiferent cum este ea motivată, potrivit Evangheliei de astăzi, e o stare nefirească. Nu este firesc şi nici uman, nu este drept şi nici nu este demn să nu mulţumim lui Dumnezeu şi oamenilor când ni se face un bine. De aceea, în fiecare duminică şi sărbătoare de peste an, iar în mănăstiri chiar în fiecare zi din săptămână, Biserica aduce mulţumire sau recunoştinţă lui Dumnezeu prin slujba Sfintei Euharistii sau a Sfintei Liturghii euharistice.

Sfânta Liturghie euharistică este lucrarea sfântă de recunoştinţă, de mulţumire pe care Biserica o aduce lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El, cunoscute şi necunoscute, arătate şi nearătate deplin. **Forma culminantă a rugăciunii liturgice de mulţumire, adusă de Biserică, începe cu aceste frumoase cuvinte:** ***'Cu vrednicie şi cu dreptate este a-Ţi cânta Ţie, pe Tine a Te binecuvânta, pe Tine a Te lăuda, Ţie a-Ţi mulţumi, Ţie a ne închina, în tot locul stăpânirii Tale'*** (Liturghier, Anaforaua euharistică). Dacă în Liturghierele româneşti actuale se folosesc cuvintele: 'Cu vrednicie şi cu dreptate', forma originală grecească ar putea fi tradusă şi altfel: '*Este demn şi este drept a-Ţi cânta Ţie, pe Tine a Te binecuvânta…*'. Prin contrast, putem trage concluzia că este nedemn şi nedrept să nu mulţumim lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El, adică să profităm de darurile Lui fără să ne gândim la El, la Cel ce a făcut cerul şi pământul şi toate cele ce susţin viaţa noastră.

În aceste sens, ***omul drept este cel care recunoaşte că lumea este darul lui Dumnezeu-Creatorul, iar omul demn sau vrednic este cel care mulţumeşte pentru binefacerile primite de la Dumnezeu.***

Prin urmare, leprosul vindecat din Evanghelia de astăzi, care mulţumeşte lui Dumnezeu preamărindu-L cu glas mare şi mulţumeşte lui Iisus, cu multă smerenie

şi recunoştinţă, devine şi el un dascăl sau învăţător al Bisericii. De fapt, o mulţime de oameni vindecaţi prin milostivirea lui Hristos devin învăţători ai Bisericii, o mulţime de oameni păcătoşi care au fost iertaţi sau bolnavi care au fost vindecaţi de neputinţele lor devin dascăli sau învăţători ai noştri. Învăţăm deci de la acest samarinean recunoscător că fiecare om care cultivă întru smerenie simţul recunoştinţei poate deveni un învăţător pentru oamenii care au pierdut simţul recunoştinţei, indiferent de vârstă, stare socială sau etnie. Astfel, din punct de vedere duhovnicesc, e superior nouă cel ce este mai smerit decât noi şi e mai drept şi mai demn decât noi cel care mulţumeşte lui Dumnezeu şi oamenilor mai mult decât noi, când el simte binefacerea şi ajutorul lui Dumnezeu venite prin oameni către el.

Prin mulţumire sau recunoştinţă creştem duhovniceşte în relaţie cu Dumnezeu şi cu semenii

Din Evanghelia de astăzi, învăţăm că, deşi Mântuitorul nu caută slavă sau laudă de la oameni, cere de la noi să dăm slavă lui Dumnezeu, să mulţumim Lui şi oamenilor, ca să creştem duhovniceşte în relaţia noastră cu Dumnezeu şi cu semenii. ***Nu Dumnezeu are nevoie de mulţumirea noastră, ci noi avem nevoie ca să mulţumim lui Dumnezeu şi oamenilor, pentru a ne îmbogăţi duhovniceşte în comuniune de iubire smerită şi sfântă.*** Dar dacă nu mulţumim lui Dumnezeu şi oamenilor, întrerupem sau slăbim comunicarea şi comuniunea cu Dumnezeu şi cu semenii, sărăcim duhovniceşte, ne închidem în mulţumirea de sine sau în autosuficienţă egoistă şi posesivă. Întrucât omul a fost creat după chipul Sfintei Treimi, al comuniunii veşnice de viaţă şi iubire, el creşte spiritual numai în starea de comuniune.

Sufletul celui ce spune '*mulţumesc*' lui Dumnezeu şi oamenilor este mult mai frumos decât sufletul omului nerecunoscător sau nemulţumitor, pentru că omul este fiinţa raţională şi iubitoare, creată ca să mulţumească lui Dumnezeu pentru întreaga creaţie, recunoscând-o ca fiind darul lui Dumnezeu şi mediu al cunoaşterii lui Dumnezeu şi al comuniunii de iubire sfântă cu El şi cu semenii. Uneori chiar şi animalele care au fost vindecate, după cum citim, de pildă, în Vieţile Sfinţilor, arată o anumită recunoştinţă faţă de cei ce le-au ajutat să se vindece. Cu atât mai mult omul, ca fiinţă euharistică sau recunoscătoare ori mulţumitoare, este chemat să mulţumească lui Dumnezeu şi oamenilor prin care Dumnezeu i-a făcut bine.

Evanghelia Duminicii a XXIX-a după Rusalii ne arată că nouă leproşi s-au vindecat de lepra trupului, dar nu s-au vindecat şi de '*lepra sufletului*', care este nerecunoştinţa sau uitarea binefăcătorului. Cu alte cuvinte, ***numai unul dintre cei***

zece leproşi vindecaţi de lepra trupului avea şi sufletul sănătos şi liber, sensibil şi capabil să arate recunoştinţă sau să aducă mulţumire cu inimă curată.

În această Duminică a Evangheliei vindecării celor zece leproşi suntem chemaţi să arătăm recunoştinţă, să aducem rugăciuni de mulţumire Preasfintei Treimi pentru darul vieţii, pentru sănătate şi pentru tot ajutorul primit în viaţă.

Mai precis, Evanghelia de astăzi ne cheamă să mulţumim părinţilor după trup, care ne-au crescut, educatorilor, învăţătorilor, profesorilor şi duhovnicilor care ne-au format intelectual şi duhovniceşte, celor care ne-au ajutat în vreme de boală, celor care ne-au întărit când eram slabi.

Cu alte cuvinte, să mulţumim tuturor celor care prin cuvânt şi faptă ne transmit binecuvântarea şi iubirea lui Dumnezeu pentru noi, spre slava lui Dumnezeu şi mântuirea noastră. Amin!

Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica a 29-a după Rusalii (a celor 10 leproşi) - Iisus Hristos, Vindecătorul sufletelor şi al trupurilor

Sfânta Evanghelie din Duminica a XXIX-a după Rusalii ne arată cum zece leproşi s-au vindecat de lepra trupului, dar nu s-au vindecat şi de "lepra sufletului", care este nerecunoştinţa sau uitarea binefăcătorului, în afară de unul dintre ei, şi anume un samarinean care a fost mulţumitor şi recunoscător Mântuitorului Iisus Hristos pentru vindecarea primită. Cu alte cuvinte, numai unul dintre cei zece leproşi vindecaţi de lepra trupului avea şi sufletul sănătos, adică sensibil şi capabil să arate recunoştinţă sau să aducă mulţumire cu bucurie.

În Sfânta Scriptură, boala este înţeleasă, în primul rând, ca o alterare a sănătăţii, iar din acest punct de vedere, ea poate cuprinde atât infirmităţi ale sufletului, cât şi ale trupului.

În Vechiul Testament, în general în Psalmi, se aud cereri, strigăte de vindecare. Psalmistul cere ca Dumnezeu să-l vindece de neputinţe: "Miluieşte-mă, Doamne, că neputincios sunt; vindecă-mă, Doamne, că s-au tulburat oasele mele" (Psalm 6, 2). Altă dată, constată cum îi slăbesc puterile organismului, cum viaţa i se apropie de moarte, cum trece fiinţa umană: "Că s-au stins ca fumul zilele mele şi oasele mele ca uscăciunea s-au făcut" (Psalm 101, 4). De aici constatarea nevoii existenţiale de vindecare nu numai de boală, ci şi de moarte: "Cuprinsu-m-au

durerile morţii, primejdiile iadului m-au găsit; necaz şi durere am aflat, şi numele Domnului am chemat: "O, Doamne, izbăveşte sufletul meu!"" (Psalm 114, 3-4).

Mântuitorul Hristos este prezentat încă din Vechiul Testament ca fiind Cel ce a asumat neputinţele, bolile şi suferinţele noastre: "El fusese străpuns pentru păcatele noastre şi zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat" (Isaia 53, 4). În rănile Lui se găseşte vindecarea oamenilor, adică El nu este doar Unul care vindecă, ci Unul care suferă şi vindecă, în acelaşi timp, Unul care ia asupra Sa suferinţele şi bolile umanităţii întregi. El Se identifică cu natura umană slăbită prin păcat, deşi nu are păcat; El nu vindecă din exterior, ci din interior. Vindecarea Sa este în primul rând compasiune, adică împreună pătimire cu oamenii suferinzi.

În Noul Testament bolnavii cer vindecare de la Mântuitorul Iisus Hristos, iar ucenicii Lui vindecă şi ei, dar cu puterea dată lor de Dumnezeu. În Sfintele Evanghelii vedem ce rol mare are activitatea de vindecare a Mântuitorului. El nu doar predică, ci aşa cum spune Evanghelia: "Iisus străbătea toate cetăţile şi satele, învăţând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia Împărăţiei şi vindecând toată boala şi toată neputinţa în popor" (Matei 9, 35). Întotdeauna în jurul lui Iisus se aflau oameni care veneau pentru vindecare sufletească şi trupească.

Numărul mare al vindecărilor din Sfintele Evanghelii ne arată cât de importantă era, pentru misiunea lui Iisus în lume, vindecarea. Într-un anume sens, vindecarea însăşi devine o predică, un mod de a proclama puterea şi prezenţa plină de compasiune a lui Dumnezeu-Omul între oameni.

De pildă, vedem cum Mântuitorul Hristos vindecă:

- ✓ *un lepros (cf. Matei 8, 2-4; Marcu 1, 40-45 şi Luca 5, 12-15);*
- ✓ *sluga sutaşului în Capernaum (cf. Matei 8, 5-13);*
- ✓ *soacra lui Petru (cf. Matei 8, 14-15 şi Marcu 1, 29-31);*
- ✓ *cei doi demonizaţi din ţinutul Gadarei (cf. Matei 8, 28-34; 9,1);*
- ✓ *slăbănogul din Capernaum (cf. Matei 9, 1-8);*
- ✓ *doi orbi şi un mut din Capernaum (cf. Matei 9, 27-35);*
- ✓ *un lunatic (cf. Matei 17, 14-23);*
- ✓ *fiica femeii cananeence (Matei 15, 21-28);*
- ✓ *orbul din Betsaida (cf. Marcu 8, 22-26);*
- ✓ *o femeie care de doisprezece ani avea curgere de sânge (cf. Luca 7, 11-16);*
- ✓ *femeia gârbovă (cf. Luca 13, 10-17);*
- ✓ *cei zece leproşi, din Evanghelia de astăzi (cf. Luca 17, 12-19);*
- ✓ *orbul din Ierihon (cf. Luca 18, 35-43);*

- ✓ *slăbănogul de la scăldătoarea Vitezda (cf. Ioan 5, 1-15);*
- ✓ *orbul din naştere (cf. Ioan 9, 1-38).*

De asemenea, Mântuitorul Hristos săvârşeşte şi trei minuni de înviere din morţi, şi anume, înviază pe:

- ✓ *fiul văduvei din Nain (cf. Luca 7, 11-16),*
- ✓ *fiica lui Iair (cf. Luca 8, 41-56) şi*
- ✓ *pe Lazăr, prietenul Său (cf. Ioan 11, 1-44).*

Din versetele de la Sfântul evanghelist Matei (4, 23; 9, 35; 11, 4-5) şi Sfântul evanghelist Luca (9, 11), unde se spune că „mulţimile, aflând, au mers după El şi El, primindu-le, le vorbea despre împărăţia lui Dumnezeu, iar pe cei care aveau trebuinţă de vindecare îi făcea sănătoşi", înţelegem că vindecările pe care Mântuitorul le săvârşeşte sunt semnul prezenţei Împărăţiei lui Dumnezeu în lume. Deci, vindecările au şi un sens profetic, şi anume ele sunt inaugurarea sau începutul unei vindecări finale, care se va realiza într-un cer nou şi un pământ nou, în care nu va mai fi lacrimă şi moarte (cf. Apocalipsa 21, 1, 4), pentru că Învierea de obşte va fi vindecarea definitivă a tuturor oamenilor de moarte şi de stricăciune.

Adesea, iertarea păcatelor este începutul sau temelia vindecărilor pe care le săvârşeşte Mântuitorul Iisus Hristos. Slăbănogului sau paraliticului îi spune mai întâi: „Îndrăzneşte, Fiule! Iertate sunt păcatele tale" (Matei 9, 2). Şi apoi îi spune: Ia-ţi patul tău şi mergi la casa ta (Matei 9, 6). Iertarea păcatelor este ea însăşi o vindecare a sufletului, pentru că boala cea mai profundă a sufletului este păcatul. Păcatul înseamnă despărţirea de Dumnezeu, ruperea comuniunii sau căderea din comuniunea de iubire cu Dumnezeu, de aceea păcatul mai este numit şi neascultare. Când decide să vindece trupul, Hristos Domnul mai întâi iartă sufletul şi îl eliberează din legăturile păcatului. Apoi, vindecarea sufletului antrenează şi vindecarea trupului.

Vindecările Mântuitorului au un sens profetic, şi anume mântuirea omului sau dobândirea vieţii veşnice

Vindecarea de o boală trecătoare nu este totul şi nu este ultimul scop al venirii Mântuitorului Hristos în lume, ci vindecarea de păcat şi de moarte, de păcat şi de consecinţa lui ultimă care este moartea (cf. Romani 6, 23). Din această perspectivă, credinţa pe care o cere Hristos celor bolnavi vizează mântuirea ca dobândire a vieţii veşnice, care înseamnă vindecarea de moartea păcatului ca despărţire a omului de Dumnezeu.

Sfinţii apostoli, la fel ca Mântuitorul Iisus Hristos, când vindecă trupul şi sufletul, o fac tot ca un gest profetic al mântuirii, în vederea vindecării finale, desăvârşite şi definitive. Ceea ce trebuie să remarcăm însă este faptul că ucenicii nu vindecă pe cei bolnavi cu puterea proprie, ci în numele lui Iisus, adică ei sunt purtători ai vindecării, ca unii care au primit darul vindecării, însă nu sunt ei izvorul vindecării, ci Mântuitorul Hristos, care este Viaţa însăşi, adică Viaţa veşnică. El are viaţă în Sine ca şi Tatăl şi o dăruieşte cui voieşte El (cf. Ioan 5, 26). Iisus Hristos nu este doar Cel înviat, ci şi Învierea - „Eu sunt Învierea şi Viaţa" (Ioan 11, 25).

Astăzi, Hristos, Cel ce „în vremea aceea" vindeca orice boală şi orice neputinţă în popor (cf. Matei 9, 35), este prezent în Biserică - Trupul Său tainic. De aceea, Sfintele Taine ale Bisericii sunt o formă a prezenţei active a lui Hristos în lume prin harul Duhului Sfânt. Ele sunt, cum spunea părintele profesor Dumitru Stăniloae, multipla dăruire a lui Hristos. Sfânta Scriptură şi Sfânta Tradiţie ne arată că Sfintele Taine nu sunt simple instrumente ale harului, ci forme de prezenţă şi de dăruire a iubirii vindecătoare a lui Hristos. Aşa cum a vindecat o mulţime de orbi şi ologi atunci, Hristos-Vindecătorul este şi acum prezent şi lucrător în Sfintele Taine ale Bisericii Sale care sunt lucrări de vindecare şi mântuire. În Taina Sfântului Maslu, Hristos este Cel ce vindecă prin preot. Nu Biserica singură mântuieşte, ci Hristos prin Biserică, pentru că ea este Trupul tainic al lui Hristos, iar El este Capul ei.

După Învierea Sa din morţi şi înainte de Înălţarea Sa la cer, Domnul Iisus Hristos spune ucenicilor: „Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului" (Matei 28, 20). Prin aceste cuvinte înţelegem că Domnul Hristos este prezent în Biserică în mod nevăzut, dar lucrător prin harul Său. Şi precum a săvârşit vindecări în timpul activităţii Sale pământeşti, tot aşa săvârşeşte vindecări şi acum în Biserică.

În Epistola Sfântului apostol Iacob se spune: „Este vreunul dintre voi în suferinţă? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi. Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoţii Bisericii şi să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului. Şi rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va ridica, şi, de va fi făcut păcate, se vor ierta lui. Mărturisiţi-vă deci unul altuia păcatele şi vă rugaţi unul pentru altul, ca să vă vindecaţi, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului" (Iacob 5, 13-16).

Aici vedem temeiul Tainei Sfântului Maslu sau al Tainei ungerii bolnavilor. Se cere ca preoţii Bisericii să se roage, desigur, împreună cu toată obştea. Dar de ce preoţii? Pentru că lor, ca urmaşi ai apostolilor, în mod deosebit, li s-a dat darul iertării păcatelor sau darul vindecării de păcat. Puterea iertării păcatelor este

puterea lui Dumnezeu dăruită de Hristos ucenicilor Săi după Învierea Sa din morţi, după ce El a biruit suferinţa şi moartea. Nu a dăruit ucenicilor Săi această putere înainte, ci după ce a vindecat natura Sa umană de orice suferinţă, cauzată de păcatele (răutăţile) oamenilor.

Aşadar, puterea de iertare a păcatelor ca putere vindecătoare este necesară vindecării trupului. Iar rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va ridica. Deci, Domnul este lucrător prin preoţi şi prin Biserica întreagă, prin puterea rugăciunii celor care cred în Hristos. Oamenii se roagă, a lor este rugăciunea, însă a lui Hristos Domnul este lucrarea de vindecare. Preoţii pun mâinile pe cei bolnavi, îi ung cu untdelemn sfinţit, dar vindecarea se dăruieşte prin harul Duhului Sfânt, căci untdelemnul este semnul lucrării Duhului Sfânt Cel de viaţă făcător, este semnul văzut al harului care vindecă, al binecuvântării şi al compasiunii. Untdelemnul era, în Antichitate, un medicament natural folosit pentru vindecare, dar în Sfântul Maslu puterea lui vindecătoare de păcat şi boală vine prin harul dumnezeiesc, care dăruieşte iertarea păcatelor ca bază a vindecării sufletului şi a trupului. Domnul îl va ridica, şi de va fi făcut păcate, se vor ierta lui. Cu alte cuvinte, Taina Sfântului Maslu ca Sfântă Taină specială de vindecare săvârşită de Biserică se întemeiază pe puterea vindecătoare a lui Hristos prezent în Biserica Sa, care este Trupul Său tainic.

Aşadar, Taina Sfântului Maslu este Sfântă Taină a vindecării bolnavilor în modul cel mai explicit, din punctul de vedere al Sfintei Scripturi.

Există, însă, tot pentru vindecare - mai ales sufletească - şi o altă lucrare a Bisericii, şi anume Taina Pocăinţei sau a Spovedaniei, întrucât foarte adesea, dar nu întotdeauna, multe din bolile fizice ale oamenilor sunt cauzate de bolile sufletului. În acest sens, vindecarea sufletului de patimi egoiste, ca ură, lăcomie, răutate, invidie şi dispreţ, contribuie la sănătatea întregului organism.

Biserica este în primul rând un „spital” pentru vindecarea de păcate

Pentru unii Sfinţi Părinţi de odinioară conta mai puţin dacă trupul era sănătos sau nu. Unii chiar se întristau dacă trecea vreun an-doi şi nu mai sufereau de vreo boală. Ei foloseau pedagogia bolii ca o aducere aminte de moarte, ca o conştientizare a faptului că omul nu se poate încrede deplin în sănătatea lui trupească, în propriile forţe limitate. Pe aceştia îi interesa foarte mult sănătatea sufletului, şi anume dacă sunt împăcaţi cu Dumnezeu şi cu semenii, dacă pot iubi pe Dumnezeu şi pe semeni.

Primul semn al bolii sufletului este constatarea faptului că omul nu se mai roagă, nu mai mulţumeşte lui Dumnezeu pentru darul vieţii. Când omul nu se mai roagă înseamnă că sufletul său este bolnav, că nu mai respiră spiritual, rugăciunea fiind respiraţia sufletului în comuniunea iubirii smerite şi milostive. Cu cât se roagă mai mult omul, cu atât sufletul lui se află în mişcare de creştere în comuniune cu Dumnezeu. Când nu se mai roagă lui Dumnezeu, sufletul scade şi decade spiritual. Prin urmare, terapia duhovnicească foloseşte rugăciunea ca fiind singurul medicament care nu poate fi înlocuit cu nimic. Întrucât păcatul ca boală a sufletului este ruperea comuniunii cu Dumnezeu, rugăciunea este refacerea comuniunii cu Dumnezeu, este începutul însănătoşirii omului. De aceea, Sfinţii Părinţi spun că rugăciunea este respiraţia sufletului, termometrul vieţii duhovniceşti, izvor de iubire curată şi smerită.

Am văzut cum prin Sfântul Maslu puterea vindecătoare a lui Hristos din Sfintele Evanghelii se manifestă în lucrarea de vindecare a Bisericii. Această lucrare a inspirat Biserica să organizeze şi instituţii de vindecare, pentru ca puterea vindecătoare a lui Hristos să fie arătată într-o formă mai eficientă, mai organizată, ca răspuns al iubirii omului faţă de iubirea lui Dumnezeu. Evanghelia vindecărilor lui Hristos şi Sfânta Taină a vindecării (Sfântul Maslu) au inspirat înfiinţarea de bolniţe de către Biserică, infirmerii în mănăstiri şi în parohiile mari, spitale, leprozerii, ospicii etc. Exemplul clasic al unei instituţii de acest gen este Vasiliada - opera filantropică a Sfântului Vasile cel mare, în secolul al IV-lea.

Deci, lucrarea filantropică a Bisericii este Evanghelia iubirii milostive a lui Hristos adusă în actualitate. Ea nu este o influenţă romano-catolică, protestantă sau umanist-secularizată, ci este revenirea la ceea ce Hristos săvârşeşte în Evanghelie: vesteşte iubirea, dar şi vindecă boala. Biserica nu se poate mărgini doar la vestirea cuvântului şi la cântare. Ea are Sfinte Taine ale vindecării - cum sunt Taina Maslului şi a Pocăinţei -, dar şi instituţii sau aşezăminte ale vindecării de boală şi înstrăinare, adică: spitale, infirmerii, cabinete medicale, case pentru bătrâni, cămine pentru copii orfani etc. Există în jurul nostru încă multă suferinţă, multă singurătate, multă boală sufletească şi trupească, pentru că este şi multă lipsă de iubire adevărată, nepătimaşă, duhovnicească, lipsă de iubire sfântă care izvorăşte din iubirea milostivă a lui Hristos.

În concluzie, subliniem faptul că un creştin, care deşi nu poate ajunge la vindecarea trupului lui, nu trebuie totuşi să cadă în deznădejde. Problema existenţială cea mai profundă a omului, dincolo de tratarea medicală, este aceea că, dacă nu poate scăpa de o boală, să îi dea totuşi un sens.

Într-o carte scrisă de un medic creştin, cu titlul ”În faţa suferinţei”, se spune că foarte multe genii, oameni mari, au ajuns mari şi pentru că au ştiut să transforme o neputinţă sau o infirmitate într-o lucrare de depăşire a stării de suferinţă; adică i-au dat suferinţei un sens din interior şi astfel au biruit-o spiritual, chiar dacă aceasta a continuat să persiste fizic. Foarte adesea, calamităţi naturale sau boli grele au determinat oamenii să găsească soluţii şi să dezvolte medicina, să dezvolte tehnica, iar multele încercări prin care a trecut persoana umană au făcut ca spiritul creator din om să biruiască suferinţa, dându-i sens pe un alt plan.

În această privinţă, avem exemplul Sfântului apostol Pavel, care a vindecat o mulţime de oameni, deşi el însuşi era bolnav trupeşte. Dar boala sa fizică nu l-a împiedicat să fie cel mai mare misionar. Cunoscându-şi boala, de trei ori a rugat pe Dumnezeu ca să-l vindece, iar a treia oară i s-a răspuns: „Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune” (cf. II Corinteni 12, 7-9). Cu alte cuvinte, prin neputinţa fizică a omului, uneori marcată de o boală, de o infirmitate, se poate dezvolta puterea lui spirituală, care vine din legătura lui cu Dumnezeu. De aceea, foarte adesea, boala, în pedagogia divină, este o încercare, un examen, o încercare de fidelitate faţă de Dumnezeu, o încercare a persoanei care suferă şi o încercare a persoanelor care se află în jurul celui suferind.

Dacă, la un moment dat, cineva iubeşte o persoană, iar după ce constată că persoana respectivă este bolnavă nu o mai iubeşte, înseamnă că iubirea sa a fost foarte superficială. Sau dacă omul Îl iubeşte pe Dumnezeu numai atunci când îi merge bine, iar când vine încercarea nu-L mai iubeşte, nu mai crede în El, se revoltă, aceasta înseamnă că omul respectiv nu a dat un sens mântuitor încercării sale prin boală, prin suferinţă.

Pedagogia bolii, ca formă de smerenie şi de apropiere de Dumnezeu, este o taină. De aceea, noi în această taină vedem pe Hristos prezent în cel bolnav, dar şi în medicul care tratează pe cel bolnav. Nimic nu este, din perspectivă filantropică, mai paradoxal decât prezenţa lui Hristos deodată în cel bolnav şi în cel care-l vindecă. Criteriul Judecăţii de apoi, al evaluării libertăţii omului în istorie, este iubirea lui faţă de semeni săi. Cât de sănătoasă sufleteşte a fost o persoană cât a trăit în lume se vede din cât de mult a iubit pe semenii săi. Mântuitorul spune: „Am fost bolnav şi nu M-aţi cercetat” (Matei 25, 43). Nu spune că nu aţi cercetat pe cei bolnavi, ci nu M-aţi cercetat! Adică El se identifică cu acele persoane care au nevoie de iubirea semenilor lor - cu cel bolnav, flămând, fără haine, întemniţat. Tocmai unde demnitatea umană este umilită mai mult, acolo este Hristos prezent mai intens. Astfel, bolnavul devine un loc al prezenţei lui Hristos. Aceasta a fost şi motivaţia cea mai puternică a operei filantropice a Bisericii: întâlnirea cu Hristos în

fiecare om suferind. În acelaşi timp, Hristos este numit Doctorul sufletelor şi al trupurilor şi pentru că El foloseşte medicul ca fiind mâna Sa vindecătoare. Hristos, ca să ajute pe unii oameni, foloseşte mâinile altor oameni. Astfel, omul împrumută mâinile lui, inteligenţa şi priceperea lui lucrării milostive şi vindecătoare a lui Hristos.

Bolnavul care are nevoie de vindecare cuprinde tainic în el prezenţa lui Hristos, care prin bolnavi îi cheamă pe oameni să exerseze iubirea lor milostivă şi smerită faţă de semeni. În acelaşi timp, când omul ajută la alinarea suferinţei şi la vindecare, Hristos este prezent şi în cel ce ajută. Hristos este Bolnavul care ne cere iubirea noastră şi tot El este Doctorul care Se foloseşte de iubirea noastră pentru a arăta iubirea Lui în lume. Astfel, atunci când omul lucrează pentru vindecare şi pentru alinarea suferinţei, el lucrează împreună cu Hristos.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca, dincolo de ştiinţa şi tehnica medicale, să vedem lucrarea lui Hristos prin medici şi prin oamenii care se roagă pentru sănătatea noastră, prin tot ceea ce facem în jurul nostru ca să contribuim la manifestarea iubirii lui Dumnezeu faţă de semeni, spre slava Preasfintei Treimi şi a noastră mântuire. Amin.

„Recunoştinţa este starea de sănătate sufletească a omului”

Arhid. Ştefan Sfarghie
- 17 ian, 2021

În Duminica a 29-a după Rusalii, în bisericile ortodoxe a fost citit pasajul evanghelic de la Sfântul Evanghelist Luca, în care este relatată minunea săvârşită de Mântuitorul Iisus Hristos a vindecării celor 10 leproşi (Luca 17, 12-19). Cu acest prilej, Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a rostit un cuvânt de învăţătură în Paraclisul istoric „Sfântul mare mucenic Gheorghe” din Reşedinţa Patriarhală, în care a subliniat faptul că Evanghelia citită în cadrul Sfintei Liturghii ne arată în esenţă că recunoştinţa este firescul demnităţii omului.

Întâistătătorul Bisericii noastre a precizat că Evanghelia vindecării celor 10 leproşi este o lecţie a recunoştinţei pe care o primim de la smeritul samarinean: *„Acest samarinean, prin smerenia şi recunoştinţa lui, este personajul care devine pentru noi un dascăl al recunoştinţei”.*

Preafericirea sa a explicat motivele pentru care Mântuitorul Iisus Hristos nu i-a vindecat direct pe cei 10 leproşi, ci i-a trimis să se arate preoţilor (Luca 17, 14). *„În primul rând, trimiţându-i să se arate preoţilor, aşa cum poruncea cartea Leviticul, Mântuitorul arată smerenia Sa, că El nu a venit să strice Legea, ci să o respecte şi apoi să o desăvârşească. În al doilea rând, Hristos-Domnul le oferă celor 10 leproşi, prin trimiterea la preoţi, libertatea de a fi recunoscători sau de a nu fi recunoscători. Şi, într-adevăr, această libertate a lor s-a manifestat în două*

feluri. Toţi s-au vindecat pe cale, la scurt timp după ce s-au despărţit de Iisus, dar nouă din cei zece care s-au vindecat nu s-au mai întors să-I mulţumească lui Dumnezeu şi lui Iisus prin care Dumnezeu a lucrat, ci s-au grăbit să meargă să se arate preoţilor, pentru ca preoţii să constate vindecarea şi să le dea voie să se reintegreze în comunităţile din care făcuseră parte mai înainte. Unul din cei zece însă, un samarinean, îndată ce s-a vindecat, şi-a dat seama că Dumnezeu l-a vindecat şi s-a întors cu glas mare slăvindu-L pe Dumnezeu (Luca 17, 15) şi I-a mulţumit lui Iisus", a spus patriarhul României.

Este firesc şi demn să mulţumim lui Dumnezeu şi oamenilor

În continuare, părintele patriarh Daniel a reliefat că Mântuitorul Iisus Hristos apreciază smerenia şi recunoştinţa samarineanului vindecat de lepră. *„Mântuitorul Iisus Hristos, deşi nu caută laudă şi mulţumire de la oameni, totuşi ne arată că recunoştinţa, mulţumirea adusă lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El, dar şi mulţumirea adusă celor prin care Dumnezeu adesea lucrează ca să ne ajute, este o necesitate, este un act de sănătate sufletească. Este firesc şi demn să mulţumim pentru binefacerile primite de la Dumnezeu şi de la oameni şi este nefiresc, anormal şi nedemn atunci când nu mulţumim lui Dumnezeu pentru darul vieţii şi al sănătăţii şi pentru binefacerile primite de la El şi când nu mulţumim binefăcătorilor care ne-au ajutat în viaţă în diferite momente dificile. Recunoştinţa este starea de sănătate sufletească a omului",* a arătat Preafericirea sa.

Totodată, Întâistătătorul Bisericii noastre a subliniat faptul că cea mai înaltă rugăciune şi acţiune a Bisericii este dumnezeiasca Liturghie euharistică. *„În limba greacă, Euharistia înseamnă recunoştinţă sau mulţumire (...). În momentul culminant de recunoştinţă adusă lui Dumnezeu pentru întreaga creaţie şi în mod deosebit pentru Euharistia pe care ne-a lăsat-o Mântuitorul Iisus Hristos, ca semn suprem al iubirii Sale jertfelnice pentru noi, Biserica este conştiinţa recunoscătoare şi mulţumitoare a umanităţii pentru întreaga creaţie, pentru întreg universul şi pentru întreaga lucrare mântuitoare, vindecătoare şi sfinţitoare a lui Dumnezeu pentru omenire. Recunoştinţa sau Euharistia este cea mai demnă şi cea mai specifică pentru om lucrare pe pământ! Remarcăm faptul că uneori, chiar animalele necuvântătoare, neraţionale, au un anumit comportament de recunoştinţă (...). Pentru om, care este o fiinţă raţională şi relaţională, este firesc, sănătos şi demn ca el să-I mulţumească lui Dumnezeu pentru întreaga existenţă, pentru darul vieţii şi al sănătăţii şi pentru toate binefacerile, dar şi semenilor prin care Dumnezeu lucrează",* a explicat patriarhul României.

La final, Preafericirea sa a mai precizat că recunoştinţa este şi un act de demnitate. *„Când nu mulţumim lui Dumnezeu şi semenilor, noi ne degradăm din punct de vedere spiritual, sărăcim duhovniceşte şi ne izolăm în mulţumirea egoistă de sine şi în insensibilitatea spirituală faţă de alţii. Însă, prin recunoştinţă faţă de Dumnezeu şi faţă de semeni, noi ne îmbogăţim în comuniunea de iubire şi astfel creştem duhovniceşte. De aceea, Biserica, înţelegând bine Evanghelia de astăzi, ne îndeamnă să-I mulţumim lui Dumnezeu în fiecare zi, dimineaţa, la prânz şi seara, înainte şi după masă şi în orice împrejurare şi, în acelaşi timp, ne îndeamnă să arătăm recunoştinţă faţă de părinţii noştri care ne-au născut şi ne-au crescut, faţă de părinţii duhovniceşti, duhovnici, dascăli, învăţători, profesori, medici şi faţă de toţi cei care ne-au ajutat în diferite împrejurări ale vieţii. Sufletul celui care mulţumeşte lui Dumnezeu şi semenilor pentru binefacerile primite este mult mai frumos decât sufletul celui care uită să mulţumească şi profită de binele făcut lui de alţii. Omul mai smerit decât noi este superior nouă, iar omul care mulţumeşte lui Dumnezeu şi semenilor mai mult decât noi este superior nouă”,* a spus părintele patriarh Daniel.

Patriarhul Daniel - Este nefiresc și nedemn atunci când nu mulțumim lui Dumnezeu pentru darul vieții și al sănătății

Iulian Dumitraşcu
17.01.2021

„Este nefiresc și nedemn atunci când nu mulțumim lui Dumnezeu pentru darul vieții și al sănătății și pentru binefacerile primite de la El și când nu mulțumim binefăcătorilor care ne-au ajutat în viață în diferite momente dificile”, a afirmat patriarhul Daniel în Duminica a 29-a după Rusalii.

Evanghelia care se citeşte în această duminică prezintă Vindecarea celor 10 leproşi (Luca 17:12-19).

În cuvântul rostit la Paraclisul istoric „Sfântul mare mucenic Gheorghe” din Reşedinţa Patriarhală, patriarhul României a explicat de ce recunoștința este firescul demnității omului.

Mântuitorul Iisus Hristos arată care este comportamentul potrivit față de Dumnezeu și față de oamenii care au fost trimiși de Dumnezeu să ajute pe alți oameni. *„Evanghelia aceasta este o lecție a recunoștinței pe care o primim de la smeritul samarinean, unul dintre cei zece leproși vindecați”.*

„Acest samarinean prin smerenia și recunoștința lui este personajul care devine pentru noi un dascăl al recunoștinței. Mântuitorul Iisus Hristos a săvârșit o mulțime de minuni și prin aceste minuni au fost și vindecări de leproși”.

Lepra

Mântuitorul Iisus Hristos nu îi întreabă pe cei zece leproși dacă au sau nu au credință, nici nu îi vindecă direct, ci îi trimite să se arate direct preoților, a mai spus patriarhul, care a făcut precizări legate de boala infecţioasă, cunoscută sub numele de lepră.

„Potrivit legii vechi, lepra era o boală foarte gravă, deoarece se manifesta cu unele căderi din părțile corpului omenesc. Era o degradare lentă a corpului uman înainte moarte”.

„Acești leproși erau izolați de restul comunității, deoarece boala era molipsitoare. Preoții din Vechiul Testament aveau cunoștințe suficiente pentru a identifica această boală. În general, lepra nu se vindeca decât în chip miraculos printr-o milostivire a lui Dumnezeu, bazată și pe credința celor bolnavi”.

„Leproșii sufereau mult. Erau bolnavi din punct de vedere al degradării corpului lor, o degradare lentă, dar erau şi suferinzi din cauza izolării și umilirii. Ei aveau obligația să spună tuturor celor care trec prin apropierea lor necurat, necurat”.

Domnul Iisus Hristos nu i-a vindecat direct din două motive:

- „Trimiţându-i să se arate preoților, așa cum era Legea lui Moise, Mântuitorul arată smerenia Sa. El nu a venit să strice Legea, ci să o respecte și apoi să o desăvârșească”;
- „Mântuitorul Iisus Hristos le oferă leproșilor libertatea de a fi sau de a nu fi recunoscători”.

Patriarhul Daniel a reiterat că toţi cei 10 leproşi s-au vindecat.

„Dar 9 din cei 10 care s-au vindecat nu s-au mai întors să-I mulțumească lui Dumnezeu și lui Iisus prin care Dumnezeu a lucrat, ci s-au grăbit să meargă și să se arate preoților pentru ca preoții să constate vindecarea și să le dea voie să se reintegreze în comunitățile din care făcuseră parte mai înainte”.

Recunoştinţa

Urmare a acestui fapt, părintele patriarh a vorbit despre virtutea recunoştinţei.

„Mântuitorul Iisus Hristos, deși nu caută laudă și mulțumire de la oameni, totuși, ne arată că recunoștința adusă lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El, dar și mulțumirea adusă celor prin care Dumnezeu adesea lucrează ca să ne ajute este o necesitate, este un act de sănătate sufletească”.

„Recunoștința este starea de sănătate sufletească a omului. De aceea, cea mai înaltă rugăciune și acțiune a Bisericii se numește dumnezeiasca Liturghie euharistică. În limba greacă înseamnă recunoștință. Momentul culminant al recunoștinței în slujba Sfintei Liturghii este acesta al rugăciunii prin care spunem Cu vrednicie şi cu dreptate este a-Ţi cânta Ţie, pe Tine a Te binecuvânta, pe Tine a Te lăuda, Ţie a-Ţi mulţumi… care mai corect poate fi tradus cu Este drept și este demn să-ți mulțumim Ție pentru binefacerile primite de la Tine, arătate și nearătate, cunoscute și necunoscute”.

Evanghelia de astăzi îndeamnă la recunoștință și recunoștința față de Dumnezeu trebuie arătată în primul rând pentru că existăm, potrivit Preafericirii sale.

„Nu a fost obligatoriu să existe cerul și pământul, aerul, apa, lumina, căldura soarelui, roadele pământului. Ele nu au fost dictate de om, ci au fost primite de om de la Dumnezeu Creatorul, Făcătorul cerului și al pământului. Fără aer, apă, hrană, omul moare!”.

„De aceea, noi trebuie să mulțumim lui Dumnezeu pentru existența universului, pământului și pentru existența elementelor care fac posibilă viața. Când folosim bunurile create de Dumnezeu și uităm de Creator, atunci devenim nedemni”.

„Când nu mulțumim lui Dumnezeu și semenilor noștri, ne degradăm din punct de vedere spiritual, deoarece prin recunoștință față de Dumnezeu și față de semeni noi ne îmbogățim în comuniunea de iubire față Dumnezeu prin rugăciune și față de semeni prin mulțumire ca faptă bună și astfel creștem duhovnicește”, a subliniat Preafericirea sa.

Costache Ioanid – Răsplata

Ajută pe-oricine îţi cere-ajutor
şi nu judeca niciodată.
atunci vei primi mângâiere de Sus
nici nu aştepta vreo răsplată.

De vrei răsplătire aici pe pământ,
zadarnică-i truda şi fapta,
îmbracă, hrăneşte pe omul flămând,
să nu ştie stânga de dreapta.

Când toate aceste vei face-n ascuns
şi nu pentru-o slavă deşartă,
Nu spune *nu pot* sau *eu nu sunt dator*,
şi-aicea şi-n viaţa cealaltă.

Copiii tăi nu vor cerşi pe la porţi
şi masa-ţi va fi-mbelşugată.
Chiar Domnul din Cer va-ngriji, ca să poţi
să dărui oricui fără plată!

Vorbirea ta fi-va umplută de har
şi toţi te-or cinsti cu-ascultare.
Nici Cerul, nici viaţa n-avea-vor hotar,
iar moartea va fi Sărbătoare!

Paisie Aghioritul - Mica filocalie - Supermarket-ul Lui Dumnezeu

Înainte cu mult timp mergeam in Autobuzul vieţii. Şi intr-o zi am văzut o plăcuţă pe care scria ,,Super-marketul Lui Dumnezeu”. Şi am rămas surprins! Când m-am apropiat, uşa s-a deschis larg si m-am aflat înăuntru. M-au întâmpinat lucrătorii angajaţi. Si m-am umplut iarăşi de uimire. Erau ingeraşi! Unul dintre ei s-a apropiat zâmbind si mi-a dat un coş.

,,Cumpără cu înţelepciune tot ce vrei!” – mi-a zis.

Erau de toate acolo. Întâi de toate am pus in coşul meu multă Răbdare, preţioasa Iubire si Înţelegere. M-am gândit: ,,aceasta iţi trebuie mereu, oriunde te-ai duce”.

În continuare am luat o sacoşă de Înţelepciune şi două sacoşe cu Credinţă.

Sfântul Duh era peste tot si L-am lăsat să mă pătrundă.

M-am oprit puţin, dar mai încolo am văzut Puterea, indispensabilă în luptă.

,,Îmi trebuie însă şi Binecuvântare, Smerenie, si Recunoştinţa!”, am gândit eu. Le-am procurat si pe acestea.

În sfârşit, m-am apropiat de casa pentru plată. Când am înaintat, însă, am văzut şi Rugăciunea si Înfrânarea. Sigur aveam nevoie de amândouă, pentru că ştiam că, odată ieşit din magazin, aveam sa întâlnesc păcatul.

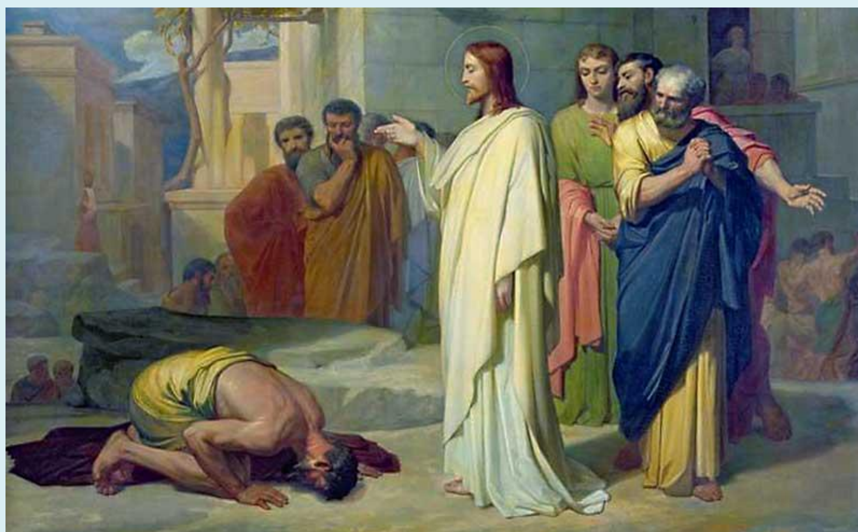
Pacea si Bucuria, precum si Doxologia erau in ultimul raft.

Deci m-am apropiat de casa si l-am întrebat pe înger:
- Cât datorez?

Acela a zâmbit si mi-a spus cu simplitate:
- Ai luat toate câte ţi-au trebuit?
- Da, i-am zis. Cât datorez?

A surâs şi mi-a zis din nou: **„Suma este plătită de mult. A plătit-o Hristos Cel Întrupat, Cel Răstignit, Cel Înviat.”**

Istorioară – Binefacerea şi recunoştinţa

Dumnezeu a chemat odată la masă toate virtuţile: Bunătatea, Simplitatea, Adevărul, Credinţa, Dragostea, Speranţa, Mila, Bunul-simţ, Delicateţea, Generozitatea, Smerenia etc. Astfel, răspunzând invitaţiei, s-au arătat pline de bună-cuviinţă, se recunoşteau şi stăteau de vorbă ca bune prietene.

Două, însă, cu toate că erau aşezate alături, nu vorbeau între ele. Deloc. Acestea erau **Binefacerea** şi **Recunoştinţa**.

Le-a întrebat Dumnezeu:
- Voi de ce tăceţi?
- Nu ne cunoaştem - au răspuns, pe pământ nu ne-am întâlnit niciodată până acum!

Recunoştinţa şi mulţumirea pentru binefacerile primite ar trebui să împodobească sufletul adevăratului creştin.

Cel ce în sufletul său este pătruns adânc de credinţă şi dragoste faţă de Dumnezeu, de iubire faţă de aproapele nu poate rămâne străin la binefacerile primite şi să nu-şi arate recunoştinţele faţă de binefăcători.

Icoane

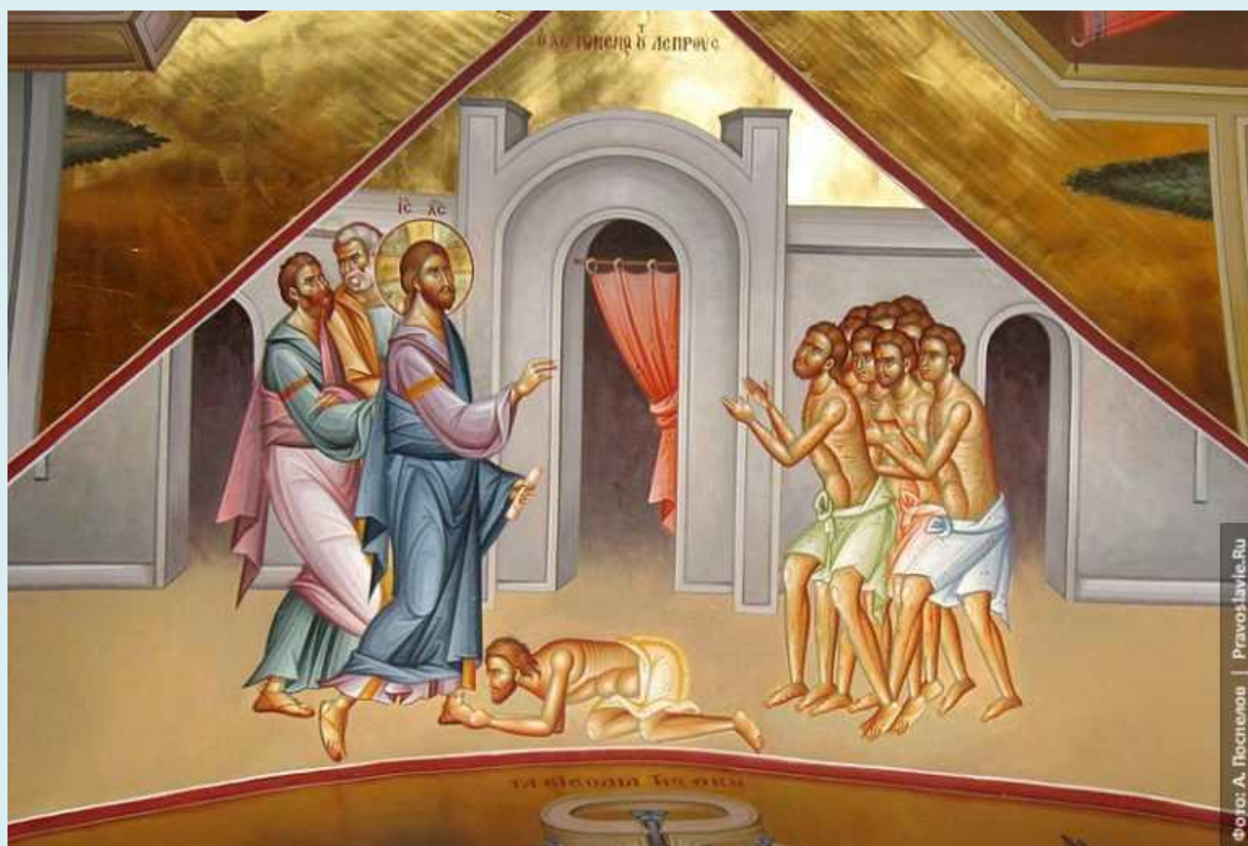

Duminica a 29-a după Rusalii
(a celor 10 leproși)
articole icoane predici video comentarii patristice

Ο ΙC XC ΙΩΜΕΝΟΣ ΤΟΥΣ ΔΕΚΑ ΛΕΠΡΟΥΣ

Ὁ ΙΣ ΧΣ ἸΩΜΕΝΟΣ ΤΟΥΣ ΔΕΚΑ ΛΕΠΡΟΥΣ

ІС ХС

ІС ХС
Фото: А. Поспелов | Pravoslavie.Ru

HEALING OF THE TEN LEPERS
IC XC

IC XC

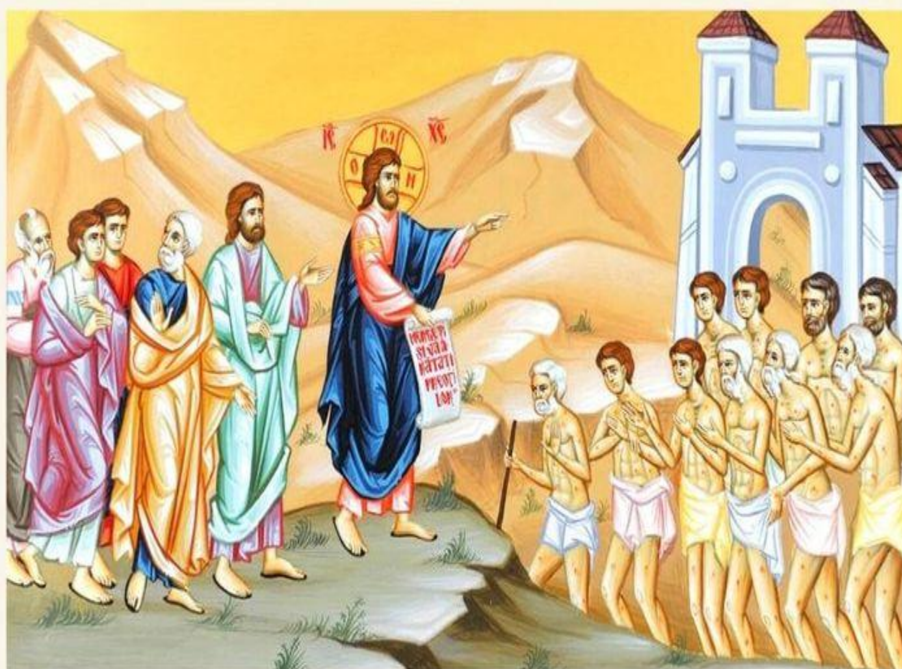

Gabriela Mihăiţă David

PILDA CELOR 10 LEPROȘI

† Duminica celor 10 leproși

În vremea aceea, intrând Iisus într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi, care au ridicat glasul, zicând: „Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne!” Şi, văzându-i, El le-a zis: „Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor”. Dar, pe când ei se duceau, s-au curăţit. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors, cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.

Recunoștința trebuie să fie sentimentul cel mai firesc al omului demn în fața binefacerilor primite de la cineva.

† PATRIARHUL DANIEL

BASILICA.RO

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

"Dumnezeu cere recunoştinţa noastră nu fiindcă are trebuinţă de ea, ci pentru a ne face vrednici de daruri mai mari din partea Lui. Cine mulţumeşte, acela câştigă mila Domnului, cu înzecit prisos, cu tot mai spornică dobândă". (Sfântul Ioan Gură de Aur)